

Theophrasti Germani, Paracelsi ... De restituta vtriusque medicinæ vera praxi. Liber primus. Gerardo Dorn ... interprete Germanico, in hunc ordinem recolligente.

Contributors

Paracelsus, 1493-1541.
Dorn, Gerhard, active 16th century.

Publication/Creation

Lugduni : Apud Ioannem Stratium, MDLXXVIII [1578]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/cg3qrka6>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

M.B.

PARA-
CELSUS
DE CUR.
MORB.

43

Ib^t

Ja 195

The Library of the
Wellcome Institute for
the History of Medicine

MEDICAL SOCIETY
OF LONDON

Accession Number

Press Mark

PARACELSIUS

65641/A:

XV₂

Doge

S. THEOPHRASTI
GERMANI,
PARACELSI, MEDICO-
RVM ET PHILOSOPHO-
rum omnium, in vniuersum
facile Principis.

De restitutâ veterisque Medicinæ verâ
Praxi.

~~FO~~ ALEXANDER PRIMVS.

*Gerardo Dorn Doctore Physico, ac interprete Ger-
manico, in hunc ordinem recolligente.*

Ad Illustriss. ac Potentiss. Princip. D. FRANCISC.
VALESIVM, Andegauorum, Biturigum,
Alençonum, Turonensium, &c. Ducem.

ALTERIUS NON SIT

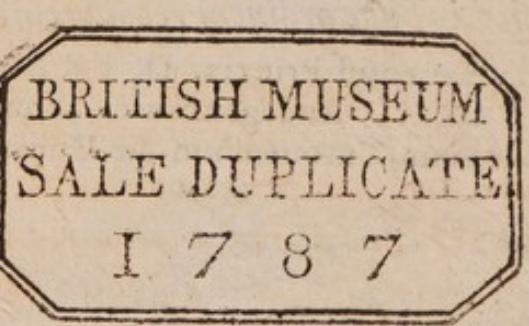

QUI SAS ESSÈ POTEST.

LUGDUNI,
APVD IOANNEM STRATIVM.

M. D. LXXVIII.

Cum privileg. Cæsarez ac Regiae maiest. ad decennium

AD ILLVSTRIS.
SIMVM, ET POTENTISSI-
MVM PRINCIPLEM, FRAN-
CISCVM DE VALOIS Gal-
liæ filium Regium, Ducem
Alençonum, &c.

*

 R A D I T nobis Magnus ille Germanus Theophrastus Paracelsus, Medicæ Philosophiæ iamdudum consopitæ, atque sepulta cum reliquis artibus, nouissimus excitator, omnem sapientiam ab uno solo patre, lumen datore Dco pendere: ac ad nos, ut ad eius filios, partim hereditario Iure, partim suæ liberalitatis munere deriuare. Largitur siquidem bonus ille parentis omnium, sapientiam & artes omnibus in uniuersum & singulis æqualiter, ut non liceat experto cuiquam, seu industrio homini, supra vel minimum idiotam, inertemue gloriari, nec de se quid præsumere. Ut nemini plura vel pauciora membra dedit in corpore ceteris, at huic ut illi paria, non secus & ceterorum animos ex æquo suæ sapientiæ capaces, docilesque fieri voluit. Iniquum est igitur hominem ab homine discere, quod neuter altero, hac in re sit fæcior. In unoquoque delitescunt ac si dormirent artes, & quæ vigilat in uno facultas, in alio soporatam excitare datum est cœlitus, non introducere tamen: cunctis enim insunt a primordio. Nanque si de re dubia

*

2

deliberatur

E P I S T O L A

deliberaturi plures conueniant eaque singulis ignotis
præterquam vni, cui nodum expedienti reliqua pars
assentitur, patet omnibus aliis eandem fuisse ratione
& scientiam, dum consilium hoc in ipsis dormiens,
ab eo suscitatum approbat, in quo vigilauit. Alio-
qui nequaquam in unius omnes acquiescere senten-
tiam potuissent, nec fateri, hunc elocutum fuisse, quæ
sibi non venerant in mentem, ut illi. Quid igitur quo
glorietur habet, in ipso iudicium hoc eo momento vi-
guisse? in aliis enim aliud, & forsitan melius, atque
excellenter, tempore suo poterit excitari, quod qui-
dem in eo ipso dormitare contingat. Cōtra nemo iure
conqueratur sibi minus alio collatum, quippe qui po-
tuit, ut somnolentè sui munera obliuisci dormiens, ad
monere seipsum vigilus atque diligentia, in id, quod
in se latuit aptitudinis & industria, vel excitantibus
eum acquieuisse cum patientia, talentoque suo ad usu
ram & fructum vti, non minus atque suffodere, &
inutiliter spernere. Huius calamitatis misertus Para-
celsus, & zelo charitatis motus, eò neruos totos in-
tendere nititur indies magis, ac magis (quamquam
fato cessit, scriptis vnius tamen) ut in professione me-
dica & philosophica dormientes excitet, at qui tam-
quam à tenebris, ad lucem reuocet. Cum itaque vide-
ret eos ab hominibus doctos, & non ex luce naturæ
(quæ diuinum lumen est, in hunc magnum mundum
usque quaque suum splendorem exercens,) speculum
hoc ipsis ob oculos ponit, ut ex eo non secus atque ex
libro, cernere, discere atque bonum inter ac malum,
discernere, ut verum à falso, valerent exactius &
perfectius, quam ex tam variis doctorum suorum scri-
ptis potuerunt hactenus. Nullibi non igitur inculcat

ex

D E D I C A T O R I A.

ex anatòmia magni mundi, petèdam esse mundanam sapientiam, vt pote ex luce naturæ, non secus vt ex te nebris eiusdem, vitiorum genus omne cognoscendum atque vitandum; idque variis admodum exemplis. Homo (inquit) non solum Dei filius, sed etiam creaturarum eius omnium, quas natura complectitur. Ultima siquidem creatura de limo sumpta, constat ex eis etiam, quæ ante ipsum & propter ipsum creata sunt, vt puta ex brutina vt firmamenti natura. Etenim palam est, non solum bruta hominum viuere more, sed quod magis, vitam istorum in illorum naturam transmutari. Verum enim uero, quia filius ex seipso non benè cognosci, nec melius, quam ex patre suo potest, naturæ brutalis, firmamentique, ac elementorum proprietates, in homine cognitu sunt necessariæ. Nidos ædificant aues, domos homines atque palatia. Hos congregati, copularique simul, marem & fæminam, una morari & viuere, brutina suadet ipsa ratio, non aliter, enim bruta facere videmus. Apes, hæleca, grues, suis Ducibus regibusque primas deferunt, obedientiamque præbent: hoc ipso nos etiam superant homines. Et formicæ nos arguit pigritiæ, colligeréque per modum excitationis docent æstate, quibus indigemus hyberno tempore, iuuénésque senectuti parare necessaria victui. Cur his quæso minus excitamur, quæ virtutis aliquod specimen referunt, eis quæ pugnant ex diametro cum virtute: nisi quia corrupta quæ nobis inest illa depravatissima natura, lucem extingere conatur suis adumbrationibus, ad sua vitia brutum nostrum detorquens. Vti quum canes, pro lasciuiente cane pugnare, & sese lacerare videmus: quid aliud homines pro vulgata muliere? Huic per bella comparatio

E P I S T O L A

ratio fornicationis ad caninū opus. Canes itidem audi-
tate habendi, ac aliis nihil relinquendi pollent iniui-
dia, sed homines eiusmodi vitiis, canes referunt, imo
longe superant: nec tantum istas, sed astutia vulpes,
immanitate ferocitateque leones, & id genus alia.
Rursus homo firmamenti filius, quia bruti: brutum
enim firmamento subiicitur. Ut Agnus est sol, & ho-
mo qui mitis est moribus ac vita. Lupus est Satur-
nus, & homo per rapinam, & per latrocinium ursus.
Gallus gallinacus est filius Martis, & homo per bel-
lum & iram. Firmamentum itaque brutum inclina-
tione regit in homine, præterea nihil: homo ex aduer-
so per sapientiam astris et firmamento resistere po-
test, & non per brutum. De hac verò, quod alio, &
sublimiori loco pertineat, non differimus. De munda-
na solum nobis est sermo, quæ ad alteram collata, me-
ra astutia non comparet ante faciem Dei, cum bru-
to suo siquidem emoritur. Quare huius igitur alumni,
se Deo placere magis credunt aliis, qui minus intelli-
gunt, eosque pertinaciter aspernantur, sibi tamen longè
fæliciores? Si nihil scire, vitam reddere fælicem opi-
nemur, quod sui talenti nullam rationem reddere te-
netur is, qui nihil accepit, minus etiam oneris incum-
bere per sapientiam, quam plurimum beatius erit.
Hæc dicta, non ut homines à studio sapientiæ re-
morentur, at potius, ut cognito brutalem inter, &
rationalem discrimine, magis ad eam partem acce-
dant, quæ necessitati (propter quam artes inuentæ)
honestatem coniungit, quam ad illam quæ suis appre-
titibus ex utilitate solum indulget, uti bruta irra-
tionalia. Pariter ut qui rationis magis participess-
facti sunt, humaniter humiliterque ferant alios, qui
demissiuss

DEDICATORIA.

demissus rem assecuti , quod homines existant, vt i-
psi, etiam honore dignos existiment. Quis quæso medi-
cum herbæ serpentariæ vires docuit? nunquid lux na-
turæ per serpente? Et fortasse primus, qui hoc ani-
maduertit in serpente, seipsum curante læsum, rusticus
fuit: nec mirum, quod sors istorum inter syluana ma-
gis competit. Hac via comperietur medicum & sa-
pientem, à rustico potius, quam huc ab illo doctum
esse. Nihil ergo reiiciendum quicquid ex luce naturæ
prodit in lucem & experientiam , siue per nobilem ,
urbanum, vel ruralem virum, animaduersione sedula
sit manifestum. A brutis igitur excitari quemque pos-
se videmus, non minus ad virtutes , quam ad vitia ,
hæc a se reiicare, illas porro sibi diligere in specimē,
iuxta quod vitam & mores instituere, non est iniquū,
sed sapiente viro dignum (cum à Deo solo sit virtus
omnis, etiam in brutis) vt à cane, fidelitatē, adulatio-
nibus abiectis & inuidia: à serpente, prudentiam, re-
lictis insidiis : ab asino , patientiam , pigricie &
inertia neglebitis: à columba simplicitatem . Nec de-
sunt inter alia, quæ Magistratum, & æquitatem ob-
seruant, vt ex historiis suis colligere est. Quicunque
igitur ex lucis naturæ libro docti sunt, etiam sapien-
tiæ filij legitimi habendi, quod ex Deo suas artes ha-
beant . Quandoquidem diuini luminis & sapientiæ
plena sunt omnia, his tamen quorum oculus est mēs .
Contra qui solum imaginationibus, dubiisque suis opi-
nionibus insistunt, vel doctrinis hominum instruun-
tur, spurium germen ubique gentium prosemicare ,
singula monströsè præpostereque agere , ac tradere ,
tū suos nothos palliare sedulo curant, quatenus pro
legitimis ornati forinsecus, existimentur . Inde loco

E P I S T O L A

sanitatis in Medicina, mortis introductionum oriuntur varia documenta: non aliter, & in aliis artibus, ut Philosophia, regnorum euersiones, odia, dissentiones, & id genus alia nascuntur calamitatum omnium nefanda, prodigiosaque monstra. Tantos errores, ut auerteret in Medicina potissimum Paracelsus, indefesso labore summoque studio fundamenta vera iecit (ut par est) in luce naturae, per ignem tamen inquirienda: quod prodeat in lucem occultum, in quo virtus latet medicinalis, perfecta preciosaque margarita. Quandoquidem vti bruta, non minus elementa hominem excitant in minore globo, sicut in maiore per firmamentum astra. Quisquis iudicio pollet ac ingenio fateri cogitur ex praecedentibus, non alia, neque potiora haberi posse fundamenta, his quae ponit oculos, & quibus nititur excitare, faceréque, ut redeatur ad scopum medicinæ verum, à quo longè latéque diuagatum est hactenus.

Proinde, Princeps illusterrime, cum antè aliquot annos, eiusdem grauissimi authoris, plerosque libros Germanico sermone conscriptos, in gratiam earum nationum, quæ linguam hanc non tenent, Latinos redidisse, ac viderem præ cunctis aliis, Gallos eo philosophandi medendi que genere delectari: eosque multos præclaros & egregios viros, hortari ne ab incæpto desisterem: inter quos præcipue (ut in bonis versatus artibus) Petrus Degrantrye, Illusterrimæ tuae Celsitatis, aulae magister ordinarius, hosce meos conatus, summopere prouehere non distulit, eo usque etiam, dum Illusterrima tua Celsitas, phisicæ traductionis, ac eorundem librorum interpretationis, ordinaria functione me dignata sit, quamquam indignum ratio

DEDICATORIA.

Ratio igitur postulat, ut quicquid in me virium erit
amplius, id omne, ad eneruationem etiam, si opus sit,
ea in re nauiter impendam, ac faciam, quod fidelem
seruum & interpretem decet. Esto mibi testis ab ex-
ordio præsens hoc opusculum, licet exiguum, at pro-
pter utilitatem, quam parit legentibus, non usque
adeo spernendum. Ex crescet enim suo tempore (deo
dāte) ut ea ex parte locum etiam inueniat inter alia,
Fateor ingenuè, multò præstantiora debere me Illu-
strissimo C.T. splendori, quæ postquam in lucem e-
merserint, specubus quibus detinentur hactenus, &
ad manus peruenient scripta quæque huius authoris
Germanica, summa fide, ac diligentia, quibus astrin-
gor Illustrissimæ T.C. Latine vel Gallicè reddita,
suam in Bibliothecam (superis fauentibus) adferre
conabor. Quò præclara quæque ingenia, rerum arca-
narum in natura studiosa gratias & laudem nomini
Illustrissimæ C.T. referant: cuius etiam beneficio &
impensis, longo iam temporis tractu, contractam in
Gallia sitim, valde quam antea fælicioribus vndis
philosophicis, medicisque fontibus, satiare modo iu-
uabit. Quid Principe tanto dignius, in hac vita glo-
riosius ve, quam studia virtutum erigere, & proue-
here, quanto magis, consopitas iniuria temporum, &
hominū inuidia depravatas artes, cùm excitari, tum
instaurari, atque tanquam è mortuis, in viuas Ideas
restitui velle? Ea in re claruere semper Illustrissimæ
T.C. aui Reges Galliæ, perpetuamque sibi demeruere
laudem: quorum vestigia sequi Illustrissimam T.C.
luce clarissimus patet, cùm hos libros ad communem om-
nium usum, & utilitatem in Galliam afferri curat
summa diligentia. Primùm igitur hunc librum Pra-

E P I S T . D E D I C A T .

Etices Paracelsi, de manibus humillimi serui sui dignetur suscipere, necnon exilitatem operis, pro solita benignitate, clementer excusare: quousque temporis opportunitate, maiora his adferre licebit. Illustrissimam Tuam Celsitatem seruet incolumem omni potens Deus, cuius virtute Reges, atque Principes, ut instituti, considunt, corroborantur in omnibus, & confirmantur. Datum Basileae VI.

Calendas Augusti. M. D.

L X X V I I I .

*

Illustriss.C.T.

Seruulus humillimus

GERARDVS DORN.

GERARDI DORN AD LE-
CTOREM PRÆFATIO.

Miradere fortassis amice lector, Paracel-
si Practicam, ut immensam penè molem
in atomum redigi. Si tamen considerabis
quo tendat hoc nostrum studium, Spero
non ægrè te laturum, neque hosce meos labores im-
probaturum, quos in tui gratiam libenter subiij. Vide-
bam enim his diebus elapsis, cum essem in Gallia, ple-
rosque de confusa huius scriptionis serie conqueri, nec
immerito. Verum ipsos latuit vix millesimam partē
scriptorum istius autoris, in lucem hactenus prodūsse
eamque mutilam. & suis membris dissutam, vt vix
liceret fragmenta seu micas de mensa accidentes, col-
ligere. Histantis per fruimur donec maiora contingāt
Consiliauit nobis Omnipotens Dominus. Illustrissimi
Principis Francisci Valesij Regij filij nunc in Gallia
fauorem eam re non exiguum, cuius virtutibus &
autoritate licebit in Gallia quandoque videre de Pa-
racelso longè maiora & præstantiora monumēta his
qua & nō sine aliquot Germanorum nostrorum increpa-
tione eo detuli. Dicebant isti nō debere me arcana Ger-
mani viri extra solum natuum, ad alias nationes di-
ripere traductionibus. Qui, quod viderent ab incœpto
non desistere me, sed eo alacrius progredi, non sat scio
quod ductu, cæperunt & ipsimet, istius viri libros ver-
tere. Quod quidē accidisse mibi iucūdius posse, video
nihil, quā ex parte conatus meos porro euehi, quo po-
tissimum spectant ut potè, nedum in Germania verū
etiam per totum orbem terrarum (sifieri posset) vt
ægris fraternē subueniatur. Sed redeā vnde digressus

Ea

Ea fuit animi mei sententia, Practicam videlicet variis dispersam libellis in unum colligere: quo domi lector agens, velut ex indice mox reperias, quo loco de singulis morbis autoris metem in Theorica debeas consulere: vel peregrine, hoc unico tantum perficere ac si reliquos tecum ferres. Quamobrem ad singula recepta, marginem satis amplam tibi reliqui, in qua liqueat, ex Theoria depromptas annotationes calamo ad scribere pro arbitrio: iuxta quem etiam ordinem, ut hunc reliquos alios Practices atque Theoriae libros destinavi (deo dante,) perficiendos. Nec in eo solum tibi prospectum satis esse putavi, quin etiam ubi quid obscurius occurrat elucidatione quadam, pro captu reuelatum sit, & interpretatiunculis. Mox atque Practicam absoluere, cuius primum librum hunc habes, ad ipsam Theoricam pergere me videbis: eo siquidem ordine seruato, quem autor noster instituit, potissimum in re medica, in qua hanc ex illa, ut ex luce naturae perendam, inquietissimis sustinet argumentis. Interea benigne lector, his utere pro tuis, & fruere, tantisper, dum plura paramus. Quæ si haec tibi grata esse percepero, diutius tardare non sinam, atque nobis eorum sit copia. Vale, meque tibi, non secus ac te huic professioni definitum esse sciām, habeto.

*

ERRATA SIC CORRIGITO.

Musicaliginis pone muscaginis. pagina. 1. mercuiū.
pone mercurium pag. 2. hoī pone fieri pag. 5. pistina-
cez p. pistinacæ ead. strato. pone stratum. pag. 7. vſuea
pone vſnea pag. 8. vſuræ pone vſneæ pag. eadem. auſto-
re pone auctiore pag. 9. collectæ pone collectæ aquæ
pag. 10. per ob pone per os pag. 11. vtitur pone vritur.
pag. 13. superfluum pone superfluam pag. ead. hermi-
tis pone hermetis pag. 14 prunella pone prunellæ pag.
eadem. caulæ pone caule pag. eadem. artetica pone arte-
ticæ pag. 14 & 15. circulatorū pone circulatorium pag.
15. vſure pone vſneæ pag. 15. saxifragi pone taxifiagi
pag. 15. balsumum pone baltatum pag. 16. Salphuris.
pone sulphuris pag. 17. cades pone candens pag. 18.
efficissimus pone efficacissimus pag. 18 Rorimorini po-
ne rorismarini pag. 19. formula pone formula. pag. 19.
alteri pone alteri pag. 20. iudicant pone indicant pag.
21. fomentio pone fomentatio pag. 21. vngue pone vn-
ge. pag. 22. scite pone scitote pag. 23. maturatini. pone
maturatiui. pag. 24. potum. p. potu pag. 25. cedet. p. fedet
pag. 26. sufficit. p. sufficit. p. 27. macubij. p. marrubij
pag. 27. formandum. p. ad formandum. pag. 28. parthe-
mionis. p. parthenionis pag. 28. auripigmento. p. auri
pigmento. pag. 29. cancrenæ. p. gangrenæ pag. 31. aran-
ciarx. p. aranciarum pag. 32. aleo æpatici. p. aloë epatici.
pag. 35. eoq;. p. eoque pag. 40. mareasita. p. marcasita.
pag. 42. cocleari. p. coclear pag. 44. cocatur. p. coquatur
pag. 48. auripigmentum. p. auripigmentum pag. 65. au-
ripigimenti. p. auripigmenti ead. additinem. p. additio-
nem pag. 66. oppopanax. p. oppoponacum. pag. 67.
quo. p. quo pag. 68. oppopanaci. p. oppoponaci pag. 72.
de spenatis. p. spenatis pag. 74 iudiciorum. p. indiciorū
pag. 75. iunge. p. inūge pag. 80. vs p. vlg; pag. 80. oppopan-
aci. p. oppoponaci pag. 81. arabis. p. carabis. pag. 93. quç
p. quæ pag. 23. soluatur. p. soluantur pag. 95. repartita p.
partita pag. 98 tantunden p. tantundem. pag. 112. op-
popanacis po. oppoponacis pag. 113. iat. p. fiat pag. 122.
eufragij. p. eufragiaæ pag. 122. in p. ad. pag. 125. parmi. p.
pani. pag. 128. pannus. p. panus. ead. recipines. p. recipiēs.

pag. 142. Larcasitæ. p. Marcasitæ pag. 152. mirabalanorum. pone mirabolanorum. pag. 158. repontiræ. p. raponticæ pag. 159. aristologiæ. pone aristolochiæ pag. 163. aridam. pone aridum pag. 169. poste. pone postea eadem. terniaebin. pone tereniabin pag. 179. obiicantur. p. abiiciatur pag. 180. vtentam. p. vtendum pag. 189. præ-ter. p. præter pag. 190. euacando p. euacundo. pag. 190. adurdeus. p. adurendus pag. 192. vgeatur p. vrgeatur pag. 194. noum. p. nonum pag. 195. frigid. p. frigido pag. 198. in arpus. p. corpus. pag. 201. hoc in. p. hoc est in pag. 205. simut p. simul. pag. 214. mundificatio. p. muodiificatione p. 215. eligitur. p. ligetur pag. 217. cura. p. curatu. pag. eadem. iu. p. in pag. 218. quando. p. quando pag. 220. miui. pone minij. 232. bontui. pone bontin pag. 241. medulla pone medulæ pag. 247. pudeferunt. pone pudefecerunt. pag. ead. separata. p. desperata pag. 256. si quis. p. equis pag. eadem quem. p. quum pag. ead. secundum. p. secundum pag. 26. in carnatum p. incarna. tiuum 270. myrrhæ. p. myrrhæ pag. 279. reponticæ. pa. renpontici pa. 289. minus. p. minus.

Priuilegium Cæsareæ maiestatis.

R

ODOLOPHVS Secundus Diuina fa-
uente clementia Electus Romanorum
Imperator semper Augustus ac Germaniæ,
Hūgariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croa-
tiæ, Sclauoniæ, &c. Rex. Archidux Austriæ,
Dux Burgūdiæ, Stiriz, Corinthiæ, Carniolæ, Vvitem-
bergæ, &c. Comes Tyrolis, &c. Recognoscimus & no-
tum facimus tenore præsentium vniuersis. Quod cum
nobis humiliter supplicatum fuerit ex parte Iacobi du
Puys Tipographi Parisiensis sese decreuisse Theoricam
& Practicam Theoph. Paracelsi cura & labore Gerar-
di Dorn Medici in ordinem redactam & in Latinum
sermonem conuersam, pro beneficio publico typis
excudere perquam demissè supplicando, ut ipsum con-
tra æmolorum fraudes Cæsarea authoritate nostra cle-
menter munire dignaremur. Nos sanè cognito & cle-
mēter approbato huiscemodi ipsius instituto memo-
ratis precibus benignè annuendū duximus. Ac proin-
de scienter animo benè deliberato, & de Cæsaræ Pote-
state nostra expressè vetamus omnibus & singulis qui
in sacro Romano Imperio & regnis dominiisque no-
stris hæreditariis, vel imprimendis vel vendendis libris,
seu quacunque alia ratione librariam negotiationem
exercent, ne quis eorum præmemoratā Paracelsi Theo-
ricam & Practicam postquam studio atque opera dicti
Iacobi du Puys prodierit, per totum decennium ab
æditionis absolutæ die numerandum, intra Sacri Ro-
mani Imperij & omnium regnorum ac prouinciarum
nostrarum fines, eodem vel alio charactere recudere
aut vbiunque recudendum dare seu alibi impressum
abducere, vendere vel distrahere palâ vel occulte ausit.
Si quis aliter fecerit & interdictū hoc nostrum negle-
xerit is non solummodo libris impressis quos nimi-
rum præfatus Iacobus du Puys vel eius hæredes aut
mandatum habentes, auxilio Magistratus eius loci vbi
deprehēsi fuerint, ac propria etiam authoritate appre-
hendere & sibi veudicare poterunt, priuari. Verumetia
decem marcharum Auri puri mulcta Fisco seu Ærario
nostro Imperiali- fraudis Vindici, & dicto Iacobo du
Puys eiūsve hæredib. ex æquo soluenda & applicanda

multatir

multari debent. Mandates proinde vniuersis & singulis nostris & Sacris Imperij regnorūmque & dominiorum nostrorum hæreditariorum subditis ac fidelibus dilectis tam Ecclesiasticis quam Secularibus cuiuscūq; status gradus, ordinis conditionis, atque dignitatis extiterint, præsertim vero iis, qui in magistratib. constituti sunt, ac vel uperiorū suorum, vel proprio nomine & loco iuris & iustitiæ administrationē exercēt, ne quenquam hoc priuilegium seu interdictum nostrum impunè violare spernerēve negligere patiantur, sed si quos contumaces repererint, præscripta pœna plecti & quibuscanq; rectis fieri potest modis coerceri curēt. Quatenus & ipsi grauissimā indignationem, & eandem multam uitare voluerint. Harum testimonio literarum manu propria subscriptarum, & Cæsaræ sigilli nostri impressione munitarum. Datum in nostra Ciuitate Vienna, die 7. mensis Maij. Anno Domini 1578. Regnorum nostrorum Romani tertio, Hungariæ sexto & Bohemici ibidem tertio.

R V D Q L P H V S.

Ad mandatum Cæs.

V. Io. Bap. Vveber.

Maiest. proprium.

Obenburger.

Priuilegium Regis Christianissimi.

L est permis à Jaques du Puys Marchât Libraire iuré de nostre Vniuersité de Paris d'Imprimer ou faire Imprimer la Pratique & Theorique de Theophraste Paracelse, avec defenses à tous autres Imprimeurs de ne l'Imprimer ni faire Imprimer pendat le temps de neuf ans, à conter du iour & date que lesdits liures seront paracheuez d'Imprimer, comme plus amplement est declare esdites lettres. Donné à Paris le 19. iour de Mars 1578.

Signé

PAR LE CONSEIL

DE L'ESTOILE.

Acheué d'Imprimer le dernier iour de Juillet 1578.

DE RESTITUTA
VTRIVSQUE MEDICINÆ
VERA PRAXI
LIBER PRIMVS.

Curandorum morborum methodum
ordine alphabetico continens.

A

AEstiomenum cura.

2. Auripigmenti ʒ. iiij.
Aluminis calcinati ʒ. vj.
Reduc & fiat alcali.

Addi possunt.

Ad huius præparati ʒ. vj.

Liquoris mumiz. ʒ. ij.

Olei rolacei. ʒ. j. ʒ.

Musci caliginis, seminum psillij ad pondus omnium. Fiat ex his cataplasma vel vnguentum. Si tamen ardores aut infiamationes adfuerint, illinenda sunt vlcera oleo camphoræ, priusquam applicetur vnguentum hoc vel cataplasma.

Lib. præparationum in arsenico.

Adustionum cura.

2. Butyri recentis quantum voles, & liquefactum

Z DE CVRANDIS MORBIS
factum in aquam recentem & frigidam con-
iicito, agitatōque lignea spatula donec albe-
scat, postmodū abiecta aqua seruetur & in vn-
guenti forma prodest omnibus adustionibus,
a ligno, laete, oleo, butyro, resina, &c. factis.
vnguatur bis die quolibet, aut pluries, ut sem-
per hoc butyro locus affectus pinguescat.

Si profundæ sint ulcerationes, post caloris
extractionem, curandæ sunt vulnerariis aut sti-
cticis emplastris.

*Adustionum ex metallis, ob eorum ner-
curium insitum, venenatarum, cura.*

Extinctio caloris præcedere debet ad hunc modum.

L. laridum porcinum quod liquefactum &
calidissimum proiiciatur in aquam solani vel
solatri, & agitetur in ea bacillo donec in formā
vnguēti redigatur, superponatur, usque in om-
nimodam extinctionem. Deinceps curentur
communibus fodiatorum sticticis emplastris
supradictis.

*Extinctio Adustionis à Mer-
curio factæ.*

Pannum lineum laete calido madefactum
superpone vigesies, pluries, totiesque, donec sit
extinctus ignis. Postmodum vnguentis ex bu-
tyro vel adipe suilla factis & superpositis, cu-
retur ad plenam extinctionem, qua percepta:
curabitur vnguētis fodiatorum sticticis, cum
colophonia factis.

Adustio-

S
COIN
libe-
r
am
bus,
diss.
fam-
e
aloris
ut dī-
M
dum &
ni vel
numā
com-
munit
albris

LIBER PRIMVS.

Adustiones per Mercurium, potissimum contingunt in amalgamationibus, & sublimationibus cinalbaris, vnde nonnunquam operarij dolorem dentium sibi contraxerunt aut membrorum tremorem. Abluendi sunt dentes aqua laquendulae. Membra verò aqua vitæ. Postmodum vtendum erit ut in aliis adustionibus, sticticis emplastris.

Adustionum à sale, vitriolo, & alumine prouenientium cura.

2. Olei nucum ℥. 3.

Seui ceruini ℥. j.

Butiri in aqua extincti ℥. j. 3.

Existis inter se permixtis fiat vnguentum, quo bis die quolibet currentur, vsque ad extincionem caloris, postea currentur ulterius, vulnerariis vnguentis, balsamis vel pulueribus, ut minores cicatrices relinquantur à cura. frequentissimæ sunt adustiones eiusmodi, tinctoribus, ob alumina quibus vtuntur.

Adustionum à sulphure, sale nitro & aquis fortibus contingentiam, cura.

2. Butyri recentis ℥. j.

Olei nucum

Seui ceruini ana ℥. 3.

Medullæ tauri ℥. iii.

Liquefacta simul & calidissima, extinguatur in aqua Nymphaeæ, aut simili: quater vel

4 DE CVRANDIS MÖRBIS

amplius, & agitentur in vnguentum, quo vnguatur locus affectus: mox atque caluerit, innouetur vncio, idque toties fiat, quousq; sit extinctus calor omnis. Curandum postea vulnerariis vnguentis. Quæ verò à chemicis aquis euenerit adustio, post caloris extractionem, curabitur oleis vulnerariis, & emplastris fodiatorum sticticis.

Adustionum ex fulmine, cura, membris prorsus non absumptis.

24. Spermatis ranarum, destillati,
Sedi succi.

Cancrorum fluuiarium succi ana.

quibus admisce vitrioli, & myrrhæ modicū, his calorem extinguito, postmodum vnguentis vtitor ad vstiones positis, vt suprà. Consumpto autem membro vt reparari nequeat, ambustum à sano separandum hoc vnguento.

24. Colophoniae lib. j.
Picis communis lib. b.

Ceræ ȝ. iij.

Quibus admisce terebinthinæ & olei parū, & inde fiat vnguentum, quo quidem applicato, inmortuum à viuo decidet. Inde ligato, curatōq; fodicatorum emplastris sticticis.

Adustionum à tormentorum spheras, cura.

24. Succi sedi.
Aceti rosacei.

Aceti

LIBER PRIMVS.

Succi solani:

Nymphaeæ.

Cancrorum, &c. ana.

Horum permixtorum succo, per pannum expresso, lauandum & madefaciendum ad extinctionem, Curandum autem, vulnerariis vnguentis, & fodiatorum emplastris.

Complures fieri possunt extinctiones, per succos, limacum, lumbricorum, ranarum, cancrorum fluuialium, Spermatis ranarum, Sedi, Solani, Nymphaeæ, & ex cafura, nec non atra mento sutorio. Sed quæ sit ex aceto rosato, & succo cancerorum fluuialium, est omnium excellentissima.

Verum si lethalis videretur adustio, restinguendum esset intrinsecus, aqua vel succo prunorum cypriorum minorum, præcipue pota, vel succo pistinaccæ herbæ, lacte, Zytho minori, succo pomorum, &c.

Chirurgiæ magnæ Partis. j. lib. iij. cap. vj. vij. viii. ix. x.

*Adustionis & gelu membrorum,
utriusque remedium in-
differens.*

24. Olei costi ℥. j.

Seui hircini ℥. ss.

Ceræ ʒ. ix.

Fiat vnguentum, singulis quaternis horis applicandū, aut sèpius, eo liquore semper mædeat. *Aliud.*

24. Olei ex laganis auium ʒ. v.

a 3 Adipis

6 DE CVRANDIS MORBIS

Adipis cerui ʒ. ij.

Ceræ. Liquorum ex ouis ana ʒ. iiiij.

Mixtis vtere. Sufficiens est ab initio curæ usque in finem, præter aliud medicamentum: quod in illo mummia vera consistat, frigoris & caloris, utriusque potissima cura.

Chirurgiæ Paruæ lib. j. cap. xix.

*Aestiomenum cura per litargyrium
præparatum.*

℞. Litargyrij ℥. j.

Tartari calcinati ℥. ʒ.

Salis communis fusi.

Aluminis rupei.

Reuerberentur ignis gradu quarto, & per aquam fontanam ab eis extrahatur alcali. Addi possunt.

Addi poterit.

Ad eius præparati ʒ. ʒ.

Pulueris chelidoniæ,

Gallarum ana ʒ. ij. & fiat puluis.

Lib. de præpar. de litargyrio.

Alboræ cura.

Accipe Stanni,

Plumbi.

Argenti. ana ʒ. j.

Aquæ albuminum ouorum destillatorum ℥. ʒ. Commisceantur, &c.

Albumina in duritiem prius coquenda & postmodum destillanda.

Lib. de Apost. Cap. xlj.

Alcali

Alcali ex argento formula.

¶. Argenti calcinati ad profluuium, quantum libuerit, alcoor vini.

Aqua chelidoniae ana 3. x.

Reducantur per euaporationem.

Dosis est ℥. i. usque ad ℥. j. ℥.

Lib. præparationum, de Argento.

Alcolæ cura.

¶. Realgaris præparati.

Succi chelidoniae quantum sufficit ad vnguentum.

Lib. de Apost. cap. xv.

Alopetia cura per antimonium

præparatum.

¶. Antimonij subtilissimè triti.

Tartari calcinati.

Aluininis ana ℥. ℥.

Omnia strato super stratum in lebete reuerberentur, ignis gradu quarto.

Adde.

A hujus Antimonij præparati 3. j.

Tragacanthi arabici.

Muscilaginis.

Consolidæ regalis.

Muscilaginis seminum psilli ana 3. ij.

Fiat linimentum, quo alopecia perungatur, qualibet septimana bis, calidè, & nascentur crustæ quædam, quæ decidunt, vnguantur postmodum hoc vnguento consolidatio.

Accipe sperniolæ

8 DE CURANDIS MORBIS

Camphoræ ana 3. j. 3.

Olei de cerussa 3. iiij.

Octo dies continuos vngendum à casu
crustarum.

Lib. priori de præparationibus tra-
ctatu. i. de Antimonio.

Alopecia cura.

2. Picis calcificum ℥. j.

Colophoniæ ℥. 3.

Bituminis de cornubus 3. j.

Casei præparati ℥. 3.

Fiat vnguentum.

Alia cura.

Diebus nouem continuis vngatur caput
gilla, dolores mitigentur vunctione continua
per oleum, &c.

Lib. de Apost. cap. xiiij.

Alopecia, Cossarum, variolarum,

& Mali mortui, cura.

Mercurius solis intrinsecus, potus, & extrin-
secus inunctus à radice curabit, hos & alios cu-
ratu difficillimos morbos.

Chir. mag. Partis iiij. lib. ix. cap. x.

Anactron salis definitio.

Genus est salis crescens in petris, veluti
muscus, aut vsnea lapidibus innascens, nitri si-
militudine: sed non est nitrum à vitrariis con-
fectum, spuma vitri quæ dicitur. Est ysuræ quid
simile

LIBER PRIMVS. 33 39

simile : decoctum aqua fit alumen acidum , &
deinceps vitri formam recipit, spumāmq; pro-
ducit, &c. Falso putarunt antiqui fel vitri ana-
ctrum esse.

Lib. de Apost. cap. 5.

Anthera Paracelsi. ♂ album.

Stibium album , & pulueratum sublimetur
igne lento primūm , auctore postmodum usq;
dum in albedinem conuertatur. medicamen-
tum est ad colicam & alias morbos infinitos.

Antimonij oleum.

Antimonij ℥. j.

Accipe Mercurij sublimati,

Salis genimæ præparati ana ȝ. ij.

Mercurij crudi ȝ. j.

Aeris vsti ȝ. ij.

Salis armoniaci ȝ. j.

Puluerata , & simul permixta , destillentur
igne vehementi, donec totus liquor effluxerit,
ad sistendum sanguinem à venis effluentem , &
carnem in vulneribus , & ulceribus supercre-
scentem erodendam , & alia multa.

Antimonii Balsamum, vel oleum.

Coquendum in pultes aquâ vitrioli, postea-
quam ab eo sal armoniacum eleuaueris : colo-
to , rubeum innenies obscurum liquorem &
spissum, ad ulcera summum remedium.

Antimonii oleum.

Sume pulueris eius, & salis gemmæ calcem

20 DE CURANDIS MORBIS
vsi ana ℥. iiiij. Trita simul optimè permisceantur, ac destillentur in modum olei vitrioli, manabit oleum ad ulcera putrida putridamque carnem à viua separādam, absq[ue] dolore, tum ad vulnera summum remedium.

Antimonij puluis rubeus.

Fiat Sal primū, ex tartaro calcinato in albedinem, aquā destillatā tepidā soluto. post perturbationem quiescant, & aqua per inclinationem separetur in vas aliud, aliā recenti aquā priori simili affusā, & separatā toties, donec in tartaro nihil acrimonie percipiatur amplius, sed recedat à terra dulcis. Collectas aquas omnes, destillatione pellantur in auras, ut in fundo sal tartari maneat.

Accipe salis huius ȝ. iiiij. soluatur aquæ ℥. ȝ. iniiciatur antimonij triti ȝ. ȝ. simul coquuntur aliquantis per, & fit aqua valde clara, quæ dum refrixerit rubescit, & congelatur. Mox inde affundatur modicum aceti destillati, & salis acrimonia, malitiaque antimonij decidunt in fundum. Effundatur liquor iste, affundaturque aqua dulcis destillata, & tepida sèpiùs donec acrimonia nulla gustu percipiatur. Exiccatur tandem in rubicundissimum puluerem. Dosis eius est granum unum vel dimidium.

Antimonij quintæ essentiæ forma.

Accipe florum alborum antimonij. ȝ. j. ȝ.

Aquarum Melissæ.

Vitæ circulatæ.

Succi chelidonizæ ana ȝ. iiij.

Digerantur

L I B E R P R I M U S .

Digerantur diebus duodecim, & postmodum separando per balneum inuenies essentiam antimonij, de qua dosim vnam facies ȝ. ȝ. flores antimonij quare de tincturis physicis.

Lib. de contracturis tractatu. ij. cap. iii.

Anthos vel Sonath. Paracelsi. *anthos
vel sonath.*

Accipe Sulphuris ȝ. ȝ. & affusum ȝ. xx. spiritus vini digeratur ad solem per mensem, & destilletur reaffundatur destillatum, & iterum addatur sulphuris ȝ. ȝ. digeratur ut prius optimè clauso vitro, tandem destilletur iterum, ut antea. Hoc modo sulphuris ȝ. ij. extrahi possunt, & ad mumiam adduci terræ, quod balsamum, est ad ulcerata pertinacissima remedium, eorum fluxiones sistens: estque per obsumptum præseruatium ab omni putredine.

Antracis cura.

*Antrax
apostema*

Antrax est apostema, generatum ex Realgare Mercurij, quod in radice venarum similiūm oritur, exitum sibi faciens, manente nihilominus radice in suo centro.

Diaphoreticum medicamentum.

ȝ. Vini correcti ȝ. x.

Theriacæ ȝ. ȝ.

Myrrhæ

Croci ana ȝ. j.

Liquoris zinziberis.

Piperis ana ȝ. ȝ.

Misceantur, & eius ȝ. ȝ. cum optimo vino bibatur.

Chirurgiæ Paruæ lib. iii. cap. iii.

A posse-

*Apostematum communium cura
per Oppodeltoch.*

U. Litargirij codi

in ceratum ȝ. iiij.

De incarnatiuis quatuor ȝ. ȝ.

De gummi liquefactis ȝ. ij.

Fiat emplastrum secundum artem. Optimum fuetit secare venas e quibus oriuntur, ad tollendam rubedinem & sanguinem corruptum nedum in his tantum, sed etiam in omnib. aliis

Lib. de Apostematis cap. j.

Aqua salis gemmæ formula.

U. Salis gemmæ lib. ȝ.

aqua pluuiialis lib. j.

Destilletur per retortum usque dum substantia tota salis per vitrum ascenderit.

Auri purgatio.

U. Auri ȝ. ȝ.

Antimonij ȝ. iiij.

Liquefiant in tegulum, &c.

Lib. præparationum de Auto.

Arcanum primæ materiæ.

U. primam materiam seminariam, hanc inflacco digeri permittas, digestione resolutiuam per mensem. Cui postmodum additio iungatur Monarchia æquali pondere, digerique finatur iterum, ex uno in mensem alterum. Postmodum destilla materiam hanc, & quod ascenderit, arcum erit materiæ primæ.

Arcanum

Arcanum lapidis philosophorum.

¶. Elementum mercurij, & separa purum ab impuro. Postmodum reuerberetur usque in albedinem, quæ sublimetur per sal armnicum, tamdiu donec resoluatur: id calcinetur & soluatur iterum, & in pellicano digeratur vno mense, tandem coaguletur in corpus. Hoc non utitur amplius, nec villo modo consumitur, at in eodem statu permanet, corpora quæ penetrat in cineritio permanētia sunt, & in nihilum reduci minimè possunt, minui, nec alterari. Aufert lapis hic à sensibilibus, & insensibilibus minorem essentiam, & qualitatem superfluum, ut narratum est.

*Arcanum mercurij vitæ.**archidox*

*s. de
accep.
p. 126.*

¶. Mercurium essensificatum, quem ab omni superfluitate sua separato, prout purum ab impuro. Postmodum sublima cum antimonio, ut ascendant ambo, & unū fiant. Deinde resoluantur super marmor, & ad quartam vicem usque coagulentur. Hoc peracto, habebis mercurium vitæ, quo renouantur & restaurantur omnia.

Arcanum tincturae.

¶. Membrorum essentiam, à qua separabis elementa. Postmodum ignem eorum in digestione-positum relinquas tantisper, donec in fundo nihil amplius residueat, nec ibidem ullam materia prorsus appareat substantialiter.

Deinceps, accipe materiam & vitrum, ut est lutatum

DE CURANDIS MORBIS
lutatum hermitis luto, & ponas in locum humidum & frigidum: resoluetur ibidem in viabilem rursus materiam. Nonandum essentia membrorum, esse corpora, ut herbas & alia vi membris principalibus corporis attributa.

Lib. archidoxorū de Arcanis.

Arcanorum quatuor ad contraceluras formulae.

Arcanum compositum.

L. Alcool vini ℥. vj.

Cantharidum ȝ. x.

Foliorum campani florum, Tapsi, Camomillæ, Hypericonis ana m. vj.

Tere miscéque simul, & in sole, vel in fimo digerantur per mensēm, destillentur postea destillatōque addantur. Canapi, florum Tapsi, Camomillæ, hypericonis, centaureæ, prunellæ, Betonicæ ana ℥. ȝ. Masticis, Mumiae ana ȝ. j. thuris ȝ. v. lumbricorum terrestrium, ranarum ana ℥. ȝ. destillentur in circulatorio per octo dies, & vtere uti de balsamis diximus.

Arcanum solidum.

Accipe succi flammulæ ex tota substantiæ hoc est floribus, foliis, caulæ, & radicibus, succi florum tapsi, ana ℥. j. alcool vini ℥. ij. digerantur in ventre equino per decem dies, vtere, ut supra.

Arcanum elementatum.

Sume chelidoniae, melissæ, erucæ, iuæ artetica, florum

ca, florum tapſi, papaueris, centaureæ, betonicae, parthenionis, hyppericonis ana m. ij. Tendantur omnia ſimul, aceti parumper addendo, putrificentur, exprimantur optimè, & ſucus per circulatorum rectificetur diebus decem postmodum vtere, vt aliis.

Arcanum metallinum.

Resolutum metallum circuletur diebus octo, dulcificetur & in uſum аſſumatur: metallorum tamen erit faciendum diſcrimen. Solis aqua metallina, præ cæteris eſt ad contracturas excellentiſſima, præſtantissimaque.

Lib. de contracturis tractatu. ij. cap. viij.

Arenæ, uſuræ, pruine vel grandinis cura.

¶ Saxifragi 3. j.

Boracis 3. ij.

Salis gemmæ 3. vij.

Salis fuſi 3. j.

Stratificata reuerberentur. 24. horis, ignis gradu quarto. postmodum extrahatur eius alcali, Dosis eſt 3. B. in optimo vino.

Alia cura.

¶ Saxifragi 3. j. Reuerbera per ſe in ſuſ premo ignis gradu, eius reuerberati accipe 3. j. alcali ex radicibus raphani maioris 3. j. alcali ex radicibus petroselini 3. j. Misceantur. Dosis eſt, à 3. j. uſque ad ij. vel iij.

Addi poſſunt.

Ad eius saxifragi p̄parati 3. j. 8.

Seminiſis

26 DE CURANDIS MORBIS

Seminis apij.

Erucæ ana 3. j.

Medonis clarificati 3. x.

Dosis est à 3. iiiij. in vj. vel vij.

Perseuerandus erit usus eiusmodi medicamenti, donec in lotio materia nulla tartari conspiciatur amplius.

Lib. præparationum, de Saxifrago.

Ascitis cura.

24. Stanni purgati 3. j.

Antimonij 3. ij.

Cineris naturæ, ad pondus omnium.

Reuerberentur horis 24. Postmodum

Accipe huius calcinata materiæ 1b. j.

Alcool vini 1b. fl. fiat alcali. Dosis est 3. j. in 3. j. fl.

Addi possunt.

Ad huius præparati 3. fl.

Sanguinis draconis 3. ij.

Liquoris tarsi 3. j.

Misceantur. Dosis est 3. fl.

Lib. præparationum, de Stanno.

Arsenici Balsumum, aut oleum, fixadum est per salvrinæ, deinceps in oleum per seipsum conuertendum. Ulcera citissime curat.

Chirurgia Paruæ lib. ij. cap. vij.

Astchachilos cura.

Post panaritij curam utendum est hoc Emplastro.

24. Olei de vitellis ouorum 3. ij.

Ceræ 3. fl.

Colophonix:

Colophoniæ ʒ. iiij.

Myrrhæ rubæ, ad pondus omnium.

Fiat emplastrum secundum artem.

Lib. de Apost. cap. xvij.

Astmatis cura.

℞. Sulphuris fusi ℥. j.

De flaxis sandali Rubei,

Cupressi & pini, ana ℥. j.

Stratifica, reuerbera, & extrahe suum alcali.

Huius alcali sume ʒ. x.

Myrrhæ ʒ. v. Sublima rursus defi-
cientibus omnibus aliis medicamentis, istud
erit ultimum & optimum remedium.

Addi possunt.

Ad hujus præparati salphuris ʒ. ȝ.

Thebaici correcti ȝ. iiij.

Theriacæ quantum sufficit ad bolum
formandum. Dosis est ȝ. j. in ij. vel in ȝ. j.

Lib. præparationum, de sulphure.

Auri balsamum vel oleum ad ul-

cerum curam.

℞. Auri laminati ȝ. j.

Olei de pino ȝ. iiij.

Ponantur in digestionem septimanis qua-
tuor. Postmodum oleum ablue, manebit in
fundo puluis, quem vnâ cum terenâ bin crudo ^{man-}
poteris administrare. ^{na}

Oballum.

ꝝ 22

Alio modo sic præparato.

℞. Foliorum auri ȝ. j.

b

Clei

Olei Masticis 3. vj.

Digerantur per mensem. Separabis ab oleo,
ut prius, affuso alcoole vini, digeri permittas
octo diebus: & abstrahatur alcohol balneo ma-
riæ, Hoc vteris oleo. ter in septimana.

Chirurgiæ Paruæ lib.ij.cap.vij.

*Auripigmenti oleum, vel arsenici
ad pulueram balsamum.*

¶ Auripigmentum tritum, huic adde sui
duplum salis nitri, & accensis prunis sub dio
propter noxios vapores, tigillus excandescat,
materiâque dicta sensim iniiciatur, donec to-
ta salis nitri substantia suos fatus reliquerit,
quo percepto, augeatur ignis per iij. vel iiij. ho-
ras, inde fiet ut auripigmentum ad modum bu-
tyri liquatum in fundo videatur. Frigefacta
materia candes ac nitens, optimè trita super
marmore loco humido soluatur in liquorem,
quilatius per cucurbitam destillari potest ad
ulcera quævis, & quamvis putrida manantiâq;
efficissimus.

Aurum potabile.

Hoc repurgatum per antimonium, solua-
tur in aqua vel liquore viridis salis in pulueré,
qui cœlesti aqua destillata sèpius abluatur,
donec salredo recedat omnis: vel aliter calcin-
ari possunt auri laminæ per plumbi laminas
in cemento 24. horis & ablui. Pulueri affum-
datur spiritus vini tantum, ut quatuor digitis
latis superemineat, & in vase clauso digeran-
tar

tur balneo maris temperato calore tribus vel
quatuor septimanis. Et calore tingetur spiri-
tus citrino vel rubeo, corpore solis in fundo
manete albo. Spiritus a calore separatur bal-
neo. Rectificetur.

Auri potabilis forma: ad Contracturas. Parat

Accipe auri foliati, puluerati, & in suc-
cum soluti ȝ.j. huic addito aceti destillati, quā-
tum satis esse videbitur, simūlque toties destil-
lentur & separentur, quo ad saporis eius quod
adiunctum est nihil prorsus maneat. Postmo-
dum in aqua vitæ subsequentis ȝ.v. digeratur
in pellicano per mensem. Habebis aurum po-
tabile perfectum.

Aqua vitæ huius formula.

Accipe vini ardantis rectificati fl. x. Rosa-
rum, Melissæ, Rorismorini, Anthos, Cheyri,
foliorum utriusque ellebori, Maioranæ, ana-
m. j. Cinamomi, Macis Nucis muscatæ, Ca-
tyophillorum, Granorum, paradysi, Piperum
omnium, Cubebaram ana ȝ ij. Sticci chelido-
niæ, Tapsi, Melissæ ana fl. ȝ. Cinerum fabarum
ȝ.v. Mixta simul omnia per duodecim dies in
pellicano digerantur, separata tandem & utere
ut supra.

Expositio descriptionis auri potabilis Dorn.
ad contracturas.

Obscura satis formula quæ de anno potabili
posita

posita est, requirit aliquam interpretationem
vbi sic habetur, (auti foliati, puluerati, & in
succum soluti) pulueratum intelligo, calcina-
tum quod diuersimodè fieri solet, primò, quū,
argento viuo calefacto, igne modico permi-
scetur, amalgamationem vocat aurifabris non
incognitam. & postmodum igne totum argen-
tum viuum pellitur in auras, in fundo vasis au-
ri puluere subrufo residente. Est & alia terendi
auri ratio, si lamina eius supra orificium vasis
ad hoc apta locetur, & in vase subtus vel argen-
tum viuum sublimatum, vel plumbum lique-
factum, super prunas teneatur, ut vaporem ac-
cipiat, quo redditur ita friabile ut alteri digitis
valeat, & in puluerem adduci. Potest etiam ali-
ter in pollinem redigi, si liquefactione per ve-
hementiam ignis, in lebete permisceatur, cum
sexant plutes pōderis sui partes argenti, post-
modum in subtileas bracteas malleis fabrefa-
cta, ambo soluantur in aqua forti: totum ar-
gentum in aquam transit, auro subsidente for-
ma pulueris subnigri, qui puluis, ut reliqui cū
sale geminæ vel communi reuerberandus igne
fortiori, ut formam (si fieri queat) metallicam
deperdat de quo infra latius. Postmodum
abluendus est aqua communi, vel ut in præce-
dentibus, acetō destillato, sæpius ac dum acre-
dinem vaporum realgaicorum, aquarium for-
tium, & salium deponat prorsum, quod ex sa-
pore linguae admouendo deprehendi facile
poterit. Hoc peracto ad digestionem cum a-
qua vitæ aptum est.

Restat

Restat, ut in aquâ vitæ formula, quid per Anthos, & Cheiri, significetur declaremus ex authoris sententiâ. Quoties de vegetabilibus est sermo, nihil aliud intelligendum per ea vult, quam ad literam vegetabiles roriflavorum flores, & alios, quos vulgo caryphilatos ab odore vocare solent. Aliter quum de mineralibus aliis locis tractabitur, moneo vos ut ad mineralia mentem fleatis, & Anthos auri rubeum Elixir, Cheiri vero, argenti albū existimetis. Quod superiori loco de mineralibus sermo fiat, iudicant præcedētia materia-^{anthos}lia receptum ingredientia nedum, verum etiam, vbi de manipulis agitur, facile colligi potest, pulueres minerales, manipulis non, ^{minerale}^{auri}^{rubeum}^{albū}^{elixir}^{argenti}^{albū}^{elixir} sed pondere metiri consueuisse medicos, cum Spagiricæ, tum alterius medicinæ.

Lib. dē contrac. Tract. ij. cap. ij.

Aurium Tinnitus, & surditatis, visus, hebetudinis, ex tormentorum tumultu, campanarum ve sonitucura.

Auricularum pendulæ partes, pungantur in balneo, ut sanguis exeat. Si non iuuerit, applicentur ventosæ post autes. Si rursus non iuuerit sectio venæ fiat sub linguâ. Post quod nullum est remedium.

Oculis affectis, visuque debiliori, farinâ viçiarum & hordei, in aquâ coctâ, fiat fomentio fræquens, eiuscmodi pultes tenendo super

oculos donec frigescant singulis diebus manè
vbi decolare aqua desierit, angulos oculorum
vngue guttula olei laterini, diebus singulis e-
tiam dilunculo, &c.

Chirurgiæ magnæ Partis j.lib.ijj.cap.xj.

○ Vitæ

Aurum vitæ.

117

Fiat amalgama ex partibus duabus mercu-
rij mundati, & repurgati solis parte j. per co-
rium hircinum exprimatur mercurius, qui non
est amalgamatus: iterū amalgametur, & expri-
matur, idq; toties, donec ad solis 3.j. mercurij
3.vij. vel viii. cōiungantur. Amalgama soluatur
aquâ forti, ex vitrioli partibus ij. & salis nitri
parte j. facta, & argenti lamellis defecatā, cuius
portio sit 3.ij. destillatione separetur, & iterū
affundatur, idque quinquies cohobando. ad
hunc modum fit puluis rubicundissimus, qui
positus in lebetem fusorium coopertum, inter
prunas relinquitur donec modicè candeat,
postmodum eximitur. Frigefactum aquâ rosa-
rum abluitur, exiccatur & seruatur ad vsum.
Dosis eius est. iuuenibus denarij medij pôdus,
fortibus & adultis, denarius integer. ad obstru-
ções, morbos intercutaneos, morbum ve-
nereum, pestem, lepram, &c. ad ulcera perdi-
tissima per os si assumatur, vel vnguentis, &
emplastris admisceatur.

Balsamum

Balsamum vulnerarium absque
vltramarinis.

¶. Olei oliuarum ℥.ii.

Olei de nucibus nostratibus ℥.ii.ii.

Mummiæ de medullis ℥.iii.

Mummiæ pinguedinis ℥.ix.

Consolidæ aureæ.

Florum centaureæ ana ℥.xv.

Digerantur ad solem. Balsamum hoc excellētius est (licet vtramarinis careat) cunctis receptis hactenus à vobis prescriptis. Reliquum hoc scite Galenici: si recepta compōnere vellem ex vtramarinis, à diuersis regionibus collectis, omnes sectas vestras confundarem & inuerterem, libros, pharmacopolas, atque thesauros vestros, quos ab Adami temporibus in hunc usque diem, collegistis.

Chirurgiæ Paruæ. lib. i. cap. iii.

Bocij Cura.

Bocium. c.

Menstrui prouocatio.

¶. Liquoris pulegij. Artemisiæ ana ℥.iiij.

Vini correcti ℥.vij.

De liquoribus splenis bouis castrati ℥.ii.

Reduc ad mixturam. Dosis ℥.ii. manè & vesperi.

Additio.

Addatur aqua ex fructib. sauinæ vel oleū ex granis eiusdem Hæmorrhoidarū prouocatio.

24 DE CURANDIS MORBIS

¶. Seraphini colati ʒ. 3.

Bdelij, Masticis ana ʒ. i.

Fiat emplastrum per se, secundum artem
& applicetur loco hæmorrhoidarum.

Lib. de Apost. cap. xxx

Bubonis venerei cura.

Maturatini descriptio.

¶. De quatuor resinis ʒ. 3.

De liquoribus altheæ.

Bismalue ana ʒ. iii. fiat mixtura

Oppodeltoch Descriptio.

¶. De quatuor seminibus incarnatiuis ʒ. 3.

Ceræ. Colophoniæ ana ʒ. ij.

Picis naualis ʒ. iij.

Reduc in emplastrum.

Lib. de Apost. cap. xxiiij.

Bubonis ex venere, cura.

Lapillos vini, Aquilæ ex Saturno cōmisce-
to, sine quibus curare non bene vales.

Morpheæ, & Guttæ rosaceæ, Cura.

¶. Liliorum conuallium fl. ʒ. 3.

Mercurij hæmatini præscripti ʒ. j.

Digerantur ad solem, & per alembicum
destillata exhibeantur singulis diebus, donec,
morborum signa quævis abierint melius ac
tutius potum curantur intrinsecus, quam lo-
tionibus extrinsecis, quibus vix rectæ curari
possunt vñquam.

Chir. mag. par. iij lib. ix. cap. viij.

Brattæ

Branci cura.

In arcanis consistit, & in aqua prunellæ.

• *Gargarismus.*

Accipe piretri ʒ. j.

Succi hypericonis ʒ. iiij.

Succi persicariæ ʒ. iiij.

Oximellis scylliticij ad pondus omnium.
commisceantur.

Alius gargarismus.

Sume liquoris mumiæ ʒ. i.

Succi persicariæ ʒ. iiij.

Aceti communis ʒ. iiiij. fiat mixtura

Lib. de Apost. cap. xl.

Caduci morbi cura cum suis speciebus,

Analepsia, Catalepsia, &

Epilepsia.

Epilepsia

¶ p. 60.

2L. vitrioli cuperosi lb. j. eius phlegma per
destillationem abstrahe, hoc iterum ad cor-
pus affunde, rursum destilla, & affunde, qua-
ter id repetendo, igne quarti gradus. Dosis
eius est 3. l. m. 3. j. antè & post paroxismum.

Addi possunt.

Ad vitrioli præparati huius ʒ. j.

Liquoris visci quercini.

b 5

Orizontis

Orizontis ana 3. ss. & grana. iiij.

Fiat mixtura. Nuca potest vngi pinguedine
castoris, &c.

Lib. præparationum, de vitriolo.

Callus.

Calli cura.

2. Olei rosarum 3. vj.

Calcis viuæ extinctæ 3. iiij.

Caphuræ 3.v.

Fiat mixtura, quæ superponatur vnguenti
loco, Sed si callus in vlcus transiisset, hoc v-
tendum est.

2. Spernioli 3. j.

Oleide caphura 3.ij.

Succi papaveris,

Hyosciami ana ad pondus omnium,

Fiat emplastrum, quod super ponatur, vt
calorem cedet.

Postmodum.

Sume Emplastrorum apostoliconis.

Diachilon, ana 3. ss.

Mummia 3. iij. Cerussæ 3. ij.

Caphuræ 3 . j.

Misceatur & fiat vnguetum super carbones

Lib. de Apost. cap. lix.

Cambuca

Cambucæ cura.

Vnguentum camphoratum

2. Camphoræ 3.ij.

Vitellorum ouorum 3.iiij.

Fiat mixtura, quæ posita super marmor in
cella vinaria, vertitur in oleum.

Empla-

Emplastrum.

L. Mummiæ ȝ. ȝ.

Resinæ de botin ablutæ per aquam rosaceā
quantum sufficit pro incorporatione,

Fiat emplastrum.

Lib. de Apost. cap. xxiiij.

Varicum.

Cambuca cura.

L. Mercurij ex venere confecti partem ȝ.

Olei vitrioli, non rubei partes xxv.

In aqua parthenionis, 12. haustibus exhibeatur. Postmodum Oppodeltoch, vel vnguento ex Mercurio hæmatino, curetur extrinsecus.

Chir. mag. par. iiij. Lib. ix. cap. vij.

*Cancri morbi cura per litargyrium
præparatum.*

L. Litargyrij triti ȝ. ȝ.

Aqua salis.

Aluminis ana ȝ. j.

Aceti ȝ. iiij.

Simul omnia paulatim bulliant, usque ad exiccationem, affunde postmodum aquam fontanam, & calido loco macerentur horis duodecim, vel circiter, & inde mox exiccati facito, & præparatu erit ad cancrum & fistulas

Addi possunt.

Ad huius litargitij præparati ȝ. iiij.

Succimarubij

Persicariæ ana ȝ. j.

Olei

Olei ex vitellis ouorum, quod satis est
formandum vnguentum.

Lib. de præparationib. tractatu j.
De litargyrio.

Cancri cura.

C. Glutinis aquatici, quantum voles. De-
stillatione reduc in aquam, cui tantundem ad-
dito colcotharis, & ad singulorum lib. j. Floriss.
æris 3. j. b. adiiciatur mixta & superposita ma-
neant, usque dum putrefcant, hoc plerunque
die quarto solet fieri. Deinceps utaris empla-
stro mundificatio, ad curam tentiginis prauæ
posito. Post immundicierum extractionem,
supersparge puluerem, qui sequitur.

Puluis ad cancri curam idoneus.

C. Pulueris ex succo chelidoniz.

Parthemionis

Centaureæ ana 3. b.

Mummiæ 3. j.

Sub istis pulueribus, manè & vesperi lig-
tum cancrosum vlcus optimè persanatur.

Chirurgiæ Paruæ lib. ij. cap. vij.

Cancri apostematis cura.

Eius cura triplex. prima physica, per quam
hæmorrhagiales menstrualesque fluxiones a-
mouendæ sunt: secunda chirurgica, per anodi-
num vnguentum mortificando: tertia confo-
lidando.

Glutinis aquatici in aquam redacti lib. j.

colcotharis:

colcotharis eius ȝ. j. ȝ. Florum æris quantū satis,iuxta quantitatē colcotharis : mixta simul , vlceri superponantur , & maneant vsque dum putrefiant, quod plerunque fieri solet in quatuor diebus. Deinceps ablatis apponatur mundificatiūm, ad noli me tangere præscriptūm , & quum putridā extraxerit materiam, superpone puluerem qui sequitur.

24. puluerum ex succō chelidoniæ.

Parthenionis.

Centaureæ ana ȝ. ȝ.

Mummiæ ȝ.j. mānē & vesperi ligabis.

Anodinum vnguentum.

25. Spernioli.

Succisolatri ana ȝ.j.

Liquoris vernicis ȝ. ȝ.

Reducantur in formam vnguenti.

Lib.de Apost.cap.iiij.

Cancri cura.

26. Auripigmenti ȝ.v.

Fuliginis ȝ. ȝ.

Salis armoniaci ȝ. iiij.

Reducantur in reuerberationē quarti gradus per diem integrum,& inde fiat alcali.

Addi possunt.

Ad huius auripigmenti præparati ȝ.v.

Cinerum ex fumo columbino , & Olei vitellorum ouorum , quantum sufficit ad formandum vnguentum.

Lib.præparationum,de auripigmento.

Cancri

30. DE CVRANDIS MORBI^S.

Cancri & fistularum certissima cura.

24. Præparati Mercurij maximi 3.j.

Oleorum è lateribus vertonem j.

Terebinthinae lib. 3.

Cariophillorum per mixtionem 3.ij.

Misceantur & per balneum destillentur, de-
stillato postmodum adiungantur,

Mastics

Myrrhae,

Thuris ana 3.iii.

Mummiae verto j. id est 3.iii.

Omnia simul commixta, per alembicum
iterum destillentur in oleum, ad 3.j. huius ad-
datur 3. j. Mercurij præparati, supra positi in
recepto, intelligendum non esse prius aliis
permisceendum in destillatione secunda sed in
prima tantum.

Fiat ex omnibus linimentum, quo perun-
gantur ulcera dicta. Postmodum emplastro sti-
ctico deligentur.

Lauamentum hoc tamen, præcedere debet
supra positum linimentum.

25. Aluminis 3.ii.

Salis 3. j.

Mellis 3.ij.

Vini & aquæ ana lib. j. m. ex

Per dissolutionem commisceantur.

Linimenta præstantiora supra scripto exhibet:
olia dulcia, antimonij, plumbi & mercurij.

Canceræ.

Cancrenae cura.

¶. Succorum Nenupharis.

Solatri. Papaueris

Lolij ana 3. ij.

Opij 3. xv.

Mandragoræ 3. iiij.

Succi ex radicibus hyoschiami 3. v.

Reduc in vnguétum cum oleo de litargyrio

Lib. de Apost. cap. xvij.

Cerebri dolorum, Hepatis defectuum,

& splenis debilitatis

cura.

¶. Argenti laminati 3. iiij.

Salis gemmæ 3. vij.

Stratificata reuerberentur vigintiquatuor
horis, postea extrahatur alcali, quod iniectū
in alcohol vini, maneat per dies aliquot, & re-
soluetur ut vinum ardēns apparens, fiat sepa-
ratio vini, & in fando residebit alcali, quod in
vitro positum, & loco humido soluitur iterum.
Dosis est à granis v. in vij. vel xij.

Morborum eorundem &

profluuij cura.

¶. Argenti limati 3. j.

Sulphuris purgati 3. iiij.

Resinæ pini 3. ij.

Fiat inde bolus quem accendas, & postea
reducas per fontanam aquam. Dosis eius
est 3. j. usque in 3. j. b.

Hæc

32 DE CURANDIS MORBIS
Hæc præparatio bona, prior verò melior.

Lib. præparationum. de argento.

Cinzillæ cura.

Radix diaphragmatis est mundificanda per
consolidam regalem, & postmodum, oppo-
dettocho singulis duodenis horis diliganda.

Oppodeltochi forma.

*2. Colophoniæ lib. j. puluerē Chelidoniæ:
Aranciarum ana ȝ. iiiij.
Visci de botin, quantum satis est ad in-
corporandum.*

Lib. de Apost. cap. xxxij.

*Cohibitio cuiusque materiae peccantis,
ne progrediasur ulcerius in mor-
bum aliquem.*

Quum dolores dentium, colli, aurium, vel
humerorum irruperint, dicta radice elleborii
nigri, purgandum erit, ad eundem modum
præparata ut pro podagra vel epilepsia, & ea-
dem dosi. Postmodum tinctura Martis uten-
dum, ut in hydropisi. Huiusmodi purgationes
annuatim fieri possunt, nō iuxta numerum 365.
dierum, sed ab incremento vel interuallo pa-
roxismorum.

Libello præparationis ellebori.

*Conseruationes, & præseruationes per
Elixira. in vitam longam.*

Balsami Elixir.

*2. veri ac optimi balsami, nobis optimè
cogniti.*

cogniti lib. j. Ponatur in vitrum coopertum alembico cæco, & vnâ cum eo 3. ij. quintæ essentiæ auri, his affundatur 3. ss. essentiæ circulati maioris. Omnia simul digerantur in fimo per mensem & postea in cineribus, yno mense, lento quidem igne, ut noctes atque dies vapores ascendant atque descendant. Postmodum augeatur ignis, ut guttæ quædam adhærent, ac decidant guttatim, duobus mensibus. Tandem inequino fimo, quatuor mensibus maneant, ut absque intermissione habeant suā digestionē, & completum erit Elixir Balsami. quod in spiritum vitæ hominis operatur, non secus, atque fermentum in pastam & in corpus, tincturam viuam inferit.

Salis Elixir corporis præseruatiuum.

Accipe Sal optimè præparatum, albiss. & mundiss. Ponatur in pellicanum, cum aquæ soluētis tanta quantitate, quæ sexies salis produs superet. Digerantur equino fimo simul uno mense. Postea separetur aqua soluens per destillationem & rursum affundatur, & separetur ut prius, idque toties donec sal in oleū conuertatur, adiungatur auri quintæ essentiæ pars octaua, simûlque digerantur in pellicano & in equino ventre per quatuor menses. Postmodum circulentur per mensem. Deinceps addatur pars altera vini circulati, ac maneant in ascensione per mensem adhuc. Eo tempore peracto salis elixir adimpletū erit, non minorum virtutum in conseruando & præseruando quam Elixir Balsami.

34 DE CURANDIS MORBIS
Dulcedinis Elixir.

L. Troni quantum voles, ponatur in pellicanum, & exponatur soli ad digestionem duobus mensibus, melius tamen per aestatem. Postmodum addatur essentia quintae auri pars quarta, & ad hunc modum circulentur simul duabus mensibus. hoc serua.

Quintarum essentiarum Elixir.

L. Quintæ essentiæ Chelidoniæ,

Quintæ essentiæ Melissæ ana 3. ij.

Quintæ essentiæ Auri.

Quintæ essentiæ Mercurij. ana 3. j. f.

Quintæ essentiæ croci,

Quintæ essentiæ mirabolanorum
omnium ana 3. j.

Omnia permixta simul ponatur in clausum alembicum cæcum, & maneant in digestione solis, mensibus duobus. Postmodum adde,

Quintæ essentiæ vini.

Magisterij eiusdem ana 3. f.

Et iterum digerantur per mensem ut supra, seruato in thesaurum ad præseruationem & restaurationem.

Subtilitatis Elixir.

L. Olei oliuarum, Mellis,

Vini ardentis ana lib. j.

Destilla simuliuxta Chemicū usum, idq; ter, postmodum separa phlegma totum ab oleis, quæ coloribus distinguuntur. Colores omnes in pellicanum ponas, eis addens, quintæ essentiæ Melissæ,

Melissæ, quintæ essentiæ Chelidoniaæ tertiam partem, uno mense digerantur. Tum demum habebitur elixio subtilitatis.

Proprietates Elixir.

¶. Myrræ, Aleo æpatici,

Croci ana quartam vnam ℥. partem, Hæc simul in pellicanum & in arenam posita mēsibus duobus ascendat leuissimè. Separata tandem per alembicū, oleum à fecibus præter adustionem. Oleū hoc, vna cum circulato per mensem digeri permitte, pondere quidem æquali, postmodum serua Elixir, in quo virtutes omnes balsami naturalis existunt.

Lib. archidoxorum, de Elixiribus.

Constrictiva virtus in omnibus.

¶. Limaturæ ferri ℥. 3.

Aquaæ aluminis ℥. j. 3.

Aceti destillati ℥. 3.

Maneant in digestione per mensim, abluantur postmodum, & in crocum reuerberetur

Addi possunt.

Ad eius croci Martis 3. j.

Myrræ 3. 3.

Croci orientalis 3. j.

Puluerizentur. Dosis eius est 3. ij. iiij. iiiij.

Lib. præparationum, de ferro.

Contracturarum cura per balsama.

Balsamoleum primum.

Accipe terebinthinæ destillatæ ℥. jj.

Galbani destillati ℥. j.

36 DE CURANDIS MORBIS.

Gummi elemi destillati, lib. 3. Rursum Destilla simul, & inde fac balsamum à suis fecibus & phlegmate separatum.

Aliud.

Sume terebinthæ, oleorum lauri, olivæ, Juniperi ana lib. j. masticis, myrrhæ, thuris singulorum lib. 3. destillentur per se quæ sunt eiusdem qualitatis, olea, videlicet per se & alia per se, quæ mixta simul iterum destillentur semel, & vtere.

Aliud.

Sume adipis taxi, seu ceruini, adipis ranarum, ceræ ana. lib. j. masticis. lib. ij. thuris. lib. 3. euforbij. 3. iij. Destilla ut supra.

Aliud

Accipe gummi oppoponacis. lib. j.

Galbani. lib. 3.

Ammoniaci., 3. iij.

Bdelij. 3. j. 3.

Simul permixta cola & per acetum, in oleum Destilla, destillato huic addes terebinthæ destillatæ lib. iij. Olei philosophorum. lib. 3. Olei laurini destillati, masticis, thuris ana. lib. j.

Destillentur omnia simul iterum in oleum Huic rursum addito, Styracis liquidæ 3. j. 3. Ranarum numero viginti, adipis taxi lib. 3.

Aceti destillati, vini ardantis ana 3. j. 3.

Digerantur in sole, vase vitreo per mensem Postmodum exprimantur, & seruentur.

Aliud

Aliud

Accipe lignorum Iuniperi, fraxini, Sabinæ,
id est, tamaricis, fagini ana ℥. j. ex quibus ar-
te communi per descensum destilletur oleum
& per pellicanum rectificetur.

Aliud.

Sumito seu ceruini ℥. iij. adipum Seliūm;
vrsi ana ℥. j. taxi ℥. v. hirci ℥. ij. ex istis oleū
destilletur, & addantur ei ranarum vincentium
℥. vj. & iterum simul destilletur, ac destillato
addantur Seui ceruini ℥. j. adipis taxi ℥. iij.
Ceræ ℥. ſ. aceti quantum ſufficit, & vna cum
præcedentibus fiat vnguentum, quo ad con-
tracturas in primis diebus potiſſimum utere.
Postea quibusuis ex antea positis balsamoleis
membra contracta calidè ſunt perungenda,
ſingulis diebus ter absque aliqua intermissione

Lib. de Contracturiſ tractatu.ij. cap vij.

Contracturarum per ſuffitum.

Sume olei oliuarum, olei Iuniperi ana ȝ. v.
maſticis ℥. ſ. terebinthinæ ȝ. iiiij. ſ. Salis pe-
træ ȝ. j. ſ. Mixta in aheno cupreo, vel terreo
vafe forti, ſuccendantur in vafe ligneo clauſo,
in quod membrum contractum includatur;
ſuperque vaporem teneatur per mediū diem;
accenſiones recentium materialium, ſemper
quum defecerint, innouando:

Suffitus alia formula.

Accipe Taxi pinguedinis, olei oliuarum
c ȝ adipis

3⁸ DE CVR ANDIS M O R B I S
adipis ranæ minimè viridis, calamites dictæ
ana ℥.j.myrrhæ,masticis,therebinti ana ℥.β..
Accende ut supra.

Lib. de Contracturis, tractatu ij.cap vj.

Corallatum vel Corallinum Mercurij.

Præparatur Mercurius iuxta processum eius
ladani, & imbibitur aqua vitrioli rectificata,
ut fieri solet in tartari spiritu. Tandem abstra-
hitur tamdiu, usque dum instar coralli rubeat:
Dosis est granum j. cum Mitridatio vel Teria-
ca iuxta morbi exigentiam.

Vel Aliter.

Aqua ex ouorum albuminibus destillata
congelatur, & tritum imbibitur alia aqua ex:
albuminibus, & corticum ouorum dimidia:
parte per destillationem tracta. Abstrahitur,
& affunditur toties, donec rubeum & coralii-
num colorem induat. vini spiritu postmodum
omnino perfusum, digeritur, usque dum colo-
rem exuat in dicto spiritu, qui separatur ab es-
tentia corallina. Dosis huius est guttarum iiij,
in vino generosissimo potanderum ad poda-
gram funditus euellendam atque venereum
morbum extirpandum.

Cordis tremoris & pulsationis.

Cura per Saphiros.

2*L*. Saphirorum destillatorum 3. iiij.

Ambræ dissolutæ 3 j. β.

Storacis,calamitæ. 3.j.

Misceantur

Misceantur. Dosis est 3. j & quandoque
3. j. B.

Lib. præparationum, de gemmis.

Coffi cura.

Accipe succi Agrimonie 3. j.

Porrorum 3. B.

Olei Anetini, ad pondus omnium.

Fiat mixtura, cui pannum intinges, & super
pones, exibit liquor, & sanabitur æger.

Lib. de Apost. cap. xxxix.

Cupri Balsamum, aut oleum.

Hoc in vitriolum rursus est conuertendum:
istud in aquam, & colcothare eius in oleum ru-
beum. Ambo præstantissima sunt ad vlcera
desperatissima.

Chirurgiæ paruæ lib. ij. cap. vj.

Cutis affectæ Cura per Vnguentum.

2. Serpentinæ utriusque ana numero 7.

Aristolochiæ acutæ.

Consolidæ ponticæ ana 1b. B.

Contundantur, & cum terebinthinæ lotæ
1b. j. B. & olei ouorum 3. iiiij. fiat mixtura in
forma vnguenti. Nihil excellentius.

Chirurgiæ magnæ Partis iiiij. lib. x.

*Discipuli Theophrasti Paracelsi, sex
tantum per ipsum approbati,
dum viueret.*

Doctor Cornelius, Paracelsi Secretarius.

Doctor Petrus.

Doctor Andreas.

Doctor Ursinus.

Licentiatus Pantgratius, &

Magister Raphael.

Cæteros ut Apostatas reprobant.

Chirurgiæ magnæ partis v.lib.ij.cap.xxij.

Dentium dolorum cura.

2. herbæ persicariæ, & corticum Iusquiamj., pro libito, coque in aceto rosaceo decocto dētes ablue, teneque in ore calidissimum usque dum frigescat, iterum sume calidum, idque saepius, et tolletur omnis dolor, quod herbæ reliquum erit à decoctione sepeliatur humido loco, & agrauetur ponderoso lapide, ut putrefascat, ubi putruerit, mortificatus erit omnis dolor, ut etiam visum sit non amplius rediisse.

Libello præparationis persicariæ

Dyarreheæ cura.

2. Hœmatitis, Aluminis glaciei,

Croci martis ana.

Fiant inde trocisci cū gummi arabico disso-luto in aqua plātaginis, ex herbis & radicibus per destillationem tractu. dosis est 3.j. ad 3.j.ß.

Addi

Addi possunt.

Ad huius hœmatitis præparati ʒ. iij.

per larum ʒ.ß.

Mumiæ liquefactæ ad pondus omnium, siat
mixtura. Dosis est. ʒ. ij. ad ʒ. iiij. vel iiij.

Lib. præparationum, De hœmatite.

Dyarrheæ cura per Cachimiam.

cachimia

℞. Cachimiæ præparatæ, uti pro dyssenteriâ
quantum voles, & olei nucis muscatæ parum
ad incorporandum, & reducatur ignis gradu
secundo ad formam boli.

Addi poterit.

Ad eins Cachimiæ præparatę. ʒ. j.

Teriacæ ʒ. iij.

Formetur in pastam. cuius Dosis per os est,
a ʒ. j. in ij.ß. mane sub meridiem & vesperam.
Postea tribus inde diebus, de pasta hac non est
sumendum: quibus transactis, rursus uno die
ter ut supra detur. Processum hunc in tertiâ us-
que vicem repetito.

Lib. de præparationibus, de cachimia.

Dyssenteriæ cura per Cachimiam.

℞. Cachimiæ bene tritæ ʒ. vj.

Ferruginis ferri ʒ.ß.

Calcentur ignis gradu secundo, septem ho-
rarum spacio, postmodum reducātur in suum
alcali.

Addi potest.

Ad alcali huius ʒ.ß. Columbae assatæ, quod satis erit.

Lib. de præparationib. de narea sita.

Dyssenteriae cura.

℞. hœmatitis. Corallorum rubeorum. Spodij ana ʒ. xo. Seministana ceti tantundem Fiant inde trocisci, cum muscilage visci botin. Dosis est ʒ.ß.

Addi potest.

Vinum in quo calybs candens extincta sit & cum hœmatite præparato administrari vel cum optima teriaca.

Lib. præparationum, de hœmatite.

Ellebori Balsamus quem puto animam ab animato

℞. herbam & radicem Ellebori nigri, Contusas in aquâ suâ propriâ fumi calore perquâ optimè clausa, sigillatâque. Postea separetur humidum eius à putrefacto, & iterum putrefactum separetur à fecibus, in singulare corpus resolutis. Tunc erit Balsamus cum duobus gradibus in humido, & cum vigintiduobus in putrefacto. Dosis putrefacti secundum gradus, humili verò, secundum quantitatem consideretur,

retur, in administratione, post primum processum. Altius in essentiâ suâ potest ascendere, si præmissum opus iterum fuerit, additione recentis herbae.

Libello præparationis Ellebori.

Ellebori nigri Balsamus compositus.

U. Balsami Ellebori nigri, suo loco descripsi, 3.j. naturalis & veri balsami 3.j. Permisceatur ambo ut vnum quid fiant. Præseruatiuum est remedium contra morbos omnes ab influibus aereis proueniëtes, Pestē, Pleuresim, &c.

Libello præparationis Ellebori.

Ellebori potio ad medicinam utilissima.

U. Radicis Ellebori, in grandiuscula frusta consciissa 3.ij. cum carnium quadrante lib. etiā consciſſarum, & aquæ nucis muscatæ 3.j. macro piperis aquæ 3.j. In vase clauso optimè digerātur aqua bulliente horis x. Quod humidū est effunde, residuum abiice. Ius eiusmodi præcessitatis exigentia, personarumque respectu, est administrandum, non plus, nec minùs equo tamen.

Libello præparationis Ellebori.

Electuarium Juniperinum.

Baccæ maturæ collectæ mense Septembri, selectæque tundantur in mortario pultium instar vel pastæ. Coquantur igne lento semper agitando,

44 DE CURANDIS MORBIS
agitando, usque dum videbitur satis, & per
facculos lineos densos exprimatur succus ea-
rum sub praëlo. Succus coletur per pannum
mundum, & igne lento rursus excoquitur ad
iustam spissitudinem. Coquendum inter, agi-
tandus est assidue ne sapiat adustionem, néve
efferueat. Postmodum aromaticis condimen-
tis muniatur, alias perdurare nequit. Dosis est
adultis, cocleari: junioribus verò medium, con-
tra varios morbos, colicam, arenam, aeri pesti-
fero resistit, nam præseruatium est præstan-
tissimum.

Elementorum separationes, & primò
ex archidoxorum
lib. 3. ex Metallis.

Fiat aqua fortis, ex salis nitri, vitrioli, & alu-
minis partibus æqualibus.

Destillatum rursus ad suas fæces affunde, ite-
ratoque destillationem iniectis argenti lamel-
lis clarificato. Soluatur in ea sal armoniacum:
Per aquam hanc laminas metallorum iniectas
solues, separata per balneum Mariæ: rursus de-
stillatum affundes, & separabis, idq; toties, do-
nec in fundo reperias oleum: ex sole spadiceū:
ex Luna azurinum: ex marte rubeum & obscu-
rum valde: ex Mercurio album: ex Saturno li-
uidum & plumbeum: ex Ioue flauum & ex Ve-
nere, viride prorsus:

Notato metalla prius esse præparanda: Mer-
curius sublimandus, Saturnus calcinandus, Ve-
nus florificanda: ferrum crocificandum: Iupiter
reuerberandus: Sol et luna facile fæse dedunt.

Postquam

Postquam ad hunc modum in liquidam substantiam metalla fuerint adducta, & ad elementorum suorum distinctionē disposita: quod in metallica natura, minimè fieri potest, unaquæque res enim prius est ad eum usum cui conuenit præparanda. Ad olei metallini supra dicti, partem unam, adde recentis aquæ fortis partes duas, & simul optimo vitro clauso recondita, ponas in finum equinum per mensem. Postea destillabis igne lento prorsum, ut materia coaguletur in fundo, & aqua fortis ascédat, quam per balneum destillabis. Ad hunc modum habentur elementa duo: sed non ex omnibus æquali modo: nam ex auro, manente in balneo terra & aqua, sed aer est in omnibus tribus his; elementum autem ignis, manet in fundo, quia substantia vel auri tangibilitas ex igne coagulata est, Ergo substantia conuenit in substanciali. Ex luna, manebit in fundo elementum aquæ, & in balneo, elementa terræ & ignis. Nam ex humido & frigido sumitur substantia, vel corporeitas lunæ (ut ita loquar) quæ quidem est fixæ nature, ut non possit eleuari. Ex Mercurio manet ignis in fundo, terra verò & aqua, sursum eleuantur. Ex Venere, manet etiā ignis in fundo, & ambo nempe terra & aqua, in balneo: ex Saturno, manet elementum terre in fundo, ignis & aqua habentur in balneo: ex Ioue, manet aér in fundo, ignis, aqua, & terra eleuantur ab eo.

Notandum igitur aérem in Ioue corpus exhibere, at in nullo alio quoquis metallo. Quamuis

46 DE CVRANDIS M ORBIS
uis aliqua pars aëris, etiam cum aliis elemen-
tis ascendat, illis inseparabili modo permixta,
non est tamen corporalis aér, sed concurrens
& adhærens aliis inseparabiliter.

Iam ad remanentia vel residentia veniamus.
Elementum corporale, quod in fundo reman-
sit, per fortē aquam recentem, & balneum, in
oleum reducatur, & perfectum erit hoc ele-
mentum: seruato seorsum.

Alia separabis ad hunc modum & per bal-
neum arenæ. Ea ponas in arenam, vrgens igne-
leui, primò quidem eleuabitur aqua, & post-
modum ignis, qui colore dignoscitur ab illa:
vbi tamen ista duo scilicet, ignis & aqua subsi-
dissent. Si tamen elementa terræ & aquæ man-
sissent in fundo, primò sursum ascendit aqua,
postea verò terra. Si terra & ignis resedissent in
fundo, primò terra, postmodum eleuatur ignis.
At si aqua, ignis, & terra simul in fundo māsi-
sent, aqua primò sursum ascendit, ignis postea,
postremo verò terra. Hæc peculiaribus vitris
seruanda sunt quodlibet seorsum, in sua natu-
ra, ut ex sole calidum & siccum, sine quavis a-
lia proprietate, similiter frigidum & humidum,
frigidum & siccum, sic de aliis intelligendum.
Ignorandum non est corrosiuam aquæ fortis
naturam extrahendam esse, prout libro de
quinta essentia ponimus.

*Elementorum separationes ex
marcasitis.*

Accipe marcasitarum cuiusvis speciei, sine
talci,

talci, granati, kobleti vel alterius lib. i. salis nitri tantundem, contunde minutum, adure simul, ac deduc per alembicum, extra cucurbitam, & quicquid ascenderit, hoc serua. Quod in fundo residet, tritum aqua fortis resoluatur in aquam, cui prius segregatam aquam affundes, & in oleum destilla, ut de metallis audiisti, quorum processu, horum, eodem separabis elementa, ut sit aurea marcasita loco auri tractanda, nec non argentea argenti loco habenda: plumbea ut saturnus, cuprea ut venus: talcea ut Iupiter: mercurialis ut mercurius &c.

Processus hic, ad omnis generis marcasitas sufficit.

*Elementorum separationes
à lapidibus.*

Accipe lapidem optimè tritum, cui bis tantum sulphuris vini addes. Mixta simul omnia, in lebete lutato posita & in athanore, vrgeantur quatuor horis, ut sulphur totum absumentur. Postea quod supereft, ablnatur à fecibus & à sulphure. siccetur eiusmodi calx lapidea, soluatur in aqua fortis, & cum ea procedatur, ut antea de metallis diximus. Comparantur itaque lapides metallis, ut claræ gemmæ, quæ non sunt albæ neque fuscæ, comparanda sunt auro. Sed albæ, cæruleæ glaucæque, Lunæ. Communiores verò lapides aliis metallis, ut Alabistrum Saturno, marmor ferro, silex Ioui, fragiles, non solidi & spongiosi Mercurio.

*Elementorum separations ab
oleaginosis.*

Accipe olea, ligna, radices, semina, fructus & similia, tusa, trita, vel quocunq; modo comminuta, hæc inuoluta linteo, ligatâq; ponantur in fumum equinum, vt omnino putrefiant, quod vni quam alteri citius contingit. Putrefactis & in cucurbitam positis, affundatur aquæ fortis communis, tantùm vt quatuor digitis latis sui peremineat, & in arena destilletur omne quod ascendere poterit. Ascendent omnia elementa præter terram, quæ dignoscuntur à suis coloribus: primo ascendit ardens aqua, postmodum aer, deinceps aqua, tandem ignis, & in fundo remanet terra. Pura olea tamen non indigent putrefactionibus, sed simpliciter destillatione: tantùm, elementa sua sunt separanda, à suis coloribus distinctis etiam cognoscenda. Sic etiā de resinis liquide substantiæ, vt sunt pix, resina terebintina, gummi, & similia, faciendum. Sed resinæ corporales, priùs erunt præparandæ, vt infra.

*Elementorum separations ex resinis
corporalibus.*

Accipe sulphur minutissimè contusum, hoc in sui duplo olei lini cocatur, in hæpar, quod conteres, & inclusum vesicæ ponatur in fumum equinum ad putrefiendum quatuor septimanis. Postea destilletur per alembicum lente supra nudum ignem. Ascendent primo omnium aëri

aer, & aqua diuersis coloribus pallidis, Aucto postmodum igne, sursum ascendet ignis: terra manente in fundo. Colores apparent puri, vt aer flauus; aqua spissa lactis instar, vt vix à lacte dignosci queat, ignis vt rubinus ardens cum transparentia, & cum omnibus igneis demonstrationibus; terra verò nigra prorsum & adusta: quodlibet separatum in propria sua complexione, perfectum, & absque permixtione

*Elementorum separationes
ab herbis.*

Accipe saluiam, aut aliam herbam, & eius folia conteras, tandem ad putrefiédum ponas in vesica recondita, & postea destillabis per ventrem equinum, ascendet primò eleméntum ignis tamdiu donec immutentur colores. Tádem aquæ spissitudo succedit, & postea terræ pars maxima, tamen eius aliqua pars in fundo remaneat fixa. Hanc aquam ita confusam, in sole destillato sex diebus, & postea per balneū ascendet elementum aquæ primùm, quod paucum est, & gustu percipitur. Postquam variatur color, ascendit elementum ignis, donec etiam gustus alteretur: tádem pars terræ sursum eleuatur, valde pauca tamen, & pars altera terræ manet in fundo: Aer verò cæteris omnibus permiscetur. Sic de reliquis herbis aereis & aquaticis, quarum aer tamen primus ascendit, postmodum aqua, postremò terra. &c. yti in processu de Saluia.

Elementorum separationes à carneis.

In eis corporibus quæ sanguine viuunt, vt: animantia sunt, elementum prædominans, vti copiosius, ita etiam optimum est, vt in piscibus aqua; in vermibus ignis, & in comedibilius carneis aer, &c.

A piscibus.

Putrefacti optimè destillentur per ventrem equinum, & aquæ plurimùm ascendet. Putrefactionem hanc atque destillationem iterato, usque dum aqua nulla volet amplius ascendere. Quod reliquum est, postea destilla per arenam, tum demum ascendet ignis, in olei formâ, terra verò manet in fundo. Sic tota piscium substantia separatur in elementa. Sic de reliquis.

*Elementorum separationes ab undosis,
succosis vel aqueis.*

¶. Vrinam aut aliud excrementum, & per destillationem vrge, simul ascendent, aqua, aer atque terra, verùm in fundo manet ignis. Confunde postmodum simul omnia, destillaque rursus, & quater ad eundem modum, & in quarta destillatione primò ascendet aqua, demū aer, & ignis, terra verò manebit in fundo.
¶. tandem aerem & ignem peculiari vase, & in locum frigidum colloca, congelabuntur pinnaciola quædam, instar eorum quæ fiunt ex sale petræ, & sunt elementum ignis: quamuis inter destillandum etiam congelentur, at in frigido

in frigido magis.

Bullire tandem fac aquam per ventrem equum, & in fundo subsidet ipsa terra, sed quod ascenderit, putrefiat in suum tempus, & postea destilletur per balneum, & ascendet aqua prius & postmodum ignis.

Stercora, vitriolum, tartarum, alumina, salia & id genus alia quæ succosa sunt, per cinerem destillentur tardiū donec ascendere nolint amplius. Ascendent aqua & aer, terra manebit in fundo, postea per ignem ascendet ignis, & terra manebit in fundo. Notandum hoc loco, licet elemēta quatuor separata sint, in terra nihilo minus manent adhuc, elemēta quatuor occulta tanquam fixa, vt à vitriolo manet caput mortuum, hoc sublimetur cum sale armoniaco & in oleum resoluetur, in quo sunt aqua & ignis, & ipsa terra substancialiter manet in fundo. Separa quæ ascenderunt elementa duo priora, ascendetque rursum aqua, & ignis manebit in fundo. Sic etiam de tartaro, ac de salibus intellige. Plures liquorum separationes habentur quas de trāsmutationibus declarabimus. Notandum etiam in corrosiuis, præ cæteris elemētis prædominari terram, quare per cineres & sublimationē separanda sunt eorum elemēta.

*Elementorum separationes a vitris
& vitreis.*

Vitra calcinanda sunt vt lapides cum sulphure, Postmodum aluenda, & per sal petræ ac aquam fortē separanda, vt de marcasitis supra

52 DE CVRANDIS MORBIS.

diximus. Eorum elementa cognoscuntur etiā à coloribus in destillatione, & non ab ocularii apparentiā. his paucis vitra conclusa volumus in separatione.

Elementorum separationes ex fixis.

Fixorum separatio per sublimationē vt antea de salibus & liquoribus docuimus, hoc discrimine tamen, quod fixa cum sale nitro calcinanda sunt, & postea sublimanda.

*Elementorum separationes à quolibet
elemento separato rursus.*

Ab igne.

Sciendum ex elemēto ignis separato, rursus elemēta quatuor separari posse, ad hūc modū. Quum ignis vehementissimè incensus ardebit, colligatur optimè clauso receptaculo, postmodum in simo equino per mēsem teneatur. Indefiet vt in vno elemento, quatuor iterū elemēta reperias. Destilla per balneum vaporarium & ascēdet aer, vt vapor in receptaculum decidēs. Quod supereſt destilla per balneum & ascendet aqua. Tandem reliquum destilla per cineres, & ascendet ignis, terra manebit in fundo vasīs. Quæ similiū elementorum vires existāti & quare hoc loco ad hunc modum sint declarata, latius aliis libris exponemus.

Ab aere.

Aeris elementum optimo vitro conclusum Hermetis sigillo obserato, soli per integrā exstātem exponatur, ac digeratur, ad hunc mo-

dum circulando permutatur in aquositatem indies magis crescentem, quam separabis ut audies. Putrefiat in equino simo septimanis quatuor. Postea destillabis per balneum, & cineres, ut de igne dictum est, de suis viribus, alibi plura dicentur.

Ab aquâ separatio.

Eam vitro penitus pleno, nec tantillum va-
cui habente, per sigillum Hermetis occluso in
arenâ calidissimâ teneatur per mensem, ut co-
tidianum calorem accipiat ac si bulliret, quod
facere nequit ob vasis repletionem. Hoc tem-
pore transacto putrefiat quatuor septimanis.
Postmodum aperto vase, per alembicum triu-
rostrorum destilletur, hac via separantur tria
elementa, & terra manet in fundo.

A terrâ separatio.

Terræ processus ut in aquâ seruandus est,
excepto solùm in destillatione, quæ ad eundem
modum fieri debet ut de igne dictum, & eadem
via conducenda.

Lib. archidoxorum de separationibus
elementorum.

Elephantiasis Cura,

Triplex est eius Cura; prima, hæmorrhoi-
darum: secunda, menstruorum prouocatio:
tertia, liquorum exiccatio. Quarantur suis
locis.

Lib. de Apost. Ca. xxx.v

Emplastrum optimum.

ꝝ. Ceræ mellitæ. lb. j.

Visci præparati.

Mummiæ ex cruribus ana. 3. iiij. fl.

Pulueris Parthenionis.

Chelidoniæ ana. 3. j.

Fiat emplastrum.

Aliud

24. Ceræ mellitæ.

Terebinthinæ.

Visci præparati ana. ff. j.

Olei lini. ff. iij.

Litargyrii præparati.

Calaminaris præparati ana. ff. j.

Coquantur in emplastrum.

Chirurgiæ Paruæ Lib. j. cap. iij.

*Emplastrum sticticum, qua ratione fit
attractuum.*

*attractuæ
res.* Stictico emplastro cuius adde quæcunque vires attractuas habent, ut sunt Asphaltum, & carabe quæ ligna attrahunt, paleas & pannorum fragmenta: Magnes ^{attractor}, ferrum: Stannum & Amethysti coloratores, attrahunt Cuprū: Alabastrum attrahit plumbum & lapides:gummi, terebinthina, & Asphaltum, & attrahunt carnium & ossium frustula: Serpentina, est omnium attractua. Hæc etsi peculiares attrahendi facultates habeant, simul iuncta nihilominus, vnguentis permixta, & vulneribus superposita, cuncta simul attrahunt.

Chirurgiæ Paruæ lib. j. cap. v.

Emplastra

Emplastrum vltramarinis.

Haud prætermittere volo ex vltramarinis etiam aliquot emplastrorum exempla pone-re, licet minùs digna, quæ cum eis quæ præscripsi absque vltramarinis prodeant, tamen ut comparatione per curarum experientiam facta, antiquorum error appareat.

Emplastrum.

24. Olei oliuarum ℥. j.

Ceræ ℥. j. 3.

Litargyrii ℥. ij.

Coquantur in ceratum, & adde

Thuris.

Masticis.

Myrrhæ ana 3 ij. 3.

Commisceantur, & adiice Minij 3. iiiij. Mala-xentur cum oleo anetino, vel ex verbastro, vna cum 3. 3. camphuræ.

Aliud.

24. Olei oliuarum ℥. j.

Masticis.

Thuris.

Myrrhæ.

Oppopanacis.

Serapini.

Storacis.

Bdelij ana 3. j.

Coquantur in formam. Postmodum.

24. ceræ ℥. j.

Calaminaris præparati ℥. 3.

d 4 Coquantur

56 DE CVRANDIS MORBIS

Coquantur in ceratum, & malaxentur cum camphora ut supra.

Aliud absque ultramarinis.

24. Ceræ nouæ lib. j.

Salis parthenionis.

Mummiæ medullinæ ana 3.ijj.

Liquefac igne, componéque.

Inspice quæso huius postremi sinceritatem & ingredientium paucitatem, & confer cum præcedentium labyrintho, confusionéque ultramarinorum receptorum à Galenistis (non sine correctione mea) positorum, singulis ex utraque parte quum usus fueris iudicato.

Chirurgiæ Paruæ lib. j. cap. iij.

Epilepsia, caduci morbi, & specierum eius purgatio.

24. Radices Ellebori nigri purpureos flores habentis, & recentis quantum voles, & in ardente vino maceratae, destillentur igne lento primùm, postmodum aucto donec liquor omnis ascenderit. Postea separetur vinum ardens à substantiâ, per balneum igne leuiori, & in eo quod remanet, soluatur & addatur sacci candidi, quod sat esse videbitur. Dosis eius sunt grana tria, cum aquâ mulsâ, vel communi, in quâ hippoglossum decoctum fuerit.

Epilepsia, morbi caduci & specierum eius cura.

24. Antimonij in alcool facti, quantum videtur,

debitur, & reuerberetur in suos flores ignis gradu quarto, igne leui primum, tandem aucto secundum artem. Dosis est in accessus principio morbi, granorum nouem, postea in exagitatione decem & octo, cum industriâ tamen indantur aliquo perfusa liquore. Postremò quidem à recessu paroxismi post horam, ut prius grana nouem administranda. Si morbus adhuc redeat, in tertiam vicem, processus hic est iterandus.

Aliud contra caducum, remedium.

24. Liquoris auri 3 j. Detur antè paroxismum vna hora, & à recessu paroxismi tribus horis elapsis, adhibeatur medius 3. idque sexies repetendum erit antè & post paroxismi accessionem, & recessum.

Epilepsia, caduci morbi cura.

24. Sanguinis humani calentis adhuc 3 v. vini ardantis 3 j. Digerantur in cucurbita quadraginta diebus equino fimo, & postea balneo Mariæ destillentur, ut separetur liquor albus inutilis ac virulentus, à flavo. Huius detur 3 j. à nouilunij temporis exordio sub primam accessionem.

Eiusdem morbi cura alia.

24. Cranium humanum recens & nunquam sepultum conteratur minutè, & per retortum, destilletur igne mediocri, donec omni phlegmate

58 DE C V R A N D I S M O R B I S
gmate priuatum sit, hoc iterum ad suas fæces
affundatur, & rursum destilletur, idque tertio.
Tum demum aucto sensim igne ad quartum
gradū usque, oleum etiā effluet, à quo flegma
per balneum est separādum, vitro seruandum.
Dosis est pondus granorum iij. quibus tollitur
caducus morbus.

eu Animalia bruta nonnulla, virtutes etiam ha-
bent, ad morbum hunc pellendum, ut sunt a-
pes, alcis, vultur, &c.

Epilepsia, caduci morbi cura.

L. Radicem recentem Ellebori nigri, & ab
ea per vini spiritum humiditas tota, & oleum
extrahatur. Deinceps spiritus ille separetur, vt
radicis essentia sola maneat absque mixtura,
optimè dulcificetur, &c. Multò melior erit, si
addantur, viscus quercinus, pyretrum, & pœ-
niæ semen, in extractione. Dosis est pro discre-
tione. Notandum est medicamina per Ellebo-
rum facta, non ita repente agere, ut alia, sed suc-
cessiuè, eoque firmius curare.

Libello præparationis Ellebori.

Epilepsia, caduci morbi & specie- rum eius cura.

L. Radicem Ellebori, quam euulseris luna
deficiente, sub signo libre, & planeta Veneris,
Borealis venti statibus ad umbram exiccati si-
nito, pulueretur minutissime. Dosis eius est 3.ij.

Diebus

Diebus tribus successuis antequā paroxismi dies adueniat, quod à signis cognosci potest ut de podagra scribitur. Antiqui sæpius hoc repetito processu purgationis curarunt. Ego verò Paracelsus, à purgationibus ad curam progressus sum, per essentiam arcani spiritus vitrioli, quam suo loco, & formulam eius parandæ reperies.

Libello præparationis Ellebori.

Erysipela cura communis

Gluten
aquaticum. c!

¶. Glutinis aquatichi. ʒ. iij. Destilletur in aquam, cui simum iniicito mineralium, & fiat decoctio per horam j. aut amplius, donec in pultes vtcunque spissas euadant ambo. his addito camphuræ. ʒ. j. ʒ. fiat vnguentum, quo tybiæ ligentur singulis ternis diebus semel:spacio trium septimanarum. Postmodum abluitur vlcus, decoctione foliorum quercūs, vel aquâ salsa, mundum seruato, & sanabitur non secus ac si vnguentum superponeretur. Istius medicamenti conditio talis, vt non ante septimanas tres operetur.

Chirurgiæ Paruæ lib. ij. cap. vij.

Efferorum cura.

Accipe Olei ex Juniperis ℥. ʒ.

Olei amygdalarum dulcium ℥. j.

Olei de coste ʒ. viij.

Fiat mixtura, Notandum oleum de coste, id est,

60 DE CVRANDIS MORBIS
est, de fraxino fieri per descensum, Oleum de
Iuniperis non, sed per ascensum cum vehiculo
aqua, ut scis, Amygdalinum vero per expres-
sionem, &c.

Aliud vnguentum.

Sume Olei de spica 3. fl. ss.

Olei quercini 1fl. iiij.

Axungiæ cati 1fl. j.

Commisceantur, & hoc vngantur membra,
& præseruabuntur a spiritibus morbum hunc
generantibus, vntuositas enim haec non sinit
eiusmodi spiritus penetrare.

Lib. de Apost. cap. xlviij.

Exiccativa virtus in omnibus.

2. Limaturæ ferri 1fl. ij.

Aquæ vitrioli 1fl. ss.

Macerentur per mensem, postmodum re-
uerberentur in duplum.

Addi possunt.

Ad eius præparati 3. iiij.

Balaustiarum 3.j.

Succi de acatiis, ad pondus omnium.

Fiat electuarium.

Lib. præparationum, de ferro.

Exituræ cura.

Istius omnis cura consistit in excremento-
rum, ab omnibus emunctoriis extractione. I

Extractionis

Extractionis per nares forma.

U. Lolij. Seminis nigellæ.

Ellebori ana 3.j.

Maioranæ.

Saluiæ ana 3.ß.

Mosci grana ij.

Fiat sternutatorium, quod singulis diebus
manè per nasum attrahatur, parum pervicem.

Extractio per aures.

U. Diagridij 3.j.

Bdelij 3.ß.

Ceræ 3.j.ß.

Fiat emplastrum, quod imponatur auribus
in formâ pinnacidiij, quum spumâ aut aquam
exudarint, benè erit.

Per vrinam.

Accipe croci orientalis 3.ß.

Pilorum Zenij 3.ß.

Cantharidum numero v.

Fiat mixtura, pro sacculo sub canali, sub-
tusque vesicam, vrinam prouocabit, per vnum
aut alterum diem, donec in ea sanies apparere
cesset. Zein sunt folliculi circû leporû caudas.

Per alium aut intestina.

Accipe mellis quantum sufficit..

Diagridij 3.j.

Hermodactylorum.

Turpeti, ana 3.j.

Fiat

Fiāt suppositoria secundum artem, sine sale,
verum in constipatione, poteris eo uti.

Per sudorem.

Accipe Teriacæ 3.ij.

Alcoolis vini 3.ij.

Euforbi grana vij.

Fiat haustus antè ingressum balnei, sudet, acc
postmodum calidè contextus lecto decumbant
sudētque, id ter vel quater, totiēsque repeten-
dum donec fœtor abeat.

Lib. de Apost. cap. lviij.

Febrium cura.

U. Iacinthorum præparatorum 3.j.

Gummi, ladani 3. j. fl.

Commisceantur ac destillentur. Dosis est
guttarum 4. aut 5. ad præseruationem singu-
lis annis bis, & in omnibus coniunctionibus
solis cum luna.

Lib. præparationum, de gemmis.

Febrium & morborum acutorum cura.

U. Foliorum auri, liquefactorum ex aqua
mellis 3. ij. Alcool correcti tantudem.

Separetur aqua mellis. Dosis est à 3.fl. in 3.j..

Addi possunt.

Ad huius præparati 3. iiii.

Succi centaureæ.

Salis nitri ana 3. ij.

Dosis est 3. fl. usque ad 3.j.fl.

Lib. præparationum, de Auro.

Ferri

Ferri Balsamum aut oleum ad ulcera.

Cum aceto destillato reuerberetur crocum
a quo postmodum eleuetur sal armoniacum
octies aut nouies, indè post oleum redigatur
optimè dulcificatum, utere ter qualibet septi-
manâ ulceribus imponendo, vt auri Balsamo.

Chirurgiæ Paruæ lib ij. cap. vij.

*Ficuum aut verrucarum cura
corrosoium dulce.*

24. Olei laterini. 3. j.

Olei de Iuniperis. 3. fl.

Olei ex myrrha 3. ij. Misceantur &c.

Aliud.

24. Olei laterini. 3. j.

Aqua aluminosa. 3. fl.

Viriditatis salis ad pondus omnium
fiat mixtura.

Cura de stercoribus.

24. patientis deiectum stercus, & misce cum
oleo de vitellis ouorum; premat patiens, ut ex-
eant verrucae, ficasque, quib. medicina super
ponatur.

Lib. de Apost. cap. xxj.

Fistulæ cura.

Potio.

24. Aquarum Ciclaminis.

Defoliis serpentinæ

Sophiæ

Sophiaæ ana 3. iiiij.

Fiat mixtura ad haustum. Dosis 3. iiiij. manè
& serò in finem usque.

Alia

2. Aquarium de cornubus Cerui. lib. j.

Centaureæ.

Consolidæ aureæ.

Parthenionis ana 3. iij.

Quibus impone.

Reubarbari.

Mannæ eleæ

Spermatis Ceti ana. 3. j.

Redigantur in potionem, de qua bibatur
manè coclear j. singulis diebus, & postea sta-
tim coclearia tria vini.

Emplastrum.

2. de quatuor gummis. 3. ij.

Ceræ. 3. vj.

Liquefiant simul, & adde visci de botin. 3. iiiij.
fiat vnguentum.

Aqua lotionis.

2. Anodi 3. ij.

Christallini præparati in lapillos. 3. ij

Aquarū plantaginis, & ciclaminis. 3. x.

Lib. de Apost cap. vj.

Fistularum cura.

2. Aquarium de cornubus cerui. lib. ij.

Centaureæ.

Consolidæ aureæ ana. 3. iiiij.

Parthenionis. 3. iiiij. s.

His impone.

Reubarbari

Reubarbari.

Mannæ eleætæ.

Spermatis ceti ana 3. j.

Istius aquæ singulis vicibus commotæ & agitatæ, manè & vesperi bibatur coclear vnu & mox inde vini coclearia. iij. Potiunculis istis mundificatur internè fistula, & sanatur per se, absque alio medicamento extrinsecus applicato. Si tamen applicare velis, emplastrum hoc esto.

Emplastrum ad fistulas.

2. ex Gummi quatuor. 3. ij.

Ceræ 1b. j.

Coquâtur simul, adiectis visci de botin. 3. iiiij.
fiat emplastrum.

Chirurgiæ Paruæ lib. ii. cap. vij.

Fistularum cura.

2. Auripigmenti. 3. j.

Tartari calcinati 3. iij.

Stratificata reducantur in quartum gradū ignis 24. horis, ad hunc modum fuit ipsa materia, quæ postmodum exempta, conteratur & coquatur in aqua, & decidet in fundum puluis albus, qui est auripigmentum præparatū. Hoc vitro reconditum, vel super marmor positum loco humido, conuertitur in oleum, fistulis per siringam immittēdum, vel fila hoc oleo madida, vel puluis inspergendus.

Addi possunt

Ad eius præparati auripigmenti. 3. 3.

e Resinæ

66 DE CURANDIS MORBIS.

Resinæ pini. ȝ. j

Ceræ tantum ut reliquorum,
Fiat inde cerotum, quod fistulis applicetur,
Lib. præparationum, de auripigmēto.

*Fistularum, Scintillarum, &
Scrophularum cura.*

ȝ. Salis anatron. ȝ. vj.

Cinerum fabarum. ȝ. iij.

Reuerberentur in quarto gradu ignis horis
duodecim, & extrahatur alcali: verum quod
anathron secum gerat mercurium volatilem
correctione hac opus habet.

Correctio per additionem.

Eius præparati sumantur. ȝ. iiij.

Butyri crudi. ȝ. iiiij.

Pinguedinis murmentorum. ȝ. iiiij.

Fiat vnguentum, &c.

Lib. præparationum, de sale anathron.

Fistularum curam quære, lib. de præparationib. tra-
ctatu. j. de litargyrio ad cancrum.

*Formicæ Curæ, per vnguentum
Astarzof.*

Accipe litargyrij abluti. ȝ. j.

Spernioli. ȝ. j. ȝ.

Liquoris barbæ Iouis.

Succi nenupharis ana. ȝ. iiiij.

Fiat cere

Fiat ceratum sine cera, illitum panno, & superpositum vna nocte, infrigidet, ut non re-deat amplius.

Alia formula.

Sume aquæ rosarum. ȝ. ij.

Resolutæ Caphuræ. ȝ. j. cōmisceantur.

Lib. de Apost. cap. xxxvij.

Fuliginosi apostematis cura.

Huius cura tripartita est, per maturationem, mundificationem, & consolidationem. aperiri non debent instrumentis sed per se hęc & similia apostemata, solum maturatiuis adhibitis.

Maturatiuum.

Accipe Olei laterini. ȝ. j.

Oppopanaci colati. ȝ. ȝ.

Fiat emplastrum super prunas: Oppopanacum per acetum colatur, deinceps fit massa, & induratur.

Mundificatiuum.

ȝ. Mellis prunellæ ana. ȝ. j.

Aristolochiæ rotundæ

Aloe epatici ana. ȝ. j.

Fiat mixtura in modum emplastri, quo vtē-dum postquam apostema fuerit apertum.

Consolidatiuum.

Accipe vitellorum ouorum numero iiij.

Resinæ de botin. ȝ. iij.

Farinæ tritici.

Ordei ana quod satis pro incorpora-tione, singatur vnguentum.

*Furfurum, Saphatorum, Squamarum
& Scabierum, cura.*

¶ Liquoris resinæ terræ. 3. j.

Olei Mercurij Saturni. 3. j.

Fiat mixtura, qua semel aut bis vngantur.

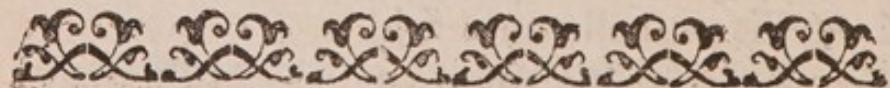
Vlcerum malignorum pustulosorum cura.

¶ Liquoris parthenionis. 3. vj.

Spermiolæ. 3. ij.

Misceatur & affecto loco superponatur per xij. horas. istis completis, aliis xij. horis. super ligato Realgar fuscū ,vnā cū mercurio martis hæmatino , sic alternis vicibus pergito usque ad tertium diem. Postea curabis emplastro Oppodeltoch , ad conclusionem ulcerum depascentium, &c.

Chir. mag. par. iiiij. lib. ix. cap. iij. & iiij.

Gangrenæ cura.

Eodem utere medicamento , quod ad Tétiginem prauam, & ulcera depascentia; excepto quod eiusmodi curatiis emplastris , & sticticis addas ad istorum lib. j. Scamoneæ. 3. f. cui particularis cura contra corrosiones ulcera inest.

Chirurgiæ Parue lib. ij. cap. vij.

Gelu

Gelu membrorum, cura:

U. Piperis longi.

Cardamomi.

Granorum paradysi ana. 3. j.

Euphorbii. 3. ij.

Masticis. 3. j. 3.

Puluerentur in mortatio, & affundantur mensurę ij. vrinę puerorum, aut cholericī cuiuspiam hominis; coquantur ad absumptionē octauę partis. Colentur per pannum: eo quod supererit, gelatum membrum vngatur singulis diebus ter. Separabitur à vino quod mortuum est, viuū autem curetur vulnerariis vnguentis. verum postquam hoc vnguento membrum sānum ad ignem vncatum fuerit, eo die pr̄seruabitur à gelu.

Similiter papyro dupla vel tripla madida, membro circumuoluta, conseruatur à gelu membrum, superposito linteo, aerem enim & ventum penetrare non sinit.

Si gelu penetrauerit ad interiora, vt mors immineat, detur aqua vitę mixta caphura & theriaca modica, in potum, post quam sudor imperetur. Melius fuerit vinum generosū cum zinzibere, & calamo aromatico coctum.

Item aqua vitę cum speciebus aromaticis & maximè croco: quę singula pota, pr̄seruant à gelu, rigidos montes pr̄tereuntes. Immoderatum gelu mors incauta nonnumquam sequitur aut lepra, vel ad minimū scabies &c.

Chirurgi. mag. Partisj.lib.ijj. cap.xij.

70 DE CVRANDIS MORBIS
Glandularum, & Naptæ cura.

Aluminis plumosi filo, in oleo de gilla ma-
defacto tollenda est : postmodum vngendo &
excorticando, venule per gillam consolidentur.
Lib. de Apost. cap. xij.

Guttæ rosaceæ cura.

℞. Citrinulæ. Scabiosæ, Rebonæ, ana. de-
stillæ in aquâ &c. Cura dicitur ex tinturis.
Alia cura.

℞. Albuminum ouorum coctorum numero x.
Calcis ouorum. ℥. vj.
Destilla in aquam, & adde.
Foliorum argenti
Stanni.
Plumbi.
Veneris ana. ʒ. j.
Foliorum auri.
Marcasite argenteæ.
Aureæ.
Chimoleæ ana. ʒ. ij.
Fiat digestio ad mensem atque destillatio.
Lib. de apost. cap. x.

*Herpetæ mordacis æstiomensi
Lupi. cura.*

Mucilaginosum remedium
℞. Liquoris de mumiâ.

De mastice

De mastice.

De camphora ana. ȝ. ȝ.

Mucilaginis de fœnugreco.

De pellio.

De Citoniis ana quantum sufficit pro incorporatione.

Vsus est ut emplaſtri Oppodeltoch.

Refrigerium

Fit ex sperniolo anodino, per quinque, aut sex dies, post quos Mummiā addes.

Alia cura:

24. Realgaris crystallini. ȝ. j.

Olei ardentis. ȝ. iiij.

Cerussæ ȝ. ij.

Fiat vnguentum, circumponatur ad circumferentiam lupi, & non intret. Renouetur singulis duodenis horis semel, vsque ad sextum vel octauum diem. Depone, & permitte. Circulus ille totus auferetur per se. Lauetur postmodum aqua hac manè & vesperi. & superponatur infraſcriptum emplaſtrum ex arte.

Aqua lauamenti.

24. Aquarium glutinis.

Rosarum ana. ȝ. vij.

Parthenionis. ȝ. v. &c.

Emplaſtrum.

24. Olei lini. ff. ȝ.

Aeris viridis.

Ceræ ana. ȝ. iiij.

Fiat ceratū, & addantur Bdelij colati. ȝ. iiij.

Lib. de Apost cap. vij.

Herpetarum, Tumorū, ulcerum, paralysis, & pustularum, ex morbo venereo per mensum suppressionem vel inordi- natum fluxum cura.

℞. Spodij. ℥. iiij. Mercurij luna. ℥. 3.
Mixta simul in vino exhibenda.

Chir. mag. Par. iiiij. lib. ix. cap. vij.

Herniae carnosæ cura.

Duplici ratione curatur, per instrumenta
ut scriptum est de ulceribus, & per medicamē-
ta ut sequitur.

Curæ formula.

Accipe Oleilaterini. ℥. vij.

Oppopanaci, Galbani.

Bdelij ana. ℥. iiij.

Reduc ad formam liquidam, additis qua-
sequuntur.

Farinæ fabarum. ℥. iiij.

Ficuum numero. iiiij. Caphuræ.

Ruthæ ana. ℥. j.

Fiat emplastrum: hoc maturat, resolut, pu-
trefacit, & crescere prohibet, sedatque dolore.

Lib. de Apost. cap. iv.

Herniae aquosæ cura.

Accipe ficuum. ℥. j.

Olei granorum Iuniperi. ℥. iiiij.

Farinæ Fabarum. ℥. vj.

Fiat cataplasma super ignem, & calidum su-
perponatur, manè, sub meridiem, & yesperam.

Farinæ

Aliud remedium.

Accipe Farinæ fabarum. ℥. j.

Seminum psyllij. Citoniorū, ana. ȝ. j.

Consolidæ maioris. ȝ. iiiij.

Vini & aceti quantum sat est, ad emplastrum fingendum.

Lib. de Apost. cap. liij.

Herniæ ventosæ cura.

Accipe ficuum. ℥. j.

Olei ex baccis Iuniperi. ȝ. iiiij.

Farinæ fabarum. ȝ. vj.

Resoluatur materia vti de hernia aquosa.

Alia cura.

Accipe olei amygdalarum dulcium. ȝ. ij.

Farinæ fabarum. ȝ. ȝ. Fimi columbini.

Fimi caprarum ana. ȝ. iiiij.

Aceti quantū sufficit, Fiat cataplasma, quod superponatur manè, sub meridiem & vesperi.

Alia descriptio.

Accipe visci abietis. ȝ. vj. Mumiae ȝ. v.

Foliorum ebuli. ȝ. j. cōmisceantur.

Alia formula

24. Terebinthinæ. ℥. ȝ.

Cumini ȝ. iiiij.

Seminum lactucæ. ȝ. vj.

Ceræ quantū satis. Reduc in emplastrum.

Lib. de Apost. cap. liij.

Heresypele cura.

Per allahol curandum ne concurrant alia salia. postea mortificādum spermiolo: postremò per Oppodeltoch consolidandum.

e 5 Allahol

74 DE CVR ANDIS MORBIS
Allabol descriptio.

24. Salis anathron. 3. j.

Anodi. 3. fl. reduc ad formā cum oleo
de spica.

Sperniolum.

24. de spermatis ceti.

Ranarum.

Cerefolij.

Iuniperi ana, & fiat destillatio in sole.

Alia descriptio

24. glutinis aquatichi. 3. iij.

Destilletur in aquam cui simus mine-
ralium imponatur, & bulliant simul per horā
aut donec in formam pultis reducantur: adde
Camphoræ. 3. j.

Fiat vnguentum, quo ligetur crus, terno
quoque per semel, per septimanastres conti-
nuando.

Lib. de Apost: cap.v

Hæmorrhoidarum cura.

24. Marcasitæ vnciam. j.

Alcool vini optimè exiccati lib. j.
misceto.

Addi potest.

Ad huius præparatæ marcasitæ. 3. iij.

Salis gemmæ, mummiæ ana. 3. j.

Fiat inde puluis minutissimus, qui super hæ-
morrhoidas spargatur, antequā intumuerint.

Lib. de præparationibus de marcasita.

Hydrophorbiæ cura.

Hydrophoria

Hydrophobia, est apostema separatum, à sale trium primorum, estque lepræ indiciorū vnum, sal rubeum narcoticum, vtcunque leprosum.

Cura duplex; vna fit per liquorem horizontis, quo natura corroboranda est: altera per aquam sequentem.

℞. Aquę regis. ȝ. j.

Olei de realgare. ȝ. ȝ.

Olei Euphorbij, quantum sufficit pro incorporatione.

Chirurgię Paruę lib. iij. cap. iij.

Hydrophobia, aut Lepræ cura.

Liquore orizontis corroboretur natura, in trinsecus, bullarum liquor exicetur.

℞. Aquę regis. ȝ. j.

Olei de realgare. ȝ. ȝ.

Olei Euphorpii, quantum satis ad incorporandum.

Lib. de Apost: cap. xiiij.

Hydropisias cura.

℞. Radicis ellebori nigri prēparatę vt pro podagra leges. ȝ. ij. pro dosi qualibet, ea purgetur patiens s̄epius, at intermissis vicibus. Quo peracto progrediendum erit ad completam curam, quę consistit in tintura martis, de qua suo loco audies.

Libello præparationis ellebori.

Hydropisias desperatæ

Recipe

76 DE CVRANDIS MORBIS.

24. maximi præparati mercurij granum. j. 3.

Quintę essentię ex alandahal grana. iiij.

Saccari rosacei. 3. ij.

Croci grana. iij.

Commisceantur & fiat bolus qui ter vel quater adhibeatur, vel tam sèpè, donec tumor abeat. Postmodum administretur hęc potio manè vesperique, donec pallidus color in viuum transmutetur.

Hydropisias & ictericiæ cura

25. Salis gemmę.

Succi titimalli, id est Esulę minoris ana. 3. j.

Gummi ex cerasis, ad pondus omniū.

Fiat bolus, qui reuerberari finatur ignis tertio gradu per duas horas, & extrahatur alkali. Dosis est à granis octo ad xij.

Addi possunt.

Ad huius præparati salis 3. 3.

Reboli, id est veræ mumiæ.

Liquoris centaureæ ana. 3. iiiij.

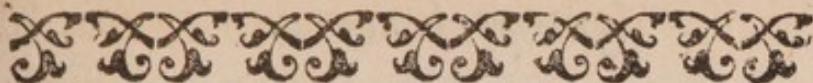
Misceantur. Dosis est à granis iiiij. usque ad xij. in ouo sumpta.

Morborum aliorum cura per idem sal alio modo præparatum, vt infra.

Eius præparati salis. 3. j. Succi catapotiae 3. ij. Farinæ tritici ad pondus omniū. Fiat inde panis optimè coctus de quo detur. 3. j. in. 3. ij.

Lib. præparationum, de sale gemmę.

Ictericia

Ptericiæ cura.

U. Stanni calcinati. ℥. j.

Salis. ʒ. j.

Cinerum fabarum. ℥. ʒ.

Reduc per ignem ad formam litargyrij.

Huius accipe ʒ. x.

Alcoolis vini. ℥. ʒ.

Ex dissoluto fac alcali.

Dosis est à granis vj, in xj.

Addi possunt.

Ad eius præparati. ℥. iij.

Aliptæ moscatæ. ℥. j.

Bdelij. ℥. ij.

Dosis eit. ℥. j. in ij. ʒ.

Lib. præparationum de stanno.

Ictericæ cura, per lithargyriū.

U. Litargirij. ʒ. iiiij. Myrrhæ,

Thuris ana. ʒ. j.

Aceti perfectissimi. ℥. ʒ.

Fiat ex istis decoctio.

Addi potest,

Ad huius lithargyrij. ʒ. ʒ.

Aluminis rupei. ʒ. ij.

Aqua salis. ʒ. ʒ.

Lib. de præparationib. de lithargirio.

Ignis

Ignis persicicura.

*Carnium ambustarum à bonis ablato,
per emplastrum.*

24. Colophoniæ. ℥. iij.

Liquorum Myrræ. ʒ. vij

Quatuor gummi. ℥. 3.

Fiat emplastrum, & superponatur loco in
quo viuum & adustum fere contingunt, mox
cessabit incendium, & viuum ab adusto sepa-
rabitur.

Carnium recentium cura.

24. Aquæ salis ex raphano ʒ. j.

Ex culicula. iij.

Succi plantaginis digesti. ʒ. viij.

His permixtis manè & vesperi ligato.

Aliud remedium; ad idem.

24. Succi chelidoniæ.

Aquæ aluminis rupei.

Aqua aluminis iameni ana. ʒ. j. 3.

Nitri resoluti ʒ. ij.

Commisce, & vt præscripto vtere.

Ceratum ad eundem effectum.

24. Olei de frumento

Olei de ouis ana. ʒ. ij.

Olei de glandibus. ʒ. v.

Ceræ.

Picis cōmunis ana ad pondus omnium
in Ceratum compone, & vtere iuxta cō-
mūnēm usum.

Vſionum

Vstitutionum extinctiones.

Vstitutiones à nitro factæ per vitriolum purgatum & resolutum extinguntur. æthinæ, per naturale bitumen & resolutam caphuram, æquis ponderibus ex ligno accenso, per myrrham, atque thus.

Ex sulphure & resinis, per lac virginis à sulphure tractum.

Pannis madidis eiusmodi liquoribus ligentur nec locus siccus permittatur, at semper madeat.

Alestiomeni cura.

24. Salis metallorum. ℥. ij.

Aquæ de bitumine veris. ℥. vj.

Permixtis atque digestis diebus quatuor, lauentur ulcera terno, quaterno vel quino quoque die, tamdiu donec amoueat omnis dolor. Tum demum vnguento quod sequitur extendum erit

24. Cinerum ex Saturno. ℥. β.

Olei albi oliuarum. ℥. vj.

Litargyrij præparati in viscum. ℥. ix.

Fiat mixtura per medium diem, super cines res calidos, qua manè & vesperi ligato.

Alias salijum ab ulceribus extractio.

24. Salis vrinæ. ℥. iij.

Salis metallorum à saturno. ℥. v.

Digerantur simul in aceto destillato, vñque dum fiat ex eis fermentum elixiris instar. Hoc misceto cū decima sexta sui parte caphuræ liquefactæ,

80 DE CURANDIS MORBIS
quefactæ, & utere ut supra. Cura fiat per oppo-
deltouch, aut emplastrum quod infra de fistulis
ponitur.

Fistularum cura.

L. Olei de ferro.

Olei de saturno ana. 3 j.

Olei mercurialis. 3 j. 3.

His permixtis omnibus, fistulæ circulū iun-
ge manè & vesperi diebus nouem, & curabitur.

Fistularum emplastrum.

L. Ceræ

Colophoniæ ana. 3, iiij.

Gummi maiorum omnium ana. 3. j.

Resinarum quatuor ana. 3. 3.

Fiat inde ceratum cum oleo lauri, & cum
terebinthina, Temperetur in pastam non vs-
duram.

Fistularum cura per potionem

L. Aquæ foliorum corni.

Aquæ foliorum tinearum ana. 1b. 3.

Aquæ Sophiæ. 3. iiij.

Permixtæ propinentur æ gris cum tāto vino
Chirurgiæ magnæ Partis. iiij. Lib. vij. cap. 4.

Ignis persici vel prunæ cura.

Eius cura duplex, vna quidem antequam
morbis ortum habeat: altera, postquam in
multam çtatem abierit.

Prior cura.

L. Spermatis ranarum. 1b. 3.

Caphure. 3. iiij.

Oppopanaci

Myrræ. Thuri ana. 3.j.

Rectificentur ad solem digerendo in vitro
Hoc liquore madidos pannos superpone do-
lenti parti, & vbi aruerint, iterum imbuti super-
ponantur, idque dum mitigetur omnis dolor.

Posterior cura.

ꝝ. Terebinthinæ induratæ. lib. ii.

Oppopanaci. lib. 3.

Colcotharis. 3. iii.

Reducantur in emplastrum: cui poterit ad-
di mel despumatum calens, & attenuatū, vt in
eo liquore panni valeant intingi, superponi-
que seco membro.

Terebinthinam sic indurabis

Coquito in olla igne lento, bacillo intincto
& extracto, vide num induruerit, quod si fiat,
amoueatur ab igne. formam habebit vitri. Te-
ratur, & in duabus mensuris aceti puluis hic,
vnâ cum oppopanaci lentè coctus, liquefacat,
coletur postea per pannum, & coquatur ad
euaporationem aceti, & eius inspissationem;
tandem colcothar & terebinthina iniiciantur.
Calente adhuc materia fiant massæ quædam
oblongæ: nam ex frigore durescit in modum
vitri. Quum vti volueris, in mel despumatum
iniectum, & leuiter excalafactum, liquefacat,
hoc membro seco superligetur.

Lib. de Apost cap. xxxij.

*Ignis persicicura per lithargy-
rium præparatum.*

ꝝ. litargyrii. lib. j.

Realgaris rubei. ʒ. ij.

Salis armoniaci. ʒ. Ⅲ.

Commixta simul duodecies cohibendo, id est, semper destillatum ad suas fæces iterum atque iterum affundendo.

Addi potest.

Ad litargyrij ad hunc modum præparati pondus, æquandum est eorum pondus quæ se quuntur infra.

Vitrioli correcti. ʒ. iiiij.

Gallarum. ʒ. Ⅲ.

Thuris. ʒ. j.

Aceti & vini, quod satis sit.

Hoc vtendum erit tamdiu, donec membrum nulos vapores amplius emittat.

Lib. de præparationibus. de litar.

Ignis persicus *Ignis persicura.*

℞. Calaminaris crudi. ℥. Ⅲ.

Aquaæ nenupharis. ʒ. vij.

Aluminis plumosi. ʒ. Ⅲ.

Reduc in digestionem equino fimo diebus octo, postea destilla. Hæc est Geberi descrip-
tio, in qua Petrus de argillato plurimū errauit.

Addi potest.

Ad huius præparati calaminaris. ʒ. vij.

Aquaæ vitrioli, gallarū, &c. quantum sufficit.

Lib. præparationū de calaminari lapide.

ad vulnera *Iouis Oleum Stanni*

recentia

quævis Stannum in calcem redigitur, ad quam
vulva horis 24. videavimus aqua lib.

aqua fortis affunditur, & simul tamdiu relinquentur donec lapilli appareant, ut christallū clari. Deinceps humore per arenā abstracto, sensim acetum destillatum affunditur, & omnia balneo digerūtur ad solutionem horis decem aut 12. coquunturque frigefacto vase, clarum eximitur, ac destillatur. Huic exiccate[m] materię, destillatum aliud acetum affunditur, & coquitur vt prius, vsque dum soluta sit omnis materia. Quo percepto abstrahitur acetū destillatione, affunditur, & abstrahitur, vsque dum in olei formā resideat in fundo materia. Quæ calida adhuc eximenda est, ne coalescat in mellis crassitatem. Expletur vt oleum ex plūbo ad vulnera recentia quēuis & vlcera sananda horis 24.

Iuncturarum dolorum cura.

24. Masticis. ȝ. vij.

Terebinthinæ. ȝ. iiij.

Galbani. ȝ. v.

Destilla per alembicum.

Addi possunt

Ad eius destillati masticis. ȝ. vij.

Olei laurini destillati. ȝ. j.

Vini ardantis, aceti ana. ȝ. j.

Fiat vnguentum.

Lib. præparationum de mastice.

*Lactis in mammis produ^{ctio}, per
christallum reuerberatum.*

2. Christalli. ℥. j.

Aqua^e entalli. ℥. ii.

Fiat mixtura per imbibitionem, quæ reuer-
beranda est. 24. horis, ut ex vna. ℥. verto fiat
id est quarta pars libræ. dosis est. 3. ij.

Addi possunt.

Ad eius reuerberati Christalli. 3. ij.

Spermatis melissæ.

Lactucæ ana. 3. ℥. & 3. ℥.

Fiat puluis in aqua amygdalina propinad^s.

Christalli sublimatio.

2. Christalli 3. j.

Salis armoniaci. 3. iiiij.

Ambo subtiliter puluerata sublimentur, id-
que sexies, eleuatum vice qualibet amouendo.

Addi possunt.

Ad eius eleuati, Christalli. 3. ℥.

Aqua^e communis destillatæ. 3. iiiij.

Fiat alcali. cuius dosis est. 3. ℥.

Christalli destillatio.

2. Christalli eleuati. 3. j.

Aqua^e nitri & aluminis sine destillatio-
ne. ana. 3. ij.

Digerantur optimè, postea destilletur, hoc
destillatum siccatur, & resoluatur, inde coagu-
letur igne lento. In loco humido soluetur in
aquam. dosis est. 3. j.

Iuxta

Iuxta nunc positum de christallis processū
in tribus præparationibus, scilicet calcinatio-
ne, sublimatione, & destillatione, poterunt istę
gemmę pellucidę præparari, singulę quidem
ad suos effectus: Granati, Saphyri, Smaragdi,
Iacinti & Rubini cū suis additionibus ut infra.

Lib. præparationum, de gemmis.

Ladanum
Ladanum mercurij.

8°.

Purgetur optimè quocunque meliori mo-
do mercurius, & sublimetur cum æqualibus
vitrioli & salis nitri ponderibus, aceto priùs
fortissimo subactus in pilâ pistillo ligneo, quò
sepius eò melius. Postea sublimetur iterum ab
alumine calcinato, & sale nitritum demum
repurgatus erit. Perfundatur puluis eius aquā
ardēte, & abstrahatur, affundatur & abstraha-
tur, usque dum in fundo maneat in olei formā
albissimi: Sic cetur, in puluerē tundatur, & super
marmor soluatur loco humido. Postremò ex-
icetur, & seruetur ad usum. Theriaca metallo-
rū vocatur. dosis eius est, granum cum theria-
ca vel mitridatio, vinoque præstantissimo.

*forma
80.*

Lentiginis cura.

*lentilles
du visage*

2. Heliotropii vel Melisse.

Gamandree ana. 3. iiij.

Mannę electę. 3. 3.

Spermatis ceti.

Baccarum lauri ana. 3. x.

Aquarum Melissę, verbenę, valerianę,
ana 3. v.

Fiat potus, dosis à quatuor in quinque uncias, quum incipiunt exire. Si reubarbarum addatur, non exeunt amplius, sed minimè bonum. Heliotropium herba solaris, penes Paracelsum est melissa.

Lib. de Apost. cap. lxij.

Lentiginum prauarum cura.

¶. Resinæ abietis.

Colophoniæ.

Terebinthinæ, ana. ff. β.

Ceræ virgineæ. ff. j. β.

Ammoniaci.

Myrrhæ ana. ȝ. iij.

Realgaris fixi. ȝ. iiij.

Fiat vnguentum, quod si debilius existat,
vel tardius curet, vtior sequenti.

¶. Olei realgaris.

Olei de aquila fixa ana. ȝ. ij. β.

Olei de vitellis ouorum. ȝ. j.

Terebinthinæ lotæ. ȝ. ij.

Litargyrii acetosi. ȝ. β.

Fiat vnguentum.

Puluis ad lentigines.

¶. Croci martis.

Florum æris.

Operimenæ fixæ ana. ȝ. β.

Fiat puluis.

Destilla etiam aqua lentiginosam ab aquila
fixa, vel à realgare fixo, qua locus abluitur
singulis diebus semel.

Vlcerum cancroforū mundificatum Mercuriale.

¶. Len

L. Lentiginosę succi. ℥. ij.

Realgaris fixi. ʒ. ȝ.

Croci orientalis. ʒ. j. ȝ.

Digerantur omnia simul tribus diebus, & serua. Lauentur vlcera hoc liquore manè & vesperi leuiter. Postea superponatur Oppodeltoch quod sequitur.

Aliud mundificatuum oppodeltoch dictum:

L. Operimenę fixæ. ʒ. j.

Aqua culiculæ. ℥. j.

Præpara ut supra.

Chirurgiæ magnæ Patris. iij.

Lib. vj. cap. j.

Lepræ cura per antimonium:

præparatum:

L. Antimonii. ℥. j.

Aceti destillati & acuti. ℥. iiiij.

Tartari crudi albi. ℥. ȝ.

Terenda terantur & in digestionem cum aceto ponantur. Postmodum extrahatur oleum rubeum per vas retortum.

Addere poteris:

Ad a ntimonij præparati huius. ʒ. j.

Olei de fæcibus vini. ʒ. j.

Olei amygdalarum amararum. ȝ. ix.

Commisceantur & eo qualibet septimanæ semel aut bis inunge loca leprosa.

Lib. de præparationibus, tractatu. ij.

De antimonio,

Lepræ, & Elephantiasis, cura.

Reducatur aurum in primam materiam, id est in mercurium, qui rursus coaguletur in soliditatem & consistentiam, adhibeturque per annum: breviori tempore curari non bene poterunt. Abstinendum ab aliis remediiis. Dosis eius. 3. j. in 3. j.

*Chirurgiæ magnæ Partis iiiij. lib. ix.
cap. ix.*

*Leprosa humiditate prouenientium morborum, Pustularum, paralysis, Guttæ specierum, & Hydropisie humidae, cura per laxatiuum
Mercurium.*

*2. Mercurij coagulati albuminibus ouorū, 3. j.
Aquæ aluminis. 3. vj.*

*Destillentur in cineribus ut inde fiat puluis:
Dosis est grana iij. vsque ad v. Purgatiuum est efficacissimum.*

Lib. præparationum, de mercurio.

Lethargiæ, Paralysis, & Stupefactio-nis membrorum cura.

*2. Aluminis plumosi. 3. vj.
Aluminis colchotarini resoluti. 3. iiiij. B.
Salis armoniaci. 3. iiij.
Reduc in resolutionem.*

Addi

Addi possunt.

Ad huius præparati. ȝ. j.

Sanguinis draconis.. ȝ. iiij.

Liquoris mumiæ. ȝ. viij.

Fiat vnguentum quo ad lethargiam locus
in occipitio, & in principio nuchæ perūgēdus.
Insensitiua virtus ex plomo procedit, qua-
propter inde petenda cura.

Lib. præparationum, in alumine.

Litargirij oleum.

Perfundatur aceto destillato, & loco calido
digeratur aliquandiu, effundatur, & aliud re-
cens acetum affundatur, digeratur, effunda-
tur, idque toties, donec acetum non coloretur
amplius. Collectum acetum hoc omne colo-
ratum balneo destilletur, donec in fundo ma-
neat oleum; ad exulcerationes, combustiones,
tumores atque dolores ex nimio calore pro-
uenientes efficacissimum remedium. Ex eo fit
etiam lac virginem.

Litargirij oleum.

24. Alumen, acetum, & litargirium. Coqui-
to simul donec albescat litargirium. Iterum
excoque, hoc ipso processu redigetur in oleita-
tem: cuius Archilaus etiam meminit.

Chirurgiæ Paruæ lib. iiij. cap. iiij.

Lupi ulceris cura.

24. Realgaris christallini. ȝ. j.

f s

Olei gra-

90 DE CVRANDIS MORBIS.

Olei ardantis. 3. ij.

Cerussæ. 3. ij.

Fiat vnguentum, quod circum vlcus ponatur, & non subintret. Ligatura in noua singulis duodenis horis, in sextum aut septimum diem. Ablata postrema ligatura, tantisper abstinentem, donec locus ita circunspectus abeat & per se. Quo facto lauetur manè & vesperii hac aqua, & emplastro infra præscriptis, iuxta communem usum.

Aqua ad Cancrum.

2. Aquatum glutinis aquei.

Rosarum ana. 3. vij.

Parthenionis. 3. v.

Emplastrum ad cancrum.

2. Olei lini. lib. 3.

Viridis æris.

Ceræ ana. 3. iij.

Coquantur simul in Ceratū & adde Bdelij colati. 3. ij. & liga iuxta consuetudinem.

Chirurgiæ Paruæ lib. ij. cap. vij.

Lupi, & noli me tangere, pustuloso=rum cura.

2. fumi metallorum. 3. j.

Mercurij martis hæmatini. 3. iij.

Liquoris Bdelij ad pondus omnium.

Digerantur & affundatur aqua parthenonis ad libitum: adhibetur singulis duodenis horis remouendo.

Chirurgiæ Par. iiiij. lib. ix. cap. v.

Lyenteriæ

Lyenterie cura per Cachimiam.

¶. Cachimiæ præparatæ ad diarrhæam

Gummi arabici dissoluti in aqua plan-
taginis. Reduc secundo gradu ignis ad bolum
formandum vel pastam ut infra.

Addatur.

Ad eius præparati. 3. j.

Croci martis. 3. ij.

Corallorum rubeorum. 3. ß

Teriacæ quantum sufficit ad forman-
dum bolum. Dosis est à. 3. ij. in iij. vel iiiij. ma-
nè, vesperique singulis diebus.

Lib. de præparationibus de cachimia.

*Maculas à facie, totaque corporis
cute, pellendi ratio.*

Animal aut fruticem fructumve, simile huic
per omnia, cuius figuram aut simulachrum ip-
sa macula refert, superligetur viuu aut virens,
ibidemque relinquatur, donec per se, vel mo-
riatur, vel exiccatur aut putrefaciat. Hac via ma-
culam à carne tantum, nondum à cute extra-
xeris: nisi prius maculam in cute, aqua forti,
vel regis madefeceris, & tum demum cutis per
dies quindecim aut amplius nigrescet, & au-
feretur, aliaque renascetur eius loco, similis
naturali.

Lib. de vermicibus cap. xij.

*Mali mortui cura.**Cauterium.*

24. Sulphuris liquefacti.

Liquoris de colophonia.

Olei de carabe ana. ȝ. iiiij.

Thuris ȝ. iiij.

Resinæ abietis. ȝ. viij.

Fiat mixtura super ignem, vngatur calidè singulis diebus duodecies & aperietur.

Lib. de Apost. cap.. viiij.

Magisterium ex metallis.

24. Circulatum optimè ad summā essentiā repurgatū, cui tenuissimas laminas metallinas impone, cuiusuis metalli optimè limati, malleati, & mundati. Hæc duo sub pondere sufficiensim simul, septimanis quatuor circulentur. Per temperatum hoc, laminæ reducentur in oleum, & in formam pinguedinis supernantis, iuxta conditionem sui metalli coloratæ, quam per tritorium argenteum separabis à circulato. Hoc est metallum potabile.

Magisterium gemmarum.

24. Gémas priùs contritas & calcinatas iuxta reuerberatoriam artem, quibus addatur sal nitrum æquali pondere, lib. j. videlicet. Simul in calcem optimè comburantur, & abluantur ardente vino tamdiu, donec amplius materia nulla superflua sit reperta. Post ablutionem hanc, materiā calcina, & per omnia fac
ut prius

vt prius; & in vinum ardēns transit omne quod
quāris. Per bullitionem euaporare sinito vinū,
& residebit alçali hoc resolutū in aquā , serua.

Magisterium vnionum.

¶. Corredū acetum, cui contritos vñiones
impone, & per mensem in eo digerātur, ad hūc
modū in aquā resoluētur. Destillatione per bal-
neū acetū separetur, inuenies vñiones in fundo
vasis resolutos in aquā. hoc est magisteriū perlā-
rū vel vñionum. Coralla verò conterenda priūs
& calcināda veniūt ab initio cū sale nitro: post-
modum vt gemmæ præparanda & resoluenda.

Magisterium marcasitarum.

¶. Marcasitā subtilissimè tritam, affunda-
tur aqua soluente , vt quatuor digitis latis su-
pernatet , soluatur , & postea putrefiat vno
mense , destilletur postmodum , & separatur,
vt antea de metallis docuimus.

Magisterium ex pinguedinosis.

¶. Carabis optimè triti, quantum voles, &
circulati quod sufficit in flacco digerantur per
cineres diebus sex. Postea desilletur inde cir-
culatum , & rursus affundatur, toties id fiat ,
quousque reperiatur oleum in fundo : hoc est
arabis magisterium.

Magisterium ex resinatis.

¶. Therebintine , gummi , vel resinæ , quæ lu-
tatum

tatum in vitrum posita, mense uno digerantur per se, in digestione calida. Postea coquantur in ardente vino, aqua soluente permixto, media tantum hora. Deinceps per alembicum cæcum destillentur, & ita maneat uno die. Inuenies postmodum olea in seipsis distincta, quæ separato: quodlibet enim est magisterium in sua natura. Oleorum magisteria non indigent aqua soluente.

Magisterium ex crescentibus.

C. Lignum minutissimè concissum, hoc in ollam fictilem vitreatam constantem in igne, coopertamque positum, igne carbonum horis quatuor aduratur, exemptumque putrefiat in vitro per mensem, deinde per cineres vrgeatur usque ad ultimos spiritus, quibus perceptis, mox cessa, ne magisterium ab igne fœtorem concipiatur. Ad eundem modum seminat radices, cortices, & similia, suum ad magisterium adducuntur.

Magisterium ex vino.

C. vinum excellentissimum et optimum, colore saporeque vigentissimum, ad libitum. In vas vitreum infundas, ut tertiam partem eius tantum impleat, & sigillo Hermetis inclusum, in equino ventre mensibus quatuor continuato calore teneatur, qui nunquam deficiat. Quo peracto hyeme, quum frigus, & gelu maxime sæuiunt, his exponatur per mensem ut congeletur

congeletur eo gelu & frigore. Ad hunc modū frigus, vini spiritum vna cum eius sustantia protrudit in vini cétrum, ac separat à phlegmate, Congelatum quod non est, spiritum cum substantia fore iudicato. Congelatū verò corpus, abiice. Spiritum eiusmodi positum in pellicano, per aliquod tépus in arenæ digestione manere finito, calore temperato. Postmodum eximito vini magisterium.

Magisterium ex Sanguine

¶. Sanguinem, quem pellicano reconditū transcendere super ventrem equinum tamdiu finas, donec tertia pellicani pars impleatur: nam sanguis omnis in sua rectificatione dilatatur, iuxta quantitatē, & non secundum pondus. Hoc tempore peracto, rectificabis ipsum per balneum. Hac via phlegmata recedunt, in fundo magisterio residente, quod retorto sigillo Hermatis munito nonies destilletur, uti libro præparationum docuimus.

Lib. Archidoxorum de magisteriis.

Margaritarum liquor

Puluerentur, & aceto destillato affuso ut digitis latis quatuor superemineat, soluatur inter cineres calidos, & balneo destillentur, ad fccitatem. Ad calcem aqua cœlestis affundatur, & rursus abstrahatur ad fccitatem, idque tātis per donec puluis acrimoniam acetii exuat. Postremò super marmor puluis hic soluitur, vel

96 DE CVRANDIS MORBIS
vel spiritum vini perfusus, digestibus atque
destillationibus in liquorem instar olei redigi-
tur. Dosis verò grana.vj.

*Margaritarum succum
conficiendi forma.*

Accipe aceti destillati. lib. j.

Aquæ vitæ circulatæ. lib. 3.

Margaritarum mundatarū. ℥. iiiij. quæ post
quam pulueratæ fuerint & præparatæ, cum
prædictis in circulatorio digerantur per men-
sem, & subsidet materia perlarum ut pinguis
liquor, qui postquam apparebit, separetur alii
liquores, ut aceti & aquæ vitæ, per effusionem
succo reseruato, de quo dentur grana sex per
vicem. Sunt & aliæ succum eiusmodi parandi
rationes, at hæc omnium est utilissima.

Martis oleum

Ferri limaturæ aut calybis, in oleum per a-
luminis aquam rediguntur rubicundissimum,
vel per destillatum acetum in crocum addu-
cuntur à quo sal armoniacum nouies vel de-
cies eleuantur, postea in oleū resoluitur, quod
abluitur aliquoties aqua destillata, magis ad
alchimiam quam ad medicos usus.

Matricis profluuiorum cura.

2. Hœmatitis. ℥. j.

Olei nucis muscatæ.

Ole gra-

Olei granorum artis.

Petrolei ana. 3. iiij.

Misceantur omnia simul in compositum vnum de quo detur. 3. j. cum aqua rosacea, in qua radices plantaginis coctæ sint. Hoc medicamento sistuntur profluvia sine doloribus vel conuulsionibus, quæ si contingant, signum est lapidis.

Addi possunt.

Ad huius hæmatitis præparati.

Aquæ marrubii, melissæ ana. 3. j.

Misceantur omnia. dosis est a 3. 3. ad 3. j. 3.

Lib. præparationum, de hæmatite.

Matricis suffocationis cura.

- 2. vitrioli à phlegmate separati & colchotare purgati. 3. ij.

Pulegi. 3. iiij.

Alcool. vni 3. 3.

Reduc per destillationem iuxta necessitatē. dosis est 3. 3. & nonnunquam integer.

Addi possunt.

Ad eius liquoris vitrioli grana. vij.

Granorum artis. 3. j.

Alcool vni. 3. j. & grana. vij.

Fiat compositio, quæ ponatur super vmbilicu[m], si cum vomitu suffocatio fiat, vtendum erit priore præparatione virrioli per os, ad suffocationem matricis.

Lib. præpar. de vitriolo.

*Matricis dolorum, Hecticæ &**Pleripneumoniae cura.*

*Auri exticti per aquā-chelidoniæ. 3. xiiij.
Mirabolanorū indorum, chebulorum ana. 3. j.
Digerantur diebus septē. Separetur tandem
aquositas à medicina. Dosis est a 3. j. ad. 3. j.*

Addi possunt.

Ad huius præparati. 3. j.

Olein nucis muscatæ. 3. j.

Olei caryophillorum. 3. j.

Dosis est. 3. fl. usque ad integrum.

Lib. præpar. de auro.

*Medicamenta instaurantia iuxta**Astronomicam Anatomiam.*

Quadruplicia corpora sunt ad cœlestem ana-
viris tomiam comparata, bifariā repartita: duo viris
mulieribus inferuictia, videlicet lignū aloes, & Antimoniū;
alia duo mulieribus, ut melissa, & valeriana.

Post mensem renolutum

Viris conuenit oleum viride salis: mulieri-
bus liquor carabis: quorum præparationes
ex Archidoxicis Paracelsi petere potes. Iстis
natura humani corporis ad armonicam tem-
peraturā adduci potest, ut ad similitudinē pro
portioni cœlicæ renouetur, & instauretur.

Chir. mag. Par.. v.lib. iiij. cap. xxvij.

Melancolici, timidi, incantati vel,
obseSSI cura.

A. Corallorum rub. 3. iiij.

wisci

LIBER PRIMVS. 99

Visci quercini.

Hypperici ana. 3. iiiij.

Styracis calamitæ.

Ladanii.

Gummi ana. 3. j. β.

Vrinæ destillatæ. lib. iiij.

Reduc in decoctione clauso alembico, duodecim horis, postea destilla & quod ascenderit iterum affunde, facque ut supra iterum, & hoc modo coralla magis rubescunt, atque durescunt, ideo prius terenda.

Addi possunt.

Ad præparati coralli huius. 3. viij.

Angelicæ. 3. xv.

Visci quercini. 3. j. β.

Misce cum aqua hyppericonis.

Dosis est, 3. β. usque in. 3. vj.

Lib. præparationum de Corallo.

Menstruorum cura.

2. hæmatitis. 3. iiiij.

Masticis dissoluti. 3. x.

Carabe. 3. j. β.

Fiat mixtura cum decoctione per aquam aluminis, ablue postmodum. Notandum tamē ea menstrua mulierum sistenda, quæ facie natuum colorem tollunt, viresque naturales. Vbi materiam prædictam diutiūs decoixeris, fiet pasta quædam mollis ex qua trocisci formari poterunt, ad usum ut supra.

Addi possunt.

Ad huius hæmatitis præparati. 3. j.

100 DE CVRANDIS MORBIS

Piperis longi.

Nucis muscatæ ana. 3. ℥.

Rubetarum cinerum. 3. iiii.

Fiant inde trocisci cum aqua mentे. Dosis
est, a 3. j. ad. ij.

Lib. præparationum, de hœmatite.

Menstruorum cura per marcasitam.

2. marcasitæ per omnia præparatæ, vti ad
restrictionem sanguinis in vulneribus. 3. ℥. cui
sandaracæ tantum addatur quod satis erit in
vnguenti formationem, & quum exundarint
profluua, perungendus erit umbilicus eo, se-
mel, bis vel ter.

Lib. de præparationib. de marcasita.

Menstruorum profluentium restrictio.

2. Corallorum rubeorum. 3. ℥.

Olei mirillorum. 3. j.

Olibani. 3. j. ℥.

Salis fusi. 3. ij.

Misceantur, & in ignis quarto gradu reuer-
berentur, horis duodecim, non diutiùs, post-
modum aqua plantaginis abluantur.

Addi possunt.

Ad corallorum præparatorum. 3. j.

Seminum tanaceti.

Plantaginis ana. 3. j. ℥.

Fiat puluis qui cum vino bono, saleque mo-
dico, & ouo confusus, administrari debet per
os, aliter non iuuat.

Lib.

Lib. præparationum, in Corallo:

Mercurius diaphoreticus.

Soluitur aqua facta ex albuminibus & testis calcinatis ouorum, ut in puluerem factus, ab eo possit essentia trahi liquore vitrioli &c.

Mercurius diaphoreticus.

¶. Mercurium coagulatum cum stanno, tritum, ponatur in scutellam auream, satis profundè sitam, sed natantem in aceto vini optimi; affundatur pulueri optimum alcool vini rectificatum in spiritum, hoc accendatur, idque sèpius fiat, omnia scilicet mercurius, stannum & vinum in oleosam abibunt substantiā, quam serua. Dosis eius erit granum. j. ex optimo generosoque vino, Tramineo, vel Alsatico sumptum. Stragulis multis excitetur sudor inhalato, quantum sustinere queat æger.

Mercurij laxi præparatio.

¶. Mercurium, & aqua ouorum toties abstracta per destillationem, coralletur. Eius corallati grana oculo dentur in optima confectione aromatica, fluxiones à sparadrapo collectis adimit omnes.

Chir. magnæ Partis v.lib.ij. cap.xj.xij.

Mercurij puluis diaphoreticus.

Soluatur aquis ad hunc modum tractis. Ex

g 3

vitriolo

vitriolo solo destilletur aqua, & ex alumine solo alia, seruentur seorsum utrique aquæ per se addantur ad eius ℥. 3. aceti destillati ℥. j. ℥. & albuminum ouorum coctorum in duritiem ℥. iiij. utramque bis iterum destillato, secundò mixtim, & ad ℥. i. mercurij, sumito huius aquæ postremæ ℥. iii. Dissolutione facta, rursum toties destillandum est, donec puluis colore flauus appareat, ultimo spiritu vini affuso destilletur quoties visu fuerit. Dosis est grana iiij. in iiij. vel v. in optimo & pauco vino, vel eleuatio rosarum &c.

Mercurij præparatio maxima.

¶ Mercurij vel argenti viui ℥. j. hic aceto in quo sal dissolutum sit, optimè lauetur, postmodum cum ℥. 3. purissimi salis commisceatur & in marmoreâ pilâ, pistillo ligneo tantisper agitetur, donec sal prorsum nigrescat, & argentum viuum absorbuerit ut non appearat amplius. Quo peracto, sal à mercurio, per vas retortum orificio mersum in aquâ frigidâ pellatur, ut totus, vel quod purum est eius, in aquam descendat. Hoc toties repeti poterit usque dum optimè repurgatus videbitur. Tandem in lixiuio sequenti bulliant. Accipe cálce viuam ad quam affundas aquam feruentem, agitato semper donec frigescat. Residentia facta, quod clarum est, per manicam filtreiam in modum facci hypocratis formatam coletur. Colatum hoc ad glasti cineres optimè vstos iterum

iterum affundatur, & agitetur ut prius, donec etiam frigescat, & rursus per manicam filtrā coletur. Mercurius antea repurgatus in isto lixiuio bullia^g satis eruatur, & aceto in quo sal dissolutum sit, abluatur, & per sal retorto vase pellatur. Tandem eius 3j. aquā cæsarī aut regis cuius formulam infra ponimus, soluatur, & solutio seruetur donec opus sit.

Aqua Cæsarī aut Regis formula.

2. Vitrioli optimi. lib. salis nitri lib. j. aluminis vsti lib. l. fiat aqua solutionis secundum artem, & in eam aquam iniicias salis ammoniaci. lib. j. & injectis argenti lamellis repurgetur. Nam si vna cum cæteris destilletur sal armoniacum, periculum foret ne vas rumperetur, ob eiusmodi salis vehementiam, flatusque nimios, quibus vasa replet, rumpiq; cogit.

Deinceps Accipe Antimonij in pollinem redacti, salis nitri purgati, tartari calcinati ana^g ziij. Liquefiant in vrceolo fusorio, ferreoque stillo concutiatur vas, ut regulis fundum petat. frigefacto vase per se, frangatur, & regulis separetur à loppâ, teratur in puluerem: cuius ^{reguli} 3j. in vas vitreum oris ampli posita, cæsarī a- quā vel regis, irrigetur, & super cineres calidos exicetur, irrigetur & siccat idque sexies. Postremo eadem aquā regiā soluatur, & solutio seorsum posita seruetur.

Postmodum in eadem aquā seorsum etiā soluatur auri laminati vel in folia redacti. 3j. Tres eiusmodi solutiones confunde, & per unicum vas optimè lutatum, & retortum, sexies

aut septies destilla, qualibet vice destillatum,
& id quod sublimatum est ad suas fæces iterū
affundendo. Postrema destillatione, quod man-
serit in fundo eximatur, abiecto vel semoto li-
quore destillato, tanquam ad rem inutili. Trita
materia figulino vase contenta, super prunas
accētas modicas ferreo stillo semper agitetur
& moueat, donec rubicundissimum colorē
cōcipiat, & aquæ regis virulentia prorsus eu-
nescat. Tandem aqua calente puluis hic toties
abluatur, donec falsedinē deponat omnem.
Exicetur postmodum, & aquæ vel essentia
vini perfectissimæ, tantum affundatur ut digi-
tis tribus aut quatuor superemineat, interque
cineres calidos vase clauso contentus & collo-
catus quinque diebus, vel sex maneat singulis
ter agitando. Tum demum essentia vinispare-
tur à materiâ per balneum. Sicca materia tri-
ta, rosarum aquâ mosco mixtâ perfundatur, &
in eâ maneat quatuor vel quinque dieb. quo-
uis ter commotione vitri perturbando. Postre-
mo liquore per balneum abstracto, materia
præparati mercurij residebit ad fundum, e-
xempta vitro seruetur optimè clauso. Dosis
est a grano j. usque ad tria. & in 3. j. pro perso-
narū respectu, ac morbi, in aqua theriacali vel
mitridatica, per os adhibetur ad internos
morbos.

Aqua theriacalis formula

ꝝ. Alcool vini correcti. ȝ. v.

Theriacæ seu Mitridati. ȝ. ij. fl.

Myrrhæ recentis. ȝ. x.

Crocî

Croci optimi. 3. ij.

Misceantur & per balneum Mariæ destillentur. Hoc medicamento, capitalia membra totius corporis optimè purgantur, ad extremam sanitatem.

Mercurij præparatio per amalgamationem cum Saturno, & aliis metallis.

¶. Saturnum quem amalgamato cum vigesima sui parte mercurij, vulgi, aut aliorum metallorum, iuxta conditiones morborum, (excepto ferro) Laminis eiusmodi ligaturæ fieri possunt, ad curam excellentissimam ulcerum aliorumque. Plus enim corrupta metalla possunt, quam integra. Emplastrum itaque de Mumia plurimum efficax. Lithargirium etiam, aliud quid est præterquam spuma Mercurij?

Chirurgiæ magnæ partis v. Lib. ij. cap. xx.

*Mercurij sublimati oleum ad
morbum venereum. &c.*

¶. Sublimati. lib. j. 3.

Salis armoniaci albi & per tartarū purgati lib. 3.

Puluerisentur & sublimentur toties, donec in fundo maneant & ut cera liquecant. Postea huic materiæ tritæ affundatur aqua salis armoniaci.

niaci, per se, vel ouorum aquæ mixta, & iterū exiccentur, idque decies: deinceps super marmor humido loco resoluantur. Et ad huius soluti. H. S. addantur foliorum auri & argentii utriusque 3.ij. in vitro digerantur horis 24. & postmodum balneo maris vel per cineres liquor abstrahatur, & vitro clauso soluatur in loco calido. Remedium est excellentissimum contra morbum venereum, & alios ex isto prouenientes, cancrum, fistulas. &c.

*Mercurij viui extra corpus, in quo
unctionibus imperitorum me-
dicorum subintravit,
propulsio.*

Tribus modis aut mediis expelli potest:

Primò, per corallatum.

Secundo, per aurum diaphoreticum.

Tertio, per Termas, ut Balnea Iassæ.

Corallati descriptio.

¶ Liquorem aquilæ, quem exiccato, & li-
quore præparati vitrioli imbibatur, qui iuxta
processum tartari spiritus, abstrahatur, tadiu
donec corallatum præparatum sit. Dosis eius
est granū in theriaca, vel metridatio, iuxta re-
spectum egrorum, bina ternaque vice sumptū.

Auri diaphoretici descriptio.

Istius corporis accipe 3.j. & ex eodem fabree
factis scutellis duabus, inter eas per essentiam
vini, primo gradu Athanoris, in liquidum resol-
uaturn.

natur. Dosis eius grana iiij. ex optimo vino, bis
terue sumpta.

*Mercurij Thermarum extractio
per Balnea.*

24. Iassæ veteris, Persicarie, Aquilegij, &
species Serpentinarum, quantum sufficit, Co-
quatur in aqua sulphurea Thermarum, in qui-
bus ægris imperetur balneatio: hac mercurius
è membris pellitur ut imposterum sint, ad alio
rum medicamentorum susceptionem, idonea,
nullo respectu quorumuis accidentiū habito.

Chirurgiæ magnæ Partis v. li. iiij. ca. xxv.

*Mercurij præcipitatio iuxta Pa-
racelsum.*

Congeletur primò per aquam aluminis, &
postea conteratur in minutiss: puluerem. Tan-
dem affundatur aqua facta per destillationem
ex albuminibus ouorū, & calce corticum eo-
rum, ut huius medietas sit albuminum, abstra-
hatur iterum destillatione, ac rursus affunda-
tur & abstrahatur, idque toties, donec mercu-
rius rubescat ut corallum. Dosis est, grana iiij.
cum 3. j. theriacæ.

*Mercurij oleum dulce ac diaphore-
ticum.*

Primò purgandus est per tartarum calcina-
tum,

tum, & postea sublimandus à vitriolo sale nitro, & alumine exiccatis ac in aqua ardente rectificata, vel spiritu vini digerendus, usque dum in viscosam substantiam & pinguem abeat. Abstrahatur aqua per arenam igne vehementi, & exudabit liquor in forma lactis, iterum affusus in oleum albissimum transit, ac dulce præter omnem corrosionem, cætera quæque metalorum, excellens olea. Cum sole digestum & congelatum, summum artis magisterium, aut elixir exhibere potest. Per os administratum exulcerationes occultas, in faucibus, vesica, & in renibus, sudoribus expellit & radicitus curat.

Mercurij effentia dulcis.

Soluatur aqua salis nitri, & abstractu per distillationem redigatur in puluerem album, cui vase fusorio excepto, ac prunis candenti, affundatur aqua fortis à vitriolo & alumine tracta abstrahaturque. Puluis aqua communi destillata pluries abluatur, ut acrimoniam deponat. Postea ardenter aquam affundas, eamque per distillationem abstrahas, idque decies, ultimo vehementi admodum igne ut vas candeat ferè totam abstrahas humiditatem, ut mercurij puluis rubeat instar sanguinis, dulcisque valde gustu percipiatur.

Mercurij præparatio.

Soluatur in aqua forti, cui pars una salis fusi & la-

& laterum fragmentorum duæ partes iniectæ
sint, ac rursus cum his aqua fortis destilletur,
& abstrahatur bis terue, Postmodū puluis te-
ratur super marmor aqua ardente madefac-
tus. Iterum destilletur, & soluatur ouorum &
testarum aqua. digeratur & distilletur, &c.

*Mercurij liquor quadruplex
ad varios morbos.*

2. Sublimati. ℥ j.

Antimonij præparati. ℥. 3.

Commixta per arenam destillentur, donec
galea clarescat ardens aqua, fœcibus affunda-
tur, ac digeratur horis 24. Tandem per arenā
iterum destilletur primò vinum, postea oleum
pellucidum, flauum, rubeum in fundo manet
albus liquor primò proſiliens ad vlcera, serpi-
gines, clauos, callos, verrucas &c. valet, item ad
fistulas, cäcrum, podagricos tophos, & vitia cu-
tis omnia, flauus liquor secundo promanans
contra dolores cholicos, pleuresim, podagrā,
oris fœtorem, sputationem sanguinis, spirandi
difficultatem, abscessus, mēbrorum resolutio-
nem ex frigore &c. pondere granorum ij. vel
iij. exhibetur. Oleum vero quod postremo flu-
it rubeum extrinsecus applicatum, ad omnia
quæ dicta sunt, valet vinum quod abstractum
inde fuit ad pulmonis exulcerationem, inflam-
mationem laterum, pectoris angustiam, colicā
&c. Datur per os cum aqua vite.

Mercuria-

II. DE CVRANDIS MORBIS
*Mercurialium essentiarum mineralium-
que laxatiuarum variæ species
ex ordine.*

Primo,

Sulphur vitriolatum. Vitriolum liquefactū
Secundo.

Mercurialis Seua, laxa Chimolea.

Tertio,

Mercurius metallorum. Mercurius minera-
lium præcipitatus, Extractus.

*Definitiones Mercuriorum, ex
ordine præcedentium.*

Sulphur vitriolatum est quædam sulphuris
à vitriolo, per decoctionem extractio. Dosis
eius, ut est ellebori nigri. Vitriolum liquefactū
illud est quod ex cupreο tractum, non coagu-
latur vltra. Mercurialis Seua, est humor ab alu-
minibus tractus, in quibus generatur mer-
curius.
*mercu-
rialis
Seua*

*laxa chi-
molea* Laxa chimolea, puluis est abstractus à flo-
ribus mineralium salis.

Mercurius metallorum præcipitatus, est re-
ductio metallorum in sui materiam primam,
& inde in seipsum præcipitatio. Mercurius mi-
neralium, est oleitas, à mineralibus auri, & ar-
genti tracta.

Mercurio-

*Mercuriorum tria corpora.**Primum.*

Antequam erumpat ex sua matrice minerali terraque, qui cum suo corpore debet accipi, & præparari, pro mercurij præparationis usu.

Secundum.

Postquam enatum est, vt est in seipso separatum igne medio, a suo corpore,

Tertium

Vt præparatum est arte, & in formam adutum metalli redactum.

Prima præparatio Mercurij.

¶ Mineræ in qua nascitur Mercurius, vt in prima coagulatione reperitur non induratum neque in corpus factum, lib. xx. teratur, & coquatur in aquâ pluuiali per horam. separat per se impuritas ad superficiem, per inclinationem aufer, & quod subsederit nempe corpus exicetur, teratur & per cribrum transeat. postmodū è cucurbita destillabis igne vehementissimo. Liquor ascendet limpidissimus & albus, hunc serua, & ab eo separa phlegmā per balneum maris, in fundo manebit oleitas ponderosa quædā, paulò minus hac ipse mercurius. vtere succo hoc immaturæ mineræ, ad pondus granorum duorum, & olei spicæ grana sex, idque iuxta mercurialem usum.

Secunda præparatio.

¶ Mercurium corporalem, & amalgamam cum æquali pondere stanni. Fluere simul in a-

non fluunt addi abe

quam

quam facito. huic aquæ tantunden adde sulphuris, vna destillentur, & ascendet lac oleosum & ponderosum sine corrosione. utere ut supra vunctionibusque, ponderibus etiam obseruatis.

Tertia preparatio.

Omnis præparatio mercurij ad hunc modum fit, tam diu donec fatigatus sit, omnemque amiserit acuitatem. quo facto, poteris in usum assumere, inxta cōsuetudinē, artē, & experiētiā.

Mercurij præparatio ad fumigationem.

Mortificandus erit sulphure primum, ad modum quo fit in parandâ cinabari, & cum æquali pondere, scilicet amborum, salis petræ sublimandus. Postea mercurius hic ponatur in ollam fictilem vitreatam, inferius latâ, & superius angustam prorsum. Applica vasim istius orificium, ut è directo sub emunctorio sit ulcerum, & accendatur ignis sub vase tam lentus, ut nullo modo fumum emittat, sed calidus ita moderatè fiat, ut solus vapor inuisibilis ascendet in ulcera, nullo modo corpus aut fumus.

Mercurij præparatio ad loturas.

¶ Mercurium per se solutum, absque ullâ additione sublimatum, & postmodum aliquanto sale sublimetur aliquoties. Postremò ab eo toties eleuetur aqua ardens, donec omnes corrodendi vires amiserit. Coquatur in aquâ Persianis vel chelidoniae per dimidiam horam. Coletur aqua tantum mercurij corpore relicto, spiritu solo est quod utaris in aquis iam per decoctionem delitescente.

Vnguentum

*Vnguentū mundificatiuum aliorum præparatio,
ad corrodendum & mundificandum.*

2. Mellis sylvestris. ℥. j.

Aloe epatici ʒ. j. ʒ.

Aluminis vsti, acetoque extincti aliquo
ties. ʒ. j

Ouorum vitellos numero xx.

Terebinthinæ. ℥. ʒ.

Agitentur omnia simul in pultem , & lentè
coquantur in sartagine munda,in formam em
plastri subnigri,vel spadicei, quo ad extrahen-
dum venenum vtere.

Vnguentum attractiuum.

2. Pinea abietis recentia numero xx. Co-
quantur in aquâ ad extractionem resinę,quam
separa coquendo,adde tantundem terebinthi-
næ,& istius postremi medium partem resinæ.
Bulliant simul, & vtere.

Aliud ad eundem effectum.

2. Gummi Oppopanacis. ʒ. ʒ.

Serapini.

Galbani.

Ammoniaci ana. ʒ. ij.

Bdelij. ʒ. vj.

Soluantur in aceto, colentur, addantur reu
barbari. ʒ. ij. radicum Ephemeris non lethalis
ʒ. ʒ. carabi.. ʒ. ʒ. trita reducantur in empla-
strum & vtere pro more solito.

Chir. mag. Par. v. lib. ij. cap. v. vj. vij. x.

114 DE C V R A N D I S M O R B I S
Mola matricis cura.

Eius cura duplex, prior, per expulsionem,
altera, per conseruationem.

Expulsuum remedium

Accipe croci orientalis. ʒ. iiij.

Boracis

Carabe ana. ʒ. ʒ.

Scamoneæ. ʒ. vj.

Lapidis lazuli. ʒ. j.

Fiat pessarium cum opponaco inspissato.

Animaduertendum, eiusmodi medicamentū adhibere tuto minimè posse, nisi mola parua sit adhuc, ut per vuluam exire queat, ante partus veri terminum: si magnam expellere molam conatus fueris, morti mulierem expones,

Præseruatuum in molâremedium.

Accipe agarici trociscati. ʒ. j.

Euforbij. ʒ. ʒ.

Opponaci colati & inspissati ad pōdū omnium. Fac pessarium, & vtere priusquā mola fiat magna. Et si per noctem vnam non desierit, cessabis à medicamento, quia signum est generationis prolis.

Lib. de Apost. cap. lvij.

Mori cura.

Accipe Oleorum Juniperi. ʒ. j.

Spicæ. ʒ. vij.

Laterini. ʒ. vij.

Fiat:

L I B E R P R I M V S.

115

Fiat mixtura, qua perungatur & euaneſcet.

Purgatio sanguinis

Sanguinis
purgatio.

24. Gamardææ.

Cichoreæ, ana. Coquantur aqua mun-
da, bibaturque decoctum manè & vesperi ſæ-
pius.

Alia cura.

24. Olei Benediti. 3. j.

Masticis. 3. f.

Misceantur, quibus vnge manè & ferò.

Lib. de Apost. cap. xlvi.

Morpheæ cura.

Huius cura bipartita est: prior in modum
guttæ rosaceæ, posterior, ut in malo mortuo.

Lib. de Apostematib. cap. xj.

Morpheæ curam quære lib. priori de
præparationibus tractatu. i. de an-
timonio ad alopeciam.

Morsuum serpentum, & aliorum
venenosorum animalium cura.

24. Metridatij. 3. ii.

Theriacæ. 3. j.

Corallorum rub. pulueratorum. 3. j. f.

Detur in potum. Et si non inuenierit admi-
nistretur aurum diaphoreticum, velladanum

h 2 aut

aut materia perlata, vel gemmarum dissolutarum essentia.

Adsuperponendum vulneri fiat sticticum fodicatorm vulnerum emplastrum hoc.

H. Litargirij aurei.

Mummiæ, ex gumi factæ ana. 3. iij. adde
Gummi 3. ij.

Hoc vtendum erit emplastro tamdiu donec vulnus melius habere videbitur, deinceps communioribus emplastris sticticis, absque additione gummi vt supra. In istis non est pigri-
tandum.

Defensuum hoc loco necessarium.

L. Florum verbaſci.

Ruthæ.

Ypericonis.

Rosarum. ana quantum voles.

Ponantur cum aceto ad digerendum in fo-
ie, & superponantur calida.

Chirug. mag. Partis. j. lib. iij. cap. ij.

*Morsuum Araneorum, Salamandra-
rum, Bubonum vel Rubeta-
rum cura.*

Contra morsum Aranei, valet ipsa terra si-
gillata vera.

Contra morsum Salamandræ valet axūgiai
folis.

Contra Rubetæ morsum, etiam valet terra
sigillata, vera, non ea que supposititia vendi-
tur:

tur in officinis.

Terra quædam fodinis metallorum eruitur excellentissima, rara & chara, que vulgo dicitur S. Pauli: Bibi potest ad intrinsecam curam, ad extrinsecam saliuia dissolui & superponi.

Chirurgiæ mag. Partis j:lib.ijj.cap.ijj.

Morsuum rabidi canis cura.

Fiat purgatio fortis absque respectu per os & per secessum: coloquintida, vel agarico, Esula succo corticū sambuci, Reubarbaro, &c. Extrinsecus refrigeretur vulnus spermiole, vel spermate ranarum, oleo mandragoræ, & curen- tur fodicatorum vulnerum sticticis emplastris, in quibus non sit pix græca.

Si rabies non remitteretur aut mitigaretur, administranda est opiata, ex usu consueto: ^{oppiata} rabiem enim aufert.

Optimum hoc loco fuerit sulphur extractū ex vitriolo per calcinationem & præparatio- nem.

Chirurg. magnæ Partis j:lib.ijj.cap.j.

Mulierum doloribus.

24. Smaragdorum præparatorum. 3.j.

Liquoris melissæ 3.j.

Abrotani 3.ij.

Fiat mixtura. Dosis est, à guttis iij. in vj.

Lib. præparationum, de gemmis.

Nactæ cura.

Nacta est apostema, vberibus mulierum, ex immaturis fluxibus menstrualibus, lacti permixtis, adueniens.

Oppodeltoch.

℞. Opponaci.

Bdelij ana ȝ.j.

Serapini. ȝ.ij.

Aceto contemperentur liquidè satis, colas per pannum, & in spissitudinem excoquito mellis, & adde.

Mummiæ. ȝ. j.

Aristolochiæ rotundæ. ȝ. iiij.

Liquoris de cachimia tantudem ut reliquorū omnium, & fiat emplastrum.

Chirurgiæ Paruæ lib. iij. cap. iiij.

Nathæ vel nasdæ cura.

Accipe fæcum vini. ȝ. x.

Vini ardentis. ȝ. iiiij.

Axungiæ vulpis. ȝ. v.

Olei anetini ad pondus omnium, & fiat vnguentum

Lib. de Apost. cap. Ij.

Noli me tangere, cura.

℞. Resinæ abietis. lib. j.

Fasinæ

Farinæ ordei. 3. vj.

Resinæ pini. 3. viij. reduc in ceratum.

Si medium aut finem attigisset, mortifica-
tio præcedat qua minuatur ærugo.

Mortificatio.

2. realgaris christallini. 3. j. coquatur in
 aceto per duas horas usque ad exiccationem.
 huic affundas olei maioranæ. 3. j. Misce simul
 & hoc vngueto ligabis oleo dicto, madefacies
 extrinsecus. Maneat immotum vnguentum
 duobus diebus naturalibus. Post quos sanies
 & aqua profluent. Quibus perceptis mundifi-
 catiuū superpone donec putredo nulla manet.

Mundificatiuum.

2. Picis naualis.

Visci pini.

Visci abietis ana. ff. j.

Visci ex locustis de larice ff. j. ff.

Larignæ 3. iij.

Mixta liquefiant vnâ cum olei & ceræ par-
 tibus æqualibus, ad emplastrī compositio nē
 superponatur.

Consolidatiuum.

2. Ceræ, Picis communis ana ff. ff.

Aristolochiæ 3. iij.

Mummiæ. 3. iij.

Antimonij 3. iiiij.

Fiat emplastrum, quo manè & vesperi ligabis,

Aliud Consolidatiuum.

Antimonij. 3.iiij.

Fiat emplastrum, quo manè & vesperi ligabis.

Aliud consolidatum

2. Resinæ abietis. 1b. 3.

Visci consolidæ 3. iiij.

Succi chelidoniæ, quantum sufficit ad
emplastrum.

Lib. de apostematib. cap. iiij.

Oculorum albuginis cura.

2. Tutiam, & excandescere facias igne:
prunarum instar, & extinguis iniectam lactii
muliebri vel alteri ob eius defectum. Postea
maceretur in aqua rosacea per nocte integrā,
& demum superligetur aqua hæc albugini, &
tolletur ea.

Addi potest.

Ad eius in hūc modum præparatæ tutia. 3.j.

Vitrioli, albi 3.vij.

Camphoræ tritæ. 3.j. 3.

Misceantur cum aqua rosarum, aut fœnicu-
li .morbis hic contingere potest cæteris ani-
mantibus pedestribus. Verum ad usum huma-
num est admiscenda camphora, ne caloris aut
flationis aliquod accidens incidat.

Lib. præparationum de Tutia.

Oculorum rubedinis cura.

2. Calaminaris ad scabiem præparati 3.j.

Aceti

Aceti destillati 3.vj.
Fiat extractio: postmodum exicetur.

Addi potest.
Ad eius præparati 3.j.
Aquarum fœniculi, roscarum euphrasie ana 3.ij. fiat collirium.
Lib. præparationū, de Calaminari lapide

*Oculorum collyrium, ad cataractas,
neutas, item ad hæmoptoicam,
& tremorem cordis.*

¶. Granatorum destillatorum 3.ß.

Aloe epatici 3.ij.
Sulphuris præparati. 3.ß.
Fiat mixtura cum saccaro clarificato. Dosis eius est 3.ij. usque in 3.iiij. administretur quinque diebus successiuis, & cessante pulsatione vel tremore cordis, etiam cessandum erit.
Lib. præparationum, De gemmis.

Oculorum cura contra maculas.

¶. Tutiæ, 3.j. vitrioli albi, Succi euphrasie quod satis esse videbitur. Fiat ex his, cum gummi arabico, bolus qui coquatur in linimentum per secundum ignis gradum

Addi potest.
Ad huius præparatæ, tutiæ. 3.ß.

Visci ranarum 3.ij.

Oleilaterum 3.ß.

122 DE CVRANDIS MORBIS.
iat inde collirium ad maculas.
Lib. præparationum, de tutia.

*Oculorum cura contra neutam &
alios dolores ex partu.*

2. Vitrioli albi 3.v.

Olei de filagine 3.ß.

Olei ex camphora 3.ij.

Putrefiant in equino fimo per mensem, & postea destillentur per descensum. Neuta, pellicula est, nascens in oculis, auribus, nonnunquam in vulua ex partu. Destillato hoc, aqua euphragiæ, rosarum, vel fœniculi, lymphato auferetur.

Addi possunt ad oculorum dolores exteriore.

Ad eius vitrioli præparati 3.j.

Liquoris euphragiæ 3.ij.

Liquoris papaveris rubei 3.j.

Fiat collirium.

Olei filginis formula.

Ponito filginem super laminam ferream ex calefactam igne, & pinguedinem exhibebit oculorum doloribus aptissimam.

Neutæ alia cura.

2. Vitrioli albi 3.j.

Olei tartari 3.vj.

Olei laterini 3.v.

Destillentur omnia simul.

Addi

Addi possunt.

Ad eius præparati 3.ß.

Liquoris hyosciami 3.ij.

Olei nucis muscatæ grana vij.

Fiat collirium.

Lib. præparationum de vitriolo.

Oleum ex auro parandi formula.

Postquam ab auro per acetum, ut supra, sucus fuerit extractus, bulliat quindecim diebus in digestione quæ sequitur, postmodū balneo separetur & in fundo manebit oleū spissum, q̄ aurum est permixtionis expers. Hoc vtere.

Digestionis corporis forma.

Accipe succi chelidoniae.

Aquæ vitae ana 1b.j.

Resoluti auri ut supra 3.iii.

Misce omnia simul, & operare ut audisti.

Lib. de contracturis. Tractatu.ij. cap.ij.

Oleum camphoræ.

Soluitur aqua forti, & supernatant oleum, hoc separatum, vino ardente perfusum, balneo maris digeritur, & igne destillatur.

Oleum ceræ.

24. Ceræ nouæ 1b. ij. liquefiat, & calida infundatur in vinum generosum, frigefacta eximatur, exprimatur manibus, rursus liquata vino infunditur, exprimitur, idque septies. Tadēm

dem liquatur, & ei manipuli tres fragmentorum laterum iniiciantur, vel puluerem eorum minutissimum potius immisceto, ac destillato ex cucurbita vitrea lutata, & obstruta, lento primum igne donec phlegma totum ascendat, quo cessante, mutetur recipiens, & igne parum aucto, liquor citrinus, & oleum verum ceræ promanabit. ubi guttæ turbidæ stillare cœperint, rursus mutato recipiente totus liquor abstrahatur. Triū oleorū q̄libet seruetur seorsum.

ad Ulcera manantia Oleum ferri.

Soluantur eius limaturæ in calcem vel puluerem aquâ forti, quâ abstracta pluiali diluantur ab acrimonia prorsum. Exiccatæ calcis affundatur acetum destillatum, & balneo maceretur ad solutionem. Postmodum destilletur & aliud affundatur, digeratur, & abstrahatur ut prius toties donec materia in fundo residueat instar olei, quod ad ulcera manantia, & alia quæque præstantissimum est remedium.

Oleum Juniperi.

Baccæ contundantur in pultes, & pro fib. qualibet earum affundatur aquæ fontanæ mensura, maceretur vñā diebus tribus vel quatuor. Postmodum ex ænea vesica destillentur aqua & oleum simul, igne lento primū, auctio re tandem, usque dum olei nihil amplius profluxerit. Quum videbitur liquoris tantum flu-

xifile,

xisse, quantū aquæ prius appositum fuit. Cef-sandum erit, & oleum ab aqua separandum ad multos usus & morbos valde præclarum. E fæcibus ardens aqua destillari poterit, æque præstans atque ex fæcibus vini ac magis.

In vase ligneo tectæ finantur quiescere diebus. 15. ut feruescant, quotidie agitado rudicula. Tandem è vesica destilletur vinum ardens ut ex vino vel fæcibus eius.

Oleum mellis.

Mel cum fauis digeritur equino fimo, vase fictili contentum, donec a melle separetur innatans melli. Ablata, silices minutissimi in mel iniiciendi. Postea per cucurbitā destillatur, primo aqua acida, deinde oleum, ad vulnera curanda, & ad podagricos dolores mitigandum, idoneum, & optimum remedium.

Oleum salis viride.

24. Salis communis lib. iij.

Octræ lib. vij.

Salis nitri purgatiij. xij.

*Sedativum
Dolorum
Podagra*

Mixta destillentur in ad modum olei vitrioli eisdem organis, & processu. destillatum rursus ex cucurbita vitrea destilletur in cineribus ad separandum phlegma. Cum oleo terebinthinæ ceræ, verbasci, vel camemillino mixtum sedat in podagrâ dolores.

Oleum

Oleum ex Saturno.

Plumbum in calcem flauam calcinatur , &
 aceto destillato perfunditur, vt superemineat:
 digitis iij.latis. Coquitur ad ignem positum,&
 depositum subsidere sinitur, effunditur clarum
 acetum,& recens affunditur, iteratur hic pro-
 cessus donec omnis dulcedo plumbi in acetum
 transeat. Collectum hoc acetum dulce balneo
 maris destillatur, in fūdo manet purpurea ma-
 teria dulcis. Perfundatur aquā cœlesti destilla-
 ta , bullire sinuntur, vsque dum alba spuma
 superius innatet , quæ colligatur,tum demum
 igni apposita materia bulliat, spumamque rur-
 sus albam quum emiserit, ad aliam collecta re-
 ponatur, idque toties donec spumare desierit
 materia fundi purpurea, quæ tandem abiicitur.
 Albæ spumæ collectæ rursus balneo maris
 à residuo siccentur aceto,in materiam albam
 fundo subsidentem. Hæc iterum aquæ fortis
 affusione soluetur, & per balneum abstrahe-
 tur aqua, recenti rursum affusa , quæ vt prior
 detrahetur, hoc ter quaterue facto , materia
 subtilior & albior euadet. Huic iterū affunde-
 tur aqua cœlestis,& per balneum abstraheatur,
 idque , quinques aut sexies donec tota acri-
 monia recesserit à materia saleque Saturni.lo-
 co humido per fluxionem resoluitur in aquā
 vel oleum,ad omnia vitia.

Opium fracturarum cura.

Symphytum tritum & coctū superpositum,
 curat

curat ossium fracturas.

Idem efficit Aristolochia. & Serpentaria,
herba vulneraria quæuis.

Efficacius idem præstat herba Sophia dicta
cruda vel cocta superposita. Hoc ipsum effi-
ciunt olea, vnguenta, vel emplastra vulneraria
stictica.

Chirurg. mag. Partis j. lib. iij. cap. iiiij

Panatij aut verrimis cura.

Panaritius aut vermis oritur ex materia per-
cautè, ex qua nascuntur vngues, centrumque
ponit in locustis, ut digitis manuum pedūque.

Cura triplex: una fit per characteres, ut fieri
confueuit in carinthia; secunda per supersticio-
nem: tertia, naturalibus medicamentis, ut vn-
guento narcoticō facto ex spermiole ranarum
quo madefaciāt sacculus, in formā digitī con-
futus induaturque, & sæpius madefiat, &c.

Chirurgiæ Paruæ lib. iij. cap. iiij.

Panarityj Pandalityj, vel Passæ cura.

Refrigerio per spermiolū ter quaterue factō
porcorum stercore cum aceto cocto curare
poteris.

Lib. de Apost. cap. xvij.

Panni

Panni incute cura

Accipe florum fabarum. 3. fl.

Calcis ouorum. 3. ij.

Salis peregrinorum. ff. j.

Aquaæ consolidæ.

Alcool vini ana. 3. xv.

Destilla per alembicum, hac aqua lauetur
pannus cutis, & fiet albior, quam cætera cutiss
existat.

Alia tintura.

2. Aluminis plumosi.

Scissi ana. ff. j.

Destilla & addas aquæ huic caphuræ. 3. fl.

Sigilli Salomonis. 3. ij.

Rursum destilla in aquam, & laua.

Lib. de Apost. cap. xlij.

*Paralysis, tremoris cordis, &**synthenæ cura.*

2. Auri puri & purgati à suis mineralib. 3. ij.

Aquaæ salis gemmæ. 3. vj.

Reduc in vnum, & separa per alcool vini.

Postmodū addito croci. 3. ij. alcool correcti. ij..

vj. 3. Misceantur, Dosis est à granis. iij. in iiij.
vel. vj.

Addi possunt.

Ad eius præparati. 3. j.

Aquaæ lauendulæ correctæ.

Alcool vini atque spiculæ, ana, 3. j.

Dosis est. 3. j.

Lib. 3.

Lib. præparationum de Auro.

*Paralyticorum morborum, Guttæ
hemiplexiæ, & specie-
rum cura.*

24. Radicis ellebori præparatæ vt pro podagra, & Epilepsia reperies, 3.ij.purga sæpius ter aut pluries patientem, ea dosi per vicem. Tandem ad curam progredere, per animam ab esse animato tractam (puto Balsamum ellebori, de quo suo loco) eo quod remanet, vngatur tota corporis paralytica pars, & si cutis vncionibus auellatur, nō est quod cures. progredere, donec patiens tres gradus caliditatis ea parte sentiat. Postmodum esse ipso animato coniuncto, vngendum erit usque ad terminum tertii gradus mobilitatis. Tandem ad completam curam vtendum est naturalibus thermis per se, confortatiuis, & calefactiunibus.

Libello præparationum, de Elleboro.

Pestis curatio.

Sume bufonē vel plures, quos acuto perfode ris baculo viuos, & sub umbra exiccari per se ipsos finito. Occurrente necessitate, super pestilentem carbonem vnum delicato linteolo in uolutum superligetur, & inflammabitur imbatus pestifero veneno quod ad se trahet omnem, si

130 DE CVRANDIS MORBIS
ne, si uno satis non sit, alterum adhibeto vell
plures donec non inflentur amplius; signum
erit extracti veneni. Si tamen apostema fuerit:
apertū efficaciū erit remediū, si minūs attra-
ctio nihiominus fiet. Curetur inde Oppodel-
tochis & sticticis, attrahentibusque vnguētis.

Lib, de vermis cap. iii.

Pestis Epidemicæ cura,

¶. præparati maximi mercurii granū. j.ß.
Theriacæ alexandrinæ. ß.j.

Arcoo l vini rubei, in quo prius apiariū her-
ba, vel melitenā macerata fuerit ȝ.ß.

Decocti prunellæ ȝ.j. valerianæ. ȝ. vj.

Misceantur & fiat potio, quæ venenum ex-
tirpat, estque medicamentum diaphoreticū
ad excitādos sudores & grīs optimè coopertis.

Addi possunt in augmentum virtutis & effi-
caciae,

Ad eius potionis ȝ.ij.

Liquoris orizontis, idest, auri.

Gemmarum ana. ß.ß.

Aquarum destillatarum, fumariæ,
Cichorij, chamædrios ana. ȝ.ij.

Alcool vini rubei ȝ.ß.

Fiat potio diaphoretica.

Pestis & pleurefis cura.

¶. Sulphuris viii. lib. j.

Cholocotris, Salis fusī ana. lib. j.

Trita

Trita reduc in eleuationem, & sublimatum
rursus eleua quater aut pluries: quo s̄epius, eo
melius, &c.

Addi possunt.

Ad sulphuris eleuati 3. fl.

Olei nucis muscatæ. 3. j.

Aquæ veronicæ præparatæ ad pondus
omnium, fiat haustus.

Lib. præparationum, de sulphure.

Phlegmonum cura, mundificans.

Accipe oleorum ouorum. 3vj.

Camemelini. 3. j.

Serapini, Galbani ana 3. vj.

Visci de abiete vel pino ad pondus
omnium.

Farinarum hordei.

Fabarum ana, quod sat sit ad fingendū
vnguentum. Mel rosaceum & aquam salis si-
mul commisceto, hocque liquore manè & sero
lauabis

Lib. de Apost. cap. lij.

Pleuresis cura,

2. Salis nitri ff. fl.

Tartari crudi. ff. j.

Destilla per sextum alembicum. Dosis eius
est. 3 j. vsque ad 3. j. fl. in aqua fontana limpida
vel in optimo vino, ter quouis die, manè sub-

132 DE CVRANDIS MORBIS
meridiem, & vesperum propinetur, & sub me-
diam noctem.

Addi possunt

Ad eius præparati. 3.ij.

Aquæ cæfaris aut regis 3.j.

Alcool vini exiccati 3.xv.

Fiat mixtura. dosis est a 3.ß. in 3.j.ß.

Lib. præparationum, de sale nitri.

*Plumbi, Saturniuè Balsamum
vel oleum,*

Ex cineribus istius, per acetum destillatum
spiritus eruitur. Quæ dulcedo postquam in o-
leum deuenerit ad ulcera nedum, sed etiam
ad apostemata, & vulnera summum est reme-
dium.

Chirurgiæ paruæ lib. ij. ca. vij.

Podagræ cuiusvis cura.

2. Maximi præparati mercurij 3.ß.

Aloes optimæ lotæ, aqua destillata ex
cham epitios 3.ij.

Antimonij reuerberati. 3.j.

Croci martis è calybe correcti. 3.ß.

Mosci recentissimi grana iiiij.

Ambræ fuluæ grana iiij.

Fiat massa cum essentia steçados massilien-
sis in qua grana v. aut vij. olei vitrioli fuerint im-
fusa.

fusa. formentur pillulæ pisorū instar, & à quinto vel sexto semper interposito die, detur vna deglutienda. Postea locus dolens inungatur oleo ceruino calido, cuius formula hæc est.

24. Sanguinis ceruini, tres cantaros. Destila per alembicum igne lento tantisper, donec phlegma totum ascenderit, & color citrinus, tandem puniceus videatur, per athanor igne vehementissimo tamdiu pellatur, donec olei nihil amplius ascendat. Postremo deinceps ignis gradu sublimetur, sublimatum fracto vase colligetur, & cum oleo dicto misceatur, eoque partes dolentes, aliquot septimanis post purgationem perungātur. Vinum quod patiēs bibet, cum radicibus cariophillatæ, & acori vulgaris, dum herbæ virent adhuc, effeuere & expurgari debet. Hoc processu dolores podagrī tolluntur à radice prorsus.

Podagræ cura, & specierum eius.

24. Radicem ellebori nigri, eam tamen, quæ sit euulsa luna deficiente, in signo libræ, & sub planeta veneris, & flatibus venti Borealis ad umbram exiccatum, & pulueretur. Dosis est 3.ij tribus diebus successiuis priusquam dolores percipientur, (quod à dolore dentium capitum oculorum, aurium, &c. cognosci potest) purgatur patiens eo remedio tantum, ut ad curari suscipiendam fiat idoneus. antiqui sæpius purgare soliti sunt, & absque additione. Verum e-

134 DE C V R A N D I S M O R B I S
go Paracelsus correctionem per additiones
bonam & utilem esse comperi, ut sequitur, ad
curam. Hactenus de purgatione podagræ au-
ditum est. Ad curam progredierendum erit per
essentiam specificatam, vitrioli, & tartari, de
qua suo loco dicetur. His medicamentis om-
nia membra penetrantibus, radix euellitur po-
dagrica.

Libello de præparatione ellebori.

Polipicura.

Vt in alcola cura fieri debet incisione, & cu-
ratione per Oppodeltoch.

Lib.de Apoc.cap.xx.

Porrorum cura.

Accipe oleum ex baccis Iuniperi.

Besonnæ, agarici ana 3.j.

Fellis bouis, quantum satis erit pro vngue-
to, vnge dies & noctes linteoloque ligato:
quanto sèpius, tanto melius exiccantur, & ni-
grescunt. Cura postmodum per Oppodeltoch

Alia cura.

Accipe realgaris, 3.j.

Olei vitellorum ouorum 3.ß.

Calcis extinctæ quantum sufficit in vngue-
ti formam, quod poros putrefacit in nigre-
dine m.

Lib

Lib.de Apost.cap.lx.

*Portiones vulnerariae quadam, hau-
stæ manè, & vesperi, vulnera
per sanantes intus &
extra.*

¶. Herbæ de cornibus cerui. M.vj.

Pirolæ

Consolidæ aureæ.

Aristolochiæ.

Parthenionis ana M.j.

Agrimonie. M.ij.

Ponantur omnia in vinum optimum & re-
cés, in quod ingerantur, equini fimi calore in-
nouato, digerique sinito, idque tertio, per me-
diam hyemem, ab vna in sex mēsuras, hac via
conficies simul.

Alia.

¶. Ceruisia recens coctæ mensuras xx.

Succi herbæ de cornibus cerui, men-
suram j.

Simul digerantur, ut supra.

Alia.

*¶. Ciceræ mellis recens coctæ mensuras
xxx.*

Serpentinæ.

Agrimonie ana M.iiij.

Parthenionis M.vj.

Digerantur ut præcedentia.

Alia.

Suprema potio vulneraria, fit ex succo de cornubus cerui destillato, cuius haustus co-clear semis, & præterea nihil bibatur amplius eo sanatur vulnus fœliciter. Vide si quid excellentius habeas, hoc adfer.

Chir. Partuæ. lib. j. cap. iij.

Potio vulneraria.

Accipe Pyrolæ manipulos. ij.

Cyclaminis, Saniculæ ana. M. j.

Alchimillæ. M. ß.

Coquuntur in duabus mensuris vini, iuxta communem usum. Administretur in potum manè & vesperi. Verum herbas à quibus decoctionem elixasti, super vulnera ligabis, admixto paucō sale.

Caue ne interim aliis medicamentis utaris.

Lib. peculiari de vulnerum cura. cap. j.

Potio contra hydropisim.

2. Croci Martis è calybe optimè reuerberati, 3. ß. liquoris orizontis grana. iiij.

Olei nucum muscatarum grana. v.

Aqua veronicæ 3. iij.

Commisceantur & fiat potio, quæ sanguinem emendat.

Præcipitatus mercurius.

Soluitur in aqua forti, facta ex ij. partibus vitrioli

vitrioli, & j. parte salis nitri, mercurius æquali cum aqua pondere inter cineres. Postea per arenam aqua paulatim abstrahatur donec puluis in fundo maneat siccus & rubicundus. Ex emptus tritusque in tigillo sensim inter prunas calefiat & affuso ardente vino rectificato, accenso, aduratur aliquoties. Tandem aqua rosarum abluitur & siccetur. Postremò ardente vino ut prius super ipsum accenso, rursus vratur, siccetur, & seruetur.

Profluuij cura.

U. Argenti limati. 3. j.

Reduc in calcem per aquam fortem.

U. calcis istius. 3. ij.

Tartari crudi. 3. 3.

Reducantur in quarto gradu & extrahatur alcali,

Descriptio aquæ fortis istius

U. Nitri, Aluminis, vitrioli, ana ff. 3.

Destilletur in aquam fortem.

Lib. præparationum de Argento,

Pruritus, Scabiei, furfurum &c. cura.

Accipe aluminis rupei. ff. j.

Aluminis Iameni. ff. 3.

Fiat mixtura pro scabie.

Alia

Accipe aluminis plumosi.

Entali ana. ff. ij.

Fiat mixtura pro pruritu.

Alia.

Alia

Sume vitrioli,

Aluminis scisi ana. ℥. 3.

Fiat mixtura in Sapharis.

Lib. de Apost. cap. xxxvij.

Pulueris ad vulnera compositio.

℞. Croci martis.

Croci veneris.

Croci saturni ana. 3. 3.

Mercurii dulcis. 3. 3.

Fiat puluis.

Chirurgiæ Paruæ lib. j. cap. iiij.

Pustularum ex ydropisi cura.

℞. Liquoris tartari. 3. j.

Vitrioli. 3. 3.

Aquilæ liquefactæ gran. xv.

Mixta propinentur ægro.

Pustularum podagricarum cura.

℞. Mummiæ versæ. ℥. 3.

Axungiæ vulpis. ℥. j.

Fiat vnguentum per se, & vngantur biduò partes affectæ.

Deinde:

℞. Liquoris hermodactilorum.

Ellebori foliorum ana 3. 3.

Aquilæ hæmatini grana. vj.

Manè bibat æger, quinto quoque die, & vnguento præscripto vngendum.

Pustularum

Pustularum ex catharro cura.

24. Auri soluti. 3. j.

Mercurij corporalis hæmatini, ex satur-
no tracti, grana vj.

Mixta quinto quoque die exhibeantur, id-
que tribus vicibus, ad expurgationem corpo-
ris. Iterum tamen ad confortationem & cor-
roborationem debilitatæ naturæ exhibeatur
ladanum Paracelsi, vel perlæ, in aqua vitæ.

Catharrosa cura.

*24. Cariophillatæ compositæ, id est, aquæ
ex benedicta destillata, in formam aquæ vitæ
3. ij. Mercurij corporalis ex luna grana v.*

Mixta septem diebus exhibeantur.

Ietericia, ex morbo venereo, cura.

24. Assaliorum. 3. vj.

Mercurii martis hæmatini. 3. ij.

Vitreo recondita finantur donec in oleita-
tem abeant. Postea colentur per pannum sub-
tilissimum. eius colati guttæ iij. in v. aut vj. in
sorbili exhibeto.

Pustularum ex Gonorrhœa cura.

24. Balsami mummiæ. 3. 3.

Mercurii veneris. 3. j.

Permisceantur & cum aquæ raphani maio-
ris 3. j. exhibeatur, tamdiu donec nullus fœ-
tor, nulla sanies, & nullus sanguis per vrinā
effluat.

Morbi venerei ex caduco cura.

24. Sanguinis separati. 3. j. vel.

Olei

Olei Camphoræ. ʒ. j. aut.

Liquoris vitrioli. grana. v.

In istorum uno vel altero. Mercurii corporalis, grana. iiii. exhibeantur.

Pustularum menstrualium cura.

24. Liquoris auri. ʒ. j.

Mercurii Iouis liquefacti grana. xv.

Liquoris Melissæ. ʒ. iij.

Cōmixta simul digerantur diebus octo, & istius mixturæ grana iij. singulis diebus manè in aqua pulegii exhibeantur. hoc medicamento fluxus nimius restringitur, fūlentes euocantur, & color genius restituitur ægris.

Pustularum ex variis morbis cura.

24. Essentiæ viñi de chelidonia. ʒ. ȝ.

Mercurii saturni hæmatino more præparati. ʒ. j. & ʒ. ȝ.

Exhibeantur altero quoque die.

Pustularum ex genere cura.

24. Olei realgaris quantum sufficit, Vngātur pustulæ, singulis diebus ter quaterue, & circa cicatrices dēcident. Oleo Saturni vel Mercurii, etiā illitæ cicatrices eiusmodi disperæt.

Chirurgiæ magnæ Partis. iiii. Lib. viij. cap. ij. iiij. iiiij. v. vi. viij. viij. ix. x. xj.

Quintæ

Quintæ Auri essentia forma.

Auri quantum voles accipe, cemento regali tamen, vel antimonio repurgati prius, cui per aquam salis metallicam proprietatem aut malleationem auferas. Postmodum ablue residentiam aquâ dulci. Tandem extrahe tincturam eius per spiritum vini. Postremò spiritum ab eâ per eleuationem, separato, manebit in fundo vasis, essentia quinta.

Aqua salis formula.

Accipe sal mundissimū & albissimum naturâ non arte factum, tritum, & liquefactum aliquot vicibus, ac rursus tritum, necnon succo radicum raphani mixtum atque solutum destillabis. Iterum cum sanguineæ dum viridis est, æqualibus ponderibus admixtum, quinques destillato. In isto liquore laminatum aurum soluitur in puluerem de quo supra meminimus. Abluatur aquâ limpidâ destillata saepius, donec omnis sal sedo recedat, facile separatur, quia non permiscetur auro in profundo. Quapropter ablato corrosivo, manet aurum per se solum ut oportet.

Spiritus vini forma

Vini quantum voles, rubei potius quam albi, in vas circulatorium satis amplum recondes, ut melius rotetur, & in balneo maris ad vini profunditatem immersum, dies quadraginta

ginta bulliat. Postmodum effusum in cucurbitam, destilla frigidè donec spiritus exeat. Cætera quære supra ubi de Tinctura Auri scripsimus, ex libro tertio, chirurgiæ magnæ, partis tertiaræ tractatus primi, capitulo secundo. Nec piguit ista hoc loco repetere, quod ipsem Pæracelsus diuersis locis inculcat, diuersimode, quod melius intelligantur, tum quod omnium excellentissimū sit remediū in omni medicinā.

Lib. de contracturis tract. ij. cap. ij,

*Ex archi Quintarum essentiārū extractiones,
doxorum lib. 4 & primò ex metallis.*

p. 143 Metallum in aquam resoluatur, dissolutum
QD^{lo} destilletur per balneum, & abstrahatur per pu-
up- trefactiones tamdiu donec in oleum con-
 144 uertatur. hoc oleum è cucurbitulis paruis de-
 stilletur per alembicum, & pars vna metalli
 manebit in fundo. hoc residuum ex metallo
 rursum in oleum adducatur ut priùs, ac destil-
 letur, idque tamdiu donec omne metallum
 ascenderit. Postea putrefiat iterum per mensē.
 Tandem igne lento rursum destilletur, & va-
 pores omnes ascendent atque descendent in
 vas recipines, quos amouebis, apposito alio
 recipiente. Postmodum ascendent obscuri duo
 colores, unus albus, alter verò iuxta metalli
 naturam & conditionē. Et quum ascenderint,
 omnino separabuntur in recipiente, sic ut es-
 sentia quinta mansura sit in fundo, & color al-
 bus

bus corporis natabit superius. Ista duo separato per tritoriu & essentiā quintā in alterā phialam reconde perse, cui vinum ardens affunde purificatum, & maneat cùm ea tamdiu donec penitus acuatur. Postea coletur vel separetur ab essentiā quintā, & recens vinum ardens iterum affundatur: hoc toties feceris donec acuitatem nullam percipias amplius. Tandem aquam bis destillatam affundas, quā quidem abluatur, & ad suam dulcedinem adducatur, tum serua. Hac via præparatur essentia quinta metallorum. Album si reduxeris, habebis inde malleabile corpus album & metallicum, q̄ cognosci nequit, sub quā specie contineatur.

Quinta essentia marcasitarum.

Processus noster ac modus extrahēdi quintam essentiam ex marcasitis, est per omnia similis ei qui de metallis. Quod verò dicamus, *n.* *p' 142.* quintam essentiam esse rerum suarum vires, ac virtutes supremas, etiam de arcanis magistriis, elixiribus, &cæt. Proferamus id ipsum, cùm ista maiora sint illis: ratio hæc est, quia arcana continent in se quintas etiam essentias & ultra sunt ad tantam subtilitatem & acuitatem adducta, ut virtutem per hoc accipient essentiā quintā longè maiorem, propter eorum appropriatum, & specificum

Accipe marcasitæ cuiusvis minutissimè tritæ. lib. j. Corrodentis aquæ lib. ij. Simul permixta,

tae, maneant in digestione duobus vel tribus
mensibus. & reducentur in liquorem : hunc
destillabis omnino per ignem , & ascendent
vapor & oleum, quæ vnâ putrefiant in vno vê
tre per mensem. Postea destilla sicut metalla,
duo pariter ut in illis colores ascendant, albus
vnus alter essentiæ quintæ. Album relinque,
nisi foret ex albâ marcasitâ, vel stanneâ , tum
à spicissitudine cognoscas vnum ab altero. In
feriorem accipe , quem ad suam dulcedinem
adducas, vt supra de metallis. Ad huc modum
extraxeris quintam essentiam à marcasitis, ab
sque virium virtutumque suarum vllâ corru
ptione.

Quinta essentia salium

Acceptis salibus , calcinabis optimè, si vo
latilia sint, adures tantum. Postmodum resol
uantur in tenuitatem , & in aquam destille
ntur. Aquam hanc in putrefactionem ponito
per mensem & per balneum destillato, ascen
det aqua dulcis, quam abiice. Quod ascendere
noluerit amplius, iterum in digestionem po
nas per mensem aliud destillaque ut prius, ac
toties donec amplius dulcedo nulla percipia
tur, sed salsa. Hac via habebis quintam essem
tiā salis in fundo ex adusta libra , vix duas
vncias. verum alio modo procedendum cum
alumine, & vitriolo, quod ista calcinarise nom
permittant ad fluxum, quo salia sunt adducē
da

da. Quapropter , post eorum calcinationem, est quod aduras illa , & resoluas iuxta practicæ suæ tenorem. Resolutis aquas iterum affunde quæ processerunt ab ejis, de cætero ex processu dato de salibus progredere.

Quinta essentia ex preciosis lapidibus, gemmis, & vniōnibus.

Accipe gemmas, margaritas vel vñiones, & in fragmenta crassiuscula, non in puluerem cōtusa, ponantur in vitrum affuso radicis aceto, vt quatuor aut quinque dīgitis superemineat latis, & equino fimo digerantur per mensem integrum. Quo tempore transacto, materia tota liquida futura est. Hanc alio recenti radicato lauabis aceto, perturbatoque simul maneat vt acetum lapidis colorem in se recipiat coloratum, in vitrū effundes, & ad materiā residēntem aliud acetum affundes, idque toties donec amplius non coloretur acetū. Coloratis cōtinetur essentia quinta, reliquum est corpus. Accipe colores & in siccitatē bullire finito: postmodum aquā destillatā səpius abluito, usque dum dulcis fiat, vt supra: tandem puluerem hunc super marmor solui sines in liquore qui gemmarum & vñionū est quinta essentia. Colores vñionum resolutorum, instar spissi latis, & corpus arenosum & viscōsum esse scito. sic de Cristallo, &c.

Quinta essentia ardantium.

Ardentia corpora sunt non comestibilia, pīcēm, oleum, aut resinam in se hāsentia, vt terebintus, abies, iuniperus, cypressus, & quæ vstionis subiecta sunt.

Accipe similia, quæ trita repleant ollam fistilem, fortem, vitreatam, coopertam, ac luto sapientiæ munitam ne respiret, & igne circulatorio per viginti quatuor horas vrto, & in æquali calore maneat, olla candente prunarū instar ab igne, postmodum tracta materia nutritetur in fimo septimanis quatuor. Postea destilletur quicquid ascendere volet. Hoc in equino vētre ponatur ad humiditatem ab eo totam destillandam, & rursus ad putrefiédum usque dum nulla humiditas amplius exeat: eius tandem quod acceperas, essentia quinta manet in fundo.

Quinta essentia ex crescentibus.

¶. Herbas, frondes, &c. contundantur optimè, & vasi ad hoc apto recondita, ponantur in fimum equinum septimanis quatuor, postea destilla per balneum, & iterum ponantur in fimum equinum diebus octo, rursusque per balneum maris destillentur. Ascēdet essentia quinta per alembicum & corpus manebit in fundo. Si quæ ex essentiâ quintâ restitissent in fundo, cum fecibus, putrefiant ut prius ac destillentur ad aquam destillatam addatur crescens iterū hoc, &

hoc & per pellicanum digeratur diebus sex, inde proueniet color spissus, quem per balneum maris abstrahes. & recedet corpus, in fundo quintâ essentia manente. Separa hâc iuxta retortorum processum, (alias) pressorium, à fæcibus, ac finito quintam essentiam digeri diebus quatuor. Ad hunc modum habebis eam in odore, succo, virtutéque perfectam, & spissa substantia.

Quinta essentia aromatum seu redolentium.

Accipe muscum, zibetam, camphoram, & similia, permisceantur oleo amigdalarum dulcium, & vitro recondita, digerantur ad solem suo tempore, donec in pastâ reducta sint. Postmodum à suis fæcibus exprimantur. Ad hunc modum separatum est corpus à quintâ essentiâ, quæ oleo permixta, sic separabitur.

Accipe vinum ardens rectificatum, quo perfundatur oleum dictum, & in digestione dieb. sex relinquuntur. Postmodum per cineres destillentur, ascendet vinum ardens, & essentia quinta cum eo, remanet oleum in fundo, sine quauis essentiâ quinque substantiâ. Postremo destilletur vinum hoc ardens per balneum maris, & in fundo manebit essentia quinta in olei formâ separata.

*Quinta essentia ex comestilibus,
& potabilibus.*

Accipe comestibile concissum minutissime, quod in cantharo clauso luteatoque bulliat per tres dies. Postea per lintheum aut setacium exprimatur, ac per balneum maris destilletur. Ascendit primò quædam aquositas quæ postquam tota ascenderit, in fundo relictur essentia quinta. Hoc est summum nutrimentum præ cæteris omnibus.

De potabili.

Accipe quodvis potabile ut est cū totâ suâ substanciali, hoc pellicano reconditum, equino fimo digeratur per mensem, melius tamen erit per annum aut amplius, & inuenies in pellicanum digestum quid, hoc ipsum per balneum separato postmodum per cineres, & postremò per ignem. Ad hunc modum habebis tres quintas essentias, quæ omnibus potabilibus insunt, multis de causis uti de generacionibus ponimus eorum. Quælibet feruetur vitro seorsum, duæ posteriores latius digerantur, & in balneum maris ponantur, ascendet plus quintæ essentiæ prioris: id ipsum toties factio, donec prioris nihil amplius ascendat. ad hunc modum optimè separatæ sunt,

Lib Archidoxorum, de quinta essentia
Ragadiorum

*Ragadiorum in orificio vuluae & in
ano, Cura.*

Pessarium.

Accipe aloë succotrini 3.j.

Radicis Aristolochiæ rotundæ 3.iiij.

Terebinthinæ lotæ quantum satis est,
Fiat pessarium ad sufficientem longitudinē.

Aliud pessarium.

Sume therebinthinæ lotæ 3.vj.

Albi greci 3.j.

Cerae 3.ß.

Puluerum agrimoniarum,

Consolidæ.

Pyrolæ, &c. quantum sufficit pro incor-
poratione, fiat pessarium.

Sparallij descriptio ad vuluam.

Accipe muscilagnis psyllij. 3.j.

Olei amigdalarum amararum. 3. iiiij.

Succi florum Tapsy 3.vj.

Fiat sparallium, in quo lintheum eiusdem
longitudinis, cuius ragadia fuerint, intinga-
tur & indatur, maneat horastres, postea rut-
sum intingatur indaturque.

Puluis ad ragadia & ad hæmorroidas,

2. Mummię. 3.j.

Laccæ rubeæ 3.ß.

Pulueris arantiorum.

k 3

Antimonij

150 DE C V R A N D I S M O R B I S
Antimonij ana 3.ij.chimoleæ 3.j.ß.
Cachimiæ 3.v.Fiat puluis.
Lib.de apost.cap.xlvj.

Ranulae cura,

Ranula est apostema quoddam ex venis,
quæ sub lingua sunt accumulatum , & ex radi-
ce linguæ sumens originem. *Cura*
Venule dictæ secentur,& ex eis effluat sanguis.
Postmodum abluantur optimè, aquis Brassia-
tellæ, alchimillæ, diapensiæ, agrimoniacæ, &c. vell
oleo ypericonis, aut oleo de floribus Centau-
reæ. Si rediret, eadem iteretur cura. Si parua sit:
ranula, saepius abluatur aquis, &c.

Chirurg.Par.lib.ijj.cap.ijj.

*Sanguinis è vena profluentis
cohibitio*

Hæc sunt quæ sanguinem sisunt.

Crocus martis subtilissimè reuerberatus.
Aes vstum vt crocus præparatum.
Farina quæ parietibus molendinorum adhæ-
ret vulneribus inspersa , donec sanguinem im-
pastant.
Pili sub cauda leporum nascentes.
Muscilago in capitibus mortuorum orta.

Carneolus

Carneolus manu contentus, vel ad collum suspensus.

Cineres ex ranis adustis.

Lapis hæmatites.

Lana quæ fuerit in cortice nucis longo tempore ligata, compressaque.

Vena quæ per ista non restringitur, & potissimum per priora, difficilis & periculose compressionis erit: nisi posteaquam iustum pondus effluxerit. Notandum itaque sanguinem à vulneratis ob cholera abundantissimè fluere, qui fisti non potest villo remedio, nisi sedata cholera, & si qua vi fistatur, metuendum ne intus in corpore cogatur fluere: quod periculosissimum erit. Expectandum igitur, donec symptomatum quorumcumque sedatio naturalis aduenerit.

Expositio.

Iam occurrit occasio tractādi furni ad calcinata reuerberatāque paranda. Struuntur binæ fornaces, in formam earum in quibus coqui panem assuetum est, aut paulo depresso res intrinsecus, inter quas, alia construitur intermedia, sed pede inferior, cum craticula, in qua struitur ignis flammans ex lignis admodū siccis, ut flamma respiraculū in ea fornace nō habeat, sed in lateralibus per spiracula quædam ut flamma circumcirca vasa materiam continentia, reuerberet, per spiracula alia ab altera parte fornacis lateralis utriusque, aliter non intraret flamma, neque calor. Vasa ma-

teria cōtinētia nonnunquam aperta sunt absque aliquo tegmine vel cooperculo, maximē quum calcinanda vtcunque fixa existunt & non prorsum volatilia: quæ posteriora contegi volunt, ac ad commissuras lutari ne respirent. Ignis ille continuandus est, usque dum eiusmodi materialia cremata sint, in substantiam leuem, atque subtilem.

Chir. mag. partis. j. lib. ij. cap. i^o.

*Sanguinis repressio in vulneribus
per marcasitam.*

24. Larcasitæ subtili modo tritæ. 3 ij.

Oleilini. 3. vij.

Misce & accende: sic manebit vera natura.

Addipotest.

Ad huius Marcasitæ. 3. j.

Corallorum rubeorum. 3. ff.

Seminis plantaginis. 3 ff.

Fiat ex istis omnibus puluis subtilis, qui per se vulneribus inspergatur, vel aceto rosaceo permixtus superligetur, & sanguinem ilico fistet. Si verò quis putarit sanguinem ob casum, ex eo bibat.

Lib. de præparationib. de marcasita.

*Sanguinis profluuij cura cùm in
ventre, tum in hemorrhoidibus.*

24. Entali, Tartari communis ana. 3. ij.

Carabe

Carabe, Masticis ana. 3. ij. β .

Reuerberentur ignis gradu secundo, postmodum extrahatur alcali.

Locus vētis profluuij, est in vmbilico: hæmorroidarum verò, in spina dorsi.

Addi possunt in profluuio ventris.

Ad huius præparati entali. 3. j.

Boli adusti.

Hæmatitis correcti. 3. j. β .

Commisceantur.

Addi possunt. in hæmorrhoidibus.

Ad entali præparati. 3. iij.

Corallorum præparatorum. 3. iiiij.

Olei nucis muscatæ quantum sufficit ad formandum vnguentum vunctionis, locus vunctionis est spina dorsi.

Lib. præparationum in Entali.

Sanguinis concreti cura extrinseca

& intrinseca.

24. florum verbasci. M. j.

Ypericonis. M. iij.

Radicum Asclepiadis. M. β .

Mummiae. 3. j.

Olei oliuarum recentis. lib. ij.

Therebintinæ. lib. j.

Vini rub. mensuras. ij.

k s Coquan

Coquantur omnia simul per septem horas,
& postmodum in sole digerantur vitro bene:
clauso: & per pannum expressus succus om-
nis coquatur iterum ad vini consumptionē,
applicetur contusionibus extrinsecis.

Ad intrinsecam sanguinis concretionem.

24. Reubarbari electi. 3. ij.

Mummiæ. 3. ss.

Laccæ rub.

Spermatis ceti ana. 3.j.

Boli armeni.

Terræ sigillatæ ana. 3.ss.

Radicis hyrundinariæ. 3. iij.

Fiat puluis, & detur qualibet vice. 3. j. in a-
qua florum tiliæ, toties, vt expedire videbitur
manè & vesperi ac interdiu.

Chir. mag. Partis. j. lib. iij. cap.v,

Sanguinis repressio.

Administrandus est potu , ladani puri &
præparati. 3. j. aut præparati seminis de lolio
albo. 3. ss. cum lacte canabis : item corticum
Iusquiami decoctione madentes panni super
positi.

Synoniae repressio

Ad lib. j. præscripti à nobis balsami, 3xij. te-
sticuli tosti commisceantur, & applicetur hoc
remedium, synoniam ex promptu sistit. Quā-
uis

uis & emplastrorum quodvis per nos positorum id efficiat, etiam a symptomatibus omnibus præseruet, dummodo chirurgus eo fuerit usus ab initio.

Chirurgiæ Paruæ lib. j. cap. vij.

Salis aqua vel oleum.

Sal commune liquefiat igne, cui laterum accessa iniicias fragmenta, & per retortam impelle, ad resoluenda metalla.

Vel.

Raphanus excavatus sale repletur, & loco soluitur humido sal in aquam, in quam fragmēta accēsa ut supra iniecta extingūtur, ac simul destillantur ut supra.

Vel.

Admiseretur sali nitri pondere æquali, tum exiccata & liquata simul destillantur in spiritum.

Vel.

Aceto conspergitur sæpius & exiccatur, & igne vehementiss. destillatur in spiritum,

Vel.

Rori admixtum destillatur ad soluendum aurum & ad varios morbos curandum.

*Sanitatis restauratio & renouatio
per entia prima.*

Primum ens minerale.

2. Mineralis auri, vel antimonij, minutissime

mè triti. lib. j. Salis circulati lib. iiiij. Mixta simili
digeratur equino fimo per mēsem, inde fiet a-
qua. Purum eius ab impuro separetur, & purū
hoc in lapidē coagulato. Postea vino rectifica-
to calcinabis, separabis iterū, & super marmor:
solues. Aquam hanc putrefieri finito per men-
sem. Inde fiet liquor in quo signa demonstran-
tur omnia ut in ente primo auri vel antimoniū.
Quare meritò prima videamus eorum entia..
Non secus de mercurio & aliis intelligendum
erit, à quibus entia prima iuxta nunc datum
processum extrahuntur.

Primum ens gemmarum.

Accipe Smaragdorum aut aliarum gem-
marum optimè tritarum. 3. j. calcina sale solu-
to, quousque in albedinem cōvertantur. Post-
modum soluantur, & in phiala Hermetis sigil-
lo clausa, ponantur super nudum ignem, vitro
nudo, sic vt materia suspensa in alto sit, & fun-
dum non attingat: idque tamdiu, donec à spiri-
tuali natura, conditioneque decidat in fundū
vt corpus, & liquot metallorum, aut mellis.

Primum ens herbarum.

Accipe Chelidoniam, Melissam , aut aliam
quancunque herbam contusam in pultes , &
vitro clauso hermetis luto recōditam, in equi-
no fimo per mensem digeratur etiam per a-
renam. Tandem separetur purum ab impuro,
Purum in vitrum ponas cum sale soluto , vas
occludatur,

occludatur, & exponatur soli per mensem, quo tempore finito, reperies in fundo liquorē spissum, & sal desuper natans, hoc separato, habebis virtutes melissæ vel chelidoniæ, ut in ente primo suo existunt.

Primum ens liquorum.

Accipe mineram sulphuris & sal solutum, & per se resoluantur prorsum in aquam, hanc destillato quater, ascendet primò sursum albedo quædam, quæ virtutes entis primi sulphuris demonstrat.

Vsus entium primorum est.

Vt quoduis eorum ponatur in vinum, tamdiu donec ab ente primo coloretur.

Dosis eius vini est pro discretione, singulis diebus sumatur in aurora tamdiu, donec decidunt, primò digitorum in manibus vngues, postmodum ad pedes, inde pili capillique, ac dentes, & postremò omnium cutis exicetur, & noua renascatur. Quo percepto cessandum erit à medicamento hoc: Tandem nascuntur iterum vngues recentes, capilli noui, dentes cutis & omnia noua fiunt cum in corpore tu in mente, &c.

Lib. archidoxorum, de renouatione & restauratione.

Sanitatis conseruatio.

24. Sulphuris. 3. iiiij.

Croci

Croci orientalis.

Mirobalanorum chebolorum.

Belliricorum ana. 3 j.

Olei granorum Iuniperi, quantum sat
is est ad incorporandum: paulatim, & igne le-
ni sublimetur sulphur.

Addi possunt

Ad huius eleuati sulphuris. 3. fl.

Myrræ rubeæ.

Croci orientalis ana. 3. fl. & 3. j.

Aloe hepatici ad pondus omnium.

Dosis est 3. fl. usque ad 3. j.

Lib. præparationum de sulphure.

Saturni oleum ex plumbo.

Plumbum in calcem per se reducitur, & a-
ceto destillato per duos dies digeritur in cine-
ribus calidis: deinceps acetum effunditur, &
recens affunditur, digeritur, effunditur cum
alio, idque tamdiu donec omnis dulcedo per
acetum extracta sit. Collectum hoc omne bal-
neo destillatur, ut in fundo materia salis instar
alba residueat, quæ in oleum humido loco per
fluxionem adducitur ad vulnerum curam &
carnium in eis repletionem, tumorum sedationem &c. Datur etiam per os, pondere gra-
norum iiij. vel iiij. ad intestinorum, & colicos
dolores.

Scabiei

Scabiei, Pruritusque venereo-
rum cura

24. Aluminis. ℥. x.

Vitrioli. ℥. j.

Tartari calcinati. ℥. 3.

Salis fusi. ℥. iiij.

Coniijcantur omnia in aquam , in qua lupulus prius maceratus fuerit; in ea balneare poterunt ægri. Si malum sit inueteratum , in quarta parte vitrioli soluti,extingue mercuriū candentem , quatuor vicibus , & inunge. Ponterit ista materia coagulari ad hunc modum.

24. Aluminis calcinati plumosi ana. 3.j.

Tartari calcinati.

Vitrioli colchotarini ana. 3.iiij.

Aluminis rupei.

Salis nigri.

Vitrioli crudi ana. ℥. j.

Casei præparati in viscum ad pôdus omnium.

Omnia permixta reducantur in pultes, que dura in aere fiunt instar cornu. & quum vti volueris, in aquam calidam iniicias,& resoluentur.

Sal ex parthenio,Serpétina,& Pronia,confatum & in aquam præscriptam iniectum, scabiem & pruritū ex morbo venereo nata curat.

Item phlegma ex sale nitro destillatum,cum aqua thermarum confusū Mercurii vires multo superat,in curatione hydropicorum,vlcerū ex venereo morbo prouenientium. Idem in herpeticis

160 DE CVRANDIS MORBIS
herpeticis pustulis venereis, phlegma vitrioli
præstare potest.

Sed oleum vitrioli superat, in quorum uis vlc-
erum cura.

Item aqua tartari pota, icteriticum morbum
& qui ex menstruis oriuntur, ac initia lepra tollit. Oleum tartari rectificatum, hydropica
vulcera curat, iniectum aquæ thermalis. q.s.

Chir. mag. Partis. iiiij. lib. x.

Scabiei, pruritus, &

vulcerum cura.

2. Calaminaris abluti & puri. 3 j.

Vnguenti agrippini. 3. iiiij.

Vnguenti florum æris. 3. 3.

Fiat mixtura plurimum utilis.

Addi potest.

Ad huius præparati. 3. 3.

Emplastri apostolici. 3. vij.

Camphoræ. 3. j.

Fiat emplastrum.

Lib. præparationum, de calaminari.

Scissurarum siccårum cura.

Accipe radicum vrticæ minoris. 3. vij.

Reponticæ. 3. iiij.

Consolidæ regalis. 3. j. 3.

Aquæ puræ quantum satis est pro decoctione. Supra vaporem decoctionis teneantur manus, olla cooperta, hoc fac singulis diebus quater

quater vel quinques. Postea sanguinem purgato, ut sequitur.

L. Gamandrea.

Cichoreæ ana. bulliant in vino optimo
hac potionē sanguis purgatur optimè.

Alia cura.

Accipe farinæ hordei.

Siliginis ana 3.j.

Pyrolæ.

Agrimoniæ.

Centaureæ.

Prunellæ ana 3.ß.

Aqua puræ, quod sufficit pro decoctione.

Vnguentum ad scissuras siccas.

L. Petrolei.

Axungiæ Cati sylvestris.

Axungiæ Cerui.

Taxi. ana 3.ß.

Fiat vnguentum super carbones, quo manè & sero perungendum est.

Lib. de apost. Cap. xlivij.

Scissurarum in manibus Cura.

Sume quatuor gummi.

Oppopanaci,

Serapini.

Galbani.

Bdelij. ana 3.j.

162 DE CVRANDIS MORBIS
Colophoniæ ȝ.ij.

Terebinthinæ lotæ ȝ.iiij. fiat vnguentum. Li-
quefac illud super carbones, & calidum super-
ponatur manibus per duodecim horas, dein-
ceps lauentur aqua munda, rursusque superpo-
natur vnguentum idem calefactum, hoc toties
repetendum, quo usque nullum humorem emit-
tant amplius, quod plerunque fit decimoquin-
to die.

Lib.de Apost.cap.xxxvj,

*Sclirosis cura est, ut non crescat,
aliter curari nequit.*

ȝ. Olei mirtillorum ȝ.ij.

Nucis muscatæ ȝ.ii.

Axungiæ Iumentorum ȝ.ij.

Petrolei, ad pondus omnium.

Fiat mixtura, qua spermatica vasa, prout re-
nes &c. mense quolibet pervngantur, hac via
Sclirosis impeditur incrementum.

Lib.de Apost.cap.lxj.

Scrophularum cura.

ȝ. Vini ardantis ȝ.v.

Alcaliam ex colcothare & fimo mineraliū,
quod sufficere videbitur, & misce.

Huius vini ardantis accipe ȝ.ii.

Aquæ rosarum. ȝ.ij.

Aquæ chelidoniæ ȝ.iii.

Intinge fila, quibus mædefactis, ylcerum fo-
ramina

ramina, manè vesperique repleto, quo usque sanata videantur ultra medietatem. Demum vnguento ad vlcera cauernosa præscripto, ligabis, &c.

Chirurgiæ Paruæ lib.ij.cap.vij.

Scrophularum aut Suillarum Cura.

Corrosiuum.

℞. Vitrioli albi ȝ.j. Aquæ rosarum ȝ.iiij.

Litargirij absoluti ȝ.ß.

Commisceantur cum oleo rosarum, & filis madefactis orificia foraminum repleteantur.

Consolidatiuum.

℞. Consolidæ regalis ℥.ß.

Aristologiæ longæ ȝ.iiij.

Myrrhæ ȝ.ß.

Olei oliuarum quantum sufficit pro incorporatione, & fiat emplastrum.

Lib. de Apost. cap. xxvij. vlcerum

Sephiri cura.

Sephirus est a postema durum, ex sicco sale productum, non maturescens, coloribus plurimi tintatum, sola resolutione curabile.

℞. Visci Iuniperi. ℥.ß.

Fœnugreci ȝ.iiij.

Aquarum iringij.

Lapatij acuti ana ȝ.ij.

Succi altheæ q.s. ad incorporandum.

Alia cura.

U. Olei litargirij.

Colophoniæ.

Mummiæ ana $\frac{3}{4}$.j.

Olei vitellorum ouorum satis ad faciem
dum vnguentum, quod Sephirum mollificat,
& resoluit.

Chirurgiæ paruæ lib. iij. cap. iij.

Sephiri, & Sclirosis cura.

Realgare alc aifato purgentur, & mundifi-
centur, & post modum mercurius Martis hæ-
matinus alligetur, vltimò curent ut vlcera que-
uis alia.

Chir. mag. Par. iiiij. lib. ix. cap. xj.

Sephirorum cura.

Accipe visci Iuniperorum. $\frac{3}{4}$.ß.

Fænugreci. $\frac{3}{4}$.iiij.

Aquarum Iringij.

Lapatii acuti, ana. $\frac{3}{4}$. ij.

Succi altheæ ut sat pro in corpora-
zione

Fiat emplastrum, aut cataplasma.

Alia descriptio.

U. Olei ex litargyrio.

Colophoniæ.

Mumiæ ana. $\frac{3}{4}$. j.

Olei vitellorum ouorum pro incorpo-
ratio nec

ratione.

Fiat vnguentū mollificatiū maturansque.
Olei litargyrij formula.

U. Alumen, acetum & litargyrum, ad libitum

Coque simul omnia donec albescant, Postea
acetum & alumē addatur, & ad consumptionē
vsque liquoris decoques, vt in oleoginosam
conuertatur, plumbago dicta, materiam.

Lib. de Apost. cap. xlix.

Serpiginis cura.

Purgatio intrinseca.

U. succorum cichoreæ.

Gam andreæ ana. ℥..

Succi capillorum veneris. ℥. ʒ.

Mannæ. ʒ. ij.

Liquoris vitrioli. ʒ. j.

Fiat mixtura & destillatio per alembicum
vsque ad oleitatem. Dosis a ʒ. j. vsque ad iij.
Postea vt edū erit cauterio, vt in malo mortuo.

Lib. de Apost. cap. ix.

Siphitæ strictæ, & guttæ cura.

U. vitrioli à phlegmate & colchotare suis
purgatissimi. ʒ. j.

Alcool vini. ʒ. ij.

Aluminis iameni. ʒ. ʒ.

Reduc in liquorem ignis gradu quarto. Do-
sis est extrinsecus ʒ. ʒ. intrinsecus grana sex vs-
que ad ix. Extrinsecus applicandum est medi-

camentum hoc, vbi morbus originem sumit:
ut in pulsu in quo symptoma: si tamen latius,
extendatur morbus, superligetur ambabus ve-
nis pulsatili us. In gutta medicamentum est
in extremitate linguae ponendum, vbi gustus.

Addi possunt ad siphitam

Ad eius vitrioli præparati. 3. j.

Hypericonis seminis. 3. B.

Ambræ grana. vj.

Misceantur, &c.

*Vitrioli summa præparatio, ad supremam
operationum suarum
exaltationem.*

Separetur à suo colchotare, & addatur ei pō-
dus æquale alcoolis vini, & commisceantur
pani recens cocto, ex filagine, tosto ad ignem.
Digerantur simul in equino fimo per mensem.
Postmodum separētur liquores à pane per de-
stillationē, & iterum alcool à vitriolo per bal-
neum igne primi gradus. Nota quando vitrio-
lum acetositatem suam perdit, nullius valo-
ris fit.

Lib. præparationum, de vitriolo,

Specificum odoriferum.

24. liliorum alborum.

Anthos, Basiliconis.

Cardamomi, Rosarum ana. M. j.

Spicarum M. ij.

Contunde crassiuscule in pastam, cui ad-
dantur succi pomorum aranciorum duæ quar-
tae Lib.

te lib. Hęc omnia simul in pellicano recondita, mense uno digerantur. Postmodum à suis fecibus, manibus, aut pressorio (quod melius est) exprimendo separantur. Huic succo statim in pellicanum posito, addantur.

Macis, cariophilorum.

Cinnamomi ana. 3. j.

Ambræ. 3. fl.

Musci. 3. ij.

Zibetæ. 3. j.

Terenda minutissimè terantur, & in dictum pellicanū posita cū aliis, & in fimo digerātur deinceps adde gumi arabici dissoluti. 3. fl. tragacanti etiam dissoluti 3. j. vitro clauso cum albuminibus ouorum indurescant. Mox atque videris ad modum vitri factum, exime fracto vitro, lapidē huc, & specificū odoriferū habes; quamuis addere bonū foret aurum potabile.

Specificum anodinum.

24. Opij thebaici. 3. j.

Succipomorum aranciorum.

Citoniorum ana. 3. vj.

Cinnamomi.

Chariophilorum ana. 3. fl.

Contusa perquam optimè simul omnia mixtaque ponantur in vitrum, eum suo copertorio cæco. Digestantur in sole vel in fimo per mensem. Postmodum exprimantur iterū etiā sequentibus.

L. Musci. ℥. 3.

Ambræ. ℥. iiiij.

Croci. ʒ. 3.

Succi corallorum

Magisterii perlarum ana. ℥. 3.

Commisceto, & post digestionem vnius mēsis, addæ quintæ essentiæ auri ℥. j. 3. qua permixta, Anodinum specificum erit, ad auferendum quoscūque dolores internos & externos.

Specificum narcoticum diaphoreticæ naturæ,

L. Zingiberis. ℥. j.

Piperis longi.

Nigri ana. ʒ. j. 3.

Cardamomi. ʒ. iiij.

Granorum paradisi. ʒ. j.

Conterantur in puluerem, & ponantur in vitrum, cum ʒ. 3. optimè tritæ camphoræ, necnon aquæ soluentis vnciis duabus. Sigillato vitro maneant in arena, pro suæ digestionis consummationis tempore. Separa tandem ab eis aquam soluentem, & putrefiant uno mense unaque septimana circulentur. Postmodum exprimes, atque seruabis. Hoc est optimum & potentissimum diaphoreticum, ad omnes frigidos morbos tollendum intercutaneos, in quibus essentia quinta nihil efficit. Cossatum annorum viginti per diaphoreticum hoc, sana tum fuit, &c.

Purgatiuum

Turgatiuum Specificum, essentia specificata.

24. magisterium tartari, & magisterium vitrioli, quæ simul in vnum commisceto. Postmodum adde partes æquales essentiaæ croci. Tum demum pellicano contenta per mensem in arena digerantur, & in pharmacum seruentur accuratissimè, quod nullo discrimine complexionum aut qualitatum omnia purgat indifferenter, ne cdum animantia vegetare facit sed etiam vegetabilia. Nam vitrioli magisterium, florem anthos arescere incipientem, aut aridam fermè restaurat, & in vigorem virorēque suum restituit &c.

Attractiuum specificum.

24. Quintæ essentiaæ gummi omnium in omni genere ana quartam j. lib. partem.

Elementi carabis ignei lib. j.

Magisterij magnetis quartam lib.

Elementi ignei masticis.

Myrrhæ ana quartam j. lib.

Elementi Scamoneæ 3.x. alias Sauinæ.

Fiat inde Ceratum cum cera communi, tragacantho, & terebintina.

Stipticum specificum.

24. Quintam essentiam boli.

Quintam essentiam ferri.

Quintam essentiam Cathebes ana lib. j.

Digerantur in cineribus uno mense, postea libram lib. impone acatiarum exiccatarum.

370 DE CVRANDIS MORBIS.

Corrosuum specificum.

L. Aquæ fortis à capite mortuo suo rectificatae. lib. j.

Mercurij sublimati quartam. fl.

Salis armoniaci. 3. ij.

Hæc omnia simul permixta consumi sinitur.
Deinceps aquam admisceto mercurialem &
quali pondere, & serua. Huic corrosiuo, resistere
non potest adamas. &c.

Corrosuum specificum, quo cutis adimitur.

L. Succi flammulæ lib. j.

Cantaridum quarta M. fl.

Ignis gehennæ, sic appellati, 3. ij.

Permisceto & fac ut supra. Cauterio hoc adi-
mitur cutis, in lepra, morphea, Serpigne, le-
tigine, pano, &c. & eius loco noua superducitur.

Matricis specificum restringens menses. Est
ficus cutis, mox atque fumus eius in uterum
recipitur, morbus expellitur. Idem efficit quin-
ta corallorum essentia, & ferri elementum.

Menstrua prouocans specificum.

Est splen bouis castrati, in magisterium suis
vel in quintam essentiam adductus.

Lib. Archidoxorum, de specificis.

Spiritus vini.

Vinum generosum in balneo per mensum
vel diutius digeratur, amplio vase vitreo clau-
so & sigillato reconditum, destilletur exemptum.

ac tamdiu donec venulae conspiciantur ad galeæ medietatem protendentes, ablato recipiente; admoueatur aliud, & abstrahatur liquoris tantum ut prius. Tandem amoto hoc recipiente, & admoto alio, quod reliquum est, abstrahatur. Tres eiusmodi liquores stillaticij, seorsum seruētur. Adhuc reliquum vini per cineres destilletur, usque dum in fundo vasis materia spissa & nigra maneat: cui affundatur liquor tertio prolectus, abstrahatur, & affundatur, idque tamdiu donec materia spissitudinem mellis concipiatur. Loco tandem humido posita, lapillos ædet ruffos, quos exemptos serua. Materia rursus affundatur liquore tertio tracto, coquatur ut prius, ac tamdiu donec lapilli nulli amplius proveniant. Collecti spiritus phlegmate abluantur, & affusi liquore secunda vice tracto, digerantur & exiccentur toties, donec albescant. Postremò cum suo liquore prima vice prolecto, macerentur, & separentur tamdiu donec fiant volatiles. Almagama solis & mercurij vratur sulphure, abluatur calx aqua destillata tepida, & eius 3. fl. cum 3. j. fl. lapillorū, in aqua vitæ rectificata digerantur diebus 5. & ex erecta cucurbita vnum abstrahatur, & ascēdat aqua solis croceo colore tincta. Rursum ad fæces lapilli recentes adiificantur, ac digeruntur, destillenturque toties, donec aurum totum in spiritum resoluatur.

Spiritus vitrioli.

Destilletur igne vehementi nouies in erecta cucurbita

cucurbita, semper cohobado, vel fecibus reaf-
fundendo. Tandem igne vehementissimo per
retortam spiritus omnes extrahantur. ad hunc
modum habebis spiritum vitrioli potentiss.

Oleum colcotarinum.

A colcotare rubeo trito per se, vel admixto
sale, ac vino destillato, si vis per vehementissi-
mum ignem, ex olla iacete profluet oleum ru-
brum obscurum, quod oleum vitrioli vocatur.

Postremò sal è fecibus extrahitur alcali nū-
cupatum ex vitriolo. Cum foliis orizotis oleo
adiunctis & cum eo digestis, fit oleum vitriolii
solificatum.

Spiritus vegetabllis ex vino.

Vinum generosissimum, amplissimo vasi vi-
treo contentum, ut capacitatis partem vix
occupet, quartam, digeratur equino fimo, vell
balneo diebus 30. vel tamdiu donec super vi-
num liquor oleiformam referens conspiatetur
hic remisso plurimum igne separetur donec
ascendere cesse spiritus. & iterum balneo di-
geratur 24° diebus, ut ex lib. j. vini. vix d. j.
eiusmodi spiritus habeatur. Est ad vitæ longæ
productionem utilissimus, etiam ad extrahen-
dum tincturas.

*Squinancia cura per gargarismum
incarnarium.*

Gargarismus.

Accipe mellis rosacei. Z. iiiij.

Aristo

Aristolochiæ rotundæ.

Pyrolæ ana. ʒ. ȝ.

Aquarum prunorum.

Prunellæ ana. ʒ. viij.

Fiat gargarismus & accipiat per os , ter vel quater die quolibet , si apostema fuerit aper-tum,sin minùs,non proderit,donec aperiatur, Ad magnum tumorem, vtendum.erit hoc de-fensiō extrinsecus.

Defensiuū in Squinancia.

24. Muscilaginis de fœnu græco. ʒ. x.

Cerussæ. ʒ. iiij.

Caphuræ tritæ. ʒ. ȝ.

Fiat mixtura & cataplasma extrinsecus , vt mitigentur dolores, & tumores colli.

Ad capitis calorem in Squinancia.

Accipe aquarum , Rosarum rub.

Bursæ pastoris.

Solatri.

Barbæ Louis: singulorū pondus æquale
Commisce,& immerge linteum,ac madidū
circumuolue capiti, &c.

Lib. de Apost. cap. xlj.

Squinācia, & Carbūculi curā.

Squinacia est apostema ex omnibus venis inferioribus sursum , aut superioribus deorsum concurrentibus ad collū in quo centrum ponunt , & est apostema simile carbunculo. Quare sub eadem cura comprehenditur

Squinantia

174 DECVRANDIS MORBIS
Squinancia cura.

24. Mellis rosacei. ȝ. iiiij.

Aristolochiae rotundæ.

Pirolæ ana. ȝ. ȝ.

Aquar umde prunis.

De prunella ana. ȝ. vij.

Fiat inde gargarismus, & post apertum apostema si adessent tumores, applicari debet optimum defensuum ad mitigandos dolores & sedandum tumorem.

Defensuum

24. Mucilaginis de fœnugræco. ȝ. x.

Ceruſſæ. ȝ. ij.

Camphoræ vitæ. ȝ. ȝ.

Misce, fiatque cætoplasma, quod apponatur capiti: mitigationes applicari poterunt, ut pan ni madentes aquis rosarum rubearum, bursæ pastoris, solatri, barbæ Louis &c. circunuoluri.

Chir. Par. lib. iii. cap. iii. sub finem.

Stomachi dolorum cura.

24. Masticis. ȝ. ij.

Alcool vini fl̄. ȝ.

Galangæ. ȝ. j.

Destilla per alembicum. Dosis est. ȝ. ȝ.

Addi possunt.

Ad eius destillati. ȝ. ij.

Maceris.

Olei croci corporalis.

Galangæ

Galangæ ana. 3. j.

Dosis est 3. fl. usque ad integrum.

Lib. præparationum, de mastice.

Stomachi cura, ad eius confortationem, digestionem bonam, & præseruationem à putredine, per sal peregrinorum.

24. Salis nitri salis fusī,

Salis gemmæ ana. 3. j.

Galangæ, maceris,

Cubebarum ana. 3. j.

Fiat puluis. Dosis est granorum iiiij. manè
ieiuno stomacho. Quicunque hoc sale nauigās
in mari fuerit vñus, non euomet.

Additio in vitæ longæ conseruationem

Eius præparati salis peregrinorū sume. 3. iiiij

Alcool vini exiccati fl. fl.

Extrahatur alcali.

Ad eius alcali 3. ij. addatur.

Liquoris granorum iuniperi, cist. j.

Reduc in compositū. Dosis granū vnū est in
optimo vino, nil præterea debet addi, alio-
quin virtus salis deperibit. Hæc salis peregri-
norum strutura, cum eius additione Herme-
ni Trismegisto fuit in maximo pretio, ad vitæ
longæ conseruationem.

Lib. præparationum, in sale peregri-
norum.

Strumarum

Strumarum cura.

p. 180

*2L. Tutiæ. ȝ. iiiij.**Salis fusi.**Calcis viuæ ana. ȝ. vj..**Stratificata ponantur in tertium gradum
ignis, & inde abstrahatur alcali.**Addi potest.**+ iherana
illego 0 1 sub
ȝ ȝ ȝ ȝ ȝ**quo m. d. v.
ay Dr. p. h. n. all
it. v. d. v. t. h. v.**Ad huius tutiæ præparatæ.**Salis anathron, seu fellis.**Salis fusi, ana ȝ. j.**Vrinæ destillatæ ȝ. xv.**Fiat mixtura. Detur potanda manè & vespe-
ri, septimanis ȝ. vel 4.**Lib. præparationum, de Tutiâ.**Sulphuris oleum.**2L. Sulphuris triti lib. j. silicum contusorum:
lib. ij. Misceantur, & ex retortâ lento prorsus:
igne destillentur ex vase lutatissimo, febribus,
vulneribus, & ulceribus, remedium.**Sulphuris oleum.**2L. Sulphuris. lib. ss.**Salis armoniaci. ȝ. iiij.**Calcis viuæ. lib. j.**Misceantur omnia trita simul, & affundatur
eis aquâ, in quâ parum salis sit dissolutum, tam-
dem ex retortâ oleum destilletur & separetur
phlegmate.*

à phlegmate.

Sulphuris olea diversa.

24. Sulphuris triti ȝ. iiij.

Tartari calcinati ȝ. j.

Calcis viuæ ȝ. viiij.

Mixta destillentur ex vase iacente.

Vel.

24. Sulphuris triti quantum voles.

Tartari salis, pro discretione, perfundantur aceto destillato, ac destillentur in balsamoleum, ad varios morbos, per os administratum, vel extrinsecus applicatum excellenter curat,

Sulphur vitriolatum.

Exicetur eius oleum in puluerem, sublimando, & saepius idem oleum affundendo semper igne vehementissimo sublimando. Postmodum affuso eiusmodi oleo digeratur per mensem ac postea destilletur. Poterit melius fieri ex floribus sulphuris, & oleo vitrioli. dolores omnes mitigat. Somnum conciliat, carnemque bonam generat, &c.

Sulphuris flores.

24. Sulphuris, & colcotharis, una cum sale torrefacto, quantum voles, sublimatione per mediocrem ignem eleuabuntur in galea colo
m ris

Sulphuris essentia quinta.

Accipe florum sulphuris ℥.ß.

Florum alborum antimonij ȝ.j.ß.

Succi auri ȝ.j.

Aqua vitæ circulatæ. ȝ.x.

Digerantur per mensem, & in massam duram coagulentur. Eius qualibet vice ȝ.j. administrabis.

Aqua vitæ penetratiæ forma.

Accipe aquarum melissæ, roscarum, cheiri, Saluiæ, balsami ana ℥. j. piperum omnium cubebarum, zinziberis, cinamomi, masticæ, myrrhæ rubeæ, macis, cariophyllorum ana. ȝ. Succimellis ℥.ß. aquæ vitæ rectificatae ℥.v.. digeratur omnia simul nouem dies, postea separantur, & in pellicano destillentur ad spiritum. Tandem huic liquori pomum costatum, cōfractum, & aromata quæ sequuntur, addenda sunt. Accipe Cinamomi, cariophyllorum, macis ana ȝ.ij. anthos, cheiri ana ȝ. ß. ambræ ȝ.ij. musci grana v. zibetæ ȝ.ß. zinziberis, cubebaru nucis muscatæ ana ȝ. j. ß. amomi ȝij. zedoariæ ȝ.ij. ß. granorum paradisi ȝ.ij.ß. Digeratur omnia super cineres calidos per tres dies. Post digestionem separa & serua. Dentur grana v. singulis diebus.

Lib. de contracturis, tractatu. ij. capit. iiii.

Symptomatum

*Symptomatum, vel accidentium quo-
rumvis, in vulneribus amouentia ad
quædam experimenta, curæ
tinaque.*

Experimentum primum, Balsamum

*2. Aloe epaticum, & cū Terniaebin crudo,
destilla in oleum, quod optimo iure Balsamū
dici potest, Nam eo curantur Gangrenæ, vlc-
era cauerñosa, quæ perditæ, perdentesque medi-
ci, falso nomine fictoque Penitentiam S. Ioan-
nis appellant, atque vindictam, &c.*

Experimentum secundum.

2. Salis armoniaci. 3. iiij.

Salis communis 3. ff.

Ponantur in aquam & bulliant, Postmodū
adde gummi atramentarij 3. iiiij.
Bulliant iterum, & in duritiem excoquantur.
Hæc ad fabæ quantitatem, in aquæ mensurā
coniicito, quâ quidem aquâ lota quævis vlc-
era mundantur, & recentissima fiunt, ad sana-
tionem optimè disposita.

Experimentum tertium.

Aperiantur venæ tres ad pedes existentes.
Postmodum coquātur simul aloe epaticum &
Tereniabin crudum. Ista decoctione lauentur
vlera.

Experimentum quartum.

Parthenionem & consolidam aurcam simul
contusas vleribus superponito, maneantque
m 2 tribus

180 DE CURANDIS MORBIS.
tribus horis obiiciantur postea, lauentur ulce-
ra decoctione foliorum quercus.

Experimentum quintum.

p. 176.

24. Succi chelidoniae lib.ij.

Aloe epatici 3.ij.

Mummiæ 3.j.

Viridis æris 3.j.

Aluminis vsti 3.ij.

Terantur quæ terenda minutè, & simul unā
digerantur, in succo dicto lento ignis vel fimi
calore, per octo dies. Ulcera demum pannis eo
medicamento madentibus ligentur, &c.

Experimentum sextum.

24. Aquæ decoctionis foliorum quercus lib.ij.

Olibani 3.j.

Visci ex serpentina 3.iii.

Liquoris Mummiæ 3.vj.

Simul omnia misceto. Medicamentum hoc
plurimis doctoribus emit vestem nouam.

Experimentum septimum.

24. Viridis æris 3:ß.

Aluminis vsti 3.ij.

Henrici rubei (quem vocant) id est Col-
cotharis 3.vj.

Terebinthinæ destillatæ lib.ij.

Misceto simul, & ulcera perlinito.

Experimentum octauum.

24. Olei ardentis lib.ß.

Consolidæ aureæ.

Parthenionis ana M.j.

Hoc medicamentum infinitos doctores de-
coctissimos releuauit à sua miseriæ.

Experimen-

Experimentum nonum.

4 Argenti viui mortificati 3.ß.

Cerussæ 3.ij.

Euphorbij 3ij.

Saxifragiæ.

Litargirij.

Santalorum ana 3.j.

Axungiæ porci ruffi, quantum sufficit.

Misceto, & Ulcera curato.

Chirurgiæ Paruæ lib.ij.cap.vij.

Tartari Arcanum.

4. Tartari per reuerberatorium calcinati & albissimi flb. iij. excellentissimo vino ardente soluatur in balneo mariæ per dies septem putrefiendo. Postmodum per vas terreum fortissimum, igne leui primum, & sub finem violentissimo: destilletur hæc materia, iuxta processum aquæ fortis. Ascendet primò liquor sub niger, cum ardente vino, quod quidem à substantia tartari per balneum separari potest. In de, post relictæ feces calcinentur iterum in reuerberatorio vigintiquatuor horis, cum aqua li sui pondere vini ardentis prius madefactæ. Processum hunc toties repetes donec tartari nihil amplius reliquum sit a destillatione. Postremò collectos omnes eiusmodi liquores summè rectificatos, calore solis in puluerem exiccati sinito, & ab ea materia, spiritum, ut

ex calcinato tartaro antea factum fuit, prorsū elicito. Dosis est granum. j. cum. 3. ℥. Mitridati, in 3. j. ℥. aquæ cichorij, vel plantaginis destillatae, iuxta respectum personatum, aliquoties administretur. Medicamentum hoc origines atque radices omnium ulcerum tollit funditus. Hoc loco paucis admodum verbis instrui multi possent, & ad summū Chirurgiæ fundamentum adduci, & ad veram Vulcanicæ transmutationis, & gemmarum tincturæ colorationisque cognitionem. Verum auaricia, pigritia, necnon ambitio huius mudi, per summum arcanum ignis philosophici vel aquæ, non sunt prouehendæ.

Tartari liquor.

Calcinetur in albedinem tartarum ex vino albo, & processu olei vitrioli destilletur in liquorem. Postmodum erecta cucurbita separetur phlegma ab oleo. Et deinceps hoc per cineres in oleum aurei coloris destilletur, ad ulcera curanda, ea potissimum que ex morbo venereo sumunt originem.

Tartari aquæ formula.

Optimum tartarum acerrimè destillatum in liquorem, pellicano vase rectificabis; cum additione partis æqualis aquæ vitæ rectificatæ guttas decem, administrabis vice qualibet.

Lib

*Tentiginis prauæ cura
per litargyrium*

2. Lithargyrii abluti. lib. j.

Aluminis rupei. lib. j. ss.

Optime mixta tritaque reuerberentur igne
violentissimo per quatuor horas, tum demum
extrahatur eius alchali per fontanam aquam
decætero procedi potest, ut moris est.

Addi potest.

Ad huius præparati. 3. j.

Realgaris communis. 3. j.

Succi chelidoniæ quod sufficit.

Formetur linimentum quo locus perungatur, tamdiu donec cutis omnino rubescat, & omnis fœtor abeat. Postea componatur vnguentum infrascriptum, idque per additionem.

Ad eius lithargyrii præparati. 3. j. ss. Muscilaginis, fœnugreci, Muscilarinis de lumbricis, Nitri ana quod satis ad formandum vnguentum.

Lib. de præparati de lithargyrio.

*Tentiginis obscuræ, prauæ &
Noli me tangere, cura.*

Tripli via curanda, potionibus, sparalliis

m 4

& vn-

Cardonij forma.

24. Agrimonie.

Saniculae.

Pyrolae.

Vtriusque peruvincæ ana. 3. j.

Aristolochiae rotundæ. 3. j.

Herbarum pastinacæ.

Perdetis ana. 3. j.

Musti non maturi ex vino usque ad ceterum Cist.

Fiat Cardonium, id est, ponantur omnia immustum, macerentur simul, & repurgentur de quo vino per medium annum continuè bibantur. Cist unum, vini duas mensuras implet.

Aliud Cardonium.

24. Consolidæ regalis. lib. 3.

Aristolochiae rotundæ. 3. vij.

Diapensiae.

Alchimillæ ana 3 x.

Serpentinæ minoris, ad pondus omnium.

Fiat Cardonium ex arte.

Salis compositio cuius usus prodest laborantibus tentigine matricis.

Accipe salis communis. lib. 3. j.

Thutris.

Mummiæ.

Hæmatitis ana. 3. ij. horum fiat mixtura cum sale, quo cōdantur cuncta quæ comedentur.

Sparallium

Sparallium in tinctegine obscura.

U. Aquarum plantaginis.

Serpentinæ.

Persicariæ.

Hypericonis ana. ff. 3.

Lumbricorum terrestrium. 3. vj.

Dragacanthi. 3. j.

Consolidæ.

Foliorum aristolochiæ longæ ana. 3. iij.

Fiat sparallium optimo saccaro permistum,
& inde fiat clystere, quod inditum vulue, ma-
neat tres, quatuor, vel quinque horas in ea sin-
gulis diebus.

Aliud Sparallium.

Accipe succi hypericonis.

Persicariæ ana. ff. 3.

Aquaæ de prunis.

De cerasis ana. ff. j.

Terebinthinæ lotæ in aqua rosarū. 3. viij:

Fiat sparallium pro matrice, indatur &c.
quolibet die bis aut pluries, pro necessitate.

Aliud Sparallium.

Accipe Olei hypericonis.

Persicariæ.

Aristolochiæ rotundæ ana. ff. j.

Olei lumbricorum.

Olei ranarium ana. 3. xij.

Olei ex vitellis ouorum, ad pondus om-
nium formetur sparallium, & indatur.

186 DE CVRANDIS MORBIS.

Vnguentum ad dorsum pro eodem effectu.

Accipe Mercurii absque substantia frigida,
& ab omni mordicatione corre&i z. 3. fl. Bolii
scissi z. iiiij. Axungiæ ceruinæ. fl. fl.

Olei aneti.

Olei ex vitellis ouorum ana z. vj.

Fiat vnguentum cum cera. Omnia quæ su-
prapposita sunt ad hunc effectum medicamina
simul administrari debent quolibet die bis &c.

Lib. de Apost. cap. lvj.

Tentagini præue, Noli me tan-
gere, vel ferrugini validissi-
mum vnguentum.

24. Realgaris sublimati. z. j.

Coquantur in acetō horis duabus, & quium
exiccatum fuerit, addes olei maioranæ z. iiiij.
Mixtione fiat vnguentum, quo tenuissimè pan-
nis oblio ligabis vlcera s̄epius, & circumuici-
nas partes inunges oleo, ne sicca sint. Maneat
ita diebus duobus cum suis noctibus. Tandem
incipiet saniem & aquam eiicere. Quo perce-
pto, quod sequitur, emplastrum mundificatiū
superponito, maneatque tantisper usque dum
nulla sanies, aut humor aliquis effluat.

Emplastrum mundificatum.

24. Picis naualis fl. j.

Visci pini, & abietis.

Visci locustarum è larice ana fl. fl.

Picis laricinae z. iiij.

Liquefiant

Liquefiant omnia simul, cum medietate sui, ceræ, & olei, quantum sufficere videbitur, ut formam acquirant emplastry. Quod istud extrahere nequiverit, alia minus efficient.

Cura mox aggredienda.

2. Ceræ, Picis communis ana ℥. 3.

Aristolochiæ rotundæ ʒ. iij.

Mummiæ ʒij.

Antimonij triti ʒ. iiiij. ʒ.

Fiat emplastrū, quo ligabis, ex cōsuetudine.

Emplastrum aliud ad fluxuum extractionem.

2. Resinæ abietis ℥. 3.

Visci consolidæ ʒ. iij.

Succi chelidoniæ, quantum sufficit, inde fiat emplastrum. Notato maximam curam in vnguento præscripto sitam, & in emplastro fluxuum extractiones.

Chirurgiæ Paruæ lib. ij. cap. vij.

Testudinis vel Celsæ cura.

Regio circūdatur alumine plumoso, & post quam eschphara deciderit superponatur Opopodeltoch, hac via putrefit in ejectionem. Communibus emplastris concludatur.

Lib. de apost. cap. xxxij.

Tineæ cura.

2. Cichorij, Gamandreæ.

Capillorum yeneris ana ʒ. 2.

Cassiaæ

Cassiæ extractæ 3. fl.

Mannæ electæ 3.j.fl.

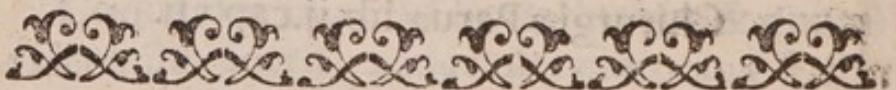
Reduc in haustum cum aqua arthemisiæ.
Omni anno, mense Mayo debet iterum admi-
nistrari, nam reddit.

Lib. de Apost. cap. xxij.

In Tonitruis.

Corallorum 3.vj. Cinerum cumini romani,
fabarum ana 3. iij. aluminis præparati ad pon-
dus omnium. Fiat mixtura, digeratur cum al-
coole vini exiccati fl. fl. ij. vel iij. diebus, post-
modum exiccato addi possunt ad eius 3. ij..
specierū diacimini 3. fl. sanguinis hirci præpa-
rati ad pondus omnium, fiat mixtura quæ di-
geratur cum fl. fl. alcohol vini exiccati. ij. vel iij..
diebus postea siccetur.

Lib. præpar. de corall.

Varicum cura.

Aperiantur venæ suo tempore. Postmodum
liquore leporinarum gengiuarum vngendum
erit, per tres aut quatuor septimanas, una, per
vicem, post aliam aperiendo. Quum redierint,
processus iterandus, & vngendum erit liquo-
ribus gengiuarum aut adipe humana.

Lib. de Apost. cap. xxv.

*Veneris Oleum cupri, vel**Balsamum æris.*

Cupri laminas pondere fl. fl. accipe.

Therebintinæ

Therebintinæ destillatæ flb. j.

Vitrioli. 3. ij.

Mixta per mensem digerantur ac destillentur in oleum eius & oliuarum ana permiscetur, ad inueterata & maligna quæuis vlcera per sananda.

Potest etiam oleum hoc veneris iuxta processum de ferro positum fieri.

Venenum pellens remedium.

24. Corallorum rub. optimè tritorum 3. ij.

Aqua ligustici flb. 3.

Vitrioli albi ana 3. ij.

Ponantur in digestionem secundi gradus ignis per mensem, quod rubeum erit extrahatur & coaguletur. Quum ad venenum erit uterum, spiritus eius à corpore separandus est, vti venenum etiam est sine corpore: tincturam igitur existentem in fundo accipito.

Addi possunt.

Ad eius præparati coralli. 3. v.

Theriacæ 3. flb.

Radicis lapatii maioris. 3.v.& 3. ij.

Alcool vini exiccati flb. 3.

Maneant in digestione diebus septem. dosis eius à granis quindecim in 3. ij. In aqua prunelle. 3. ij. saepius administrentur per os, vice post vicem mox subsequentे, sudorem impetrando, usque dum nullus dolor amplius percipiat.

Signa

Signa accepti veneni sunt hæc. Laboratur orexi, color immutatur in facie præter naturā, intumescunt membra, &c. quibus perceptis: absque mora corallorum hoc remedium administretur in aqua dicta vel rosacea, & post horas duas iterum, sic deinceps.

Lib. præparationum de corallo.

Venenorū remedium.

Sydericum herba in poculum infectum aliquo veneno cuiuscunq[ue] generis, posita, si vas vitreum fuerit, frangitur; si aureum vel argenteum, ebullire cogit liquorēm prorsum, ut euacuetur.

Vermium cura, cum in vulneribus, tum in corpore natorum.

ꝝ. folia vel flores hypericonis, aliás, porosæ, vel perforatæ, & super vulnera, vel ad umbilicum applica, contusa vel integra: melius in oleum vel balsamum præparata operabuntur, vermes euacando, qui postmodum purgatione leuissima poterunt euacuari.

Libello præparationis porosæ.

Vermium enecatio.

ꝝ. Terebintinæ, lib. j. quam ablue per aquæ centauræ lib. 3. "

Addito.

Ad eius abluti 3. j. agarici. 3. ij aloes hepatici

tici 3.ß. Commisce. dosis est per os 3. j. vsque ad ij. vel iij.

Lib.præparationum, de Terebintina.

Vermium cura.

24. Stanni 3.ijj.

Salis communis 3.iiij.

Asphalti 3.j.

Adustione fier puluis. Dosis est à 3.ß. in 3. j. vel iij.

Addi possunt.

Ad huius præparati 3.j.

Seminis colocintydis.

Plantaginis ana 3.vj.

Fiat puluis. Dosis est 3.j. vsque ad j.ß.

Lib.præparationum, de Stanno.

Vermium occisio, siue in vulneribus, siue in panaritio digitorum.

24. Vermem terrestrem, aut lumbricū paruum, aut magnum pro morbi qualitate, hunc viuum dígito aut vulneribus superligato, & relinquito, non vsque adeo constrictum, donec per se moriatur, vñā cum eo morbi vermes etiam per synpathiam quandam emorientur, si vno non sat sit, pluribus vtere.

Lib.de vermis cap.ix.

Vernium

Vermium cura.

24. Cupri calcinati. 3. j.

Aquaæ hypericonis.

Centaureæ. 3. vj.

Aquaæ plantaginis

Vini acetosi ana. 3 iiiij.

Digerantur diebus octo, postmodum extrahatur alcali. Dosis est 3. j. & quandoque 3. iiiij. vel vj. non ultra.

Addi possunt.

Ad eius floris æris. 3. j.

Saccari taberzet.

Succi liquoritiae ana. 3. ij. 3.

Puluerizentur. Dosis est 3. 3. ad 3. j.

Lib. præparationum de cupro.

*x x
alcalisat? 197 Vinum alcalisatum.*

+ 2. s. s. Destilletur vinum generosissimū non adulteratum, in aquam ardente rectificatū, hanc par. c. amplo vase reconditam vitro, sigillatoque eti. ne respiret, aquæ balnei merso non profundiùs quam aqua ardens designat, octo diebus digeri finito, & eiusdem calore destillari, donec in galea signa videantur: tum demum cessandum erit. Phlegma totum est per ignem exhalandum, usque ad puluerem in fundo manentem, & hic in albedinem adurðēus, salis instar, huius 3. 3. addatur ad 3. ij. spiritus vini, & simul in cineribus digerantur, 24. diebus postea destillentur, affundatur iterum ad feces quod ascenderit:

ascenderit, abstrahaturque toties, donec sal-
totum ascenderit. Hoc alcalisato poterunt ex-
trahi tincturæ quævis.

*Vitæ longæ productuum & conser-
uationium.*

ꝝ. Foliorum sectarum ȝ.j.

Foliorum dauræ ȝ.v.

Essentiarum auri

Perlarum ana ȝ.B.

Chroci, chelidoniae,

Melissæ ana ȝ.v.

Mixta simul omnia, secundum artistæ mo-
rem, in compositum vnum, organis vitreis, &
ad usum seruabis.

Morborum mentalium repressio.

Homunculum fabricato ex cerâ, in essentiâ
intrinsecâ, quem suo loco reponito. Quidquid
incatatiuè contra me molitum erit, in hac ima-
gine compleatur. Siquidem ex mea mente
progreditur, & ex eorum mente & incantatio-
ne suâ, ut ambæ mentes concurrant in vnum
subiectum, vtque ab utraque parte nihil dam-
ni contingat, nec operationis quid in alterutrâ.

Lib. Archidoxorum de vitâ longâ.

Vitæ longæ conseruationis formula.

Ellebon

ꝝ. Folia ellebori nigri, ea flatibus veti sub- *nigri* -
solani vel orientalis & in umbrâ siccari finito, *folia* -
siccatæ terantur in puluerem cum æquali sui pon-
nere

dere saccari puri. Misceantur. Dosis eius antiquis fuit, singulis diebus manē 3. lib. usque ad annum lxx. poterit quem usque ad lxxx. vel terminū vitæ sexto quoque die 3. integrā sumpserunt. Verum ab anno .l. prius, hoc medicamento cœperunt uti, anno quidem 365. dierum numero comprehenso.

Libello præparationis Ellebori,

Vitri Oleum vel gemmarum.

Terantur in puluerem, qui calcinetur duplo sulphuris, tādem reuerberetur igne vehemēti. Postmodum affunde aquā vrticæ destillatam, & simul digerantur equino fimo, postea destinentur & iterum aquam recentem vrticæ, ad feces affunde, & separa per destillationē idque toties donec in fundo nihil residueat. In aquas istas destillatas, iniicito modicum salis fusī, per hoc oleum separabitur ab aqua & ad oleum affunde aquam destillatam, & abstrahē tam sēpē donec omnis acrimonia recedat ab oleo.

Vel.

Gemmæ calcinatae per sulphur, in aqua soluuntur regia, quæ destillatione abstrahitur. Postea cœlesti aqua destillata in dulcedinem abluuntur. Postremō affuso vini spiritu vel acetū, in oleum clarum adducuntur.

Vitrioli spiritus forma.

Destilletur per se in erēcta cucūbita, & vegetatur

geatur igne vehementissimo , vsque in nouum alembicum , id est , nouies cohibendo superfeces ad quartum diem naturalem vrgeatur , & erit præparatus .

Lib. de contracturis tractatu. ij. cap.v.

Vitrioli oleum.

Sicetur per destillationem phlegmatis à colcotare , hoc tritum suo phlegmate rursus imbibatur , sicetur , & affundatur , idque toties , donec spiritus omnes effluxerint , quod ab aciditate cognoscitur . Postea colcotar rubrum tusum per se , vel cum fragmentis laterum , ex olla iacente , vehementissimo calore protrudatur oleum totum rubrum obscurum , quod per arenam rectificetur in vitrea cucurbita . Si hoc ipsū phlegmate suo perfundatur , vel aqua ardente səpiùs , & abstrahatur , efficitur admodum dulce , ac ab omni superfluo repurgatur sulphure alumineque suis , ut solam suæ pinguedinis substantiam retineat .

Vitrioli essentia specificata contra caducum &c.

24. Vitrioli vngarici. lib. xij. limaturarū cornu vnicornis , vel eboris , in illius defectu spodij electi , camphoræ ana. 3 v.

Irrigentur aqua seminis peoniæ , luna de-

n 2 cre-

erescente collecti. Postea simul omnia destillentur per descensum, usque ad rubedinem capitum mortui.

Huius colcotaris ℥. j.

Et sui liquoris. ℥. ij.

Alcool vini aquarum.

Chelidoniæ, valerianæ.

Melitenæ, plantaginis.

Chamedreos ana. ʒ. j. ʒ.

Destillentur omnia simul per vas retortum deinceps accipe istius colcotaris. ℥. ij.

Liquoris ab eo tracti. ℥. j.

Macerentur simul, ac destilletur, ut per vas retortum phlegma totum, spiritus & oleum simul ascendant: per balneū separabitur phlegma, & per athanor, oleum rubicundissimum.

Dosis est pueris antè paroxismum phlegmatis. ʒ. j. viris fortibus, spiritus. ʒ. j. Senibus autem, olei grana tria.

*Vlcerum curæ, per innovationem
& instaurationem totius corporis.*

De Tinctura Auri.

Extracta ex auro tinctura, corpus eius manet album. Tinctura pura hæc separatur ab impuro, id est à suo corpore. Ista separatio impressis est necessaria, debet clarificari & exaltari tinctura in suum gradum, qui duplatur binies hoc est, binies in bis. 24.0. Altius non progressitur. Tum demum administrari potest ad instaurationem

staurationem & innouationem sanguinis in temperaturam pristinam, vt audietur in administratione.

Praxis extractionis.

Corpus auri corruptione remoueri debet à metallica sua natura, vt malleum nō sustineat, idque per aquam salis, Residentia per aquam dulcem ablui, tinctura tandem extrahi per spiritum vini, & ultimò spiritus à tinctura eleuari, quæ residuebit in fundo vasis.

Aqua & salis paratio.

Fit ex liquido sale, vel ex liquefacto, quod per seipsum, & ex sui natura, præter decoctionem aut præparationem artificialem, qua salia fieri solent existat. Liquefiat aliquoties, pulueratumque misceatur succo radicum raphani, & agitetur in dissolutionem, quæ destilletur. Destillatum hoc sanguineæ, dū viridis existit, admisceatur, mixtaque destillentur iterū quinqüies. In isto liquore, laminæ solis per antimonium purgatæ, soluuntur in puluerem. Hic, aqua pura, dulci, ac destillata subtiliter abluitur, vt omnis acrimonia salis abeat, facile quidem abluitur, quod substantia non permisceatur in profundo, sed separatur aqua, vt puluis dulcis euadat: maneatque in seipso sui similis &c.

Spiritus vini extractio.

2. Vini generosissimi, non adulterati quavis arte, albi vel rubei, mensuram aliquam. Hoc in circulatorium utcunque magnum, iuxta materię quantitatem ponatur ut liberè circum-

agitari queat. Vas eiusmodi collocandum est
in balneum maris, aut Mariæ, & immersendū
nō profundius quām vini superficies apparue-
rit: bulliat ibidē spatio dierū decē & obstructo
vase, ac sigillato, ut scis. Quo peracto positū in
phyalam, destilletur inde frigid, usque dum
spiritus ascenderit, ubi signum suum exhibuerit
cessato mox, nam quod sequitur, vinum est a-
dustum, vel ardens, & non spiritus. Spiritum
X.4. hunc affunde residentiæ dictæ quæ est sicut al-
calnat
cool, ut sex digitis latis puluerem superet. vi-
tro diligenter obstructo, sigillatoque maneant
ambo per mensum, in digestione calidâ balnei.
Transcendet color vel tinctura in spiritum, al-
bo puluere petente fundum. Separa liquorem
à puluere, quem fluere facito, conflabitur inde
metallum album: Spiritum euaporare finito,
ex arte, & succus tanquam liquor manebit in
fundo vasis. Hunc ad sumnum gradum addu-
ces quinques, retorto iuxta materiæ quantita-
tem capace. Gradatio fit per eleuationem tan-
tum, quæ materiam subtiliorem efficit. Verum
ultra quintam essentiam agi minimè se pati-
tur, id est, in 2.4.0. ulterius vero si progredi quis
præsumat, aduritur.

*Administratio vel usus istius medicamenti:
solisque tincturæ.*

Istiusmodi tincturæ 3.j. cum optimè theria-
ce Venetæ 3.j. permisceatur, & commixti huius
propinetur ægro 3.j. Ieiuno stomacho sub au-
roram. Imperetur sudor, & excitetur stragu-
lis in lecto. Processum hunc repetito, quoad vi-
cus

cūs, non eiiciat sanguinem aut alium quemuis humorem amplius, quod plerumque fieri solet decimo, vel duodecimo die. Curetur inde quo cumque volueris vnguento vulnerario vel stictico fodiatorum.

*Obscuriorum locorum, in praxi contentorum;
elucidatio.*

Potissimum difficultas consistit in **auro corrūendo**, nam est opinio vulgata, hoc arte vix corrūpi, nec vlo igne vinci. Verum author nostrer hoc loco docet aquā salis id fieri. Potest aurum calcinari, vel in pollinem redigi Mercurio vel fumo Saturni, præter utilitatem; & aquā regiā: qui puluis aut calx iterum follibus & igne redit in pristinum statum, id est, in corpus malleabile. Hāc puluerationem corruptionem esse minimè vult Paracelsus. At expressè nobis innuit aureum corpus inter cætera metalla solidissimum, ad modum corrupti debere, ut malleum non expe&tet, aut sustineat amplius, & à suā naturā metallicā prorsum remoueatur. Aquā salis id fieri docet, obscurè fatis. Ne palam fiat arcanum hoc præ cæteris excellentissimum indignis, & inimicis naturæ non minus quam artis: Nihilominus quantum valuero, sal istud apetiam filiis artis, & mysteriorum studiosis. In terræ visceribus, & montibus, naturæ sal occultum est, naturaliter coctum, quod petreum nuncupatur, arte nulla concretum: erutum, & igne liquatum, aliquoties vires maximè destructivas acquirit auri, si postea soluatur succo radicum raphani. Hoc

n^o:
an
gemma?

loco multi nasutuli, potius quam philosophi, h^resitare solent, an de raphano vegetabili radice fiat sermo, vel de minerali quopiam, quorum dubiosa mens non me remorabitur quin ad literā ista prorsus intelligam. Etenim hoc loco non tantum acuitatis ratio, quantum salis præscripti solutionis, est habenda: licet utraque nobis consideranda sint. Dicit Lullus vegetabilibus quibusdam, philosophorū acui menstrua. Quibus omissis, ad solutionem salis redeamus. Quis vel plebeius homuncio dubitabit, sal quodcumque per aquam communem, aut aliam dulcem resolutum hebetari? quod expertissimis notissimum, quo s^apius eò mitius fieri, & plus acrem deperdere: per cōsequentiam minùs corrosivum reddi. Hinc sit, quod acrioribus liquoribus, & ex ponticioribus vegetabilibus, corrosivo suo sale naturali, minimè carentibus, solui sal doceatur. Id ipsum de sanguinea dum viridis est, intelligendum esse, non dubito: & si nonnullis, immo quā plurimis, qui de mineralibus intelligi volunt, ad vitriolum se conferentes aliter videatur. Locus est per se manifestus, his verbis (dum viridis est) innuit succum eiusmodi vegetabilis extrahendum eo tempore quo viret adhuc: ac si diceret, non est quod arescere sinas vel tabefieri. De vitriolo non potest haberi suspicio, cum semper viride sit, & licet aliquando pallescat iuxta locorum qualitates è quibus eruitur in cœruleum colorem tendens, luteum, aut album, nihilominus viriditas, plus minusue

minùsue conspicitur inesse. Considerandum etiam sanguineam dixisse authorem, non sanguineum, vt innueret herbam, & non vegetabile, vel aliud quidpiam. Quare igitur optimè lector, herbam, non minori præditam acrimonia ipso raphano, quo cunque loco reperias quæ sanguinea nuncupatur, cuius & raphani succis dictum sal dissoluatur, acuaturque ad maiores corrumpendi aurum vires, & facultates. Frigida iam destillatio cognoscenda venit, sed non dixit author frigidam esse, verum frigidè compleri, hoc est, calore temperatissimo, respectu ad alias destillationes, facta, quibus vti solitum est in aliis extractionibus. Signum esse notandum putat in gallea destillatorii vasis, vbi radii, filamenta vel guttulae corporalis humoris apparuerint. Oportet enim spiritum inuisibilem esse, dum ascendit, nec priùs perceptibilem, quam in corpus in suum vehiculū frigore coaluerit. Siquidem nostros spiritus chimicos corpus habere, quo concludantur, necessum est, aliter nostras manus effugerent, ac potestatem, attamen ita rarum, vt nisi cohibeatur aliquo vase, prorsum evanescat. Alcool dicitur puluis, pistillo non attritus, neque mortario, sed resolutionibus dūtaxat Restat explicandū, quod sub ænigmate celatum voluit author. Ad lydium hunc lapidem (qui Paracelsum vertistis, hoc loco,) pedē offēdistis: Patet, cùm in eo, scopus totius negotii cōsistat, in ista graduatione videlicet. Ænigma hoc est (yltra quintam essentiā agi mini-

mē se patitur, id est, in 2. 4. o. vltierius verò si progredi quis præsumat, aduritur) Audite quæso. Vidistis vnquam vos quintam essentiā? eius parandæ procesū etiam ignoratis? Nunkiud eam circulatione fieri scitis? quid aliud innuere nititur doctrinæ suæ filiis Paracelsus, quām duplata semper multiplicatione circulum infinitum agi, donec in vnitatem quietat. Hoc patet per numerum primum, 2. 4. 8. 16. 32. 64. 128. 256. 512. & O, quæ circulatis nota motum innumerum designat, fatigatiōne desinentem in quietis, id est, fixionis characterem, vnitatemque. Non aliter intelligite, locum hunc in exemplari geometrico(qui duplatur quinquies, hoc est, quinquies in bis xxiiij.) Videte quæso qua ratione sua, seducti sunt. numeros istos cū exponere conarētur. 2. 4. o. nō animaduerterūt inter notas arithmeticæ significatiuas. 2. 4. puncta, q nō 24. sed 2. & 4. denotant initium binariæ, vel duplatæ multiplicationis. Hinc deprauarunt mentem authoris, ornata quadam serie loquendi per ænigma nobis propositum, & peruerterunt in chymericam phantasiam, nullius rei, præterquam suæ significatiuam. Potius dixissent, (qui duplatur per 2. 4. &c, in o. desinens.) Hoc nobis, & singulis aperuissent periti mysticarum rerum artis, & scriptorum Paracelsi. Aut in hunc modum fuissent interpretati (qui duplatur binies id est binies in bis quatuor, &c.) & in O. circulum voluens ad vnitatem redit, qua fixatio rei graduata significatur, non ea, qua dotatum est aurum

aurum constantissimum in igne præ cunctis aliis corporibus, sed quæ spiritus ad tantam simplicitatem adducuntur, ut numerum omnem exuant, id est corpus. Vice versa corpus etiam fixum est, quum ab omni spiritu liberum efficitur, aut ubi cum vno spiritu fixo compactum est, ac vnum factum, ut amplius in partes alias diuidi nequeat in vnum, & vnum idem. Fixatio spirituum igitur, eorum est ad suam simplicitatem, & vim penetratiuam adductio, qua corpora simplicia, vel unita subintrant, ac postmodum ita sese mutuo amplectuntur, ut arte vix seungi possint, nam aut in igne simul manent, aut simul abeunt: si vero quouis artificio segregari contingat, in aliud nil, nisi vnum & vnum, quod etiam cum alio conuenire quam uno, minimè potest. Eò refertur, quod Tritéhemius ænigma te suo proponit, in arcanis, Reiiciatur binarius & ternarius ad unitatis simplicitatem est reducibilis. Nec est quod obliuiscamur & istius erroris commissi, ab exordio descriptionis tinturæ huius, ubi sic habetur (Transcendit color in spiritum, & manet puluis albus in fundo, separa, pulueremque fac fluere, fiet inde metallū aqueum, vel aqua metallica) non metallum aqueum, sed album lege. Prouenit errore ex germanico sermone Vvasser, pro Vvisser sumpto, Iam ad alias tinturas veniendum est.

De Arcano Tincturæ Corallorum.

Corpus eius teratur in alcool, & extrahatur eius tinctura, ut ex auro per spiritum vini, Postea decies atque sexies ascendant vna, & ultimo

nē separantur. Ascensus fit per destillationem ad nudum ignem, & in balneo separatio sexies ad feces refundendo. Seruetur oleum, quod in aqua theriacali venit administrandum, à 3. in 3. &c.

Aqua theriacalis paratio.

2. Spiritus vini. 3 v.

Theriacæ 3. ij. fl.

Myrrhæ ro. rub. 3. j. 3. ij.

Croci orientalis. 3. ij.

Omnia mixta simul destillentur semel.

Vsus eius in administratione.

Arcani vel tincturæ corallorum 3. j. fl. permisceatur aquæ cichorii, vel chamedrios aut gamandreæ 3. x. & huius mixti propinetur ægro, quarta pars vnicæ manè, vesperique horis quinque ante prandium, atque totidem horis post cœnam: idque sex aut septé diebus continuis. Cibetur lœvioribus, & potus eius, aqua destillata ex fumo terræ, cichorij vel similibus, qua sobriè tantum vtatur. Quum nihil purulèti humoris videbitur ab ulceribus fluere ab vsu tincturæ abstinentum est, ut in cæteris.

De Tinctura Balsami:

2. Balsami. 3. fl.

Spiritus vini. 3. xx.

Circulentur in pellicano simul ad solē spacio vnius mensis. Postea destillentur ambo per alembicum: quæ destillatio melior est, quam per retortum. Ista mixtura manet in vna compositione, cui demū addatur adhuc 3. fl. balsami, & vt priùs vitro clauso digeratur, ac aliis permisceatur

permisceatur. Postquam & hoc volatile factū fuerit, addatur iterum. ȝ. ȝ. balsami, usque ad ȝ. ij. præparabis ut prius, & in supremum grācum adduces.

*De administratione & usu tincturæ
balsami.*

Propinetur ægro huius præparati balsami, pondus granorum hordei quinque, in vino veteri, & albo, quolibet die bis, donec purulentię nihil ex ulceribus efficiat. Ulcer in origine remoto, cessat effectus per usum intrinsecū istius arcani, curanturque extrinsecus.

De Tinctura Antimonij.

24. Antimonij optimi in alcohol facti, hoc in reuerberatorio vase clauso, per mensem uerbis igne, fiet inde volatile, primò albū, deinde citrinum, postremò rubrum, purpureum & leue. Ab hoc lilli per spiritum vini substantiam eius excellentem, digitis decem, clauso vase colorē attrahas. Colorē & spiritum unā separato, seruatoque simul permixtos. Hæc est summa præparatio lillig ex Antimonio. frustra laborarunt quotquot ante Paracelsum extiterunt philosophi, medicique, in hoc arcano perquirendo & non inuenierunt.

Usus eius est.

Vt in dolium vini recentis mense Septembri, vel Octobri, ad quasque xx. mēsuras, huius tincturæ ȝ. ȝ. affundatur, & unā cum vino digesti, mundificarique sinatur. Vinum hoc bibat
æger

æger trib. quatuor, aut pluribus septimanis, aliis potionibus omissis vlcera communioribus emplastris cooperiantur obiter. Operatur enim tinctura satis intrinsecus, ad exteriora per sananda.

Difficultas omnis consistit in hac distinctione, alcool.

Nonnulli satis inconsideratè, hanc distinctionē (Alcool)interpretantur, & puluerem tritum minutissimè temerè nimium asperunt, ac si pistillo, mortarioque ferreis, aut aliis duris instrumentis id fieret. Verum, error satis arguitur eò, quod variis locis Paracelsus, de alcoole vini scribit, per hoc intelligens aquam ardentem rectificatam, longè aliam formam habentem, & alienam à puluere. Patet igitur Alcool rerum aut corporum quorumcumque nihil aliud esse, quam puriorem, & mundiorem eorum substantiam, ab impuro sui segregatam. Videamus igitur quid sit alcool antimonij. Discretum hoc loco iudicium esse debet, solidorum a liquidis. Cōcreta possunt etiam aliis mediis quam allegatis antea, minutissimā in substantiam redigi, scilicet igne, calore, solutionibus, congelationibus, sublimationibus &c. Sententia hæc est authoris nostri, ut antimonium nedum in puluerem atteratur pistillo mortarioque, sed etiam in volatilem quandam substantiam, & à suo nativo colore non immutatam. Id solo ignis & caloris beneficio, regimineque fieri necessum est, ut postquam vulgariter contritum fuerit, philosophicè tandem atteratur

teratur sublimationibus, quæ pistilla sunt philosophorum & mortaria. Docet alio loco, sublimationem istam antimonij, fieri debere sine omni capite mortuo. Satis constat igitur nihil fecum adesse.

Necessaria prius est hæc sublimatio stibij, vel frustraneum opus, & labor inanis ad antimonij flores atque tincturam suscipitur. Maxima pars eorum qui Parafelsicarum præparationum anathomia faciunt hoc tētantes arcanum falluntur. Statim à vulgari tritione stibij, sublimant, in fuliginem albam. Sed prius ad cœlum scandere posse, quam ad veros flores antimonij citrinos, & rubeos peruenire suo damno sèpius experti sunt. Vulgare non est, at merè philosophicum artificium, paucissimis hactenus cognitū. Filiis igitur doctrinæ reuelandum. Eiusmodi sublimatio fieri debet igne temperatissimo admodum, ut puluis antimonij non liquefaciat, ascédat nihilominus, ut farnæ flos parietibus adhærere cernitur molendi norum. Ecce iam totum istius negotij secretum habes & (nisi truncus existas) intelligere potes, quid velim.

De Tinctura Salis philosophorum.

24. Salis auri.

Salis antimonij.

Salis melissæ ana ȝ. ȝ. B.

Salis communis puri, petrosi. ȝ. viij.

Misce & super frustum panis stratum, ede. Non mireris si dicatur Sal auri, Sal antimonij, quæ non salia propriè dici possunt, at alcalia potius,

potius, quum sciueris quæ ignorare te minime decet, non miraberis amplius.

Alia Salis Tinctura.

24. Salis gamandreæ, vel chamedrios.

Saliscichorij.

Salis valerianæ ana 3 j.

Salis absynthij. 3.ß.

Salis vitrioli 3.j

Condantur eiusmodi sale cibi & quicquid eduliorum ægro fuerit appositum, usque dum vlcus habere melius appareat.

Eiusmodi salium genera propriè ex arte dicuntur alcalia, naturaliter insita sunt corporibus omnibus, eliciuntur etiam ad hunc modum. Adure corpus in cineres, è quibus capillum elixato, vel lixiuum, clarificato per filtrum, & elixatione fac liquorem abscedere, fall vel alcali residuebit in fundo.

Chirurg. Mag. Partis ij. lib. iij. tractatus cap. ij. iij. iiiij. v. vij. ix.

Vlcerum cura per mundificationem

Mundificatio,

24. Terebinthinæ. 1½. j.

Ouorum vitellos numero xx.

Misceto agitationibus crebris, & adde partem æqualem puri bonique mellis, & coquuntur igne lento mouendo semper usque dum pulmentum vel fuscum fiat vnguentum, quoniamè vesperique ligato.

Mundat, & fætorem tollit.

Additi-

Additio p̄ficiens.

¶. Mixturæ præscriptæ. ℥. j.

Terebinthinæ lotæ ℥. 3.

Commisce quantū calidiūs, at non bulliat:
& adde Galbani.

Oppponaci ana. 3. j.

Quæ posteriora tamen, in aceto prius bullie-
rint, ut mixtionem facilius admittant. postre-
mò addas Aristolochiæ rotudæ pulueratæ. 3. j.
3. omnia permisceantur. hoc vnguento, quæ-
uis vlcera nullum sal corrosium habentia per-
sanantur.

Ulcerum cura per calcinata

¶. Ouorum vitellos, numero x.

Terebinthinæ 3. viij.

In vnguentum reduc, ut moris est: cui cal-
cinati non corrosiui. 3. 3. addas, & permisceas
Ligato manè & vesperi: mirum in modum, ul-
cera mundificando, sanat.

Conclusio vlcerum.

¶. Resinæ communis. ℥. j.

Ceræ ℥. 3.

Picis græcæ. 3. iiij.

Mixtis omnibus admisceto calcinati. 3. j.

*Ulcerum deprauatorum cura, per
salia corrosiva, calcinata.*

¶. Alumen vstum & extinctum aceto. Oleū
ex arsenico per propriam suam resolutionem
factum

210 DE CVRANDIS MORBIS
factum, ex his fiat vnguentum primum.

Secundum vnguentum.

Fiat ex vnguento de vitellis ouorum, cum
alumine mixto.

Tertium.

Fiat cum vnguento de cerussā, & vitriolo
calcinato.

Cura primum ab vnguento secundo erit in-
cipienda, quo si curari nequit vlcus, ad primū
vnguentum recurrendum est, & si nolit isto cu-
rari, tertium curabit optimè. ordo curationis
& vnguentorū non est mutandus, & si secundo
vnguento primò vtamur &c.

*Dolorum mitigatio in ulceribus
per putrefactionem, &
ablationem veneni.*

Putrefactio.

2L Aluminis vsti per acetum correcti. 3. fl.

Salis armoniaci. 3. j.

Ouorum vitellos numero. iiiij.

Mellis coclear. j.

Farinæ hordeaceæ. 3. fl.

Fiat vnguentum, quo singulis quaternis
horis ligato semel, implendo foramen supe-
rius linteo cerato, ne pus effluat obstruas. Ter-
aut quater eo facto, separabitur inualidum à
bono, citra dolorem.

Extractio veneni à carne quæ bona remansit.

2L vitrioli albi tritissimi, quantum voles, &
ponatur

ponatur in ollam coopertam super ignē lentum , & quum iam liquefieri cœperit terebinthinæ tertiam eius partem paulatim iniicies , & mouendo semper tantundem ut prius terebinthinæ adiicies,idque sæpius facito , donec in albi vitrioli ȝ.ȝ.terebinthinæ ȝ. ij. introduxeris.

In materiam hanc intinge filamenta linteorum,& calida superponātur.Si materia durior existat,oleum addito lini . Cura postmodum fodicariis emplastris sticticis ex colophonia, per quindecim dies,& venenum in forma puris extrahetur. Poteris etiam post quintum diem addere calcinatum vnguento.

*Vlcerum cura, per balsamum
ex tartaro.*

ȝ. Salis petræ ȝ. j.

Arsenici. ȝ. j.

Calcis viuæ. ȝ. iiij.

Tartari. ȝ. ix.

Contrita simul in olla fictili calcinabis,calcinatum solues,ac per filtrum stillare facies.Primò tamen,solutum hoc adures ter per se,coagulando prius,eique tantum ut sui pondus extit addendo salis petræ. Calcinabis iterum,& adhuc bis iterum. Postremò ad ultimam coagulationem acetum destillatum affundas:hoc toties abstrahes igne vehemētissimo,donec in dulcedinem transeat , & oleo hoc totum crus madefiat. Postea repleatur oleum alumine cal-

o 2 cinato,

cinato, per acetum extincto, ut inspissetur, &c.
Singulis vigenis & quaternis horis ligato absque intermissione, donec omnis rubedo, & tumor abeant.

Additio.

Ad fl. ij. istius olei, adiice dragacanthi in aqua rosarum soluti ʒ.ij. Cafuræ tritæ ʒ.ii. Omnibus commixtis, vnge crus totumque membrum, & foraminibus infunde.

Sanata perungantur oleo balsami puro, circa quamvis additionem, decem diebus à cura. Singulis annis etiam ad suras aperiendæ venæ conuenientes, aliquot vicibus.

Ulcerum cura per balneationes.

ꝝ. Pinea viridia abietina succi plena, M. ij.

Locustarum, id est, extremitatum Iuniperi.

Corticum fagi ana M.j.

Chelidoniae.

Cæpeæ.

Anagallidis aquaticæ.

Foliorum quercus ana M.ii.

Hyrundinariæ.

Aristolochiæ rotundæ ana fl.ii.

Bulliant omnia in aquæ tanta quantitate, quantam sat esse putas, & balneum hoc esto per dibus, manè & vesperi.

Aliud balneum.

ꝝ. Diapensia.

Pyrolæ

Pyrolæ.

Serpentariæ vel ophioglossi.

Foliorum quercus ana M.ijj.

Hyrundinariæ ana M.j.

Consolidæ maioris.

Aristolochiaæ rotundæ ana M.ß.

Pineorum abietis viridium M.j.ß.

Coquantur ut supra: sed eiusmodi balneum,
tertio quoque die debet innouari, aut fœtebit.

*Vlcerum curæ per olea destillata &
aqua ex gummi, &c.*

24. Cariophillorum 3.x.

Zinziberis 3.j.

Nucis muscatæ 3.ß.

Destilla simul per alembicum & separa gra-
du s, vtiuxta gradus etiā dolorum vti valeas.

Aliud balsamum.

24. Olei oliuarum 1b.j.

Thuris 3.ß.

Cariophillorum 3.ij.ß.

Destilla simul per alembicum, & separa
gradus.

Aliud balsamum.

24. Terebinthinae 1b.j.

Petrolei 3.j.ß.

Destilla simul, vt supra, iuxta gradus.

Aliud optimum præ cæteris.

24. Thuris.

Masticis ana 3.j.ß.

Cariophillorum 3.j.

Mummiæ 3.ij.ß,

Bdelij 3.ij.

Galbani 3.j.

Destilla simul omnia, & separa gradus.

Additio.

Destilla oleum oliuarum, etiam per gradus & ambo hæc olea mixta simul æquis partibus replete floribus hyperici ad summum, in vitro maneant, & macerétur, postmodum vtere, per ungendo vlcus extrinsecus, circumcirca, sine intermissione donec dolores abeant. Curetur vlcus emplastro ex calcinato supra præscripto.

*Vlcerum cura per sparadrap, id est,
fluxionum retentionem.*

2. Coclearum limacum adustarum.

Corticū o uorū calcinatorum ana 3. v.

Hæmatitis 3.j.ß.

Boli armeni 3.ij.

Terræ sigillatæ 3.ij.ß.

Terantur minutissimè, & cum dracagātho in aqua rosarum dissoluto misceantur. Ligatura fiat ab inferiori parte, sursum ascendendo.

Chirurgiæ magnæ Partis ij.lib.ijj. Tractatu iij. cap.j.ij. iij. iiiij. vj. viij. x.

*Vlcerum & crurum eruptionum
cura.*

Quintuplex hoc loco necessaria curatio: pri
ma

ma Balneo : secunda tumorum ablatione ter-
tia mundificatio quarta cōsolidatione quinta
conclusio.

Balneum supra vapores.

24. hirundinariæ ȝ.ij.

Saniculæ, vel diapensiæ.

Anagallidis aquaticæ.

Vſneæ lapideæ.

Florum sambuci ana M.j.

Coquantur in aqua, in cuius vapore tātum;
& non in aqua fiat balneatio.

Possunt etiam addi.

Cam emillæ ȝ.ii.

Fimi columbini M.iij.

Fimi gallinacei M.ß.

His efficacius reddetur balneum vaporo-
sum, quod fieri debet mane vesperique, singu-
lis vicibus ante ligaturam.

Tumorum ablato.

24. Florum Tapsi.

Florum hypericonis ana M.ij.

Florum Sambuci. M.iij.

Florum Camemillæ M.ij. ß.

Coquantur omnia simul vino & aceto, Post-
modum expresso toto liquore, damno super-
ponantur, vſque dum tumor abeat.

Mundificatio.

24. Vnguētum ex vitellis ouorum, quod cal-
cinato mixtum acutius effectum sit. hoc singu-
lis diebus repleto bis tamdiu, donec fundum
optimum, & immunditiæ fœtore, &c. carente,
perceperis.

Consolidatio.

2. Emplastri vulnerarii de colofonia 3. iij.

Vnguenti vulnerarij de litargyrio 3. vij.

Resinæ purissimæ 3. j. ff.

Liquata simul omnia, permisceantur in unguentum, addito croco Martis, & calcinato, ad acuendum. Ligabis ex emplastrorum ordine, quovis die bis : innouato etiam emplastro, iuxta necessitatis exigentiam.

Ad conclusionem.

2. Ouorum corticum calcinatorium 3. ff.

Aluminis vsti & extinti. 3. j.

Croci martis. 3. j. ff.

Thuris.

Masticis.

Mirrhæ ana. 3. ff.

Contusis in minutissimum puluerem utere, donec prorsus concludatur. Suis temporibus laxandæ venæ conuenientes ne redeant.

*Ulcerum fætidorum cura**Mundificatio*

2. Pineorum recentiū abietis, in Mayo numero triginta.

Aqua tamdiu coquito, donec resinam totā emiserint. Euaporare sinito aquam bullitione. t sola resina maneat in forma terebinthinæ, cui miscebis ouorum vnguentum, & calcinatum pro nece ssitate.

Consolidatio.

2. Ceræ ff. j.

Colo-

Colophoniæ fl.ß.

Resinæ pineorum abietis. 3.ij.

Liquatis, pulueres adiicito.

Aristolochiæ rotundæ.

Consolidæ maioris ana 3.ß.

Masticis 3.ij.

Myrrhæ 3.vj.

Carabis flavi 3.j.ß.

Vernicis 3.ij.

Fiat vnguentū, quo manè & vesperi ligetur.

Ulcerum curatu difficultum cura.

Mitigatio.

24. Cariophillorum 3.ij.

Granorum Iuniperi.

Sulphuris vitriolati ana 3.j.ß.

Destilla per retortum in olei formam, vasis obstructis. Huic oleo, medietatem eius adde olei laterini, & quartam partem trium mitigatiuorum. Omnia simul iterum destillabis, ut prius. Dolores illiti hoc oleo sedantur.

Mundificatio.

24. Olei de arsenico fixo 3.v.

Olei de cariophillis 3.iiij.

Reargaris clari, perspicui & christalli-
ni 3.j.

Simul omnia permisce, quibus intinge lin-
teolum, superpone, tam latè ac extenditur ul-
cus & omne damnum. Singulis duodenis ho-
ris iteretur madefactio lintei, & applicetur, id-
que tertio, quo peracto excaram tenuem abii-

ciet, & sub ea fundus recentissimus apparebit.
Postremò ligato alio mundificatiuo ad alia vili
cera posito, ter aut quater.

Cura.

Solis emplastris mundificatiuis consolidem
tur, &c.

*Ossium corrosorum & adustorum
refrigerium.*

24. Olei de camphora, cū ouorum albumine
facti.

Olei cariophillorum 3.ij.

Misce, & ligato, donec ossa carnibus rursus
obducantur.

*Ulcerum iu latum rodentium**cura.*

Duplex est istorum ulcerum cura: videlicet:
per olea metallica, & per dulcedinem Mercurij,
quolibet die bis inungendo. Potissimum &
optimum est oleū Saturni, postea Lunæ, post
Martis, inde Veneris, & postremò Iouis. Hæc
omnia longè superat dulcedo Mercurij, quæ
pariter olei formam habeat.

*Ulcerum variantium.**cura.*

Duplex est etiam istorum cura, scilicet, Mer
curio præparato, ut sequitur, & Coloffonia, li
thargyrio, & gun. mi.

Præpa-

Preparatio Mercurij.

Coagula mercurium per aquam alumini-
nis, & eiusmodi coagulatum reduc in puluerē,
misce cum vaguento fusco, & illine donec
fundum recentem habeas. nullo dolore patien-
tem afficit.

*Emplasti ad curam compositio.**¶. Lithargyrij.*

Olei cerē ana ℥. j.

In eo cerato bullire facito,

Colophoniæ ℥. j. postmodum injice.

Thuris. 3. j. ℥. & postremo.

Vernicis 3. ij. ℥.

Reduc ad formam emplasti.

*Ulcerum defluentium**cura.*

Exciccentur croco Martis & mundificētur,
vt supra, satis erit. habeat respiraculum, siue
fluat, aut non.

*Ulcerum ex propria constellatio-
ne cura.**¶. Chelidoniae M. iij.*

Foliorum querctis M. ij.

Terantur, in fimo putrefiant, & in oleum
destillentur, hoc lauabis, ad incarnationem, &
insperges ulceribus puluerem, ex eisdem con-
tritum. Erit hoc tibi certissimum in constella-
tis ulceribus remedium.

Chirur-

Chirurgiæ magnæ Partis ij.lib.ijj. Tra-
ctatu ij. cap.v.vj.vij.vijj.ix.xj.xij.

*Vulnerum accidentium aut Sym-
ptomatum definitiones.*

& curæ.

Paroxismus in vulneribus.

Dicitur quum vulnera primò calescunt ad modum, & poste a frigus incidit, febrium instar alternis diebus vel horis.

Ardor.

Vbi calor oritur in vulnero, qui per totum corpus extenditur, cessat, suo tempore determinato redit, nullo frigore succedente.

Stupefactio.

Dicitur quando vulnus indormiscere videatur, ac si formicæ in eo discurrenter.

Cura istorum accidentium

¶ Calaminaris lapidis.

Litargyrij.

Minij. ana. ff. 3.

Tutia. 3 ij.

Ceræ.

Olei mirillorum ana. 3. ix.

Cocta simul in ceratum, applicentur. Similiter oleum camphoræ vulneribus illitum. Itē 3. ff. Mitridaticæ conseruæ pota, singula per se curant, aut simul adhibita, iuxta necessitatem

Tumor vulnerum, aut saccus.

Est, quando vulnus tumet vna cum calore

vt si

vt si digito comprimatur, fossulam efficiat ma-
nentē, vt in hernia aquosa: alij verò tumores,
accidentia non sunt.

Cura tumorum eiusmodi.

2. Nasturcii aquatici.

Nenupharis ana quod sufficere vide-
bitur.

Coquito simul in aceto rosaceo, calidaque
superponito.

Alia cura.

E furnis argillam adustam in aceto rosaceo
coctam superimpone.

Alia.

Melaones in aceto simili coctos applicato,
vel etiam Ictis spongiam aceto coctam.

Vermes.

In vulnere nascutur incuria, vel potius im-
peritia chirurgi, medicamentum inualidum
applicantis. quo sit ut caro putrefaciat in ver-
mum generationem &c.

Putrescentia.

Cum vulnus ita putrefit, ut curam non ad-
mittat.

Foraminatio.

Fit, quando vulnus serò nimirum sanatur
aut retardatur, fluxu: introducitur, inde fo-
ramen.

Fætor.

Nonnunquam siue sanetur, siue non, fœtet
vulnus: indicium est, proui medicamenti, vel ca-
lidæ naturæ.

Cura

Cura quatuor istorum accidentium.

¶. Mellis ℥.ss.

Aloe epatici ʒ.j.

Succichelidoniae ʒ.vj.

Salis communis ʒ.β.

Omnibus permixtis, fiat lotura, qua vermess
& alia quæ dicta sunt accidentia pelluntur.

Aliacura.

¶. Consolidæ aureæ.

Consolidæ rubeæ ana M.j.

Mellis cocti despumatiq. ℥.ij,

Salis gemmæ ʒ.ij.

Vini ℥.j.ß.

Coquantur in loturam, &c.

Ignis Persicus, aut Pruina.

Dicitur, vbi vulnus sub curæ finem intume-
siceret, ob calorem, & glauco, fusco, postremo
nigro coloribus tingeretur, & incenderetur.

Cancer.

Est, quando vulnera calorem & cum eo flu-
xum concipiunt, iuxtaque vulnus foramina
producerentur & circum exesa cernerentur.

Cura duorum horum esto.

¶. Vitrioli ʒ.j.

Gummi amborum minorum ana ʒ.ij.

Ocre ʒ.β:

Vini, & aceti ana ℥.j.

Cocta calidaque superligentur,

Alia Cura,

¶. Litargyrij ℥.j.

Aluminis ℥.β.

Salis ʒ.ij.

Thuris

Thuris $\frac{3}{4}$. iiiij.

Gummi romani $\frac{3}{4}$. v.

Vini, aquæ, aceti ana $\frac{1}{2}$. j.

Coquantur ad quartam horæ partem, & ca
lida superligentur.

Item sanguis destillatus, superpositus, aufert
accidentia dicta.

Consumptio membri, vel ariditas.

Dicitur quando vulnera perperam curata
sunt, ut liquores naturales, liberos meatus, non
sed obstructos reperiant, eos absimit natura, &
ob defectum alimenti, membra coguntur are-
scere.

Tremor.

Vbi tremor inuadit membrum & vulnus,
etiam post sanationem, ut quiescere nequeant.

Contraictura.

Quando membrum impotens factum, de-
bilius est, quam ut minimum pondus subleua-
re queat.

Contraictio.

Quoties membrum distentum aut curuū
remanet, ut vel incuruari, vel extendi nequeat

Cura quatuor istorum accidentium.

2. Galbani $\frac{1}{2}$. j.

Terebinthinæ $\frac{1}{2}$. iij.

Oleilaurini.

Olei oliuarum ana $\frac{3}{4}$. iij.

Fiat oleum, cuius usus manè, & vesperi per
quam utilis.

Alia cura.

2. vulpis adipis.

Adipis

Adipis Taxi, ana ff. 3.

Medullæ de mummiis. 3. iiij.

Fiat vnguentum, quo manè & vesperi peruncta membra curantur optimè.

Contorsio.

Quando membra simul per neruos, cum tre more contorquentur & incuruantur : item os & oculi deformiter inuertútur spauentoſis torsionibus.

Spasmus & Tetanus,

Duæ cōuulsiones vulnerum existunt, & quādoque membrorum simul.

Cura trium iſtorum.

2. Sandali maris 3j

Amigdalarum leporum 3. 3.

Fiat puluis, de quo detur 3.j. cum aqua basiſconis in potu : Si post priorem haustum redirent adhibe secundum. Ad collum suspendes eiusmodi puluerē: & manu tenēdus strictè, vt in ea caleat.

Fistula.

Quum vulnus clauditur superiùs, excepto foramine paruo, inferius, ad huc existit.

Cura.

2. Emplasti de Mummia 3. ij.

Visci de botin 3. 3.

Liquoris consolidæ rubeæ. 3.j.

Fiat emplastrum & superimpositum per dies sex maneat immotū, immotum postmodum innouabis, & æquè diu relinques.

Alia.

2. Aquæ Galitheni 3. iiij.

Olei

Olei vitellorum ouorum. 3.j.

Mummiæ liquorum 3.vj.

Fiat oleum, quo madentes panni superponantur.

Gluten album, aut Synonia.

Quando clarum è neruis quid effluit, & viscosum, in forma albuminisoui.

Sanguinis fluxus.

Quum vulnera sub medicamento, vice qualibet sanguinem emittunt, cum sudore.

Caro superflua.

Ea nascitur in vulneribus, præter necessitatem, & putrida.

Curatium.

24. Cerati de Mummia. 3. iiiij.

Olei de spica. 3. j.

Testiculorum tostorum ana. 3. iiiij.

Ex omnibus fiat emplastum.

Tubercula vel verruca.

Quoties in vulneribus calculi nascuntur, istis, cum illis una sanationem & curam admittentibus.

Cura.

Locum singulis diebus inunge oleo ardenti &c.

Fungus

Quum post vulneris curam, & conclusionem, verrucæ quædā enascuntur, & tumor spongiosus, quantitate duarum, triū, aut quatuor librarum, vt agaricum ex abierte fœtēs, ac foraminibus scatens.

226 DE CURANDIS MORBIS

Cura.

L. Filum arsenicale, quo fungum abscinda s
Siste sanguinem, & oleo ardente perunge vul-
nus. Eo consumetur oleo vetrucæ, & fun-
gi, suis à radicibus, & ramis, e quibus oriuntur.
Consumptione peracta, curabis poros empla-
stro de Mummia. Si tamen sanguis abundè ni-
mum efflueret, laxato venam retro fungum,
& refrigerera, vtide sanguinis repressione di-
ctum.

Fistula pustulosa.

Deprehenditur, quum vulnus repente ni-
mum concluditur priusquam fundamentum
posuerit, & ea de causa putreficit.

Cura.

L. Liquorum carabis.

Asphalti.

Ammoniaci ana ȝ. ȝ.

Cerati de Mummia ȝ. iii.

Misceto simul in emplastrum, & applicato.

Opilatio.

Fit ex debilitate naturæ, ob nimiam sangu-
inis effluxionem, qua fit, vt eger beneficium ven-
tris non habeat, neque vesicæ.

Cura.

Serapino, vel Mummia ultramarina purge-
tur æger, iusto pondere potionibus vulnera-
riis admixto, quibus & illis, vna simul vtēdum.

Hæmoptoica, Sputatioque sanguinis.

Procedit ex sanguine congelato, qui reten-
tus intrinsecus, ab exordio minime purgatus,
ex ore quærit emunctorium.

Cura

Cura.

24. Reubarbari.

Liquorum de lacca ana 3.j.

Mummiæ 3.ij.

Dentur in potu pondere 3. quamdiu sanguis expuitur. Si forte non cessaret, mummiæ sylvestris addenda pars tertia, sed eius tunc 3.ß. administranda.

Chirurgiæ Paruæ, lib. I. cap. XII. XIII.

Ulcerum cura per antimonium

præparatum,

Accipe antimonij.

Colcotharis.

Florum æris ana quantum voles,

Strato super stratum posito reuerberentur Quo facto animam extrahas vino rubeo, & inde fac alcali, quod cum oleo mixtum sit in limentum circum ulcerum orificia.

Addi possunt,

Ad huius præparati antimonij 3.ij.

Olei colcotharini 3.ß.

Olei lentiscini 3.iiij.ß.

Fiat vnguentum quo perungatur ulcerum orificia.

Lib. de præparationibus tractatu.

I. de antimonio.

Ulcerum cura per Mercurium.

Amalgametur cum stanno, puluerisetur

p 2 ac sul-

228 DE CURANDIS MORBIS
sulphuris pulueri commisceatur. Destilletur ac
oleum ab aqua separetur ad ulcera persananda.

*Ulcerum cura per oleum Mercurij
præstantiss:*

Calcinetur Mercurius per aquam fortem,
aliquoties, & postmodum abluatur aqua ar-
dente, ut corrosium aquæ fortis exuat, In a-
ceto digeratur, & per filtrum sal eius extraha-
tur. Acetum per balneum pellatur, ut in aridū
puluerem euadat album. Hic abluatur aqua
chelidoniæ, tandem exiccatus, humido loco
soluitur in clarissimum liquorem ad quævis ul-
cera persananda.

Ulcerum in ore cura.

2L Cupri cementi. ȝ. ij.

Aluminis candidi vsti.

Aluminis rupei ana. ȝ. vj.

Aceti destillati. lib. j.

Extrahatur alcali.

Addi possunt.

Ad eius floris æris .ȝ. j.

Aquæ chelidoniæ. ȝ. iiij.

Aquæ aluminis. ȝ. j.

Fiat inde gargarismus.

Lib. præparationum, de cupro.

*Ulcerum purgatio, per Cardonum
ex vitriolo.*

Huius ȝ. v. suspenduntur in viginti mensu-
ris vini recentis, aut multi, & cum eo repur-
gentur, eius per vicem coclear vnum assuma-
tur

tur: poterit etiam id ipsum fieri vino veteri.

Cordonium ex tartaro ad eundem ulcerum effectum.

In vini recentis mensuris quadraginta repurgetur liquoris tartari destillati lib. j. per se naturaliter, ut supra, & eius coclearium administretur per vicem.

Ulcerum purgatio per potionem

Centauriae preparata.

Maceretur hæc in aqua ardente & postmodum extrahatur eius essentia quinta iuxta communem ysū. Huius extracti guttas decē administrabis in uno cocleari aquæ alicuius destillatæ, vel plurimum herbarum vulnerarium ut supra.

Ulcerum purgatio per Eculam preparatā.

Huius recentis radicem, herbam, atque semen in sero lactis coquito, quo usque liquore habeas, hunc exprimito, & coquendo suauiter elixato, donec indurescat: Administrabis aliquantulum singulis diebus manè in potum.

*Ulcerum purgatio per sylandam
præparatam.*

Coquatur in aqua ciclaminis destillata, cooperto vitro per horam, expressa postmodum aqua recenti ciclaminis aquæ permista bibatur, mane singulis diebus, ad quantitatē coclearis vnius.

Ulcerum purgatio per Iuniperum.

Summitates Iuniperi plantæ præparentur

P 3 in

230 DE CURANDIS MORBIS
in liquorem, cum oleo despica, & partibus
æquilibus administrentur in potum. Medicamen-
ta hæc omnia fluxiones salium fistunt mi-
neraliūm. &c.

Lib. iiij. de apertōibus cutis. cap. iiij.

Vlcerum cura per balsama.

24. Solis foliati 3. iiiij.

Alcoolis vini de pino, de Melissæ, &c. 3. ij.
Per duas septimanas maneant in digestione,
postea butyrum abstrahe, digeriq; finito per
mensem. Postremò per balneum excipito bal-
samum. hoc longè maiora curat, quam ylcera.

Balsamum ex ferro.

Primò per acetum destillatum, in crocum
reuerberetur, ab eo demum sal armoniacum
nonies abstrahatur, & postmodum in oleum
reducatur optimè dulcificatum.

Vsus amborum est.

Aureum qualibet septimana ter, vlceribus
applicetur.

Ferreum, verò singulis duodenis horis semel.

Balsamum ex cupro.

Cuprum rursus in saum vitriolum reduc, i-
stud, in aquam & colchotar in oleum rubeum.

Balsamum ex plumbō, vel dulcedo Saturni.

Reducatur plumbum in cineres, e quibus
per destillatum acetum spiritus eius abstra-
tur ut eiusmodi dulcedo in oleum transeat.

Balsamū

*Balsamum ex argento viuo aut dulcedo
Mercurij.*

Coaguletur per colchotar, & in oleum reducatur, ut supra de aliis, cum aqua parthenonis administratū. alia quævis balsama superat

Item argētum viuum in suos flores adductū per præparationē ulcerum est potissima cura.

Balsamum Arsenici

Reprimatur eius venenū per sal vrinæ, tum demum per seipsum in oleum abit.

Balsamum Antimonij

Coquatur in pultes per aquam vitrioli, eleuetur ab eo sal armoniacum: elice postmodū spadicem rubeumque liquorem.

Chirurgiæ mag. Partis iij. lib.v. cap.j.

Ulcerum cauernosorum & putridorum cura.

24. Croci, Hermodactilorum ana grana. iij.

Olei nucum grana iiij.

Permixta simūl in quinque partes æquales diuidātur, quarum vnam singulis noctibus administrabis. Deinceps emplastrum infra præscriptum per totum crus, pro damni latitudine extensioneque, vngito & ligato.

Emplastrum ad vulnera cauerosa.

24. Ceræ (puto) Resinæ abietis albi. ff. ij.

Visci de botin. ff. ij.

Resinæ communis. ff. j. ff. ij.

Liquefiant omnia simul, & adde,

Olei nucum. ℥. iiiij.

Mixii, litargyrii.

Lapidis calaminaris ana ℥. iiij.

Tutiæ. ʒ. i.

Carabis. ʒ. iiiij.

Terenda conterantur, & ex omnibus fiat Ceratum, cui, postquam satis coctam erit, ad calcis corticum ouorum. ʒ. viij. ℥. In Magdaleones malexentur. Emplastrum hoc applica, & immotum relinque duobus diebus cum suis noctibus. Tum demum amoto recens superponito, idque ter repetendo. fluxus excitabitur. totaque virulétia profluet, tumor re sidebit, sedabitur omnis dolor. Deinceps isto persanabitur vnguento, videlicet.

U. Butyri non cocti ℥. j.

Terebinthinæ lotæ. ℥. iiij.

Succorum Parthenionis.

Chelidoniæ ana. ʒ. iiiij.

Cerussæ ʒ. j. ʒ. ij.

Ceræ, quantum satis ad incorporandū.

Chirurgiæ Paruæ lib. ij. cap. viij.

Vlcerum emortuorum cura

Mundificatio.

Calcinatum vnguento de melle permisceto pro damni qualitate, ligatoque tamdiu, donec bonum fundum percipias, & nullam adesse carnis putredinem, quod plerunque fieri solet die quinto.

Confo

Consolidatio.

Postmodum emplastra vulneraria superpones de litargyrio, & colofonia, quib. curato. Quinto quoque die renouabis emplastrum hoc.

Conclusio.

C. Crocum Martis, qui per se, præter additionem acetii, vel corrosiui, combustus est, aut reuerberatus. Puluerem hunc bis quoquis die supersparges, non prius tamen, quam lotura hac vlcus laueris.

C. Aquæ communis 3.j.

Aluminis 3.ij.

Salis communis 3.B.

Per mixtis omnibus lauabis, exiccatoque viceri crocum inspergendo concludes.

Chirurgiæ magnæ. Partis. III. Lib.

III. Tractatu II. cap. IIII.

*Vlcerum simul aggregantium**cura.*

C. Vnguenti vitellorum ouorum 3.ijj.

Olei Mercurij 3.j.

His permixtis in finem vsque ligato, vel olei loco Mercurij, sume calcinati magni 3.ij. Aut in locum istorum omnium accipe vulnerarium vnguentum, calcinato magno permixtum, pro ratione damni, &c.

Per calcinatum maius intellige, quod arte calcinationis & aliarum operationum chemicarum, præter sui naturam propriam, ad quan- dam dulcedinem adducta sunt, ut Mercurij,

p s Plumbi,

234: DE CURANDIS MORBIIS.

Plumbi, vitrioli, Salium, ac similiūm dulcedines.

Chirurgiae magnæ Partis II. Lib. b.
III. Tractatu III. cap. III.

Secundum cura per interna medicamenta.

2. Ciclaminis M. ij.

Saniculae albæ M. j.

Herbe Sophiæ M. ß.

Coquantur in vino, ad modum vulnerariæ potionis, & adde olei caryophillorum destillatione tracti ʒ. j. ß. Propinentur quolibet die tres, & æquales haustus, &c.

Fistularum eiusmodi cura per illitionem.

Destillato simul ʒ. iiij. olei laterini.

Olei terebinthinæ ʒ. vj.

Olei caryophillorum ʒ. j. ß.

Huic destillato addes.

Myrrhæ.

Thuris.

Masticis ana ʒ. ij.

Mummiæ ʒ. iiij.

Et secundo destillabis, per syringam in foramen expues, ad fundum usque, diebus singulis bis, & ablue saepius aqua salsa, vel vino.

Cura extrinseca.

Appone emplastrum calcinato permixtum, manè & vesperi, iuxta communem usum.

Oleum Saturni.

Oleum

Oleum Mercurij.

Aqua Mercurialis.

Certissima sunt fistularum medicamenta, quæ nullo modo fallunt medicum.

Chirurgiæ magnæ Partis II. Lib. III.
Tractatus II. cap. II.

Ulcerum cura.

2. Terebinthinæ.

Succi alkekengi 3.vij. Ablue.

Eius abluta 3.iiij. sume.

Thuris 3.ß, Gallarum 3.i.ß.

Commisceto. Dosis est 3.ß. & quandoque 3.j.

Addi possunt.

Ad eius terebinthinæ præparatæ 3.ij.

Olei destillati non ardentis 3.j.ß,

Visci lubricorum terrestrium 3.v.

fiat vnguentum.

Lib. præparationum, de Terebinthina.

Ulcerum cura in accessione prima

caloris priusquam centrum

ponant.

2. Myrræ rub.

Thuris ana .3.ß.

Vtrunque per se cōtusum, peculiarique suo facculo clausum, coquatur in aceti optimi mē sura ß. & vna mensura vini albi. Postmodum intinge

intinge huic decoctioni calidissimū iūtent, &c:
madidū centro superpone: siccū p̄r̄ calore,
iterum intinge rursumque superpone, idque:
toties, donec omnis calor abeat, &c.

*Ulcerum secunda cura, ipsis iam
aperiis, ad mundifica-
tionem.*

U.. Aluminis vſti, aceto prius extinti. 3.j.ß.
Mellis 3.v.
Aloe epatici 3.j.

Pulueranda puluerentur, & mixta coquātut
ad humiditatis abſumptionem, nec tamen in-
dureſcat. Hoc ſuperligato mane vſperiquē. Si
fuerit opus ob deprauationem, addito parum
calcinati, &c.

Cura post mundificationem.

U.. Fodicatorum emplaſtri, iuxta conditio-
ne vulnerariæ medicinæ compositi. hoc agita-
to, inſcetoque, 3.j. croci martis, & 3.ß. calcina-
ti. Ligabis ulcera hoc apposito vnguento, ma-
nè & vſperi, vſque dum concluſa ſint.

Ulcerum tertia cura.

Vide vt in sanitate conſerues, ne iterum e-
rumpant, ad hunc modum. Singulis annis ali-
quoties aperiantur varices, & venæ tempeſtuos
ſæ, in ſuris atque talis, externè vel internè iux-
ta conditiones, & proprietates, ulcerum, ante
curatorū

curatorum.

Chirurgiæ magnæ Partis.ij.lib. iij. tractatus ij.cap.j.

Vlcerum quorumuis cura.

24. Aluminis rupei ℥.x.

Succi chelidoniæ,

Plantaginis ana ℥.j.

Parthenionis. ℥.β. Destilla simul.

Ad eius destillati. ℥.j. addantur.

Aqua communis ℥.x.

Fiat balneum calidissimum ut vix pati possit, optimum est etiam in alopecia tinea que re medium,

Lib.præparationum,in Alumine.

Vlcerum cawernosorum cura.

Sedatis varicibus, ex istarum cura.

24. Litargirij, Minij ana ℥.β.

Olei oliuarum ℥.j.

Ceræ ℥.β. reduc in empiastrum. Postmodum.

24. puluerum aranciorum.

Chelidoniæ.

Aristolochiæ rotundæ ana ȝ.ij.

Formetur emplastrum, &c.

Lib.de Apost.cap.xxix.

Vlcerum & vulnerum cura.

24. Talcis, cinerum fabarum,

Arenæ ana ℥.j.

Reduc per diem naturalem,in ignis quarto
gradu.demum optimè lota siccatur. fundum
purificat,mundat,& à fistulis tuetur.

Addi potest.

Huius accipe talcis præparatę ʒ.j.

Liquoris mummiæ.

Terebinthinæ ana quantum ad formādūm
vnguentum sufficit. Hoc profonda,cauernosa-
que vlcera curat,corrodentia & fluentia.

Lib.præparationum,de talce.

Vlcerum cauerorum cura.

℞.Nitri,Aluminis ana ℥.ß.

Destillentur in aquam.

Addi possunt.

Ad aquā istam,aquarum plantaginis,cheli-
doniæ,foliorum quercus ana ℥.ß.

Libro præparationum,de Nitro.

Vlcerum sanguinolentorum cura.

℞. Hæmatitis,luti lephantei,

Boli armeni ana ʒ.iii.

Misceantur cum dracaganthro per acetum
resoluto in bolum vel pastam,postea reuerbe-
rentur in quarto gradu ignis,& extrahatur al-
cali. Ad eum modum præparatus hæmatites,
est vtilissimus ad vulnera,& ad vlcera,Lupum,
herpetam,&c.quum ab eis effluit sanguis.Có-
stringit enim venas,vt nullus sanguis ex eis
manare

manare possit, quibus fuerit inspersus.

Addi possunt.

Ad eius præparati hœmatitis 3.j.

Gallarum 3.j. Serapini 3.j.ß.

Olei de ferro, de floribus malorum, quantum sufficit ad incorporandum vnguentum: nam in fœtentibus ulceribus, ut in herpetamordace, æstiomene, &c. oleum de ferro, & liquor mummiæ valde sunt utilia.

Lib. præparationum, de hœmatite.

Ulcerum interiorum cura.

2. Masticis 3.ß. Hermodaetilorum 3.ß.

Destillentur. Dosis est grana iiiij. & quandoque .x. in optimo vino.

Addi possunt.

Ad eius præparati masticis 3.j.

Olei laterini 3.j.

Olei masticis 3.j.ß.

Dosis est à granis octo usque ad xij.

Vnctio externa, & per os.

2. Masticis 3.x. Terebinthinæ 3.v.

Petrolei 3.j.

Omnia simul destillentur. dosis est per os 3.j. externè vngatur, quovis die ter, sub auroram, meridiem & vesperum.

Lib. præparationum, de mastice.

Ulcerum cura.

2. Cupritib. j. Botri immaturiib. v.

Aceti

Aceti ℥. j. Salis armoniaci ʒ. ʒ.

Ponantur in digestionem vase clauso per
mensem, & fiat alcali, id est flos æris.

Addi possunt.

Ad eius floris ʒ. j.

Vnguenti agrippini ʒ. j.

Lumbricorum terrestrium ʒ. iiiij.

Fiat vnguentum.

Additio alia in lotione.

Ad istius floris ʒ. v.

Aquaæ aluminis ʒ. xv.

Fiat lauamentum.

Lib. præparationum, de Cupro.

*Ulcerum & vulnerum cura etiam
cum flaxis & fragmentis.*

24. Magnetis. ʒ. j.

Calcis corticum ouorum ʒ. vij.

Stratificata reverberentur per diem & no-
ctem in quarto gradu, postmodum aufer cal-
cem, &c.

Addi possunt.

Ad eius magnetis ʒ. ʒ.

Carabis ʒ. ij.

Puluerisatis istis adde Oppodeltoch vel apo-
stoliconis ℥. ʒ. cum quo malagentur.

Lib. præparationum, de magnete.

Vndimiae cura.

Accipe Realgaris ʒ. j.

Talcii

LIBER PRIMVS. 24

Talci 3.ij.

Visci quercini, quantum satis ad incorporationem. Fiat emplastrum ad aperiendum.

Postquam aperta fuerit.

Accipe Colophoniae 3.j.

Ceræ 3.iiij.

Resinæ de bontin, ut satis sit pro formando emplastro mundificatio.

A mundificatione.

Sumre Consolidæ maioris,

Aristolochie rotundæ ana 3.ij.

Vitellorum ouorum

Therebintinæ ana, quod sat sit pro formando vnguento.

Lib.de apost.cap.xlvij.

Vnguentorum aut Ceratorum compositiones aliquot, ad omnia ulcerum vitia experimentum.

24. Olei mirtini.

Ceræ.

Minii ana lib. j. fl.

Cinabaris.

Florum æris.

Mummiæ ana. 3.j.

Aloe epatici 3.j. fl.

Opponaci 3.ij.

Terebinthinæ. lib. fl.

Fiat vnguentum.

Aliud experimentum.

q

24. Florum

¶. Florum aristis. lib. j.

Olei anethini.

Ceræ communis ana. lib. 3.

Colophoniæ. 3. iiiij.

Olei laurini. 3. ij.

Terebinthinæ. lib. 3.

Mummiæ.

Masticis.

Thuris ana 3. ij.

Serapini.

Galbani ana. 3. j. 3.

*Fiat emplastrum ex arte, malaxentur oleo verbasci.**Aliud experimentum.***¶. Spumæ Saturni,**

Ceræ rubeæ olei ana lib. iij.

Chelidoniæ.

Serpentinæ.

Guttosæ ana. 3. 3.

Masticis.

Oppoponaci.

Myrræ.

Mummiæ.

Galbani ana 3. j.

Aristolochiæ rotundæ.

Thuris.

Ammoniaci ana. 3. j. 3.

Terebinthinæ 3. vij.

*Fiat emplastrum, quod malexetur oleo de spica, vel oleo de lumbricis terrestribus.**Aliud experimentum.***¶. Ceræ medionis. lib. j.**

Colopho-

Colophoniæ. ȝ. iiij.
 Coralli vtriusque.
 Magnetis.
 Calaminaris lapidis.
 Carabe.
 Antimonii ana. ȝ. j.
 Mummiæ.
 Thûris.
 Myrrhæ.
 Masticis ana. j.ß.

Fiat emplastrum, quod malexetur oleo de
Camphora.

Experimenta dulcia quatuor.

Primum.

ȝ. Mummiæ quantum sufficit, & igne tertii gradus aduratur in vitro, postmodum aperto vase per euaporationem exiccatur, in puluerē
Secundum

ȝ. Mummiæ quantum sufficit, & huic af- funde olei de vitellis ouoru ȝ. iiij. exiccentur primò & secundo per descēsum iterum in cal- cem siccentur.

Tertium.

ȝ. Mūmiæ probè contusæ quātum sufficit, & olei lini tantundem addatur, & per duos dies digerantur. Postea affunde alcoolis vini, quantitatem vtriusque, & biduo macerentur, vinum euaporet, sicceturque materia, & ser- uetur.

Quartum.

ȝ. Mummiam ad libitum, & aduras in ci- nerem usque dum aliud colorem acquirat. Ex

244 DE CVRANDIS MORBIS
eo lixiuum paretur, in siccitatem excoquatur
& consolidetur.

Experimenta duo, ex Carabe, vel succino.

Prius pro ulceribus depascentibus.

2L. Carabis.

Petrolei utriusque quantum satis est. Co-
quendo soluantur in liquorem, qui deinceps
exicetur.

Alterum pro cawernosis ulceribus.

Carabe destilletur artificiose, & exicetur
iterum.

*Experimenta duo ex Myrrha fætidis
ulceribus curandis.*

Prius.

2L. Myrrhæ quantum sufficit, in alcoole vi-
ni degeratur per quinque dies, & exicetur.

Alterum.

Myrrha cum Tragacantho per descensum
destillata prius, exicetur. hac omne genus
putridorum ulcerum curatur intus & extra.

Experimenta corrosiva, in dulcedinem redacta.

Tartari dulcedo, Mummiaque calcinetur
igne vehementissimo horis xxiiij. Postmodū
aqua Culiculæ dulcoratus exicetur atque xv.
aut xvi. diebus iterum vna cum vino rectifica-
to destilletur, & per abstractionem semper exic-
etur. Postremo super marmor in aquam resol-
uatur, non pinguem, nec oleosam, quæ dulcis
eudet ad ulcera vulneraque persananda.

Vitrioli dulcedo aut Balsamus.

*2L. Colcotar vitrioli, & ab eo rubedinem
abstrahere*

abstrahē per aquam pluuialem, quam coagulabis, & ex eodem coagulato rursus extrahe rubedinem, idque quinques aut sexies facito vel s̄epius, donec ea materia coalescat in duritiem, instar lapidis, qui admotus linguæ summam dulcedinem referat. Hoc remedio syrones & alia grauissima curantur vlcera. Summa tamen dulcedo inest vitriolo qui ex cupro per chemiam elicetur.

Antimonij dulcedo vel Balsamus siue

Mummia.

Antimonium resolute cum armoniaco sale, tū demum aqua pluiali dulcorato, & postea exiccatum super marmor toties resolute, donec colorem rubicundissimum lymphidissimum ac perspicuum habeat. Hoc medicamentum fistula, cācrosaque vlcera, venereo morbo per mixta curantur optimè.

Argenti viui Balsamus, atque dulcedo, hæmatinaque virtus.

Aqua ouorum super suam calcem destillata (in qua Mercurius extinctus sit) in rubicundissimum puluerem reducatur, ad hunc modum præparatus miram dulcedinem acquirit qua quidem vlcera nec non vulnera, etiam vesicæ, alias incurabilia, faucium etiam ex ingluvie præcipitati vulgaris, optimè perfectissimè que sanantur à radice prorsus.

Arsenici, & auripigmenti. Balsamus dulcedo, siue Mummia.

Fixâda sunt per sal nitri, & fixata resoluēda, Solutaq; in alébico subliniâda, & in pinguem

q 3 aquam

aquaam reducēda hac præparatione venenum amittunt. & sine dolore corrodentia, cauaque vlcera persanat omnia.

Ferri Balsamus.

Per aluminis aquam in resinam adducatur rubicundissimam, iterationibus, seruata pinguedine oleosa moderata. genus omne fluidorum, aut humentium, & flaccidorum vlcerum curat. Idem efficit crocus ferri, reuerberatione in alcool adducti.

Plumbi dulcedo.

Calcinetur, & ex cineribus pèr acetum & destillationem balsamus extrahatur, corpus hoc exaltetur, & in minium per reuerberationem adducatur: aut per aquam Serpentinæ piæ, in Cerussam, vlcerum depascentium, ignis persici, ac deprauatorum omnium remedium efficitur.

Cupri balsamus.

Extrahantur flores ex eo, per botin destillatum, ad laminas iunctum, in quo resolutum sit prius, vitriolum, è cupro tractum id est è floribus eius per resolutionem, & in alcali coagulationem. vlceribus corrodentibus maximè prodest ad curam.

Chirurgiæ magna Partis iiiij. lib. x.

Vnguentum ad omnia vulnera corporis, intestinorum vulneribus exceptis.

2. Axungie.

Buty

Butyri ana $\frac{1}{2}$.j.

Liquoris Part henonis.

Consolidæ aureæ.

Consolidæ maioris ana $\frac{3}{4}$.ij.

Serpentariæ.

Plantaginis ana $\frac{3}{4}$.j. $\frac{1}{2}$.

Omnia commixta simul, veteri suo loco de-coquito, ad vnguenti, vel butyri formam.

Additio.

24. Visci lumbricorum. $\frac{3}{4}$. β .

Medull a bouis $\frac{3}{4}$. iij.

Mummiæ nostratis $\frac{3}{4}$. iiiij.

Ceræ satis ad vnguentum in formam reducendum vestra voluite reuoluteque recepta, videte Galenici num illa simul omnia, hoc vnicum, virtutibus æquare queant. En vobis, flocci vix facio vos.

Aliud.

25. Butyri crudi.

Mummiæ.

Medullæ ana $\frac{1}{2}$. β .

Aristolochiæ rotundæ.

Consolidæ aureæ ana $\frac{3}{4}$. β .

Simul permisce, donec liquores, & butyrū vnum fiant: Et iterum, si quid valetis, huic vni-co vestris omnibus receptis oculū eruite. Sed ne credatis, me vos Helueticis tātum vnguentis expeditos velle, quæ tamen in conflictibus exercituum, cuncta vestra pudeferunt chirur-gosque vestros: hoc etiam perlegite.

Aliud.

26. Mellis crudi $\frac{1}{2}$.j. β .

Succi Parthenionis.

Peruincæ.

Pirolæ, singulorum ȝ. iiiij. fl.

Inde mixturam facito.

Aliud.

ȝ. Mellis crudi. fl. vj.

Visci Consolidæ maioris. fl. ij.

Croci Martis fl. fl.

Permisceantur.

Si præscripta recepta præ manibus accéperitis (quod facilè non feceritis, scio) tum primum intelligetis, ab experientia, quam enormes errores in vestris receptis hactenus commissi fuerunt, & admissi verum si fortasse, illa nostra, & digna vobis viderentur, quam ut recipiatis (que communis est vestræ farinæ hominum conditio, quo meliora quæque fuerint, ut eò minoris illa faciant.) Iam altiora vobis proponā, ut sat. Sit vobis, quod conténatis.

Aliud.

ȝ. Terebinthinæ.

Olei lini ana fl. iij,

Florum æris.

Croci Martis.

Salis fufi ana ȝ. j,

Liquoris Parthenionis ȝ. iiiij.

Coquantur in spissitudinem satis corporeā.

Et quamuis ego receptum hoc non vocem balsamum, ut vestra habet conditio, Quotquot habetis vos balsama colligite, quibus, huic unico rursus oculum eruite, si quid valetis efficere.

Aliud

*Aliud.***24.** Terebinthinæ.

Mellis cocti.

Succi Parthenionis.

25. Serpentariae ana ℥.j.

Coquantur simul in suam spissitudinem.

In hisce meis receptis quærite, si corpus unicum ultramarinum inueniatis. Dico vos plus imposuisse hominibus, vestris illis ultramarinis, quam probè cum ipsis egisse. Cæterum credite mihi fideliter asserenti, Græca, & Arabica recepta, regiones alias omnes, præterquam suas, perditè seducere.

Aliud receptum in quo Mummia potentissimè dominatur, ad omnium vulnerum curam.

26. Olei anetini.

Lini ana ℥.j.

Terebinthinæ lotæ ȝ.ij.

Carabis triti ȝ.j.

Colchotaris.

Croci Martis.

Florum æris ana ȝ.ij.

Fiat viscus.

*Aliud simile.***27.** Olei ouorum ȝ.x.

Olei nucum ℥.j.

Olei lini ȝ.ii.

Carabis contusi ȝ.ij.

Coquantur in viscum, & adde, visci consolidæ maioris, & lumbricorum ana ȝ.ii.

Quid opus multa variaque recepta ponere me; cum duo vel tria tantum ad omnium vulnerum

250 DE CURANDIS MORBIS
nerum genera sufficiat, Mihi magis tribui pos-
set inficitiae, quam laudi: sed factum ea de causa
putetis, ut solum constet omnibus, quam vitia
contemptu digna vestra sint, & minimum
eorum quae prescripsi, hoc loco, certo certius, om-
nia quae scripsisti vñquā excellat. Verum chi-
rurgorum varia capita, sensusque diuersi, ut v-
ni placeat illitus, huic vnguenta, potiones vul-
nerariæ tertio, quarto frixum, & quinto lixum
arridet, ut omniū appetitui satis fiat in simili-
bus, hæc plura notate quae sequuntur, satiate-
que vos in omnibus.

Chirurgiæ Paruæ lib. j. De mummia.
cap. iij.

*Vulnerum stricticum fodiatorum,
Emplastrum.*

¶. Ceræ, Litargyriæ ana ℥. j.
Calaminaris. Colophoniæ ana ʒ. ij. ʒ.

Olei communis ℥. j. ʒ.

Liquescant igne leui simul Colophonia, o-
leum & cera, postea Litargyrium & calamina-
ris in puluerem trita, sensim iniiciantur, & in
spissitudinem emplastri coquantur, incombu-
sta. Postmodum ea quæ sequuntur addenda
sunt.

Additio

¶. Opponacis. Serapini. Bdelij, Ammo-
niaci, Galbani ana ʒ. j.

Præparentur tamen, id est, in aceto coquā-
tur

tur priusquam aliis admisceantur.

Additio secunda.

L. Corallorum alborum & rub.

Munomiæ, myrrhæ,

Thuris ana. ȝ. j.

Antimonii ȝ. ȝ.

Croci martis. ȝ. ij.

His pulueratis admisce partem larignæ & masticis, & liquata simul omnia effudas, oleo-que hyppericonis & lumbricino, cum additio-
næ ȝ ȝ. Caphuræ pinsito manibus in empla-
strum & serua. Nec est quod sub lunari globo
queras melius isto.

*Alia forma vulnerum, ulcerumque fodiatorum
emplastristici.*

L. Galbani,

Oppoponacis ana. ȝ. ij.

Ammoniaci.

Bdelii ana. ȝ. ij.

Teratur omnia minutissimè, & in olla ficti-
li vitreata posita necnon aceto vinaceo forti-
perfusa macerentur per diem naturalem. Post-
modum igne suavi carbonum coquantur, vt
gummi sensim liquefcant, quo percepto, in
faccum effusa colentur, exprimantur, & sepa-
rentur à fecibus abiiciendis. Colatura hæc rur-
sum bulliat in olla ad euaporationē acetij, agi-
tando semper ne forte adurantur gummi, ser-
ua tantisper. Postmodum accipe olei oliuarū
ȝ. ij. Ceræ nouæ ȝ. ȝ. quæ in ollam posita
sensim liquefcant. Initiatur tandem litargyrii
minutissimè triti ȝ. j. ȝ. & agitentur omnia si-
mul

mul ut permisceantur, & spadicei coloris fiant
Deinceps accipe gummi prius coctorum ad
quantitatem nucis, qualibet vice, imponantur
quousque mixta colliquataque sint omnia: vi-
dendum interim ne plus æquo calescat & effer-
ueant, cum ex sui propria natura gummi cali-
da sint. Postremò tandem addito quæ sequuntur.

L. vtriusque Aristolochiæ.

Calaminaris.

Mirrhæ.

Thuris ana.

Z. j.
Tritis omnibus terendis & iniectis affunda-
tur olei laurini, *Z. j.*

Terebinthinæ puræ. *Z. iiiij.* Coquatur agi-
tando summa cum diligentia. Bacillo intincto
guttulas aliquot in aquam stillare finito, si di-
gitis adheserit materia mollis, coquatur diu-
tius donec durescat. Tum demum ab igne de-
posita, in magnâ peluim aqua plenâ effundat-
tur, ac manib, oleo chamelino, vel rosaceo
perunctis pinsatur, aut malagmetur horis tri-
bus vel quatuor, & seruetur ad usum. quadrage-
simò postmodum anno, æquè bonū erit, atque
primo recensque compositum.

Uſus & vires.

Istius emplasti virtutes sunt innumeræ, ad
ulcera vetera necnon recriaria: siccatur, mundifi-
cat, carnem bonam producit, consolidat, ac fa-
nat, vna septimana magis quam aliud integro
mense: putrefieri non sinit bonum, aut corrum-
pi,

pi, nec malam carnem ex crescere, ne ruis truncatis, aut contusis optimum est remedium, ferrum, lignum, plumbum, & alia quæque de vulneribus extrahit, superpositum eis tantū. Venenosorum animalium curat morsus, i&tusque: maturescere facit apostemata cuncta superpositio[n]e sola: contra cācrum, fistulam, ignem per sicum, &c. est excellentissimum: & mitigat omnes dolores.

Ulcerum cura per antimonium præparatum.

¶ Antimonij.

Tartari calcinati ana ℥. 3.

Alcooli vini sesquimensuram.

Mixta simul per alembicum destillentur, tā diu donec resoluta sint. Huius dissolutionis accipe 3.j. alcohol vini 3.℥. & paulatim exiccati finito, & postmodum super marmor loco humido in oleū solui. Maior cura vix potest ad vulnera reperiri, capitib. vulnerib. tamē exceptis.

Addi possunt.

Huius olei antimonij. 3.vii.

Succi tartari crudi.

Olei mirillorum ana 3.v.

Fiat mixtura, de qua si alternis diebus tantum semel vulneribus indatur, in modum limenti, ab accidentibus tuta redduntur.

Lib. de præparationibus tractatu i.de antimonio.

Vulnerum

*Vulnerum cura per Bal-
samum.*

¶. Mummiam cum æquali pondere mellis, admixtis floribus hyppericonis, & vase concluſa vitro ſigillato, ponantur in digestionem ſeptimanis quatuor. Postmodum ſeruetur hoc digestum, quo humectanda ſunt affiduè vulnera donec perſanata ſint.

Libello peculiari, de chirurgia vulne-
rum.

Vulnerum cura per Balsamum

¶. Seminis hypericonis quantum voles & ex eo fac oleum per expreſſionem, aut deſtilationem, cui terebinthinae pondus addatur æquale, cum optimo vino rubeo bulliant per horam. Deinceps oliuarum olei, quantum aliorum medietas fuerit, addatur, & iterum per horam bulliant ut prius. Tum demum adiūga tur bona florum perforatæ quantitas, & vi- num ut antea, bulliantque per ſex horas, vel vi que dum vinum totum abſumptum fuerit, oleis & floribus ad ſolem digeſtis per menſem.

*Addi poſſunt in correſtione & augmen-
tum virium.*

Flores centaureæ, thus, myrrhæ mummia, præparata, ſingula, vel non, ad libitum. Item terebinthina deſtillata, cum floribus hyperici affusa, poſtea digeſta per menſem ad ſolem.

Rurſum

Rursum addi possēt hypericonis semina, & iterum digeri per mensem. Postremō tantum terebinthinæ lotæ, quantum est totius præcedētis compositi medietas affūdi poterit, & simul omnia soli exposita digeri per mensem. Usus ad vulnera est, ut guttatim infundatur eis filamentisque repleantur, semperque madida hoc oleo contineantur.

Libello præparationis, hyperici.

*Vulnerum cura per lychargyrium
præparatum.*

2. Lithargyri per acetum quater albifica-

ti. ff. B.

Succi parthenionis.

Consolidæ minoris.

Aristolochiæ rotundæ ana.

Misce cum muscilage lubricata.

Addi poterit.

Ad huius lithargyrii 3. iiiij.

Olei de camphora 3. j.

Croci Martis 3. iiiij.

Fiat linimentum, quo vulnera die quolibet semel aut ad summum bis illinantur.

Lib. de præparationib. de lithar.

Vulnerum & ulcerum, ac Morborum exten-
torum cura, per Mercurij 2.
præparatum maxi-
mum.

2. Maximi præparati mercurij 3. ii.

Myrrhæ

Myrræ optimæ ʒ.ß.

Camphoræ grana vj.

Croci grana v.

Oleipuri cariophillorum grana v.

Olei eiusdem mixti ʒ.v.

Fiat vnguentum, quo cuncta vulnera & ulce-
ra quantumuis separata peruncta sanantur &
quiuis alij tumores atque defectus.

*Vulnerum cura mirabilis,
magnetica.*

. 2. Herbae persicariae, vel piperis, aut sanguini-
nis aquatici, alias nuncupatae, quantum voles,
in aquâ receti lotae vel simpliciter madefactæ.
Contusa super vulnerum applicetur, vel contin-
gat solum aliquandiu, postmodum aliquo
loco humido sepeliatur, lapideque ingenti ag-
grauetur, ut citius putrefaciat. Statim atque pu-
truerit, sanabitur vulnerum quod attigit. Item
equis in dorso laesis, quem applicatur integra
totaque inter sellam & dorsum, quanto plus
fatigatur equus, tanto melius curatur vulnerum
eius. Causam quare.

Libello præparationis persicariae.

Vulnerum cura.

N. Cupri ℥.ß. Terebinthinæ destillatae ℥.j.

Salis vulgi ʒ.j. vitrioli ʒ.ij.

Misceantur & recondantur in vas clausum,
tribus nisi bus, tum demum erit optimum bal-
samum.

Addi

L I B E R P R I M U S.

Ad eius 3.j. addatur olei communi 3.j. 257

Addi possunt.

Ad eius floris præparati 3.j.

Olei anetini 3.iiij.

Olei vitellorum ouorum 3.iiij.

Fiat linimentum.

Alia additio.

Ad eius floris 3.ß.

Aloes hepatici 3.j.

Liquoris consolidæ 3.iiij.

Misceantur in formam liquoris viscosi.

Lib. præparationum, de cupro.

Vulnerum cauernosorum, æstiomenum,
putridorum, humidorum, sca-

biei, atque pruritus
cura.

24. Aluminis rupei lib.ij. aceti albi lib.ß.

Salis fusi vertonem ynum.

Fiat mixtura cum bullitione usque in coagulationem & lauentur vlcera.

Lib. præparationum, de Alumine.

Vulnerum cura.

24. Terebinthina lib.j.

Aristolochiae rotundæ 3.iiij.

Lumbricoru terrestrium 3.vj. Destilla.

Vel.

24. Terebinthina lib.ij.

Olei

258 DE CVR ANDIS MORBIS.
Olei communis vertonem j. vel ʒ. iiij.
Olei laurini ʒ. j. destilla.

Addi possunt.

Ad alterutrius destillati ʒ. ij.

Consolidæ maioris ʒ. 3.

Aristolochiæ rotundæ recentis.

Aloes hepatici ana ʒ. iiij.

Fiat cataplasma.

*Alia additio tam vulneribus quam ulceribus
accommoda.*

Ad suprapositæ terebinthinæ destilla tæ ℥. j.
addatur croci veneris & croci Martis ana ʒ. j.

Digerantur septem vel octo diebus, & vul-

nibus aut ulceribus superligentur bis in die:

Lib. præparationum, de Terebinthina

Vulneraria potio.

¶. Olei de semine porosæ vel hypericonis
℥. quadrante, cui flores eiusdem impone, ad
libitum. Digerantur ad solem pro more con-
sueto. Postmodum recentibus adhuc floribus
repleatur, idque vicibus aliquot repetendo,
semperque digeri permittendo, quò sæpius, eo
melius. Bibantur ut moris est cū aliis vulnera-
riis fieri singulis diebus ter, manè, sub meridiē
& vesperū coclearia duo, cum decem coclea-
ribus optimi vini: vel totius mixti huius co-
clearia duo qualibet vice, prout videbitur ex-
pedire.

Addi possunt.

Ad eius potionis compositionem Theriaca
& Mitrada

& Mitridaticum selectiss: simulque digeri ad solem. Dosis sit pro discretione medici.

Libello præparationis hyperici.

Vulneraria potio.

L. Radicis ciclaminis 3.ß.

Herbæ diapensiæ candidæ M.j.

Solidaginis mediæ M.ß.

Decoquantur in 1b.ß.vini. ad consumptio-
nem tertiaræ partis.

Addi possunt.

Ad huius decocti 3.ij.

Olei cariophillorum destillati 3.j.

Commisceantur in potionem, de qua sin-
gulis diebus ter hauriatur.

Vulnerum pulueres conglutinantes & consolidantes.

Pulueris conglutinantis Compositio

Prima.

L. Boli armeni 3.ij.

Dissoluas in aqua aluminis, Postea per de-
stillationem abstrahatur, & ad siccas feces eius
modi recens priori similis aqua affundatur,
abstrahatur, & affundatur denuo, toties donec
bolus in oleum conuertatur, hoc ipsum exic-
catum ad solem pulueretur, & addatur pul-
uis ex.

Carneoli 3.ß.

Mummia 3.ij,

Isto puluere, vulnera bis in die conspersa,
& sticticis fodiatorum emplastris colligata,
curantur absque tumorum, inflammationum
duritie, vel calorum, aliorumque symptomatum
periculo.

Puluis aliis vulnera conglutinans,

*24. Pruna sylvestria immatura, vel gallas
immaturas.*

Succus ab eis expressione tractus, coqua-
tur in spissitudinem, eius octava pars addatur
consolidae maioris optimè contusae hæc in alu-
minis aqua per se facta, coquantur omnia si-
mul, & siccentur in sole, &c.

Puluis aliis vulnera consolidans.

24. Thuri-

Myrrhae.

Masticis ana 3.ii.

Corallorum rub. 3.ij.

Aloe epatici 3.ij.

Misceantur, & fiat puluis qui precedentibus
addi potest.

Puluis aliis conglutinans vulnera.

*24. Succos prunorum sylvestrium imma-
tutorum, & gallarum etiam immaturarum.*

Saniculae.

Pyrolæ.

Ophioglossi singulorum. 3.v.

Siccentur ad solem, & ubi semificci fuerint,
addantur Gummi ammoniaci præparati 3. ij.
Deinde siccentur, & conseruentur in sicco.

Notandum interea his non utendum esse
pulueribus absque sticticis vulnerum empla-
stris;

stris, ad evitandum accidentia. Cibentur vulne
rati siccis, & paucō potu contenti sint.

Chirurgiæ magnæ partis j.libri. ij. cap.
septimo.

*Vulnerum curæ per destillata &
sublimata.*

Cura vulnerum per oleum Antimonij.

L. Antimonij.

Salis gemmæ calcinati ana libras iij. De-
stillatim simul per retortam, & fortissimum Atha-
nar, & post dies tres naturales, habebis oleum
valde rubeum, cuius vires & facultates in de-
speratis vulneribus exprimi vix possunt.

Cura vulnerum per sublimatum cuprum.

*L. Cuprum optimum, & adure vel calcina
sulphure prius. Postea solue calcein eiusmodi
per aquam fortem, deinde congela, & adde cō-
gelato pulueri huic, liquefacti salis duplum.
Postmodum sublima per reuerberatorium,
in puluerem viridem & leuem qui vulneribus
inspersus, breuissimè, & perfectissimè curat.*

*Expositio eorum quæ ad chimicam artem hoc
loco requiruntur.*

Destillatione, cuius in præcedentibus est facta
mentio, non absimilis est ei, quæ fit ad oleum
vitrioli, in Athanar, id est in furno superius,
cooperto, quibusdam spiraculis ad latera pa-
tentibus. Primo sub retorto vase vitro argilla
compactissima, vel sapientiæ luto circumqua-
que munito, succedatur ignis leuis ad modum

primi gradū videlicet: Post aliquod tempus vel temporis quartam partem, augendus erit ad secundum usque gradum. Rursus tempore medio fortificandus usque ad tertium gradum, ut prunæ, vas retortum attingat, & ad vas dicti medium fermè partem descendant.

Tribus quartis temporis destillationis absum-

gradus ptis, ad quartum ignis reuerberatorij gradum veniendum est, scilicet, ut prunæ superius vas & ad latera totum circundent. Ignis eiusmodi continuandus erit, usque dum vas recipies liquorem destillatum, spiritibus materiae, tinctum non sit amplius. Quo percepto, certior factus, nulos spiritus esse residuos in vase retorto, frigescere singula sinito, seruatoque id quod vase recipiente continetur. Notandum tamen ignis iam positum regimen, ad abbreviationem temporis esse. Tediosum porro, tribus diebus naturalibus, noctu diuque destillationi unicae, hominem assiduè astrictum esse, licet etiam habeat socium, alternatim subleuantem. Expertus sum in oleo vitrioli iuxta processum à me datum, octo horis totum negotiū absolui posse, & exactius quam quatuor diebus, aut pluribus cum suis noctibus continuis (ut multi scripserunt, & ipsem Paracelsus) insudando. Nisi horis octo pellantur spiritus, à mediis mineralibus, igne graduato, quem docuimus: nec totidem diebus cum suis noctibus fiet igne quantumvis urgentissimo, flammeo vel fusionis. Sunt alii tamē reuerberatorij furni, ad calcinationem, & non ad destillationem extructi

extructi, quorum vbi res postulabit infra, mentionem faciemus. At memini supra de sublimatione Veneris dictum, ad cuius executionem, opus est alia furni reuerberatorij structura, quam haecenus attigimus. Etenim tegmē fur-niforatum esse decet, ut cucurbitæ lutatæ, col-lum oblögum, Venerem solutam, calcinatam, & sali permixtam, continentis, promineat, sur-sum erectum, & galea cæcā vel rostrata cum recipiente, ad respirationem, coniectum, com-missuris optimè curatis. Ignis & hoc loco, ut in omnibus aliis per suos gradus est gubernan-dus, iuxta materiæ qualitatem. Experientia quemlibet industrium ac diligentem huius ar-tis amatorem docebit, vbi non pigeat manus in pastam, vel carbones (quod aiunt) inferre.

Chirurgiæ Mag. Partis j.lib.ij.cap.9.

Vulnerum remedium extrin-secum.

Accipe Sameth optimè combustum, & in albedinem calcinatum, cui circulatum adde minus. Destilla postmodum, ut siccissimum ca-put mortuum in fundo maneat, utque vitrum candeat igne vehementi. Deinceps recens af-fundas, & fac ut prius, idque tamdiu repetas, donec circulatum ab eo dulce penitus recedat ut ex seipso est. Postremò resolui finito per seip-sum, & resolutum erit optimum præ cunctis om-nibus remedium ad vulnus omne.

Vlcerum remedium extrinsecum.

L. Balsami ad vulnera præparati, iuxta processum de extrinsecis archidoxorum, ex Sameth. Balsami ex rubigine facti, per eandem artem ana. istis in vnum permixtis adde ff. ss. olei ferti. Mixta simul omnia superponantur vlceribus, & lauentur indies, ut expedire videbitur, & emplastrum consolidatiuum apponatur, quod ad vlcera docuimus.

Balneationes itaq;e prosequeris in finem usque sanationis. Ligamentis optimè comprimenda menbra, in repressionem concurrentium accidentium.

corrosiu Macularum remedium extrinsecum.

archid. Superius corrosio specifco satis explicuimus, quia ratione cutis & maculae sint auferendæ, nunc verò quo remedio rursum carni suæ superducenda sit, audiamus.

L. Balsami ad vlcus, iuxta doctrinam Archidoxorum in extrinsecis præparati. Terebinthinæ lotæ, lumbricorum, ac ouorum oleorum ana. partes æquales, His nudatam sua cute carnem lauabis omnem. Post curam hanc, nulla requiritur amplius. Eius medicamenti proprietas est, ut nouum cum cute nova, colorem inducat, ac duritiem naturalem, sic ut præcedentibus maculis contaminari latius nequeat.

Lib. Archidoxorum, de extrinsecis.

Vulne-

Vulnerum dolorum sedatio.

24. Radices hyosciami, quod satis videbitur, digerantur in aceto rosaceo. fiat ex eis epythema ad solem. & lintei paniculue madefacti superponantur, sed tepidi, idque sepius donec sedetur dolor.

Spasmus vulnerum.

24. Oleum terebinthinæ quod in eius destillatione primò effluit: hoc & oliuarum oleo locus affectus, & circum vicinæ partes vngendæ sèpius, &c.

Vulnerum mundificatum.

24. Sal armoniacū à tartaro sublimatum, & inde super marmor dissolutum, vulneribus infusum, aut lotionibus, &c.

*Vulnerum accidentia remouentur
& evitantur in hunc modum.*

24. Viride oleum vitrioli, vel oleum laterinū tepidum, & lotione vel infusione curabis vulnera quæque.

Chirurgiæ magnæ Partis j. libr. ij.
cap. xv.

*Vulneribus stiptica Virtus exicativa, &
incarnativa.*

24. Limaturæ ferritib. j.

266 DE CURANDIS MORBIS
Salis communis lib. 3.

Aqua fontanæ, quantum sufficit pro incorporatione. Septem septimanis ita maneat, postmodum reuerbera tamdiu donec in puluerem omnino redigantur.

Addi possunt.

Ad huius croci 3 j.

Boli adusti 3.iiij.

Terræ sigillatæ 3.v.

Fiat puluis, ad vulnera vlceraque. Intra corpus tamen cum vino bono rubro propinetur.

Dosis esto 3.j.

Lib. præparationum, de ferro.

Vulnerarium vnguentum
primum.

2. Butyri mense Mayo collecti, & crudi libram vnam.

Plantaginis vtiusque.

Pyrolæ vtiusque.

Betæ foliorum cum radicibus ana. M.j.

Ophioglossi M.iiij.

Omnia simul trita vitro clauso recondantur, & in sole ponantur ad digestionem, coleatur quod separatum fuerit, & seruetur residuum.

Vulnerarium vnguentum se-
cundum.

2. Mayalis Butyri libras tres.

Conso-

Consolidæ maioris libram.

Ophioglossi libram j.ß.

Vermium terrestrium purgatorum libram ß.

Aristolochiæ viridis. ȝ.iii.

Omnia contusa pultium instar seruentur loco frigido, & si quæ separata sit humiditas, ab iunctatur. Antiquorum haec tenus usus hic fuit: Paracelsi vero, quis sit, audite.

Vulnerarium vnguentum

tertium.

¶ Radices & herbas, quas ex prædictis & subsequentibus eligere malueris, virides, & instar pultis contere, quibus adde vini parumper, optimi, donec copertæ sint. Dupli vase, cantharo clauso, per Maris balneum coquito horis decem. Postquam frigefacta fuerint omnia, exempta conterito simul, & per lintheum vel setaceum transire facito quæ poterunt.

Hæc una cum fauo mellis crudo, non separato melle vel cum butyro solo, vel ambobus permixtis, in cantharo clauso rursus coquantur, & calida per pannum, aut setaceum transiant aut pressa torculari. Succus hic in alembico rostrato, ponatur ad solem, ut repurgeatur à phlegmate. Postea positus in lagenam vietream clausam, soli fuerit exponendus, & in vnguentum referuandum.

*Vulnerarium vnguentum quar-
tum cum resina la-
ricea.*

¶. Vitellos ouorum xx . misce cum Resinæ
lariceæ libra, donec flauum inde fiat vñ-
guentum. Cui adde.

Consolidæ maioris contusæ minutum
3. iii.

Aristolochiæ pariter tritæ 3.j.

Farinæ hordeacæ 3.vj.

Permisce simul in vnguentum, quo vulnera
cuncta sine puluere, curari poterunt.

*Vulnerarium vnguentum quin-
tum vna cum resina
abietina.*

¶. Medullarum crurium bouis parū, in Re-
sinæ abietinæ libra 3.clara, super ignem
lentum solutarum.

Commisce fortiter , & in mortario calido ,
cum æquali pondere.

Consolidæ maioris, &

Lumbricorum terrestrium, reduc ad formam
vnguenti , quo fœliciter curato vulnera
quæque.

Chirurgiæ magnæ, Partis j.libri ij. cā-
pitulo tertio.

Vnguentas

*Vnguenta, quibus vtendum, post ve-
nereorum ulcerum flu-
xiones..*

¶. Litargyrij.

Minijana 3.ß.

Olei mirtillorum 3.ijj.

Aloe epatici 3.j.ß.

Florum æris præparati 3.ijj.

Terebinthinæ 3.ij.

Fiat vnguentum per coctionem, &c.

Aliud ad omnia ulcera venerea personanda.

¶. Olei de mummia 3.ijj. & 3.j.

Florum æris 3.ß.

Masticæ.

Myrrhæ.

Thuris.

Mummiæ ana 3.ij.ß.

Aloe epatici, quantum sufficit.

Terebinthinæ lotæ 3.ijj.ß.

Fiat vnguentum &c.

Aliud ad eundem effectum.

Argentum viuum per salis nitri vires in o-
lei formam adducatur, & tum demum vngue-
tis permisceatur, ad curationem ulcerum. Et
quanto magis ex venere sint orta, tanto citius
curat.

Chir.mag.Par.iiij.lib.x.

Vulnerum

*Vulnerum consolidatum aut
in carnatum, etiam
vulcerum.*

*24. Mercurij præparati in puluerem ȝ.ij.
Aquæ Cæsaris ȝ.x.*

Reduc per destillationem in Balneo vicibus aliquot, & redigetur in oleum. Citissimè vulnera curat, & vlcera. Verum, quia spumam efficit & denigrat ossa, cum cautela vtendum erit eo. Lib. præparationum, de argento viuo.

Vulnerum incarnatum.

24. Cinerum plumbi vel cerussæ ff. j.

Coquantur in aceto quatuor horis, & erūt consolidatum in vulneribus optimum, & bonas carnes ponent.

Lib. de præparationib, de plumbo.

Vulnerum profundorum lotiones.

24. mellis, vini, aluminis, salis: &c. quantum videbitur & per syringam impelle ac abstrahe toties, donec liquor iste clarus exeat è vulnera potionibus interim vulnerariis vtendum erit, & vulnerariis emplastris.

Morsuum venenosorum a canibus, remedium.

Detur patienti aqua frigida, vel ceruisia, in potum, idque tanta abundantia, ut nauseam plurimam inferant, & vomicium. Cibusque frigidissi-

giddissimus adhibeatur eadem superfluitate. Pariter administretur serum lactis, in quo bullierint folia rosarum & senæ, cum pauca Benedicta laxatiua.

Morsuum viperarum cura.

Detur patienti potandum oleum in quo, carbolis candens extincta saepius fuerit: ad pondus huius olei, addantur 3 ij. pulueris corallorum, rubeorum, & specierum de gemmis 3. 3. primus potus sit calidus, reliqui verò frigidi, singulis diebus quinques. Deinceps potus eius patientis & vinū sit, optimè theriacę permixtum, & quo quis haustu 3. 3. corallorum rubeorum continuandæ potiones istæ, donec signum euidentis appareat salutis alicuius. Vbi nimia sitis inundat patientem, administretur potandum lac calidum cum corallorum puluere. Si mors in propinquo sit, administretur ladanum ex nostris arcanis. Ut infra docebitur suo loco. Philonium Persicum etiam, eiuscmodi potionibus admixtum est optimum.

Chirurgiæ magnæ, Partis j.lib. iij. præfatione.

Vulnerarium cum oleo vel bal-
samo medicamentum.

¶ Horum alterutrius corporis libram florium Camomillæ.
Rosarum rubearum.
Prunellæ ana M.j.

Hyperico nis

Hypericonis Man. iij.

Centaureæ.

Chelidoniæ ana Man. ß.

Cum oleo vel terebinthina misce simul in lagena vitrea clausa & per duos menses in sole digeri permittet Hoc medicamento, vulnera sanantur admiranda sine dolore. Poteris anno post completo per expressionem antiquos flores ab oleo dicto, vel balsamo separare, floribusque recentibus ut prius virtutes eorum innouare: siue crudū, siue destillatum sit oleum prius, vel terebinthina.

Vulnararium oleum secundum,

vel balsamum.

24. Corporis dicti, videlicet olei, vel

Terebinthine, quod sat esse videbitur.

Ophioglossi.

Pyrolæ minoris.

Agrimoniae.

Saniculæ ana [Man. j.]

Florum hypericonis. M. ij.

Consolidæ maioris Man. ß.

Vermium terrestrium repurgatorum numero centum.

Confunde simul, & ad solem pone, donec digesta sint. Isto balsamo vel oleo, vulnera citra dolorem omnem curantur.

*Additio, qua fortiora validioraque
redduntur hæc balsama.*

Addere poteris compositioni præpositę,

Mum-

Mummiæ.

Masticis.

Myrrhæ.

Thuris ad libitum.

Loco florum semina dictarum herbarum,
hyeme sumi possunt, ac in eisdem corporibus
digeri, & calido conseruari loco, &c.

Vulnerum balsamum tertium.

24. Olei communis libram 3.

Therebinthinæ 3. iij.

Florum hypericonis tantum ut oleum in
mollem pastam, contusione, ferè reddatur.

Horum tertiam partem adde verbasci, & vi
nialbi sesqui mensuram affunde,

Coquantur omnia, donec vinum absumptum
fuerit. Postmodum soli per tempus exponatur.
Laudabile balsamum erit ad mirabiles effe-
ctus.

Vulnerarium balsamum cum ver- nice carabis.

25. Vernicis ex carabe flava decoctæ quan-
tum videbitur expedire,

Erbis & floribus antea dictis imbibatur;
solique digerendum totum hoc exponatur, cui
si ter tantum addatur masticis, quantum ipsa
vernis fuerat, &c.

Myrrhæ.

Thuris ana medietas eius, & quum in
digestione

digestione fuerint, iuxta proportionem compositi, Mummiæ portio, longè mirabilius balsamum efficietur.

Eadem vernix, si cum oleo vulnerali supra dicto, vinoque decoquatur, admirandas virtutes acquiret.

Chirurgiæ magnæ Partis. j. libri ij. capitulo quarto.

Vulnorum stictica fodiatorum vnguentæ.

Primum vnguentum

Ceræ libram.

Picis græcæ ȝ. iiij.

Igne lento carbonum liquefiant, & sequentium in pulueres iniiciantur.

Carneoli.

Corallorum rubeorum & alborum.

Magnetis.

Calaminaris lapidis ana ȝ. ȝ.

Carabæ

Masticis.

Thuris ana ȝ. vj.

Myrrhæ.

Mummiæ ana ȝ. j. ȝ.

Contusa minutissimè paulatim infundantur & successiuè, mixta simul optimè spatula postquam fuerint, admisceatur ȝ. j. ȝ. Terebinthæ, semper agitando, quo usque frigefiat. Postmodum, impastentur omnia, manibus a-
xungia titimalli piscis, illitis, ad vulnera nedū
verum

verum etiam ad vlcera quævis, in vnguentum
validissimum.

*Vulnerum sticticum fodiatorum
vnguentum secundum.*

24. Ceræ virgineæ.

Picis græcæ ana libram.

Terebinthinæ ȝ.ij.

Liquefiant igne lento super prunas, quibus
commisce pulueres infra scriptos.

Mastici ȝ.ij.

Carabis flavi ȝ.j.ȝ.

Permixta simul omnia coquantur leuiter,
ad quartam horæ partem. Mox inde

Mummiæ ȝ.ij.

Thuris.

Myrrhæ ana ȝ.ȝ.

Aloe epatici ȝ.j.ȝ.

Admisce semper agitando, quoad frigescant,
& manibus axungia dicta prius illitis, impa-
stentur, addita.

Caphuræ ȝ.ȝ.

Vulnerum sticticum fodiatorum

vnguentum tertium.

24. Ceræ libram.

Colophoniæ.

Picis nigræ communis ana. ȝ.ij.

Liquefactis impone.

Gummi ammoniaci ʒ.ij.

Bdelij ʒ.j.

Magnetis per se tufi ʒ.v.

Carabis flavi ʒ.iij.

Mixta simul, impalentur cum oleo vitellorum ouorum, excellentissimum erit etiam in restorationem perditorum ab imperitis chirurgis vulnerum, &c.

*Vulnorum sticticum fodiatorum
unguentum quartum.*

℞. Olei communis.

Ceræ virgineæ.

Litargyrii aurei puluerati, singulorum libram.

Liquefacito coquitoque simul, donec in emplastrum, vel in ceratum reducantur. Cui subsequentium additionum, quamlibet admisere poteris, ut sequitur.

Additio prima.

℞. Armoniaci.

Bdelij ana ʒ.ß.

Galbani.

Oppopanaci ana ʒ. vj.

In aceto soluta cocta que, nec non per pannum lineum vels setaceum colata, in emplastrum excoquantur, quod quidem cerato præmisso commisceri potest adiunctis Calaminaris lapidis.

Corallorum amborum.

Magnetis

Magnetis ana ȝ.j.ȝ.

Thuris.

Masticis ana ȝ.j.pulueratis.

Postremo addantur.

Terebinthinæ ȝ.ij.

Olei anetini ȝ.ȝ.

Cum axungia titimalli, vel cum alio quo-
uis oleo, in emplastrum subigantur.

Additio secunda.

ꝝ. Ceroti prædicti, quod videbitur.

Oppopanaci præparati vt supra. ȝ. iii.

His optimè permixtis adde.

Mummia ȝ.ij.

Aristolochia.

Masticis.

Thuris.

Myrrhæ ana ȝ.ȝ.

Terebinthinæ ȝ.ij.

Olei laurini ȝ.ij.

Caphuræ ȝ.ij.

Impasta cum oleo camemillæ.

Additio tertia

ꝝ. Ammoniaci præparati, vt supra ȝ.v.

Sanguinis draconis ȝ.ij.

Colophonię ȝ.ij.

Picis naualis ȝ.j.

Thuris.

Masticis ana ȝ.vj.

Myrrhæ ȝ.j.

Terebintinę ȝ.iiij.

Mixta prædictis impasta cum oleo lau-
rino.

*Vulnerum sticticum fodiatorum
emplastrum aliud, ad sympto-
mata remouenda.*

¶. Cere virgineæ.

Olei vulneralis supradicti ana. libram
& semis.

Lytargyri aurei libram.

Calaminaris lapidis libram semis.

Reduc ad formam cerati: cui mox addes.

Vernicis cum vulnerariis herbis temperatae li-
bras iij.

Terebinthina lotę, quod sufficiat.

Coquantur in ceratum, addendo gummi,
pulueresque supradictos, iuxta præscripta,
quos volueris, & in emplastrum reducendo
quousque debitam formam acquirant.

*Vulnerum stictica fodiatorum
emplasta præparandi
modus.*

Iuxta Paracelsum optimus.

*¶. Lithargyrium aureum: quantum voles
hoc in vernice coctum horis decem, ac dum
fiat massa dura. quæ puluerari se permittat. In
ceratorum dictorum aliquo dissoluto, cum re-
liquis, vt Gummi, pulueribusque misceantur
iuxta præscriptum ordinem. Id ipsum inter ce-
tera quævis, optimè successit mihi.*

Chirurg

Vulnerum & ulcerum omnium mun-
dificatuum vnguentum, per arseni-
cum, triplici modo præparatum, &
separatum à suo veneno, in Mum-
mia, Balsami, & liquoris formas.

Mummiæ arsenicalis formula.

2. Arsenici albi ʒ.vj.

Salis fusi, Colchotaris ana ʒ.j.ß.

Commisceantur & reducantur in secundo
gradu reuerberationis horis tribus vel qua-
tuor, extractum iterum tundatur & præpare-
tur ut prius, idque ad minimum quinques,
quod eleuatum est semper excipiēdo, fecibus
abieatis.

Addi possunt.

Ad huius mummiæ. ʒ.j.

Liquoriſ terebotib, mxrrhæ ana ʒ.ij.

Fiant in modum olei, quo singulis duode-
nis horis vtendum.

Balsami arsenicalis forma.

2. Arsenici albi ʒ.x.

Talçis ʒ.iiij. calcis viuæ ʒ.xv.

Fiat mixtura quæ reducatur in quartum
reuerberationis gradum, 24. horis. & quum ele-
uatus fuerit in vitri formam, accipe, fecib. abie-
atis, in quibus venenum remāsit. Eleuatum tri-

283. DE CVRANDIS MORBIS
tum vitro reconditum, vel super marmor hu-
mido loco positum, in oleum conuertetur.

Addi possunt.

Ad eius balsami 3. iiij.

Olei vitellorum ouorum 3. x.

Terebinthinæ destillatæ 3. j.

Fiat mixtura cuius vsus, vt mummiæ dictæ,
singulis duodenis horis innouandus.

Liquoris arsenicalis forma.

Arsenici crudi & albi lib. 3.

Salis nitri lib. j.

Salis gemmæ 3. lib.

Contere minutissimè, ac reduc in apertam
reuerberationem 24. horis. His ita coniunctis,
arsenicus tribus horis candet, postea liquefit,
quo percepto, in aquam effundatur, & extrahi-
tur eius alcali.

Addi possunt.

Ad istius alcali 3. xv.

Corticum malorum granatorum 3. vj.

Thuris 3. j. Muscilaginis de botin 3. iij.

Fiat mixtura.

Notandū in his, reuerberationes duas prio-
res fieri vasis clausis, ad modum sublimationis
tertiam verò aperto vase. &c.

Lib. præparationum in arsenico.

Vulneraria potio prima.

Anniculæ.

Pyrolæ, Centaureæ.

Betonicæ, ana M. j.

Consolidæ

LIBER PRIMVS.

Consolidæ regalis,

Agrimoniæ, ana M.ij.

289

Coquantur in vino veteri, albo , & optimo,
clauso cantharo per calorem balnei Maris,vna
horâ vel alterâ , vt vinum respirare nullo mo-
do valeat.

Vulneraria potio secunda.

2. Ophioglossi, M.ij.

Alchymillæ, M.ij.

Pyrolæ minoris, M. i.

Periclimeni, M.j.ß.

Reubarbari 3.j.

Reuponticæ, 3.ij.

Coquantur omnia simul in vino , vt supra
dictum.

Vulneraria potio tertia.

2. Angelicæ 3.ß..

Mummiæ 3.j.

Spermatis cæti 3.ij.

Glandium 3.ij.

Consolidæ minoris M.ij.

Cyclaminis 3.ij.

Pyrolæ vtriusque ana M.ij.

Vini quantum satis videbitur,cui pote-
ris aquæ tertiam partem addere , pro
tuo arbitrio.

Vulneraria potio quarta.

2. Pyrolæ minoris aquæ destillatæ , mensu-

f 5 ram

290

DE C V R A N D I S M O R B I S
ram j.in qua eiusdē pyrolæ herbæ M. j.
Saniculæ.

Vince peruvincæ, ana M.ß.
Coquito simul ex priore processu, cantha-
ro bene clauso, ne respiret: infra declar-
abitur latius.

Vulneraria potio quinta.

¶.Baccarum Iuniperi libras ij. optimè tri-
tarum cum sequentibus.

Pyrolæ vtriusque.

Periclimeni.

Saniculæ albæ radices, ana M.ß.

Ophioglossi. M.j.ß,

Consolidæ maioris.

Aristolochie, vel Symphyti ana. 3.v.

Persicariæ. 3. iiiij.

Præparentur secundum artem destillatoriā,
In eadem aqua ex eiusmodi destillatione pro-
deunte, coqui poterunt herbe vulnerales ad li-
bitum , vt etiam expedire videbitur medico ,
baccis Iuniperinis iterum additis, cum cina-
momo.

Vulneraria potio sexta.

¶.Florum Spicæ M.j.

Hypericonis, aut Perforatæ M.iiij.

Verbasci M.ij.

Betonicæ.

Centauriæ minoris.

Prunel.

Vndimiae cura.

24. Consolidæ maioris 3.ij.

Aristolochię 3.iiij.

Calami aromatici 3. j.

Radicum Ireos.3.iiij.

Vincę peruvincę M.v.

Saniculę albę M.B.

Plumarum caudæ pauonum in suis extremitatibus ad specilla 3.ij.

Myrrhæ.

Masticis.

Thuris.

Mummiæ ana 3.ß.

Reubarbari 3.v,

Coquuntur in vino, vel aquis destillatis, ut supra, vel in Pyrolæ succo, aut in aqua communī, ut expeditius videbitur.

Expositio.

Necessarium fuerit, eis qui destillationis arte in ignorant, quid sibi velit author, per cātha. 282. rum clausum hoc loco, declarare.

Amphora stannea cooperculo suo per quā optimè coaptata, sumatur, & in eam herbę vulnerarię contusę cum vino ponendę, condendęque, ac statim commissura cooperculi, pul- tibus, ex farinā frumentaceā albā, & albumini- bus ouorum subactis, munienda venit, ut exig- catis

vt **c**uratis per se pultibus panno lineo oblitis, vell
tātilium ex vini spiritu nequeat expirare. Quo
peracto habeatur ahenum aquā plus semiple
num, in quo sic aptetur amphora dicta, vt in
aheni fundo sedear, capiteque promineat ex
tra aquam sesquipalmo ad minus. Postmodū
sub aheno accendatur ignis, idque sensim, vt
aqua paulisper bulliat. Hoc artificio fiet, vt her
barum & vini vires permisceantur, absque de
perditione antiquorum & modernorum insci
tia, decoctiones, quae fiunt vasis apertis, inuali
dæ sunt, quod facultates omnes decoctorum
euaneant, & nil nisi fœculentum, insipidum,
& inane quid remaneat ægris nocium potius
quam proficuum aut utile. Destillatio pari
formiter baccarum Juniperi, cuius mentio fa
cta est in superioribus, ad hunc modum intelli
genda. Postquam vñacum herbis contusæ fue
rint, & in vase cupreo stannato intrinsecus, (si
mili quo solent vti, qui ardenteribus aquis de vi
no destillandis operam nauant,) cōditæ sunt.

claustis **seu** **ostura** Commissuris omnibus optimè curatis, rostro
galeæ vasis, canalis oblongus aptetur, qui per
vas ligneū satis magnum, & aquā frigidā ple
num, transeat: per medium (refrigeratoriū vo
cant) ad extremitatem canalis prominentem
è vase refrigerante, adaptetur vas vitreū, quod
liquorem promanantem recipiat. In eo rece
ptorio cernitur phlegma, cum oleo superna
tante. His utere iuxta medicinæ verum ordi
nem. Ut præparationum istiusmodi notitiam
dilucidiores assequi lectores valeant, opere
preium

primum erit hunc apponere nonnulla quæ de simplicibus corporibus, & mixtis medicamentis ex simplicibus compositis, ignorare nemo verè Chirurgus debet.

Naturale corpus omne simplicis, duplum existit, purum, & impurum: hoc ab ieiendum à separatione, doctiorum cætus physicorum censuit. Illo vero reseruato in animæ cuiusque simplicis vehiculum, siue retinaculum, ut ita loquar. Eiusmodi separationem, docta spagiricorum schola, præparationem vocat: eamque sub quadruplici magisterio, simpliciū adaptionem ponunt. Nonnulla simplicia neutrum corpus amittere volunt, sed in utroque præparari. Quædam in alienum corpus imbui permiscerique desiderant, in quo longè plus quam in proprio operantur. Alia quidem, à suo statu non remota, vel in eo permanentia, nihil prorsum operatur, at purificata sunt efficacissima. Reliqua verò per corruptionem separari cipiunt ab altero corporum, impuriore videlicet, puriore tamen retento. Simplicia suum corpus retinere volentia, coquuntur duplicitate, scilicet amphorâ vel cantharo stanneo, nec non aheno ut supra. Simili ratione de his, quorum animæ cum alijs permiscendæ sunt, intelligendum erit. Alia tunduntur, & succus eorum expressus, vel coquitur, vel destillatur, &c.

Corpus recipiens animas aliorum, potissimum & præstantissimum, est vinum, pro potionibus.

Chyrurgiæ magnæ partis lib. ij. cap. ij.
Undi-

Undimia cura.

Vndimia est apostema nascens ex sale resoluto, & à sano separato, eo loco, in quo centrū ponit, non aperitur quia dulce & non corrosivum sal produxit illud: cōpressione liquorem exudare videbis.

*℞. Realgaris 3.j.
Calcis 3.iiij.*

Visci quercini quantum satis ad incorporationem & inde emplastrum. Postquam apertum fuerit, appone Oppodeltoch nostrū.

Mundificatiūm eius esto.

*℞. Colophoniæ 3.j.
Ceræ 3.iiij.*

Resinæ de botin quod ad incorporandum satis.

A mundificatione Consolidabis.

℞. Consolidæ maioris.

Aristolochiæ rotundæ ana 3.j.

Vitellorum ouorum.

Terebinthine ana quantum satis.

Fiat emplastrum.

Chirurgiæ Parue lib.iij.cap.iiij.

F I N I S

RERVM INDEX

COPIOSISSIMVS, QVÆ

IN HOC LIBRO PRIMO

Practices Aur. Theophrasti Paracelsi continentur.

*

A

D capitis dolorem in squinanciâ cura folio 173	
Adustionum cura	fol. 2.
Adustionum cura ex metallis	ibidem
Adustionum extinctio à Mercurio	2
Adustionum a sale, Vitriolo & alumine cura	3
Adustionum a sulphure sale nitro & aquis fortibus cura.	ibid.
Adustionum ex fulmine cura.	4
Adustionum a tormentorum spheris cura	ibid.
Adustionis ex gelu membrorum cura	5
Aestiomenum cura 1.70.79. p. 6.	257
Aestiomenum cura per Litargyrium.	6
Alboræ cura.	ibid.
Alcali ex argento formula.	7
Alcolæ cura,	ibid.
Alopetiæ cura per antimonium.	ibid.
Alopetiæ cura alia	8
Anastron salis definitio	ibid.
Analeptiæ cura.	25
	Anthera

I N D E X

<i>Anthera Paracelsi.</i>	9
<i>Anthos vel Sothna Paracelsi.</i>	III
<i>Antimonij oleum.</i>	
<i>Antimonij dulcedo vel balsam.</i>	246
<i>Antimonij Balsamum.</i>	9
<i>Antimonij puluis rubeus.</i>	10
<i>Antimonij quinta essentiæ forma.</i>	1
<i>Antracis cura.</i>	III
<i>Antimonij tinctura.</i>	25
<i>Antimonij usus</i>	ibidem
<i>Apostematum cura per oppodeltoch.</i>	12
<i>Aqua salis forma.</i>	141.197
<i>Aqua theriacalis formula.</i>	104,204
<i>Aqua Cæsaris aut Regis formula.</i>	103
<i>Aqua salis gemmæ forma.</i>	12
<i>Aqua vitæ formula.</i>	17.178
<i>Arcanum primæ materiæ.</i>	12
<i>Arcanum lapidis philosophorum.</i>	13
<i>Arcanum Mercurii vitæ.</i>	13
<i>Arcanum tincturæ.</i>	13
<i>Arcanorum ad contracturas formulæ.</i>	14
<i>Arcanum tincturæ corallorum.</i>	203
<i>Arcanum solidum.</i>	14
<i>Arcanum elementarum.</i>	14
<i>Arcanum metallinum.</i>	15
<i>Arena cura.</i>	15
<i>Argenti viui balsami.</i>	245
<i>Arsenici balsamum.</i>	18.246
<i>Ascitis cura.</i>	16
<i>Astichachilos cura.</i>	16
<i>Astivatis cura.</i>	17
<i>Auri purgatio.</i>	12

Aur.

I N D E X.

<i>Auri balsamum vel oleum,</i>	17
<i>Auri pigmenti oleum.</i>	18
<i>Aurum potatile.</i>	18
<i>Aurum vitæ.</i>	22
<i>Auri potatilis forma.</i>	19
<i>Auri potabilis definitio.</i>	19
<i>Aurium Tinnitus cura.</i>	21

B

<i>Balsamum vulnerarium.</i>	23
<i>Balsamum æris.</i>	188
<i>Balsami tintura.</i>	8.204
<i>Boin cura</i>	
<i>Branci cura.</i>	23
<i>Branci cura.</i>	25
<i>Bubonis venerei cura.</i>	24
<i>Balsami tinturæ vsus.</i>	ibidem
<i>Balsamum ex ferro.</i>	230
<i>Balsamum ex cupro.</i>	ibidem
<i>Balsamum ex plumbo.</i>	ibidem
<i>Balsamum ex argento viuo.</i>	231
<i>Balsamum Arsenici.</i>	ibidem
<i>Balsamum Antimonii.</i>	ibidem

C

<i>Caduci morbi Cura.</i>	25.56
<i>Cardonii forma.</i>	184
<i>Calli cura.</i>	28
<i>Combusturæ cura.</i>	26.27
<i>Cancri per litargyrium cura.</i>	27.28
<i>Cancri apostematis cura.</i>	28.29
	Canor

I N D E X,

Cancri et fistularum cura.	30
Cancrenæ cura.	31
Carbunculi cura.	173
Catalepsia cura.	25
Catharrrosa cura.	139
Celsæ cura.	187
Cerebri dolorum cura.	31
Cerebri profluuii cura.	31
Ceratorum compositiones diuersæ.	245
Cinzillæ cura.	32
Conseruationes per Elixira.	32
Constrictiua virtus in omnibus.	35
Contracturarum cura per balsama.	35
Contracturarum cura per suffitum.	37
Corallatum vel corallinum Mercurij.	36
Cordis tremoris & pulsationis cura.	38
Corporis preseruatiuum per salis Elixir.	33
Cossarum cura.	8
Cossi cura.	39
Cupri balsamum ant oleum.	39.246
Cutis affectæ cura.	39

C

Discipuli P aracelsi.	40
Dentium dolorum cura.	ibidem
Dolorum mitigatio in ulceribus per putrefactionem, & ablationem veneni.	210
Dyarheæ cura.	ibidem
Dyarrehæ cura per cachimiam.	41
Dissenteria cura per cachimiam.	ibidem
Dissenteria curar.	42
	Elleborii

I N D E X

E

<i>Ellebori balsamum.</i>	42
<i>Ellebori nigri balsam.</i>	43
<i>Ellebori potio.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Electuarium Iuniperinum.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Elementorum separationes ex metallis.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Elementorum separationes ex marcasiti's.</i>	46
<i>Elementorum separationes à lapidibus.</i>	47
<i>Elementorum separationes ab oleaginosis,</i>	48
<i>Elementorum separationes ex resinis corporalib.</i> <i>ibid.</i>	
<i>Elementorum separationes à carneis.</i>	50
<i>Elementorum separationes à piscibus.</i>	49
<i>Elementorum separationes ab herbis.</i>	49
<i>Elementorum separationes ab vndosis æris.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Elementorum separationes à vitris & vitreis.</i>	51
<i>Elementorum separationes ex fixis.</i>	52
<i>Elementorum separationes ab igne.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Elementorum separationes ab acre.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Elementorum separatio ab aqua.</i>	53
<i>Elementorum separatio a terra.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Elephantiasis cura.</i>	53.88
<i>Elixir dulcedinis confectio.</i>	32
<i>Elixir subtilitatis confectio.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Elixir proprietates.</i>	35
<i>Elixir quinta essentia.</i>	32
<i>Emplastrum ad vulnera cauernosa.</i>	23
<i>Emplastrum contra Elephantiasim.</i>	53
<i>Emplastrum sticticum.</i>	54
<i>Emplasta cum ultramarinis.</i>	55
<i>Epilepsiae cura.</i>	25.56.2.58
<i>Erisipilæ cura.</i>	59

I N D E X.

<i>Esseorum cura.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Exiccatura virtus in omnibus.</i>	60
<i>Exituræ cura.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Extractionis per nares forma.</i>	61
<i>Extractio per aures.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Extractio per aluum, per vrinam, per sudorem.</i>	<i>ibid.</i>

F

<i>Febrium cura.</i>	62
<i>Febrium & morborum acutorum cura.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Ferri balsamum.</i>	63.246
<i>Ficuum cura.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Fistulæ cura.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Fistularum cura.</i>	647
<i>Fistula pustulosa quid.</i>	225
<i>Fistularum cura.</i>	65.66.80
<i>Fistularum emplastrum.</i>	80
<i>Fistularum cura per potionem.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Fistularum per illisionem cura.</i>	233
<i>Formicæ cura.</i>	66
<i>Fuliginosi apostematis cura.</i>	65
<i>Fungus quid.</i>	22
<i>Furfurum cura.</i>	68.137

G

<i>Gangrenæ cura.</i>	68
<i>Gemmarum oleum.</i>	194
<i>Glandularum cura.</i>	70
<i>Gluteri album quid.</i>	225
<i>Grandinis cura.</i>	316

G

I N D E X.

<i>Guttæ rosaceæ cura.</i>	24.70
<i>Guttæ ſpecierum cura.</i>	88.165
<i>Guttæ cura.</i>	" 129
<i>Gluteri album quid.</i>	225

H

<i>Hecticæ cura.</i>	98
<i>Hemiplexiæ & spinarum cura.</i>	129
<i>Hepatis de feſtuum cura.</i>	31
<i>Herpetæ mordacis cura.</i>	70.72
<i>Herpetarum ex venereo morbo per mensium suppressionem vel inordinatum fluxum cura.</i>	ibid.
<i>Herniæ carnosæ cura.</i>	ibid.
<i>Herniæ aquosæ cura.</i>	ibid.
<i>Hæresij peli cura.</i>	ibid.
<i>Hæmorrhoidarum cura.</i>	24
<i>Hydrophorbiæ cura.</i>	74.75
<i>Hydropisæ cura.</i>	25
<i>Hydro pisis desperatæ cura.</i>	ibid.
<i>Hydropisæ ex Ictericia.</i>	76
<i>Hydropisæ humidæ Cura.</i>	88
<i>Hemiplexiæ & ſpecierum cura.</i>	129

I

<i>Icteritiæ cura.</i>	26.22
<i>Icteritiæ cura per lithargyrium.</i>	ibid.
<i>Icteritiæ ex morbo venereo cura.</i>	139
<i>Ignis perfici cura.</i>	281.80.82
<i>Ignis perfici per lithargyrium cura.</i>	81
<i>Imarctar;</i>	

I N D E X.

<i>Incantati vel obfessi cura.</i>	98
<i>Iouis oleum stanni.</i>	t2
<i>Iuncturarum dolorum cura.</i>	83

L

<i>Lactis in mammis productio.</i>	84
<i>Ladanum Mercurij.</i>	85.153
<i>Lentiginis cura.</i>	ibid.
<i>Lentiginum prauarum cura.</i>	86
<i>Lepræ cura.</i>	25.88
<i>Lepræ cura per Antimonium.</i>	22
<i>A Leprosa humiditate prouenientium morborum cu- ra.</i>	88
<i>Lethargiæ cura.</i>	ibid.
<i>Litargyrij oleum.</i>	89
<i>Lupi ulceris cura.</i>	70. & 89.90
<i>Lyenteriæ cura.</i>	91

M

<i>Macularum a facie & corpore pellendi ratio.</i>	91
<i>Magisterium ex metallis.</i>	92
<i>Magisterium gemmarum.</i>	ibid.
<i>Magisterium vnionum.</i>	93
<i>Magisterium marcasitarum.</i>	ibid.
<i>Magisterium ex pinguedinosis.</i>	ibid.
<i>Magisterium ex resinatis.</i>	ibid.
<i>Magisterium ex crescentibus.</i>	94
<i>Magisterium ex vino.</i>	ibid.
<i>Magisterium ex sanguine.</i>	95
<i>Margaritarum liquor.</i>	ibid.
<i>Margaritarum succum conficiendi forma.</i>	96
	<i>Martis</i>

I N D E S.

<i>Martis oleum.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Matricis profluuii cura.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Matricis suffocationis cura,</i>	97
<i>Matricis dolorum cura.</i>	98
<i>Medicamenta instaurantia.</i>	<i>ibid</i>
<i>Melancolici cura.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Menstruorum cura.</i>	97.
<i>Menstruorum cura per marcasitam.</i>	100
<i>Menstruorum profluentium restrictio.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mercurius diaphoreticus.</i>	101
<i>Mercurii laxi præparatio.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mercurii puluis diaphoreticus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mercurii præparatio maxima.</i>	102
<i>Mercurii præparatio per amalgamationem.</i>	105
<i>Mercurii præparati oleum.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mercurii viui extra corpus propulsio.</i>	101
<i>Mercurii thermarum extractio.</i>	107
<i>Mercurii præparatio Paracelsi.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mercurii oleum dulce.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mercurialium essentiarum, mineraliumque laxatiua- rum species.</i>	110
<i>Mercuriorum tria corpora.</i>	109
<i>Mercurii essentia dulcis.</i>	108
<i>Mercurii præparatio.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mercurii liquor quadruplex.</i>	109
<i>Mercurii præparatio ad fumigationem.</i>	112
<i>Mercurii præparatio ad loturas.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Molæ matricis cura.</i>	114
<i>Moricura.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Morpheæ cura.</i>	24.115
<i>Morsuum serpentum & venenosorum animalium cu- ra.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Morsuum</i>	

INDEX.

<i>Morsuum Araneorum, salamandrarum, bubonum vel</i>	
<i>Rubetarum cura.</i>	116
<i>Morsuum rabidi canis cura.</i>	117
<i>Mulierum doloribus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mummiæ arsenicalis formula.</i>	279

N

<i>Nactæ cura.</i>	118
<i>Nactæ cura.</i>	119
<i>Nathæ vel nasdæ cura.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Noli me tangere cura.</i>	90.118.183
<i>Noli me tangere vnguentum.</i>	186

O

<i>Obscurum.</i>	
<i>Oculorum albuginis cura.</i>	120
<i>Oculorum collirium ad cataractas &c.</i>	121
<i>Oculorum cura contra maculas.</i>	<i>ibidem</i>
<i>Oculorum cura contra oxentam.</i>	122
<i>Olei silginis formula.</i>	<i>ibidem</i>
<i>Oleum ex auro parandi formula.</i>	123
<i>Oleum camphoræ</i>	<i>ibidem</i>
<i>Oleum ceræ.</i>	<i>ibidem</i>
<i>Oleum ferri.</i>	124
<i>Oleum Juniperi.</i>	<i>ibidem</i>
<i>Oleum mellis.</i>	125
<i>Oleum salis Viride.</i>	<i>ibidem</i>
<i>Oleum ex saturno,</i>	126
<i>Oleum colchotarinum.</i>	122
<i>Opilatio quid</i>	126
<i>Ossium</i>	

I N D E X.

- Ossium fracturarum cura. *ibidem*
 Obscurorū locorū practices Paracelsi elucidatio. 199

T

Panaritij cura.	127
Panarity Pandalitij cura.	<i>ibidem</i>
Pani cura.	128
Paralysis cura. <i>ibidem.</i> &	88
Paralysis ex morbo venereo per mensium suppressio- nem vel inordinatum fluxum, cura.	72
Paralyticorum morborum cura.	129
Passæ cura.	122
Pestis cura.	129
Pestis Epidimicæ cura.	13
Phlegmnum cura.	131
Teripneumoniæ cura.	98
Pleuresis cura 130.	131
Plumbi balsamum vel oleum 132.	24
Todagræ cura <i>ibidem.</i>	133
Polipi cura.	134
Torrorum cura.	<i>ibidem</i>
Totiones vulnerariae.	135
Potio vulneraria.	136
Potio contra hydropisim.	<i>ibidem</i>
Præcipitatus mercurius.	<i>ibidem</i>
Profluuij cura.	137
Pruinæ cura.	15
Prunæ cura.	80
Pruritus renum cura.	159
Pruritus cura. 137. 160.	157
Puluis ad lentigines.	88
Puluis	

I N D I E X.

Puluis ad ragadia & ad hæmorroidas.	149
Pulueris ad vulnera compositio.	138
Pustularum ex hydropisi cura.	138
Pustularum podagricarum cura.	ibidem
Pustularum ex catharro cura.	139
Pustularum ex gonorrhœa cura.	ibidem
Pustularum menstrualium cura.	140
Pustularum ex variis morbis cura.	ibidem
Pustularum ex genu cura.	ibidem
Pustularum cura.	88
Pustularum ex morbo venereo per mensum suppressionem vel inordinatum fluxum cura.	22

Q

Quintæ essentiae auri forma.	14
Quintarum essentiarū extracto ex metallis.	142
Quinta essentia marcasitarum.	143
Quinta essentia salium.	144
Quinta essentia ex lapidib. præciosis, vniōnib. gemmis.	145
Quinta essentia ardantium.	146
Quinta essentia ex crescentibus.	ibidem
Quinta essentia aromatum.	147
Quinta essentia ex comedilibus et potabilib,	148

R

Ragadiorum in vulua & ano cura	144.
Ranulæ cura.,	

S

Salis compositio contra lentiginem.	84
	Salicem

I N D E X.

<i>Salium ab ulceribus, extractio.</i>	29
<i>Salis aqua vel oleum.</i>	155
<i>Sanguinis ex zena profluentis cohibitio.</i>	150
<i>Sanguinis repressio in vulneribus per marcasitā.</i>	152
<i>Sanguinis profluuij in ventre, & in hæmorrhoidibus cura ibidem.</i>	6
<i>Sanguinis concreti cura.</i>	153
<i>Sanguinis repressio.</i>	
<i>Sanitatis restauratio per entia prima.</i>	155
<i>Sanitatis conseruatio.</i>	157
<i>Saphatarum cura.</i>	68
<i>Saturni oleum ex plumbo.</i>	158
<i>Saturni balsamum vel oleum.</i>	132
<i>Scabiei cura. 159. 160.</i>	257
<i>Scabierum cura. 618.</i>	137
<i>Scimillarum cura.</i>	66
<i>Scissurarum siccarum cura.</i>	160
<i>Scissurarum in manib. cura.</i>	161
<i>Sclerosis cura 162.</i>	164
<i>Scrophularum cura 66. 162.</i>	163
<i>Sephiri cura. 163.</i>	164
<i>Sephirorum cura.</i>	ibidem.
<i>Serpiginis cura.</i>	165
<i>Siphitæ strictæ cura.</i>	ibidem
<i>Sparallii descriptio ad vuluam.</i>	149
<i>Specificum.</i>	166
<i>Specificum Arroдинum.</i>	167
<i>Specificum Narcoticum.</i>	168
<i>Stipticum specificum.</i>	169
<i>Sparallum in lentagine obscura.</i>	185
<i>Spiritus vini extractio.</i>	197
<i>Spiritus vim.</i>	170
	<i>Spiritus</i>

I N D E X.

<i>Spiritus vini formula.</i>	141
<i>Spiritus vitrioli.</i>	171
<i>Spiritus vegetabilis ex auro.</i>	122
<i>Spiritus vini formula.</i>	141
<i>Splenis debilitatis cura.</i>	31
<i>Squinantiae cura per gargarisma.</i>	ibidem
<i>Squinantiae cura.</i> 173.	174
<i>Squamaram cura.</i>	68
<i>Stomachi dolorum cura.</i>	174
<i>Stomachi cura per sal peregrinorum.</i>	125
<i>Strumarum cura.</i>	66. 162. 163. 176
<i>Stupefactionis morborum cura.</i>	88
<i>Sulphuris oleum.</i>	ibidem
<i>Suillarum cura.</i>	163
<i>Surditatis cura.</i>	21
<i>Sulphuris olea diuersa.</i>	277
<i>Sulphuris vitriolatum.</i>	ibidem
<i>Sulphuris flores.</i>	ibidem
<i>Sulphuris essentia quinta.</i>	128
<i>Synoniæ repressio.</i>	155
<i>Synthenæ cura.</i>	128
<i>Symptomatum in vulneribus curatiua Experimenta varia.</i>	179
<i>Synonia quid</i>	225

T

<i>Tartari arcanum</i>	161
<i>Tartari liquor.</i>	162
<i>Tartari aquæ formula.</i>	ibid. m
<i>Tentiginis prauæ per lytargyrium cura.</i>	183
<i>Tentiginis obscuræ, & prauæ cura.</i>	ibidem
<i>Tentiginis prauæ, vnguentum.</i>	186
<i>Teslitudinis</i>	

INDEX.

<i>Tefludinis cura.</i>	107
<i>Timidi hominis cura.</i>	98
<i>Tincturæ cura.</i>	17
<i>Tincturæ salis philosophorum.</i> 207.	209
<i>Tremoris cordis cura.</i>	128
<i>Tumorum ex morbo venereo per mensium suppressionem, vel inordinatum fluxum cura.</i>	72

V

<i>Varicum cura.</i>	188
<i>Variolarum cura</i>	8
<i>Veneris oleum cupri.</i>	188
<i>Venenum pellens remedium.</i>	189
<i>Venenorū remedium.</i>	190
<i>Vermium cura & in vulneribus, & corpore. ibidem</i>	
<i>Vermes in vulneribus.</i>	221
<i>Vermium necatio.</i>	ibidem
<i>Vermium cura 191. 192.</i>	127
<i>Vermium enecatio in vulneribus seu paniritio digitorum.</i>	ibidem
<i>Verrucarum cura.</i>	63
<i>Vinum alcalisatum.</i>	192
<i>Viperarum morsuum cura.</i>	271
<i>Vires rursus stictici emplastri.</i>	252
<i>Visus habetudinis Cura 21.</i>	204
<i>Vitæ longæ productuum Et conseruatuum.</i> 175. 193	
<i>Vitæ longæ conseruationis formula.</i>	ibidem
<i>Vitrioli præparatio.</i>	166
<i>Virti oleum.</i>	194
<i>Vitrioli spiritus forma.</i>	ibidem
<i>Vitrioli oleum.</i>	195
<i>Vitrioli essentia specificata contra caducum. ibidem</i>	
	vitrioli

I N D E X.

<i>Vitrioli dulce & Balsamus.</i>	244
<i>Ulcerum curæ per innouationem totius corporis.</i>	196
<i>Ulcerum cura per mundificationem.</i>	208
<i>Ulcerum cura per calcinata.</i>	209
<i>Ulcerum deprauatorum per salia corrosiva, calcinata Cura.</i>	ibidem
<i>Ulcerum per balsamum ex tartaro cura.</i>	221
<i>Ulcerum per balneationes cura.</i>	212
<i>Ulcerum per olea destillata cura.</i>	212
<i>Ulcerum per fluxionum retentionem cura.</i>	204
<i>Ulcerum & crurum ruptionum cura.</i>	ibidem
<i>Ulcerum fætidorum cura.</i>	216
<i>Ulcerum curatu difficultum cura.</i>	117
<i>Ulcerum in latum rodentium cura.</i>	218
<i>Ulcerum variantium cura</i>	ibid.
<i>Ulcerum defluentium cura.</i>	219
<i>Ulcerum ex propria constellatione cura.</i>	ibidem
<i>Ulcerum cura 50.160.235.237.</i>	239
<i>Ulcerum ex morbo venereo per mensium suppressiōnem vel inordinatum fluxum cura.</i>	22
<i>Ulcerum per antimonium præparatum cura.</i>	227
<i>Ulcerum per mercurium cura.</i>	ibidem
<i>Ulcerum per oleum mercurij cura.</i>	128
<i>Ulcerum in ore cura.</i>	ibidem
<i>Ulcerum purgatio per Cardonium.</i>	ibidem
<i>Ulcerum per potionem Centaureæ per purgatio.</i>	229
<i>Ulcerum purgatio per esulam.</i>	ibidem
<i>Ulcerum purgatio per sylandam,</i>	ibidem
<i>Ulcerum purgatio per iuniperum.</i>	ibidem
<i>Ulcerum per balsamum cura.</i>	230
<i>Ulcerum cauernosorum & putridorum cura.</i>	231

237.23

Ulce m

I N D E X.

<i>Vlcerum simul mortuorum cura.</i>	232
<i>Vlcerum simul aggregantium cura.</i>	233
<i>Vlcerum per interna medicamenta cura.</i>	234
<i>Vlcerum cura prima in accessione doloris.</i>	235
<i>Vlcerum cura secunda, apertis vlceribus.</i>	236
<i>Vlcerum tertia cura.</i>	ibid.
<i>Vlcerum & vulnerum cura.</i>	237
<i>Vlcerum sanguinolentorum cura.</i>	238
<i>Vlcerum interiorum cura.</i>	239
<i>Vlcerum & vulnerum cum flaxis & fragmentis cura</i>	240
<i>Vlcerum per antimonium cura.</i>	253
<i>Vndimiae cura.</i>	283
<i>Vnguentorum compositiones diuersae.</i>	245
<i>Vnguentum ad omnia vulnera corporis.</i>	246
<i>Vnguentum mundificatium, ad corrodendum & mundificandum.</i>	113
<i>Vnguentum attractium.</i>	ibid.
<i>Vnguentum ad scissuras siccas.</i>	ibidem
<i>Vnguentum ad tentiginem maturam.</i>	186
<i>Vnguenta vtilia post venereorum vlcerum fluxio- nes.</i>	269
<i>Vsneae cura.</i>	15
<i>Vulnerum cura 256.</i>	257
<i>Vulnerum accidentium definitiones & curae.</i>	220
<i>Vulnerum sticticum emplastrum.</i>	250
<i>Vulnerum per balsamum cura.</i>	254
<i>Vulnerum per lythargyrium cura.</i>	255
<i>Vulnecum, vlcerum ac morborum externorum per Mercurium cura.</i>	255
<i>Vulnerum magnetica mirabilis cura.</i>	256
<i>Vulnerum cavernosorum cura</i>	257

Vulnerarie

I N D E X.

- Vulnerariæ potiones* 258. 259. 280. 281. 283
Vulnerum pulueres consolidantes. ibidem
Vulnerum per destillata cura. 261
Vulnerum remedium extrinsecum 263. 264
Vulnerum dolorum sedatio. 265
Vulnerum Spasmus. ibidem
Vulnerum mundificatium. ibidem
Vulnerum accidentia quomodo evitantur. ibidem
Vulnerum siētica virtus ibidem
Vulnerarium vnguentum primum. 266
Vulnerarium vnguentum secundum. ibidem
Vulnerarium vnguentum tertium. 267
Vulnerarium vnguentum quartum. 268
Vulnerarium vnguentum quintum. ibidem
Vulnerum consolidatium. 270
Vulnerum profundorum lotiones. ibidem
Vulnerarium cum oleo vel balsamo medicamentum
 271
Vulnerarium oleum vel balsamum secundum. 272
Vulnerum balsamum tertium. 273
Vulnerum balsamum cum vernice Carabis. ibidem
Vulnerum siēticum fodicatorum vnguentum primū
 274
Secundum. ibidem
Tertium. ibidem
Quartum. 276
Vulnerum siēticum emplastrum ad symptomata
mouenda. 228
Vulnerum siētica fodicatorum emplastrum præparan-
di modus. ibidem
Vulnerum & ulcerum omnium mundificatium. 279

F I N I S.

^{Siue}
 228
 276
 279

15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39

